༄༅། །མཁས་འཇུག་གི་སྡོམ་བྱང་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །བཞི་བཅོམ་དྲུག་ལྡན་མཐའ་ལས་འདས། །ཞི་འཇམ་ཐུགས་རྗེའི་
དཔལ་ལྡན་པ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་བཏུད་ནས། །མཁས་འཇུག་སྡོམ་
བྱང་འཛིན་ཆོས་སྤྲེལ། །གང་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ཡི། །གནས་བཅུ་དག་ཏུ་
གསུངས་པ་ནི། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་
གནས་མིན་དབང་པོ་དུས། །བདེན་པ་དང་ནི་ཐེག་པ་དང་། །འདུས་བྱས་
འདུས་མ་བྱས་བཅུའོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་
རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་ལྔ། །གཟུགས་ནི་དབང་ལྔ་དོན་ལྔ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་གཟུགས་བཅས་སོ། །མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་དབང་ལྔ། །གཟུགས་སྒྲ་
དྲི་རོ་རེག་དོན་ལྔ། །མིག་ཡུལ་གཟུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ། །སྔོ་སེར་དཀར་
དམར་རྩ་བའི་མདོག །སྤྲིན་དང་དུ་བ་རྡུལ་ཁྲུག་སྣ། །ཉི་གྲིབ་སྣང་མུན་ཡན་
ལག་བརྒྱད། །རིང་ཐུང་ལྷམ་ཟླུམ་མཐོ་དམའ་དང་། །ཕྲ་རགས་ཕྱལ་དང་
ཕྱལ་མིན་དབྱིབས། །གཞན་ཡང་བཟང་ངན་བར་མ་སོགས། །ནང་གི་དབྱེ་
བ་དུ་མར་འགྱུར། །སྒྲ་ཡི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ལ། །ཟིན་འབྱུང་རྒྱུས་བྱུང་མ་བྱུང་
དང་༑ །གཉིས་ཀ་ལས་ནི་བྱུང་བ་གསུམ། །སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་དོན་རྗོད་

བྱེད༑ །དེ་ཐོག་དང་གཉིས་དོན་བརྗོད་ལ། །འཇིག་རྟེན་འཕགས་པས་བརྟག
གཉིས་དང་། །གཞན་ཡང་བཟང་ངན་བར་མ་གསུམ། །ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད
མེད་དོ། །དྲི་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་ཆ་མཉམ། །ལྷན་སྐྱེས་སྦྱོར་བྱུང་སོགས
དབྱེའོ༑ །མངར་སྐྱུར་ལན་ཚྭ་ཁ་ཚ་བསྐ། །རོ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད། །
གཞན་ཡང་ཡིད་འོང་མི་འོང་དང་། །བར་མ་གསུམ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་། །
རེག་བྱ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས། །སྲ་གཤེར་དྲོ་གཡོ་རྒྱུ་འབྱུང་རེག །
འཇམ་རྩུབ་ལྕི་ཡང་བཀྲེས་སྐོམ་གྲང་། །མཉེན་ལྷོད་དམ་ཚིམ་ནད་ཀྲ་འཆི། །
ངལ་སོས་པ་དང་སྤྱང་ཆེ་སོགས། །འབྲས་བུའི་རེག་བྱའི་དབྱེ་བའོ། །ཆོས
ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་ཡི་གཟུགས་ལྔ་ནི། །བསྡུས་ལས་གྱུར་དང་མངོན་པར་སྐབས
ཡོད་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་ལས་བྱུང་གཟུགས་ལྔ་དང་ནི། །ཀུན
བརྟགས་པ་དང་དབང་བསྒྱུར་གཟུགས་ལྔའོ། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་རྡུལ་ཕྲན
དང་༑ །ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་དང་གླང་། །ཉི་ཟེར་སྲོ་མ་ཤིག་ནས
སོར༑ །གོང་ནས་གོང་དུ་བདུན་འགྱུར་ཏེ། །སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ཁྲུ་གང
ལ༑ །ཁྲུ་བཞི་གཞུ་འདོམ་གང་ཞེས་བྱ། །གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་རྒྱང་གྲགས
ཏེ༑ །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ནི་དཔག་ཚད་དོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོའི་དབྱེ་བ
ལ༑ །བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་བཏང་སྙོམས་གསུམ། །བདེ་དང་ཡིད་བདེ་སྡུག

བསྔལ་དང་། །ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས་ལྔ། །མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་
པ་ལས། །བྱུང་བའི་ཚོར་བ་ལ་སོགས་དྲུག །དེ་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་
ཀྱི༑ །དབྱེ་བས་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་འགྱུར། །ཡང་ན་ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོར་
གཉིས༑ །ཟང་ཟིང་བཅས་དང་ཟང་ཟིང་མེད། །ཞེན་པ་རྟེན་དང་ངེས་འབྱུང་
རྟེན༑ །ལ་སོགས་དབྱེ་བས་དུ་མར་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ། །
མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས། །བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་དྲུག །དོན་
དང་ཐ་སྙད་འཛིན་པས་གཉིས། །ཡང་ན་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དང་། །
ཆུང་ངུ་ཆེ་དང་ཚད་མེད་པ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དྲུག །དེ་ལ་
སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མཛད། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་ལ། །མཚུངས་ལྡན་
མཚུངས་ལྡན་མིན་གཉིས་ལས། །སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ནི། །
སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་སྟེ། །ཚོར་འདུ་སེམས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །
རེག་པ་ལྔ་ནི་ཀུན་འགྲོ་ལོ། །འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་ཤེས་
རབ་ཡུལ་ངེས་ལྔ། །ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་གཉིས་མ་གཏོགས། །གཞན་ཀུན་
འདུ་བྱེད་ཕུང་པོས་བསྡུས། །དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་། །བཏང་
སྙོམས་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །མ་ཆགས་མ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །རྣམ་
པར་མི་འཚེ་བརྩོན་འགྲུས་ནི། །དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་སྟེ། །ངོ་

བོ་དགེ་ཕྱིར་དེ་འབྲེལ་དགེ །མ་རིག་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་། །ང་རྒྱལ་ ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བ་ལ། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་དྲུག་ཅེས་བྱ། །ལྟ་བ་དེ་ལ་ལྔར་ཕྱེ་ ན༑ །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་རྟག་ཆད་ཀྱི། །མཐར་ལྟ་དག་ནི་ལོག་ལྟ་ དང་༑ །ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ འཛིན་ནོ། །ལྟ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་ཞེས་བྱ། ། ཁྲོ་བ་ལྷོན་འཛིན་འཚིག་པ་དང་། །རྣམ་འཚེ་ཕྲག་དོག་གཡོ་དང་སྒྱུ། །ངོ་ ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་དང་། །འཆབ་པ་སེར་སྣ་རྒྱགས་པ་དང་། །མ་དད་པ་ དང་ལེ་ལོ་དང་། །བག་མེད་བརྗེད་ངས་ཤེས་བཞིན་མིན། །རྨུགས་པ་རྒོད་ པ་རྣམ་གཡེང་བཅས། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་ཉི་ཤུའོ། །ཉོན་མོངས་སུམ་ཅུ་དེ་ དག་ལས། །འཇིག་མཐར་གཉིས་དང་དེ་གཉིས་དང་། །མཚུངས་ལྡན་མ་ རིག་མ་གཏོགས་གཞན། །འདོད་ཁམས་འདིར་ནི་ངོ་བོ་ཡིས། །མི་དགེ་ ཡིན་ཕྱིར་དེ་དག་དང་། །འབྲེལ་བའི་ལས་རྣམས་མི་དགེར་འགྱུར། །གཉིད་ དང་འགྱོད་པ་རྟོག་དང་དཔྱོད། །གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། །ལྡན་ མིན་འདུ་བྱེད་ཉེར་བཞི་ནི། །ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་སྐལ་མཉམ་དང་། །འདུ་ཤེས་ མེད་དང་དེའི་སྙོམ་འཇུག །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྲོག་དབང་དང་། ། སྐྱེ་གནས་རྒ་དང་མི་རྟག་དང་། །མིང་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་ཚོགས། །སོ་

སྐྱེ་འཇུག་པ་སོ་སོར་ངེས། །འཁོར་འབྲེལ་མགྱོགས་པ་གོ་རིམ་དུས། །ཡུལ་
དང་གྲངས་དང་ཚོགས་པ་སྟེ། །འདིས་མཚོན་གཞན་རྣམས་དེ་ལྟར་ཤེས། །
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ། །མིག་གི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནས། །ཡིད་ཤེས་
བར་གྱི་ཚོགས་དྲུག་དང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་ནི། །ཀུན་གཞི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་བཅས། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དག་ཏུ་འདོད། །འདུས་བྱས་
ཆོས་ཀུན་ཕུང་པོ་ལྔར། །འདུས་ཕྱིར་དེ་དག་གཏམ་གཞི་དང་། །རྒྱུ་བཅས་
འཇིག་རྟེན་ལྟ་གནས་དང་། །སྲིད་པ་དག་ཏུའང་བརྗོད་པ་ཡིན། །འདུན་པ་
དང་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི། །ཉེར་ལེན་ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་དེ། །འཐབ་བཅས་
སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་དང་། །ངེས་པར་འབྱུང་བྱ་དག་ཏུ་བརྗོད། །ཕུང་
ལྔའི་རབ་དབྱེ་ལ་མཁས་ན། །བདག་ལ་གཅིག་པུར་འཛིན་པ་ཡི། །ལྟ་བ་
ངན་པ་ལྡོག་འགྱུར་ཞིང་། །འདུས་བྱས་ཆོས་ལ་མཁས་པར་འགྱུར། ༈ །
མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་ཁམས། །རྣ་བ་སྒྲ་དང་རྣ་ཤེས་ཁམས། །
སྣ་དང་དྲི་དང་སྣ་ཤེས་ཁམས། །ལྕེ་དང་རོ་དང་ལྕེ་ཤེས་ཁམས། །ལུས་
དང་རེག་བྱ་ལུས་ཤེས་ཁམས། །ཡིད་དང་ཆོས་དང་ཡིད་ཤེས་ཁམས། །
དབང་དྲུག་ཡུལ་དྲུག་ཤེས་དྲུག་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །
དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། །རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་དེ་ཡིད་དབང་། །ཆོས་

ཁམས་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་སྟེ། །བརྟགས་འགོག་བརྟགས་མིན་ནམ་མཁའ་
དང་༔ །དགེ་སོགས་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་དང་འགོག
སྙོམས་ཀྱི། །སེམས་མེད་གཉིས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས། །རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་
ཚོར་བ་དང་། །འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ནི། །སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ལྔ་དང་
བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དུ། །ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་འདུས་
པས་ན། །དེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས། །དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཤེས་
པར་བྱ། །ཡུལ་དྲུག་གཟུང་བྱའི་རྒྱུ་དང་ནི། །དབང་དྲུག་འཛིན་དང་ཤེས
དྲུག་གིས། །དེ་འཛིན་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་ན། །བདག་རྒྱུར་ལྟ་བ་ལྡོག་པར་
འགྱུར༔ ༄༅ །མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཡིད་དང་། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ཆོས
ཀྱི༔ །སྐྱེ་མཆེད་དག་ནི་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །མིག་དང་གཟུགས་ནས་ཡིད་ཆོས
བར༔ །སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའི་མིང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཁམས་བདུན་ཡིད་དུ་
བསྡུས༔ །ཡིད་ནི་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཏེ། །རྟོག་བཅས་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས
ལ༔ །རྫས་བཏགས་སྣང་སེལ་འགལ་འབྲེལ་དང་། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་
སོགས་པའི། །ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མི་
རྨོངས་འགྱུར། །ཡུལ་ལ་སྣང་ཡུལ་གཟུང་ཡུལ་དང་། །ཞེན་ཡུལ་འཇུག
ཡུལ་རྣམ་པ་བཞི། །ཡུལ་ཅན་བློ་ཡི་དབྱེ་བ་ལ། །སྣང་ལ་མ་ངེས་ཡིད་

དཔྱོད་དང་། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་དང་། །མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། །བཅད་ཤེས་དང་ནི་བདུན་དུ་དབྱེ། །བློ་ཀུན་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཡང་དག་རྟོགས་བཞིར་འདུ། །སེལ་བར་དོན་དང་བློའི་རྣམ་གཉིས། །རྣམ་གཅོད་དང་ནི་ཡོངས་གཅོད་གཉིས། །མི་སྲིད་མི་ལྡན་གཞན་ལྡན་གཅོད། །དོན་ལྡོག་གཞི་ལྡོག་རང་ལྡོག་གསུམ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད། །འགལ་ལ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་དང་། །ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་རྣམ་པ་གཉིས། །དང་པོར་བློ་འགལ་དོན་འགལ་གཉིས། །གཉིས་པར་དངོས་འགལ་བརྒྱུད་འགལ་གཉིས། །འབྲེལ་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་དང་༔ །དེ་བྱུང་འབྲེལ་བ་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཐ་སྙད་རང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ། །ཤེས་བརྗོད་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་གསུམ། །མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། །སྒྲོང་བའི་ཐ་སྙད་རྣམ་པ་བཞི། །ཡིན་ཡོད་སྒྲུབ་དང་མེད་མིན་དགག །དགག་སྒྲུབ་ཐ་སྙད་ཡན་ལག་བཞི། །ཆོས་ཀུན་བསྡུ་ན་སྣང་བ་གཟུགས། །གཙོ་བོ་སེམས་དང་འཁོར་སེམས་བྱུང་། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འདུས་མ་བྱས༔ །ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་དེར་འདུ་འོ། །ཕྱི་ཡི་ཡུལ་དྲུག་ལོངས་སྤྱོད་བྱ། །ནང་གི་དྲུག་པོ་སྤྱོད་བྱེད་ལ། །སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་སྣ་ཚོགས་པས། །བདག་ལ་ཟབ་པོ་འཛིན་པ་ལྡོག ༈ །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རྟེན་ཅིང་

འབྲེལ་བར་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ། །ཕྱི་ཡི་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། །ས་བོན་མྱུ་གུ་འདབ
མ་དང་། །སྡོང་བུ་སྦྲུ་གུ་སྙིང་པོ་དང་། །མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་རིམ་པར
འབྱུང་༑ །དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྐྱེན་དྲུག་སྟེ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་མཁའ་དུས
སོ༑ །ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ནི། །འདི་ཡོད་པ་ལས་འདི་འབྱུང
སྟེ༑ །མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས། །མིང་གཟུགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རེག
པ༑ །ཚོར་བ་སྲེད་པ་ལེན་པ་དང་། །སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་རྒ་ཤི་ལོ། །མ་རིག་སྲེད
ལེན་གསུམ་ཉོན་མོངས། །འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས། །ལྷག་མ་བདུན
པོ་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། །བསྡུ་ན་ཀུན་འབྱུང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས། །མ་རིག་ཡོད
ན་ལུགས་འབྱུང་དུ། །མགལ་མེ་བསྐོར་ལྟར་རྒྱུན་མི་འཆད། །མ་རིག་ལྡོག
ན་ལུགས་ལྡོག་གི །བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འགྲུབ། །དེ་དག་རྐྱེན
དྲུག་འབྲེལ་བ་སྟེ། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་མཁའ་རྣམ་ཤེས། །རྟེན་དམིགས་སྣང
མཁའ་ཡིད་བྱེད་ལྟས། །མིག་ཤེས་སྐྱེ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྒྱུ་རྐྱེན
སྣ་ཚོགས་འདུས་ལས་སྐྱེ། །དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་མིན། །ཁ
ཏོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། །མེ་ཤེལ་ས་བོན་སྐྱུར་དང་སྒྲས། །ཕུང་པོ་ཉིང
མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །དེ་ལྟར་རྟེན
འབྲེལ་དོན་རྟོགས་ན། །རྟག་མིན་ཆད་མིན་འཕོས་པའང་མིན། །རྒྱུ་ཆུང་ནང

འབྲས་བུ་ཆེ། །རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུ་མཐུན་ཉིད་དུ་ཤེས། །ཆོས་ཀུན་རྒྱུ་མེད་མ་ཡིན་
ལ༑ །རྒྱུ་མིན་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བས་
ན༑ །བདག་ལ་བྱེད་པོར་ལྟ་བ་ལྡོག །རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་བ་ཀུན། །མ་
སྐྱེས་རང་བཞིན་ཞི་བར་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་དུས་གསུམ་རྟོགས་ལ་མི་རྨོངས་
ཤིང་༑ །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ལྡན་ཆོས་དང་ཤེས་བྱ་ཀུན། །ཡང་དག་
གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མཐོང་བ་དེས་
མཐོང་ངོ་། ༈ །གང་ལ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དང་། །མི་འབྱུང་གནས་དང་
གནས་མིན་ལ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཀྱང་། །གཞན་དབང་བདུན་
གྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན། །མི་འདོད་འདོད་དང་རྣམ་དག་དང་། །མཉམ་དུ་
འབྱུང་དང་དབང་བྱེད་དང་། །འཐོབ་པ་དང་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི། །གཞན་དབང་
རྣམ་པ་བདུན་དུ་བརྗོད། །གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་བྱེད་པའི། །རིག་པའི་
གནས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །བཟོ་དང་གསོ་བ་སྒྲ་ཚད་མ། །ནང་དོན་རིག་པ་
གནས་ཆེན་ལྔ། །མངོན་བརྗོད་ཟློས་གར་སྐར་རྩིས་དང་། །སྡེབ་སྦྱོར་སྙན་
ངག་གནས་ཆུང་ལྔའོ། །ཕྱི་རོལ་ཏཀྐཱལ་སྡེ་ལྔ་ནི། །གྲངས་ཅན་བྱེ་བྲག་
གཅེར་བུ་པ། །དཔྱོད་པ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་ཏེ། །བསྡུས་ན་རྟག་ཆད་སྡེ་
གཉིས་སོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ། །སེམས་ཙམ་དབུ་མ་གྲུབ་མཐའ་

བཞི༔ །ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་ཚོགས་པ་རྐྱེན། །དེས་བསྐྱེད་བློ་ནི་རྣམ་
བཅས་ཏེ། །རང་རིག་གཞན་རིག་རྣམ་པ་གཉིས། །རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་ལ་
སོགས་སོ། །ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ལ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་
པ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དཔྱད་པའི། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་
ཡོད་མེད་འགོག །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཀུན་དཔྱོད་རྟེན་
འབྲེལ་ཆེན་མོ་འོ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་པོའི་གཞན་དབང་གིས། །གནས་དང་
གནས་མིན་ཚུལ་ཤེས་ན། །བདག་ནི་ཀུན་ལ་དབང་སྒྱུར་བར། །འཛིན་པའི་
རྨོངས་པ་རབ་བསལ་ནས། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པའི། །ཤེས་རབ་རྒྱ་
ཆེན་འཐོབ་པ་འགྱུར། ༔ །དབང་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་ནི། །མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་
ལུས་ཡིད་དབང་། །ཕོ་དབང་མོ་དབང་སྲོག་དབང་དང་། །སྡུག་བསྔལ་དང་
ནི་ཡིད་མི་བདེ། །བདེ་དང་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་དབང་། །དད་བརྩོན་དྲན་
ཏིང་ཤེས་རབ་དབང་། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་པ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་
པའི་དབང་པོ་འོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་རང་གི །ལས་ལ་དབང་བྱེད་རྙེད་
གཏོང་སོགས། །དབང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། །གཞུང་དུ་བསྟན་པ་
བཞིན་ཤེས་བྱ། །དབང་པོའི་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པ་ཡིས། །བདག་ནི་ཡུལ་ལ་
བདག་པོ་རུ། །འཛིན་པའི་རྨོངས་སོགས་རབ་སྤངས་ནས། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་

ལ་མཁས་པར་འགྱུར། ༈ །འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པ། །དུས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད། །དེ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། །བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་ཉི་ཤུར། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་དེ་དྲུག་ཅུར། །ཐང་ཅིག་ཅེས་བྱ་དེ་སུམ་ཅུར། །ཡུད་ཙམ་གཅིག་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད༔ །ཡུད་ཙམ་ཉིན་ཞག་ཟླ་བ་ནི། །གོང་ནས་གོང་དུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར༔ །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལོ་གཅིག་སྟེ། །ལོ་ལ་དུས་བཞི་དྲུག་སོགས་དབྱེ༔ །དབུགས་དྲུག་ཆུ་སྲང་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ཆུ་ཚོད་གཅིག །ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཉིན་ཞག་གཅིག །ཉིན་ཞག་ཚེས་ཞག་ཁྱིམ་ཞག་གསུམ༔ །དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་དུས་བཞི་དང་། །དགུན་སྟོད་དགུན་སྨད་དཔྱིད་སོགས་ཀ །དབྱར་སྟོན་ཞེས་བྱ་དུས་དྲུག་གོ །བསྐལ་པ་ཆགས་གནས་འཇིག་སྟོང་བཞི། །བར་བསྐལ་དང་ནི་བསྐལ་ཆེན་གཉིས། །བྱིས་གཞོན་ལང་ཚོ་དར་བབ་རྒུད། །ལ་སོགས་ཕྱི་ནང་དངོས་པོ་ལ། །ལྡོས་ཏེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད། །དུས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དངོས་ཀུན་མི་རྟག་གཡོ་བར་ཤེས། །བདག་ལ་རྟག་འཛིན་རང་ལོག་ནས། །དོན་དང་ཐ་སྙད་ཀུན་ཤེས་འགྱུར། ༈ །སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་དང་། །ལམ་ནི་བདེན་པ་བཞི་རུ་འདོད། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། །བདེན་པ་རེ་ལ་

བཞི་རེ་སྟེ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད། །རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་
རབ་སྐྱེ་རྐྱེན། །འགོག་ཞི་གྱ་ནོམ་ངེས་པར་འབྱུང་། །ལམ་རིག་སྒྲུབ་པ་ངེས་
འབྱིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པ། །མ་དག་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་
རྟེན་ནི། །འོག་གཞི་རླུང་ཆུ་ས་དཀྱིལ་གསུམ། །རི་རབ་རི་བདུན་མཚོ་བདུན་
དང་༔ །གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་དང་ནི། །སོ་སོའི་གཞི་དང་གནས་རྣམས་
སོ༔ །སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ནི། །ཡང་སོས་ཐིག་ནག་བསྡུས་
འཇོམས་དང་། །ངུ་འབོད་ངུ་འབོད་ཆེ་ཚ་བ། །རབ་ཚ་མནར་མེད་ཚ་བ་
བརྒྱད༔ །ཨ་ཚུ་ཀྱི་ཧུད་སོ་ཐམ་པ། །ཆུ་བུར་ཅན་དང་ཆུ་བུར་རྡོལ། །པདྨ་
པད་ཆེན་ལྟར་གས་པ། །ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། །ཤལ་མ་ལི་
སྡོང་སྤུ་གྲིའི་ཚལ། །རོ་མྱགས་འདམ་དང་ཐལ་ཚན་ཆུ། །ཕྱོགས་བཞིར་
བཅུ་དྲུག་ཚ་དམྱལ་གྱི། །ཉེ་འཁོར་གནས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད། །ཉི་ཚེ་བ་དང་
བཅས་པ་ལ། །དམྱལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཅེས་སུ་བརྗོད། །ཡི་དྭགས་ཁྱིངས་
ན་གནས་པ་དང་། །མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་རིགས་ཀྱི་གཉིས། །ནང་གི་ལུས་སྣང་
སྒྲོང་ཚུལ་གྱིས། །དབྱེ་བ་རྣམ་པ་མང་དུ་ཡོད། །དུད་འགྲོ་ཁྱིངས་ན་གནས་
པ་དང་། །ཁ་ཐོར་བ་ཡི་རིགས་གཉིས་ཏེ། །རྐང་མེད་རྐང་གཉིས་རྐང་བཞི་
དང་༔ །རྐང་མང་ལ་སོགས་དབྱེ་མཐའ་ཡས། །མི་ལ་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན

བརྒྱད༔ །ལུས་འཕགས་འཛམ་གླིང་ལ་སོགས་སོ། །ཕོ་མོ་མ་ཉིང་རིགས་
གསུམ་དང་། །རྒྱལ་རིགས་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་། །ལྷ་མིན་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་
གཅན་དང་། །སྐར་ཕྲེང་མགུལ་ཕྲེང་ཐགས་བཟང་རིས། །ལྷ་མིན་ནང་གི་
རིགས་ལ་ནི། །ཚེ་དཔལ་ལྷ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡོད། །རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སུམ་
ཅུ་གསུམ། །འཐབ་བྲལ་དགའ་ལྡན་འཕྲུལ་དགའ་དང་། །གཞན་འཕྲུལ་
དབང་བྱེད་དྲུག་པོ་ལ། །འདོད་ལྷ་རིས་དྲུག་ཅེས་སུ་བརྗོད། །གཟུགས་
ཁམས་གནས་རིས་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནི། །བསམ་གཏན་བཞི་སྟེ་འོག་ནས་
གྱེན་རིམ་གྱིས། །དང་པོར་ཚངས་རིས་མདུན་འདོན་ཚངས་ཆེན་གསུམ། །
གཉིས་པ་འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད་འོད་གསལ། །གསུམ་པ་དགེ་ཆུང་ཚད་མེད་
དགེ་དགེ་རྒྱས། །བཞི་པར་སྤྲིན་མེད་འོད་དང་བསོད་ནམས་སྐྱེས། །འབྲས་
བུ་ཆེ་གསུམ་དེ་སྟེང་གནས་གཙང་ལྔ། །མི་ཆེ་མི་གདུང་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་
དང༔ །གྱ་ནོམ་སྣང་དང་འོག་མིན་དང་བཅས་པ། །བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
གནས་རིས་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
དང༔ །ཅི་ཡང་མེད་དང་ཡོད་མིན་མེད་མིན་བཞི། །གཟུགས་མེད་སྐྱེ་
མཆེད་མུ་བཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་རྣམ་པར་
བཞག །དེ་ལ་སྐྱེ་སྲིད་དང་ནི་འཆི་སྲིད་དང་། །བར་སྲིད་སྔོན་དུས་སྲིད་པ་

རྣམ་བཞིར་གསུངས། །དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་ངན་སོང་གསུམ། །
མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་མཐོ་རིས་གསུམ། །དེ་དག་བསྡོམས་ན་འགྲོ་བ་རིགས
དྲུག་སྟེ། །ལྷ་མིན་ལྷར་བསྡུས་གཞན་ལྔ་རྒྱུད་ལྔ་བརྗོད། །དེ་ལ་ཡང་དག
ངེས་པ་དང་། །ལོག་པར་ངེས་དང་མ་ངེས་པའི། །ཕུང་པོ་གསུམ་དང་
སེམས་ཅན་རིས། །ནང་གི་དབྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། །རྫུས་སྐྱེས་དང་ནི་དྲོད་
གཤེར་སྐྱེས། །མངལ་སྐྱེས་སྒོང་སྐྱེས་སྐྱེ་གནས་བཞི། །ཁམས་ཀྱི་ཟས་དང་
རེག་པའི་ཟས། །སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་ཟས་བཞི་པོ། །ཟས་དང་གཉིད་དང་
ལེགས་བྱ་བ། །ཏིང་འཛིན་ལུས་རྒྱས་རྒྱུ་བཞི་པོ། །སྐྱེས་མཐའ་འཆི་དང་
འདུས་མཐའ་འབྲལ། །བསགས་པ་འཛད་མཐོ་ལྟུང་མཐའ་བཞི་པོ། །སེམས་
ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་དག་གི །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཙམ་བརྗོད། །དམྱལ་
བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ཀླ་ཀློ་དང་། །ལོག་ལྟ་ཅན་དང་
ལྐུགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོངས་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །མིར་གྱུར་
དབང་ཚང་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་དད་རང་འབྱོར། །
རྒྱལ་བྱོན་ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས། །དེར་འཇུག་བཤེས་ཟིན་གཞན
འབྱོར་ལྔའོ། །མི་ཁོམ་བྲལ་བའི་དལ་བརྒྱད་དང་། །འབྱོར་བཅུ་ཚང་བའི་
ཆོས་ཀྱི་རྟེན། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྨིན་གྱི། །སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་

དུ་ཆཎད། །མཐུན་པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །སྐྱེས་བུ་དམ་པར་བརྟེན་པ་དང་༔ །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྨོན་པ་དང་། །སྔོན་ཡང་བསོད་ནམས་བགྱིས་རྒྱུ་ཡོད། །ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བས་ན། །འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་གསུངས། །ཆོས་དོན་འདོད་དང་ཐར་པ་ལ། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྡེ་བཞིར་བརྗོད། །ཚེ་རིང་ནད་མེད་གཟུགས་བཟང་དང་། །སྐལ་བ་བཟང་དང་རིགས་མཐོ་བ། །ནོར་མང་བ་དང་ཤེས་རབ་ཆེ། །འདི་དག་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། །སྙིད་བདེ་གྲགས་བསྟོད་འདོད་གྱུར་ཅིང་། །མ་སྙིད་སྡུག་བསྔལ་མི་སྙན་དང་། །སྨད་པ་དང་ནི་མི་འདོད་པ། །འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་སུ་ཆཎད། །ཚེ་དང་དུས་དང་ཉོན་མོངས་དང་། །ལྟ་དང་སེམས་ཅན་སྙིགས་མ་ལྔའོ། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་རྣམ་གྲངས་ལ། །ཚད་མེད་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། །སྡུག་བསྔལ་གྱི་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་དང་། །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་གསུམ། །རྩ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཞེས་བྱ། །སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་སྡུག་པ་འབྲལ། །མི་འདོད་ཐོག་བབ་འདོད་མི་སྙེད། །ཉེར་ལེན་ཕུང་ལྔ་སྡུག་བསྔལ་བ། །སྡུག་བསྔལ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གསུངས། ༄ །ཀུན་འབྱུང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཏེ༔ །ཐོག་མར་ལས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །སྣང་གྱུར་སྒྱོང་གྱུར་ལས་གཉིས་

དང་། །དེ་བཞིན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དང་། །རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་མིན་
གཉིས་དང་། །སྟོབས་ཆེ་བ་དང་སྟོབས་ཆུང་གཉིས། །བྱས་ལ་བསགས་
དང་མ་བསགས་གཉིས། །འཕེན་བྱེད་དང་ནི་རྫོགས་བྱེད་གཉིས། །ལེགས་
སྤྱད་དང་ནི་ཉེས་སྤྱད་གཉིས། །སེམས་དང་བསམ་པའི་ལས་གཉིས་དང་། །
ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན། །
བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་མི་གཡོ། །བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་མྱོང་
འགྱུར་གསུམ། །ཡོན་པོ་སྐྱོན་ཅན་སྙིགས་མ་གསུམ། །དཀར་དང་གནག་
དང་འདྲེས་མ་གསུམ། །མཐོང་ཆོས་དང་ནི་སྐྱེས་ནས་དང་། །ལན་གྲངས་
གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ། །མྱོང་བར་མ་ངེས་དང་བཅས་བཞི། །ཟག་
བཅས་ལས་ཟད་ཟག་མེད་ཉིད། །སྡོམ་དང་སྡོམ་མིན་བར་སྡོམ་གསུམ། །
བར་མའི་དགེ་དང་མི་དགེ་གཉིས། །སྡོམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། །བསམ་
གཏན་ཟག་མེད་རྣམ་པ་གསུམ། །དགེ་སློང་ཕ་དང་དགེ་སློང་མ། །དགེ་
ཚུལ་ཕ་མ་དགེ་སློབ་མ། །དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་བསྙེན་གནས་ནི། །སོ་སོར་ཐར་
པ་རིགས་བརྒྱད་དོ། །བསམ་གཏན་བསམ་གཟུགས་ཏིང་འཛིན་ལས། །
ཟག་མེད་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ལོ། །དགེ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ལ་
ཡང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། །རྗེས་འབྲེལ་སློང་བ་དོན་དམ

སོགས༔ །དབྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཞུང་དུ་བལྟ། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྒོམས་ལས་བྱུང་། །བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ། །བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་གསུམ། །ཚིག་རྩུབ་ཕྲ་མ་ངག་བཀྱལ་རྫུན། །སྲོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་ལོག་གཡེམ། །མི་དགེ་བ་ནི་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །དེ་སྤྲངས་པ་ནི་དགེ་བ་བཅུ། །སྲོག་སྐྱབས་ལ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན། །རྣམ་སྨིན་དང་ནི་བྱེད་པ་དང་། །སྤྱོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་བདག་འབྲས་དང་། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་དང་བཅས་ལྔས། །ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཚུལ་ཆཤད། །ཕ་མ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ལ་ཁྲག་འབྱིན་དང་། །དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ། །མཚམས་མེད་པ་ཡི་ལས་ལྔ་ལོ། །མ་དགྲ་བཅོམ་མ་སུན་བྱས་དང་། །བྱང་སེམས་ངེས་གནས་དགུམ་པ་དང་། །འཕགས་པ་སློབ་པ་གསོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ། །མཆོད་རྟེན་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ལྔ། །ཉེ་བའི་མཚམས་མེད་ཅེས་སུ་ཆཤད། །བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་གཙུག་ལག་ཕུལ༔ །དགེ་འདུན་དབྱེ་བ་བསྐུམ་པ་དང་། །བྱམས་བསྒོམ་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་བཞི་པོ། །དེ་སོགས་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས། །རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མདོ་ལས་ཤེས། ༈ །ཉོན་མོངས་པ་ཡི་རྣམ་གྲངས་ལ། །གང་

གིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆཤད་པ། །ཕྲ་རྒྱས་སྤྲངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་
བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་གསུམ། །ཚོགས་པ་
ལས་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ། །གང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་བྱེད་པ། །ཉོན་མོངས་
རྣམས་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གང་ལ་འཕྲོད་ཅིང་རྒྱས་ཧུང་བ། །དེ་དག་ཟག་
བཅས་ཆོས་ཞེས་གསུངས། །རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་དྲུག་ལས། །ལྟ་དང་
ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པས། །རང་རིགས་ཀུན་དང་གོང་མར་དམིགས། །དེ་ཕྱིར་
ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་གི །ལྟ་བ་ལྔ་དང་ཐེ་
ཚོམ་དང་། །ཀུན་བདེནམཐོང་བས་སྤང་བྱ་བའི། །ལོག་ལྟ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་
གསུམ༔ །དེ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མ་རིག་དང་། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་
སྟེ༔ །བཅུ་གཅིག་དེ་ལ་ཀུན་འགྲོ་ཞེས། །རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ནི། །ལྡ་
ཆར་ཀུན་ལ་རྒྱས་པ་ཡིན། །དེ་ལས་འཛིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས། །
དགུ་པོས་གོང་མའི་ས་ལའང་དམིགས། །འགོག་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་
བའི༔ །ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། །དེ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་མ་
རིག་དང་། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་དྲུག །ཟག་མེད་ལ་ཡང་དམིགས་པ་
ཡིན༔ །འོན་ཀྱང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །བདག་གིར་མ་བྱས་གཉེན་པོའི་
ཕྱིར༔ །ཀུན་འགྲོ་མིན་རྣམས་རང་རིགས་ཀྱི། །སྤང་བྱ་ལྔ་པོ་གང་དེ་ལ་འོ། །

ཉོན་མོངས་དེ་རྣམས་སེམས་སེམས་བྱུང་། །གང་ལ་མཚུངས་ལྡན་དེ་ལ
རྒྱུས༔ །ཟག་པའི་ངོ་བོ་ཉོན་མོངས་རྣམས། །དེ་འབྲེལ་སེམས་དང་སེམས་
བྱུང་ཚོགས། །དེའི་རྟེན་མིག་སོགས་མཚུངས་ལྡན་རྟེན། །ཟག་བཅས་དགེ་
ཡང་ཟག་པས་བཅིང་། །ཟག་དང་རྗེས་འབྲེལ་གནས་ངན་ལེན། །འཕྲོད་
ཅིང་དམིགས་རྒྱུས་རྗེས་མཐུན་ཏེ། །ཟག་པའི་སྐྱོ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བས། །
འདི་རྣམས་ཟག་བཅས་ཆོས་ཞེས་བྱ། །རྗེས་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །
མ་རིག་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་ལ། །ཀུན་ཏུ་
སྦྱོར་བ་དགུ་ཞེས་བཤད། །འདོད་ལ་འདུན་དང་གནོད་སེམས་དང་། །
འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག
འཛིན་ནི། །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ཀུན་སྦྱོར་ལྔ། །འཇིག་ལྟ་ཚུལ་བརྟུལ་མཆོག
འཛིན་དང་། །ཐེ་ཚོམ་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་དུ་གསུངས། །གཟུགས་དང་
གཟུགས་མེད་འདོད་ཆགས་གཉིས། །རྒོད་པ་དང་ནི་རྨོངས་པ་དང་། །ང་
རྒྱལ་གྱི་ནི་ཀུན་སྦྱོར་ལ། །གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་ཞེས་གསུངས། །སྒྱུ་གཡོ་
རྒྱགས་དང་འཆིག་པ་དང་། །འཁོན་འཛིན་རྣམ་འཚེ་དྲི་མ་དྲུག །འདོད་དང་
སྲིད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་དང་། །མ་རིག་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་བག་ཉལ་བདུན། །
རྨུགས་གཉིད་རྒོད་འགྱོད་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་དང་། །ངོ་ཚ་མེད་དང་ཁྲེལ་མེད་

ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད། །འདོད་པ་དང་ནི་སྲིད་པ་ལྟ་བ་དང་། །མ་རིག་པ་ཡི་ཆུ་
བོ་རྣམ་པ་བཞི། །འདོད་དང་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །
བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི། །བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་ཚུལ་
ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། །བདེན་པར་མངོན་ཞེན་ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་
བཞི༑ །འདོད་ལ་འདུན་དང་གནོད་སེམས་རྨུགས་གཉིད་གཉིས། །རྒོད་
འགྱོད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིབ་པ་ལྔ། །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་གཏི་
མུག་ལ། །འཆི་བ་ཐ་བ་དྲི་མ་སོགས་སུ་གསུངས། །འདོད་པ་སྲིད་པ་མ་
རིག་ཟག་པ་གསུམ། །འདོད་སྲིད་མ་རིག་ལྟ་བའི་ཆུ་སྦྱོར་བཞི། །འདོད་
སྲིད་ལྟ་དང་ཚུལ་བརྟུལ་ཉེར་ལེན་བཞི། །བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བརྒྱ་
བཅུ་གཉིས། །སྒོམ་ལམ་དགུས་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞིར་འདོད། །སུན་
འབྱིན་པ་དང་སྤོང་བ་དང་། །གཞི་དང་ཐག་བསྲིང་གཉེན་པོ་བཞི། །འདོད་
པའི་ཁམས་དང་ཁམས་གོང་མའི། །སྡུག་ཀུན་དང་ནི་འགོག་ལམ་གྱི། །
སྤང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དྲུག །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤང་བ་དང་། །
གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། །ཟག་པ་ཀུན་ཟད་ཡོངས་ཤེས་
དགུའོ༑ ༄༅ །འགོག་པ་རྟོགས་དང་མ་རྟོགས་དང་། །བརྡ་དང་དོན་དམ་
འགོག་པ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་མེད་དང་། །ལྷག་བཅས་ལྷག་

མེད་རྣམ་གཉིས་སོ། །དགྲ་བཅོམ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆ། །རིག་པ་གསུམ་དང་
གྲོལ་བ་གཉིས། །མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ཤེས་པ་བཅུ། །སྙོམས་འཇུག་དགུ
དང་ཏིང་འཛིན་གསུམ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། །མི་སློབ
ཆོས་བཅུ་ཟད་པར་བཅུ། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་ནས་ཤེས། །ཟག་མེད
ཕུང་པོ་ལྔ་ལྡན་ནོ། ༄ །ལམ་བདེན་ཞེས་པ་ལམ་ལྔ་སྟེ། །ཚོགས་སྦྱོར
མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ། །ཚོགས་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། །
སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི། །ཆོས་ཉིད་བདེན་མཐོང་མཐོང་ལམ
གྱི༔ །ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས
དང་༔ །རྗེས་བཟོད་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི། །དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་འགོག་ལམ
གྱི༔ །བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་འདོད། །སྒོམ་ལམ་ས་དགུར་ཕྱེ་བ་ནི། །
འདོད་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །བསམ་གཟུགས་ཏིང་འཛིན
སྒྲུབ་པ་ལ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམ་བདུན་ནི། །མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ
དང་༔ །མོས་པ་ལས་བྱུང་དབེན་ལས་བྱུང་། །དགའ་བ་སྡུད་དང་དཔྱོད་པ
དང་༔ །སྦྱོར་མཐའ་སྦྱོར་འབྲས་ཡིད་བྱེད་པའོ། །བསམ་གཏན་སོ་སོའི
དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ཐོབ་པའི་ཚེ་ན་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ནི། །དང་པོར
རྟོག་དཔྱོད་དགའ་བདེ་སེམས་གནས་ལྔ། །གཉིས་པར་རབ་དྭངས་དགའ་བདེ

ཏིང་འཛིན་བཞི། །གསུམ་པར་བཏང་སྙོམས་དྲན་ཤེས་བདེ་གནས་ལྔ། །
བཞི་པར་ ༼འདུ་བྱེད་ཚོར་བ༽ བཏང་སྙོམས་གཉིས་དྲན་ཏིང་འཛིན་བཞི། །
རྟོག་དཔྱོད་འཕྲིན་རྡུ་བ་བདེ་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་གཉིས། །སྐྱོན་བརྒྱད་བྲལ་བ
བཞི་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ །སྲིད་ལྷ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་བཞིས་བསླད་པའི། །
སྙོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་དེ་བྲལ་དག །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་
སྙོམས་འཇུག་གཉིས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྤེལ་དང་མ་སྤེལ་དབྱེ། །ཉེར་
བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་པ་དང་། །དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་
གཉིས༔ །བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་བཅས་པ། །བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དག་
ཏུ་འདོད། །དེ་སྟེང་གཟུགས་མེད་སྐྱ་མ་གསུམ། །བསྟན་ན་བསམ་གཏན་ས་
དགུ་ཡིན། །སྦྱོར་དང་བར་ཆད་མེད་རྣམ་གྲོལ། །ཁྱད་པར་ལམ་ཞེས་བཞི་
རུ་ཆཤད། །མངོན་ཤེས་སྦྱོར་བྱུལ་ལམ་དཀའ་སླ། །ཕན་ཚུན་སྦྱོར་བ་བཞིར་
ཡང་ཡོད། །བརྣབ་སེམས་གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། །དྲན་དང་ཏིང་འཛིན་
ཆོས་གནས་བཞི། །ཞི་ལྷག་ཐོབ་ཚུལ་མུ་བཞི་དང་། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་སོགས་
ལམ་གཞན་དག །སྤུད་ལ་དབང་བྱེད་ལམ་ཞེས་སོགས། །ལམ་གྱི་རྣམ་
དབྱེ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། །སྦྱོར་བ་གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །བར་ཆད་མེད་
ལམ་རྡོར་ཏིང་གིས། །སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། །མཐར་ཕྱིན་མི་

སློབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཚེ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས། །མི་སློབ་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་
ཏེ༑ །འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་
བཅས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་དང་
རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལ། །ཟག་མེད་ཕུང་པོ་ལྔ་ཞེས་
བྱ༑ ༄ །དེ་ལྟར་ལམ་དང་དེ་ཐོབ་པའི། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་
བརྗོད་པ། །ཉོན་མོངས་ཕུང་པོ་འཆི་བདག་དང་། །ལྷའི་བུའི་བདུད་བཞི་
བཅོམ་རྒྱལ་བ། །དབང་ཕྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །དཔལ་དང་
གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། །ལེགས་
པའམ་སྐལ་པ་དྲུག་ཅེས་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། །
གཏོང་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷ་རྗེས་དྲན། །རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་ལྷུན་གྲུབ། །
མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པ་ལྡན། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡི། །
ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ལམ་ནི་དག་གསལ་གཉེན་པོ་
ཉིད༑ །འགོག་པ་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་ཞི། །ཆགས་བྲལ་འགོག་ལམ་
རྟོགས་པའི་ཆོས། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ནོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་
བརྗོད་བྱ་རུ། །བྱེད་པའི་གསུང་རབ་ལུང་གི་ཆོས། །ཆོས་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་
གསུམ་དགེ །དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་བཟང་བ་གཉིས། །མ་འདྲེས་ཡོངས་

རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག །ཡོངས་བྱང་ཚངས་སྤྱོད་བཞི་ལྡན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ནི། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་སོ་སོ་རིག །ཆགས་ཐོགས་
དམན་པའི་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ། །རིག་གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ནོ། །དད་
གཏོང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་པ་དང་། །ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །ཤེས་
རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ། །འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །ཤ་དང་
ལྷ་དང་ཆོས་དང་ནི། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྤྱན་ལྔ་ལོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་
འཛིན་ཤེས་རབ་དང་། །གཟུངས་ནི་བྱང་སེམས་རྒྱན་ལྔ་ལོ། །སངས་རྒྱས་
མཆོད་དང་དམ་ཆོས་འཛིན། །ལུས་ཀུན་སྟོན་དང་ཞིང་ཀུན་འདུག །ཕར་
ཕྱིན་རྫོགས་དང་སེམས་ཅན་སྨིན། །ཞིང་སྦྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མཐུན་པར་
གནས༔ །སྤྱོད་ཀུན་དོན་ཡོད་བྱང་ཆེན་འཐོབ། །བྱང་སེམས་སྨོན་ལམ་ཆེན་
པོ་བཅུའོ། །སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་ནམ་མཁའ་ཆོས། །མྱང་འདས་སངས་
རྒྱས་དེའི་ཡེ་ཤེས། །སེམས་དམིགས་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །འཇིག་
རྟེན་ཆོས་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད། །མཐའ་ལ་ཐུག་མེད་གནས་བཅུ་ལོ། །དེ་སྲིད་
སྙེད་དུ་སྨོན་སྒྲུབ་པའོ། །འགྲོ་ཀུན་སྡུག་བསྔལ་བསལ་སྙམ་དང་། །དེ་
བཞིན་སྦྱོར་བར་འཇོག་སྙམ་དང་། །ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱར་འདོད་
དང་༔ །དམྱལ་གནས་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་འདོད། །སྐྱེ་འཁོར་གཞན་ཕན་

ཆེད་འདོད་དང་། །བདག་གཞན་བདེ་སྡུག་བརྗེ་འདོད་དང་། །འགྲོ་ཀུན་རེ་བ་
རྫོགས་བྱེ་དང་། །གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་སླེམ་པ། །འདི་དག་སྐྱེས་
བུ་ཆེན་པོ་ཡི། །རྣམ་རྟོག་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཚཱད། །ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་
སྤྲོང་བསམ་གཏན། །བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ། །མི་རྟག་སྡུག་
བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །མི་སྡུག་འཆི་བ་སྣང་བ་དང་། །ཆགས་བྲལ་མི་
འཕྲོད་མངོན་མི་དགའ། །འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་བཅུ། །ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་ཡང་། །བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གསུངས། །སྟོང་ཉིད་
མཚན་མེད་སྨོན་མེད་ཀྱི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །འདོད་ཆགས་
སྤྲོང་དང་ཤེས་རབ་ཐོབ། །མཐོང་ཆོས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་
མཐོང་བ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བཞིར་གསུངས་སོ། །སྤྲོས་ལ་སླར་
མི་སྤྲོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་བརྟེག་དང་གཡེ་བ་དང་། །ཕྲོས་ལ་སླར་མི་ཕྲོ་བ་
ནི༔ །དགེ་སྦྱོང་དག་གི་ཆོས་བཞིར་གསུངས། །སྐྲ་སྤྲུ་སོ་སེན་རྡུལ་དྲི་
མ༔ །ཚཱང་གཅི་མཆི་སྣབས་མཆིལ་རྒྱུས་པ། །པགས་ཤ་ཁྲག་རུས་རྐྱལ་
ཀང་རྩ། །ཀློ་སྙིང་མཆིན་མཆེར་མཁལ་མ་དང་། །ཕོ་ལོང་རྒྱུ་མ་གཉེ་མ་
ལྒང་༔ །ཞག་དང་ཆུ་སེར་རྣག་བད་ཀན། །མཁྲིས་པ་ཀླད་པ་ཀླད་རྒྱས་
ཏེ༔ །མི་གཙང་རྫས་ནི་སོ་དྲུག་གོ །རྣམ་པར་བམ་དང་འབུས་གཞིག་

དང་༔ །དམར་དང་སྔོ་དང་གནག་པ་དང་། །ཁྲོས་དང་འཁོར་དང་ཚིག་དང་
རྡུལ༔ །མི་སྡུག་པ་ཡི་འདུ་ཤེས་དགུ། །ཀེང་རུས་ཀྱི་ནི་རྣམ་པར་ཡང་། །
སྒྲོ་ཞིང་བསྡུ་དམིགས་འདོད་ཆགས་སྦྱོང་། །ཕྱོགས་གཅིག་དང་ནི་མཐའ་དག་
དང་༔ །རྟོགས་གནོད་སྤྲང་བའི་ཆགས་བྲལ་ལྷ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་གནོད་ཉེར་
བརྟན༔ །ཞུལ་བྱུང་རྨོངས་དང་གཉེན་པོས་དང་། །ཡོངས་ཤེས་སྤྲང་དང་
གོང་མར་བཅས། །གོང་ནམེད་པའི་ཆགས་བྲལ་བཅུའོ། །ཕ་མ་སྤྲུན་སྲིང་
བུ་བུ་མོ། །གཉེན་དང་གཉེན་མཚམས་ཚ་ཞེས་གྲོགས་ཀྱི། །ཚུལ་དུ་བྱམས་
པའི་སེམས་བཞག་སྟེ། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཁྱབ་བྱ། །དེས་ནི་
བདག་གམ་མཛའ་ལ་འདེབས། །དུས་གསུམ་གནོད་སྙམ་དྲུག་དང་ནི། །དགྲ་
ལ་ཕན་བཏགས་གསུམ་ཚུལ་གྱི། །མནར་སེམས་དགུས་བྱུང་ཞེ་སྡང་ཞི། །
ལྷ་མི་བྱམས་དང་མི་མིན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱུང་། །ལུས་སེམས་བདེ་མང་དུག་དང་
མཚོན་མི་ཚུགས། །འབད་མེད་དོན་ཐོབ་ཚངས་གནས་སྐྱེ་བ་སྟེ། །བྱམས་
ཆོས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་འཐོབ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བའི་དོན་བསྒོམས་ན། །གཏི་མུག་མུན་སེལ་ཤེས་རབ་སྣང་བ་ཐོབ། །ལུས་
སེམས་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་པ་རབ་དབྱེ་ནས། །སོ་སོར་བརྟག་བསྒོམ་ང་རྒྱལ་ཞི་
བར་བྱེད། །ང་རྒྱལ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། །ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་

དང་༐ །ང་འོ་སློམ་དང་མངོན་ང་རྒྱལ། །ཆུང་ཟད་སློམ་དང་ལོག་ང་རྒྱལ༐ །ང་རྒྱལ་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དག །རབ་ཏུ་ཞི་ཕྱིར་གོམས་པར་བྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤས་ཆེ་བའི། །གཉེན་པོ་འཕྲེན་རྟུབ་དྲན་པ་དྲུག །བགྲང་དང་རྗེས་འགྲོ་འཇོག་པ་དང་། །ཉེར་རྟོག་བསྒྱུར་དང་ཡོངས་དག་གོ །ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་པ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །བདེན་བཞིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དེས། །ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་དོན་ཤེས་པས། །བདག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་བྱང་གནས་སུ་ལྟ་བ་ལྡོག །གང་གིས་འཁོར་བར་འཇུག་འགྱུར་ལ། །གང་ཞིག་གིས་ནི་ལྡོག་པ་དང་། །ཇི་ལྟར་སྣང་དང་ཇི་ལྟར་གནས། །མ་ལུས་བདེན་དོན་མཐོང་བར་འགྱུར། ༈ །ཐེག་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། །བསྡུ་ན་ཐེག་པ་རྣམ་ལྔར་གསུངས། །ལྷ་མིའི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག །ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཐེག་པ་འོ། །སྔ་མ་གཉིས་པོ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་ངེས་ལེགས་ཐེག །ཉན་རང་གཉིས་ནི་ཐེག་དམན་དང་། །བྱང་སེམས་ཐེག་པ་ཐེག་ཆེན་ནོ། །རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་། །དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ཐོས་འབྲས་བུ་བཞི། །དེ་དག་ཞུགས་གནས་སོགས་དབྱེ་བས། །དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཆོས་ཤེས་རྗེས་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །གཞན་སེམས་སྡུག་ཀུན་འགོག་ལམ་

ཤེས༔ །ཟད་ཤེས་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལ། །ཤེས་པ་བཅུ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། །
སློབ་དཔོན་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས། །རྟེན་འབྲེལ་འབྱུང་ལྡོག་དོན་མཐོང་
ནས༔ །བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་བདག་མེད་ནི། །ཕྱེད་གཉིས་རྟོགས་པ་རང་
སངས་རྒྱས། །དམིགས་པ་ཆེ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་
ཐབས་མཁས་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་དང་འཕྲིན་ལས་ཆེ། །ཆེན་པོ་བདུན་
ལྡན་ཐེག་ཆེན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་དམིགས་པ་ཡང་དག་འགྲུབ། །བླ་མེད་གསུམ་
གྱིས་ཀྱང་འཕགས་སོ། །སེམས་དང་སྤྱངས་རྟོགས་ཆེན་པོ་གསུམ། །ཆེད་
དུ་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་། །གོ་ཆ་འཇུག་པ་ཚོགས་ཆེན་པོས། །ཆེན་པོ་
གསུམ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །
མཐའ་འདས་ཀུན་ཐོབ་ཀུན་མངོན་མཁྱེན། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
གྱིས༔ །ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ལྡན་འབྲས། ༄ །ཐེག་ཆེན་ལམ་ནི་
མདོར་བསྡུ་ན། །མི་ཟད་པ་ནི་བརྒྱད་ཅུར་གསུངས། །འདུན་བསམ་སྦྱོར་བ་
ལྷག་བསམ་བཞི། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ཚད་མེད་བཞི། །མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་
བསྡུ་དངོས་བཞི། །ཡང་དག་རིག་བཞི་རྟོན་པ་བཞི། །ཚོགས་གཉིས་བྱང་
ཕྱོགས་སུམ་ཅུ་བདུན། །ཞི་ལྷག་གཉིས་དང་གཟུངས་སྤོབས་གཉིས། །ཆོས་
ཀྱི་སྡོམ་བཞི་གཅིག་བགྲོད་ལམ། །ཐབས་མཁས་དང་བཅས་བརྒྱད་ཅུ་འོ། །

སྒྲིབ་དང་ཚུལ་འཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཕར་
ཕྱིན་དྲུག །ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི། །བསྡུན་པས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་
བཅུར་བཞེད། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་དང་། བཏང་སྙོམས་དང་ནི་
ཚད་མེད་བཞི། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། །གཞན་སེམས་ཤེས་དང་སྔོན་
གནས་ཤེས། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ནི་མངོན་ཤེས་ལྔ། །ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་བསྡུན་
དྲུག་གོ །སྦྱིན་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། །དོན་སྤྱོད་དོན་མཐུན་བསྡུ་དངོས་
བཞི༑ །དོན་ཆོས་ངེས་པའི་ཚིག་སྤོབས་པ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་
བཞི༑ །གང་ཟག་དག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་རྟོན། །ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་
པ་དང་། །དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་རྟོན། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་
ཡེ་ཤེས་རྟོན། །རྟོན་པ་བཞི་འདིས་ལུང་དང་རྟོགས་ཆོས་ལ། །ཆུད་མི་ཟ་
བར་དགོངས་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད། །བསོད་ནམས་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་
གཉིས་པོ། །ཟུང་འཇུག་ལམ་གྱིས་དོན་ཀུན་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །ལུས་ཚོར་
སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི། །འདི་བཞི་ངོ་
བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཡང་དག་དོན་ནི་མཐོང་བྱེད་པའོ། །དགེ་བ་སྐྱེད་དང་
སྤེལ་བ་དང་། །མི་དགེ་ཞི་དང་མི་སྐྱེ་ཕྱིར། །ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི་ཡིས་
ནི༑ །བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །འདུན་བརྩོན་སེམས་པ་

དཔྱོད་པ་ནི། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་བཞི་ངོ་བོ་ཉིད་འཛིན་ཏེ༑ །གུས་འབད་སེམས་གནས་དཔྱོད་ཤེས་སོ། །དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཉིད་འཛིན་ཤེས་རབ་དབང་སྟོབས་ལྔ། །དྲན་དང་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་དགའ་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་། །ཉིད་དེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་ལྟ་དང་རྟོག་པ་དང་། །ངག་དང་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་དང་། །རྩོལ་བ་དྲན་པ་ཉིད་དེ་འཛིན༑ །འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་བརྗོད། །ཉེས་པ་ལྟ་སྤྲངས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བརྟེན་པའི་རྒྱུ་བྱུང་ཞི་གནས་ཏེ། །ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་བརྗེད། །བྱིང་རྒོད་འདུ་མི་བྱེད་འདུ་བྱེད། །ལྟ་ནི་ཉེས་པའོ་དེ་སྤོང་བྱེད༑ །དད་འདུན་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་དང་། །དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་སེམས་པ་དང་༑ བཏང་སྙོམས་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །འཛོག་དང་རྒྱུན་འཛོག་བླན་ཏེ་འཛོག །ཉེར་འཛོག་དུལ་བྱེད་ཞི་བར་བྱེད། །རྣམ་ཞི་རྩེ་གཅིག་མཉམ་པར་འཛོག །སེམས་གནས་པ་ཡིན་ཐབས་དགུ་འོ། །ཐོས་པ་བསམ་པ་དྲན་ཤེས་བཞིན༑ །བརྩོན་འགྲུས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་སྟོབས་དྲུག །བསྒྲིམ་འཇུག་ཆད་འཇུག་ཆད་མེད་འཇུག །རྩོལ་བ་མེད་འཇུག་ཡིད་བྱེད་བཞིའོ། །ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་ཐོབ་ནས། །ཞི་གནས་ཐོབ་པས་གཡེང་བ་སྤོང་། །ངོ་

བོ་ཉིད་དང་ཕྱི་དང་ནང་། །མཚན་མ་གནས་ངན་ལེན་དང་ནི། །ཚུང་དུའི་སེམས་ཀྱིས་གཡེང་བ་དྲུག །ལེགས་སྦྱང་ཞི་གནས་མཆོག་བརྟེན་ནས། །ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་ཆོས། །འབྱེད་དང་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་ཡི། །ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །མི་བརྗེད་པ་ཡི་གཟུངས་ལ་ནི། །བཟོད་ཐོབ་སྔོ་དང་ཚིག་དང་དོན། །སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་རྣམ་བཞིར་བརྗོད། །ཡང་ནི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །རྣམ་སྨིན་ཐོས་དང་ཏིང་འཛིན་སྐྱེས། །སོ་སྐྱེ་ས་བདུན་དག་ས་བའི། །གཟུངས་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོར་ཕྱེད། །ཡང་ནི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ། །སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས། །མི་ཟད་ཟ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས། །དེ་བཞིན་འཁྱིལ་བ་མཐའ་ཡས་དང་། །རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ་པདྨ་བཀོད། །ཆགས་མེད་སྒོམས་འཇུག་གདོན་མི་ཟ། །སངས་རྒྱས་བྱིན་རླབས་གཟུངས་བརྒྱད་གསུངས། །མི་འཇིགས་པ་ཡི་སྤོབས་པ་ནི། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་གནས་རྣམས་ལ། །མྱུར་གསལ་རྣོ་ཞིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ། །རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྤོབས་པ་སྟེ། །དྲན་བློ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །གཟུངས་ཀྱིས་གྲོགས་བྱས་སྤོབས་པའི་མཆོག །ཆོས་འཛིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྡན་ཞིང་། །བཟོད་པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་འོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་ཅིང་། །ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད

སྡུག་བསྔལ་བ། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་དེ། །མྱང་འདས་ཞི་བ་
སྡོམ་བཞི་འོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བགྲོད་གཅིག་ལམ་སྟེ་
གཅིག་བགྲོད་ཀྱང་ངོ་། །རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་དང་མངོན་ཤེས་སྤྱར། །དཀོན་
མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་མི་གཅོད། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་ཐམས་ཅད་
ཀུན༔ །ལམ་གྱི་གྲོགས་སྤྱར་ཐབས་མཁས་སོ། །དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་
མེ༔ །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་
དང་༔ །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་ཟླ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །
བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་
ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། ༄ །རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་
སེམས་ནི་སྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་
པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་
དང་སྟོན་པ་འོ། །རིགས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། །སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་
དབྱེར་མེད་དབྱིངས། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས། །ཀུན་ཁྱབ་འཕོ་
འགྱུར་མེད་པ་འོ། །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་ཉིད་དེ། །བློ་བུར་དྲི་མའི་
སྦུབས་ཞུགས་པ། །ས་འོག་གཏེར་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུས་མཚོན་

ནས་ཤེས་པར་བྱ། །ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བས་འཇིགས་
དང་སེམས་ཅན་འདོར། །རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་ཡིན་ལ། །དེ་དག་སྤོང་བར་
བྱེད་པ་ནི། །ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཏིང་འཛིན་སྙིང་བརྩེ་བཞི་
ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་གནས་དང་རྒྱས་འགྱུར་རིགས། །སད་པས་ཆོས་ལ་
མོས་པ་འབྱུང་། །དེ་ཡིས་ཕྱི་ཡི་ཡོངས་འཛིན་ལས། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་
འཇུག་པ་ཡི། །ཤེར་ཕྱིན་གདམས་ངག་ལེགས་མཉོས་ནས། །ནང་གི་
ཡོངས་འཛིན་ལྡན་པར་བྱ། །སེམས་བསྐྱེད་ལྡན་པས་སྦྱིན་སོགས་བསྒྲུབ། །
དེ་ནི་ས་ལ་ཞུགས་གྱུར་ནས། །སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཞིང་དག་སྦྱོར། །ཐབས་
མཁས་སྦྱོར་བས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་
ནས༔ །འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་འོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པའི་ལམ་ལྔ་པོ། །
དྲན་ཉེ་སྤོང་བཞི་རྐང་པ་བཞིས། །ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བགྲོད་གྱུར་
ནས༔ །དབང་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་ལམ་བགྲོད། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་
བདུན་ལྡན་པ། །མཐོང་ལམ་རབ་དགའི་ས་ཐོབ་ནས། །འཇིགས་པ་ལྔ་བྲལ་
ཡོན་ཏན་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་དག་ཀྱང་ཐོབ། །འཕགས་ལམ་ཡན་
ལག་བརྒྱད་ལྡན་པས། །སྒོམ་ལམ་ས་དགུར་རིམ་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་འོད་
བྱེད་འོད་འཕྲོ་དང་། །སྦྱང་དཀའ་མངོན་གྱུར་རིང་དུ་སོང་། །མི་གཡོ་

ལེགས་བློ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན། །སློབ་པའི་ས་ནི་བཅུ་པོ་ལ། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་
རིམ་སྤྲངས་ནས། །ས་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བསྟོན། །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཡེ་
ཤེས་ནི། །གོང་འཕེལ་ས་བཅུའི་རྒྱུན་མཐའ་ལ། །ཆོས་ཀུན་སྣང་ལ་མཉམ་
པ་ཡི། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་ལས། །མི་སློབ་ལམ་གྱུར་ས་བཅུ་
གཅིག །ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་རབ་ཐོབ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད། །
གནས་གྱུར་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཐོབ། །འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ས་དེ་ནི། །
སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཡིས་བསྡུས། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་སྐུ་དང་། །ལོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་དང་སྤྲུལ་སྐུ་བཞིའོ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཟག་མེད་དབྱིངས། །
གཞི་རིགས་མངོན་གྱུར་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་ཡི་མཁྱེན་ཆ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། །ཟག་མེད་
ཡོན་ཏན་ཉེར་གཅིག་ལྡན། །དག་པའི་གདུལ་བྱར་སྣང་བ་ཡི། །གཟུགས་སྐུ་
མཐར་ཐུག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །གནས་དང་སྐུ་དང་འཁོར་དང་ཆོས། །
དུས་ཏེ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། །
མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། །བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་
པའི༔ །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སྐུ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཕྱང་ཕྱོགས་ཚད་མེད་
རྣམ་ཐར་སྙོམས་འཇུག་དང་། །ཟིལ་གནོན་ཟད་པར་ཉོན་མོངས་མེད་སྨོན་
མཁྱེན༔ །མངོན་ཤེས་ཡང་དག་རིག་བཞི་དག་པ་བཞི། །དབང་བཅུ་སྟོབས

བཅུ་མི་འཇིགས་རྣམ་པ་བཞི། །མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་བསྲུང་མེད་དྲན་ཉེར་
གསུམ༔ །བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
དང་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དེ། །ཟག་མེད་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད། །
གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་།།
སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། །ནམ་མཁའི་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་
བཞི༔ །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་
ཡིན་ནོ། །ནང་གི་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས། །ཆེ་ཆུང་དབྱིབས་ནི་ཟིལ་
གནོན་གཉིས། །ནང་གི་གཟུགས་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཉིས། །སྔོ་སེར་
དཀར་དམར་ཟིལ་གནོན་བརྒྱད། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དང་། །སྔོ་སེར་
དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས། །ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཟད་པར་དག
ནི་བཅུ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི། །འགོག
སྙོམས་དང་བཅས་སྙོམས་འཇུག་དགུ། །གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྨིན་
ཁམས༔ །མོས་དང་དབང་པོ་བསམ་གཏན་དང་། །ལམ་དང་སྔོན་གནས་
འཆི་འཕོ་དང་། །ཟག་པ་ཟད་མཁྱེན་སྟོབས་བཅུ་ལོ། །ཚེ་དང་སེམས་དང་
ཡོ་བྱད་དང་། །ལས་དང་སྐྱེ་བ་མོས་པ་དང་། །སྨོན་ལམ་རྫུ་འཕྲུལ་ཡེ་ཤེས
དང་༔ །ཆོས་ལ་དབང་བ་དབང་བཅུ་ལོ། ལུས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཡེ

ཤེས༔ །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཞིའོ། །རྟོགས་དང་སྤྲངས་པ་ལམ་དང་
གེགས༔ །སྔོན་ལ་མི་འཛིགས་རྣམ་པ་བཞི། །འཕྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་དྲན་པ་
ཉམས༔ །མཉམ་བཞག་མིན་དང་འདུ་ཤེས་ཚོགས། །མ་བརྟགས་བཏང་
སྙོམས་མངའ་བ། །སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །འདུན་བརྩོན་དྲན
དང་ཤེས་རབ་དང་། །རྣམ་པར་གྲོལ་དང་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
པ་ཉམས་པ་དག །མི་མངའ་རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག །སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་ལས་གསུམ་པོ། །ཡེ་ཤེས་རྗེས་འབྲང་སྤྱོད་པ་གསུམ། །འདས་དང་ད་ལྟ་
མ་འོངས་པར། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་འཇུག་དུས་བསྡུས་གསུམ། །དེ་ལྟར་
དྲུག་ཚན་གསུམ་པོ་ནི། །མ་འདྲེས་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཆོས་ཉན་མི་ཉན་
གཉིས་བཅས་ལ། །ཆགས་སྡང་གཉིས་མེད་དྲན་ཉེར་གསུམ། །སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ལ་ཉེས་སྤྲངས་པས། །བཅབ་ཏུ་མེད་པ་བསྲུང་མེད་གསུམ། །ཕྱག་
ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་ཞབས་མཐིལ་མཉམ། །རྙིང་པ་འཕགས་པའི་
ཞབས་ཡངས་འབུར་མི་མངོན། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །
ཕྱག་ཞབས་སོར་མོ་རིང་ཞིང་དྲ་བས་འབྲེལ། །བ་སྤུ་རེ་རེ་གཡས་ཕྱོགས་གྱེན་
དུ་སྐྱེས། །པགས་པ་གསེར་མདོག་སྲབ་ལ་འཇམ་པ་དང་། །དཔུང་པའི་
མགོ་ཟླུམ་རོ་སྟོད་སེངྒེ་འདྲ། །ཕྱག་ཞབས་གཞོན་འཇམ་སྐུ་ཡི་གནས་བདུན་

མགོ༔ །འཁྲམ་པ་ཀླུམ་རྒྱས་ལྷཱུགས་རིང་རོ་མཆོག་སྣང་། །ཚོམས་དཀར་
ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་བཞི་བཅུར་ལྡན། །མཐོན་མཐིང་སྤྱན་མཛེས་ཁྲུ་
མཆོག་ཛི་འདྲ་བ། །ཐལ་གོང་རྒྱས་བཅས་ཀུན་ནི་ཆེ་ཞིང་དྲང་། །ཆུ་ཞིང་
གབ་སྐྲུ་གསང་བ་སྦྲུབས་སུ་ནུབ། །མཛོད་སྤུས་མཛེས་ཤིང་གཙུག་ཏོར་
བལྟར་མི་མངོན། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྡན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །
གང་མཐོང་དགའ་བསྐྱེད་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་མཚན། །སེན་མོ་ཟངས་མདོག་
མདོག་སྣུམ་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་ཀླུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་ཕྲ། །རྩ་
རྣམས་མི་མངོན་རྩ་ཡི་མདུད་པ་མེད། །ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་གོམ་
པ་སྙོམས། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་ཁྲུ་མཆོག་ངང་པའི་འགྲོས། །དྲང་དང་
གཡས་ཕྱོགས་མཛེས་པར་གཤིགས་པ་དང་། །དབུ་ཀླུམ་སྐྲ་མཚམས་ལེགས་
འབྱེས་དཔྲལ་དབྱེས་རྒྱས། །དབུ་སྐྲ་གནག་ཅིང་སྟུག་ལ་འཛམ་པ་དང་། །
མ་འཛིངས་མི་ཕྱོར་མཆོག་ཏུ་དྲི་ཞིམ་ལྡན། །ཨུཏྤལ་འདབ་འདྲ་དཀར་ནག་
འབྱེད་པའི་སྤྱན། །ར་རི་མེད་ཅིང་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག །ཛི་མ་སྟུག་
ཅིང་སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། །སྤྱི་འཇམ་མདོག་སྣུམ་སྤུ་རྣམས་རིང་ཐུང་
མཉམ༔ །སྙན་གཉིས་ཚད་མཉམ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤྲངས། །ཤངས་ཀྱི་
གཟེངས་མཐོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད། །ཞལ་དཀྱིལ་འཚམས་མཛེས་བིམ་པ་

ལྷ་བུའི་མཚུ། །པདྨ་ལྷར་མཉེན་སྲབ་ལ་དམར་བའི་ལྤགས། །མཆེ་བ་བཞི་
ཟླུམ་རྩེ་རྣོ་མདོག་དཀར་ཞིང་། །རིང་ཐུང་ཚད་མཉམ་ཐྲིན་གྲིས་ཕྲ་ཞིང་
མཛེས༔ །འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་བརྫིད་མཉེན་འཇམ་ལྡན་པའི་གསུང་། །ཕྱག་རིང་
རྒྱས་ཤིང་ཤིང་བལ་འདབ་ལྟར་འཇམ། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་ཅིང་
རིང་དུ་འདོད། །འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་རིམ་པར་འཚམས་པའི་སྐྲ། །ཆ་
ཤས་ཀུན་རྫོགས་ཕོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་
གྱུར་ཞུམ་མེད་རྒྱས། །ཤིན་ཏུ་ཁྲིམས་ལྡན་ཡན་ལག་རྣམ་པར་འབྱེས། །སྨེ་
བ་གཙུག་བག་མེད་ཅིང་སྐྱོན་གྱིས་དག །དྲི་མས་གཙང་ཞིང་བྱི་དོར་བྱས་པ་
འདྲ༔ །དཀུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མཉོང་ཕྱང་ངེ་བ། །ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་རི་མོ་
གཡས་སུ་འཁྱིལ། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་ཞིང་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག །བཀྲ་ཤིས་
རི་མོས་མཚན་ཞིང་ཀུན་ཡིད་འཕྲོག །དེ་དག་ཐུབ་ཆེན་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་
སྟེ༔ །ལྷུར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་བསྔགས་འོས་ཉིད། །མཉེན་འཇམ་
ཡིད་འོང་ཡིད་འཕད་ངག་དྲི་མེད། །གསལ་ལ་སྙན་འཇེ་བས་མཉེན་འོས་མི་
ཚུགས་པ། །སྙན་ཞིང་འདུལ་བ་མི་རྩུབ་མི་བརླང་ཞིང་། །རབ་དུལ་རྣར་
སྙན་ལུས་དང་སེམས་ཚིམ་བྱེད། །སྙིང་དགའ་བདེ་སྐྱིད་གདུང་མེད་ཀུན་ཤེས་
པ༔ །རྣམ་པར་རིག་བྱ་རྣམ་གསལ་དགའ་བར་བྱེད། །མདོན་དགའ་ཀུན་

ཤེས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད། །རིགས་པ་དང་ནི་འབྲེལ་དང་མ་རྙོགས་པ། །
སེང་གེ་གླང་ཆེན་འབྲུག་དང་ཀླུའི་དབང་པོ། །དྲི་ཟ་ཀ་ལ་པིངྐ་ཚངས་པའི་
དབྱངས༔ །ཤང་ཤང་ཏེའུ་ལྷ་དབང་ཛ་སྒྲའི་དབྱངས། །མ་ཁེངས་མི་དགའ་
སྒྲ་ཀུན་རྗེས་སུ་ཞུགས། །སྒྲ་ཟུར་མ་ཆག་མ་ཚང་མེད་པ་དང་། །མི་ཞུམ་མི་
ཞན་རབ་དགའ་ཁྱབ་པ་དང་། །ཐ་བ་མེད་དང་རྒྱུན་ཆགས་འབེལ་བ་དང་། །
སྒྲ་ཀུན་རྫོགས་བྱེད་དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད། །མ་སྨད་མི་འགྱུར་མ་བརྟབས་
འཁོར་ཀུན་གྲགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ནི། །ཐུབ་མཆོག་
གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྟེ། །ཆགས་སྡང་རྨོངས་དང་བདུད་རྣམས་
འཇོམས་བྱེད་པའོ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་འགྲོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཚུལ། །མཉམ་པར་
མཛད་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་དང་བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། །རྣམ་
པ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་བཞིའོ། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཁྱབ་ལྷུན་
གྲུབ་སྟེ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་འགོག་མེད་སྣང་། །གང་ཞིང་བརྒྱ་
བྱིན་ཛ་དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཉི་ཡིད་བཞིན་རིན་ཆེན་ནོར་རྒྱལ་
བཞིན༔ །སྒྲ་བརྙན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་
དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག །གང་ཞིག་ཐེག་པ་ལ་མཁས་ན། །ཐེག་པ
ཉིད་ལས་རྣལ་འབྱོར་དུ། །བྱེད་ཕྱིར་བདག་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །སློམས་པའི་

ལྷ་སོགས་རྫོངས་ཀུན་སེལ། །བདག་མེད་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ནི། །ཐེག་པ་འདི་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པ་ཐོབ། ༄༅ །འདུས་བྱས་རྒྱུས་བྱུང་སྐྱེ་འགག་ཅན། །འདུས་མ་བྱས་ནི་དེ་ལས་ལྡོག །འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས། །བྱེད་རྒྱུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། །སྐལ་མཉམ་དང་ནི་མཚུངས་ལྡན་དང་། །ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྨིན་ཏེ། །རྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འདོད༏ །རྣམ་སྨིན་འབྲས་དང་བདག་པོ་དང་། །རྒྱུ་མཐུན་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས༏ །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ། །འབྲས་བུ་ལྔ་ཡི་རྣམ་གྲངས་སོ༏ །རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག །དམིགས་རྐྱེན་བདག་རྐྱེན་རྐྱེན་བཞི་ལོ༏ །འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ༏ །རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །གློ་བུར་བྲལ་དག་རྣམ་པ་གཉིས༏ །དེ་བཞིན་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས། །ཆོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་གཉིས། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དེ་ཉིད་གསུམ། །སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་གསུམ། །ཕྱི་དང་ནང་དང་ཕྱི་ནང་སྟོང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་༏ །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི། །དོན་དམ་སྟོང་དང་འདུས་བྱས་སྟོང་༏ །འདུས་མ་བྱས་སྟོང་མཐའ་འདས་སྟོང་། །ཐོག་མཐའི་མེད་སྟོང་

དོར་མེད་སྟོང་། །རང་བཞིན་སྟོང་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད། །རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། །མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་ཉིད། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། །སླར་ཡང་བསྡུས་ཏེ་བཞིར་བསྟན་པ། །དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད། །གཞན་གྱི་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། ། དོན་དམ་རྟོགས་ཚུལ་རིམ་པ་ལས། །རྣམ་གྲངས་རྣམ་གྲངས་མིན་གཉིས་སོ༔ །བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་རྟོགས་ཚུལ་གྱི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་བརྒྱད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་༔ །ཤེས་དང་དབྱེར་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད༔ །འདུས་བྱས་ཟག་པ་ཟད་པ་ལས། །ཐར་པ་འདུས་མ་བྱས་ཐོབ་ཕྱིར༔ །བདག་ནི་གྲོལ་དང་མ་གྲོལ་བའི། །གཞི་རུ་ལྟ་བའི་རྨོངས་པ་སེལ༔ །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་ན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་མཁས་ཞེས་བརྗོད། །ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་ན། །བདེན་དོན་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་ཉིད། ༈ །རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་མི་རྟག་སྟེ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་མ་འགྱུར་ན། །མཐར་ཡང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འབབ་ཆུ་མར་མེའི་མེ་སོགས་བཞིན། །སྐད་ཅིག

རིགས་འདྲ་བར་མེད་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་སླམ་ནས། །དངོས་པོ་རྟག་པར་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །གློག་དང་ཆུ་བུར་སྤྲིན་སོགས་ནས། །ལྷུན་པོའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས། །སྐད་ཅིག་མ་རུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འཇིག་རྒྱུ་གཞན་མེད་དང་གིས་འཇིག །ཕྱི་རོལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དབང་གིས། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྲིན་བཞིན་དུ། །ཆགས་ཤིང་གནས་ལ་མཐར་འཇིག་གོ །འདི་ལྟར་གནས་པའི་དུས་ཉིད་ནའང་༑ །རྐྱེན་གྱིས་འཕེལ་དང་འགྲིབ་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་སྣང་བས་འགྱུར་སོགས་ཀྱིས། །མི་རྟག་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ། །ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་རྣམས། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱུན་གནས་ནའང་། །མངལ་གནས་བཙས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི། །གནས་སྐབས་རིམ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད། །ཁམས་གསུམ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཇི་སྲིད་དུ། །ཚེ་ཡི་འཕེན་པ་རྫོགས་ཀྱི་བར། །སྐད་ཅིག་མ་ཡི་ཕྲེང་བར་གནས། །ས་བོན་ལས་ནི་མྱུ་གུ་སོགས་བཞིན། །རྒྱུ་ལས་གང་སྐྱེས་དངོས་པོ་རྣམས། །སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་རུ་ཤེས། །དངོས་རྣམས་མི་རྟག་པར་ཤེས་ན། །འདུས་བྱས་ཀུན་ལ་མི་ཆགས་ཤིང་། །རྟག་པར་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་བྲལ། །ཡང་དག་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །གང་

ཞིག་ཟག་དང་བཅས་པའི་ཆོས། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ལས་མ་འདས་ཏེ། །
སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་མི་འདོད་ཕྲད། །ངན་སོང་གསུམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་སོགས། །
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ། །རྣམ་པ་མང་པོ་དག་དང་ལྡན། །གནས་
སྐབས་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་མི་རྟག་ཅིང་། །ཐ་མར་
རྒྱུན་ཡང་འགལ་འགྱུར་བས། །འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས། །
བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི། །ཟག་བཅས་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་
རྒྱུན༑ །སྡུག་བསྔལ་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པས། །ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་
ཉིད༑ །དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ཀུན། །སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་མེ་
འོབས་མཚུངས། །དེ་ཤེས་ཡང་དག་བློ་ལྡན་རྣམས། །སྲིད་ལ་ཆགས་པ་
ལས་གྲོལ་ཏེ། །ཟག་མེད་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ། །ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་
ཕུང་པོའི་རྒྱུན། །རེས་འགའ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་ལ། །རྒྱུ་དེའང་དབང་ཕྱུག་
སོགས་མིན་ཞིང་། །ལས་ཉོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་མཐོང་། །ཉེས་ཀུན་རྩ་
བ་བདག་ལྟའི་མུན། །བདག་མེད་སྣང་བས་བཅོམ་པ་རྣམས། །ས་བོན་
བསྲེག་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་གཏན་དུ་ཁེགས། །འཆི་བ་མེད་
དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་
མི་བཟློག་སྟེ། །བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས

ཆོས་ཉིད་དོན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ། །བློ་བུར་དྲི་མ་ཀུན་བྲལ་བའི། །མི་གནས་མྱང་འདས་ཐར་པ་མཆོག །སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །དག་པ་གཉིས་ལྡན་གཙང་བ་དང་། །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པས། །མི་གནས་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་རྟག །བདག་དང་བདག་མེད་སྤྲོས་པ་ཞི། །ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཐོབ་དམ་པའི་བདག །སྟོབས་དང་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེ། །འབྲས་བུའི་མཆོག་ལ་དམིགས་ནས་སུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། །བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའམ་བརྟེན་ནས་བཏགས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་དབང་གིས་ནི། །སྣང་བ་བསླུ་མེད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་ཙམ་དུ་སྟེ། །རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཡང་དག་པར༏ །གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། །རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་པོའི་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ལ། །ང་འོ་སྙམ་དུ་རློམ་པར་ཟད། །དཔྱད་ན་ཕུང་པོ་བདག་མིན་ལ། །ཕུང་ལས་གཞན་དུའང་བདག་མེད་དོ། །རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཕྲེང་བ་དམག་ལ་སོགས་བཞིན་རྫུན། །ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །ཤིང་རྟ་ཞེས་སུ་བཏགས་མོད་ཀྱི། །ཡན་ལག་རེ་

རེ་ཤིང་རྟ་མིན། །ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུའང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཤིང་
རྟར་ཡན་ལག་དང་། །ཡན་ལག་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་མེད། །དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན
ལྟོས་མ་ཡིན། །ཚོགས་པ་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་མིན། །རྣམ་པ་བདུན་དུ
དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ལ། །
བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤིང་རྟས་འཇིག་རྟེན་ན། །བྱ་བ་བྱེད་པ་བསྙོན་དུ་མི་ནུས
ལྟར། །རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན་བདག་མེད་ཀྱང་། །ཕུང་པོའི་རྒྱུད་དང་
ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །མ་བརྟགས་བདག་གོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྱུང་
བས། །རྣམ་མང་བདེ་སྡུག་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་སྤྱོད། །གཟུགས་ནི་བདག་མ
ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་བདག །གཟུགས་དང་མི་ལྡན་གཟུགས་ལ་བདག་ཡོད
མིན། །བདག་ལ་གཟུགས་མི་གནས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ། །ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི
ལ་སྦྱར་བར་བྱ། །ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །བཅོམ་བདག
གང་དང་ལྡན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་བརྟན་ལ་གནས་པ
ཡི། །རྩེ་མོ་མཐོར་གྱུར་ཉི་ཤུ་འདི་དག་གོ །དེ་ལྟ་བདག་དེ་རྟག་པ་དང་། །
ཁྱབ་དང་གཅིག་པུ་དབང་བསྒྱུར་སོགས། །གང་སླུས་རྨོངས་པའི་འཁྲུལ
འཁོར་ཏེ། །གཞི་མེད་ཁྱད་ཆོས་སྒྲོ་བཏགས་ཙམ། །རྟག་ན་གནས་སྐབས
མི་འཕོ་ཞིང་། །གཅིག་ན་ཁྱད་པར་སྣ་ཚོགས་མེད། །ཁྱབ་ན་ཐམས་ཅད

གཅིག་ཏུ་འགྱུར། །དབང་བསྒྱུར་མི་འདོད་འབྱུང་བ་ཅི། །དེའི་དངོས་ཚད་
མས་མ་དམིགས་བཞིན། །དེ་ཡི་བདེ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས། །དེ་སྒྲུབ་འཁྲུལ་པ་
འབའ་ཞིག་སྟེ། །མོ་གཤམ་བུ་ཡི་གོས་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་ཕུང་པོའི་
རྒྱུན་ཙམ་ལ། །ཕན་དང་གནོད་པ་བསླུ་མེད་ཕྱིར། །བླང་དོར་ཇི་བཞིན་བྱེད་
པ་ནི། །བདག་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རིགས། །བདག་ཡོད་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་
ཉིད༔ །མི་སྲིད་དེ་ཕྱིར་འཁོར་བ་པ། །བདག་མེད་ཆགས་པ་ཀུན་བྲལ་ཏེ། །
ཐར་པ་ཉིད་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །གང་ཟག་དག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི། །
གདགས་གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པས། །ཕྱི་ནང་འཁོར་འདས་ཆོས་ཀུན་
ཀྱང༔ །རང་བཞིན་མེད་དེ་ཇི་ལྟར་ན། །སྒྱུ་མ་རྨི་ལམ་གཟུགས་བརྙན་
དང༔ །སྨིག་རྒྱུ་དང་ནི་ཆུའི་ཟླ་བ། །མིག་ཡོར་བྲག་ཆ་སྤྲུལ་པ་སྟེ། །སྒྱུ་
མའི་དཔེ་བརྒྱད་དག་དང་མཚུངས། །རྟེན་འབྲེལ་དབང་གིས་སྣང་བ་
འདིར༔ །སྣང་གཞི་ཕྲ་རབ་གཉིས་དག་གམ། །གཞན་དབང་ཤེས་པ་མི་སྟོང་
སོགས༔ །འདོད་པ་དབུ་མའི་ལམ་ལས་གོལ། །གང་ཡང་དཔྱད་བཟོད་མི་
འགྲུབ་པས། །རང་གི་ངོ་བོ་མི་སྟོང་པ། །ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་སྟོང་བཞིན
དུ༔ །སྣང་བ་ཆོས་ཉིད་རིག་པས་ཤེས། །གལ་ཏེ་བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་
ན༔ །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གཞན་ལ་གཞན་དག་འབྱུང་ན་

ཡང་༏ །ཀུན་ལས་ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གཉིས་ཀ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་
ལ༏ ཕྱོགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་གྱིས་གནོད། །རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་
ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཆོས་གང་སྐྱེ་བ་མ་
དམིགས་ན། །གནས་པ་ལ་སོགས་ག་ལ་ཡོད། །སྐྱེ་འགག་སོགས་སུ་སྣང་
བ་ནི། །མ་བརྟགས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འདོད། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དམིགས་ན
ནི༏ །ཐ་སྙད་བདེན་པ་དཔྱད་བཟོད་དང་། །དོན་དམ་སྐྱེ་བ་དམིགས་ན་ནི། །
ཐ་སྙད་བདེན་པ་དཔྱད་བཟོད་དང་། །དོན་དམ་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་དང་། །
འཕགས་ལམ་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་གདོད་ནས་མ་སྐྱེས་
ཀྱང་༏ །སྐྱེ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་མི་འགག་པ། །སྐྱེ་དང་སྐྱེ་མེད་མཉམ་པའི་
དོན༏ །དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག
སྐྱེད་ན། །གཅིག་དང་ཐ་དད་རྒྱུ་མེད་འགྱུར། །དུ་མས་དུ་མ་སྐྱེད་པ་ན། །
འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གཅིག་མི་སྲིད། །གཅིག་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ན། །ཐ་དད་
འབྲས་བུ་མི་སྲིད་འགྱུར། །གཅིག་གིས་གཅིག་པུ་སྐྱེད་པ་ན། །རྒྱུ་ཚོགས་པ་
ལ་དགོས་མེད་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འདི་ར། །གཅིག་བདེན་
བྲལ་ཕྱིར་ཐ་དད་མེད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟགས་ཙམ་ལས། །ཡང་དག་
དོན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད། །འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མི་དགོས། །མེད་ན་རྒྱུ་ཡིས

བསྐྱེད་མི་ནུས། །གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་མི་སྲིད་པས། །དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་དང་འགག་པ་དང་། །གནས་དང་མི་གནས་བདག་ཡོད་མེད། །ངོ་བོས་མ་གྲུབ་བརྟགས་པ་ཙམ། །གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། །འདི་ཞེས་ཁས་ལེན་མེད་པ་ལ། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྐྲག་མོད་ཀྱི༑ །སོ་སོ་རང་རིག་ཐ་སྙད་བྲལ། །སྤྲོས་བྲལ་མཐོང་རྣམས་ཡིད་ཆེས་སོ༑ །རྡུལ་གིས་གཅིག་ཆར་སྦྱར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་ཆ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར། །དྲུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བུའང་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །ཡན་ལག་ཚོགས་པར་ཞིག་ནས་སུ། །ཕྲ་བའི་རྡུལ་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པ། །དེ་ལ་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡོད། །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་ཅན་ཕྱིར། །དབུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཆ་བཅས་འགྱུར།དེ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་མེད་འགྱུར་ན། །བསྐལ་པའང་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར། །དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་རྡུལ་དང་ནི། །དུས་མཐའི་ཆ་མེད་མི་འགྲུབ་པས། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྫོམ་གཞི་ཞིག །བདེན་གྲུབ་འདོད་པ་ཀུན་བརྟགས་ཙམ། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྣང་བ་ཡང་། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཞིང་མི་རྟག་ལ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཆ་བཅས་པས། །གཅིག་པུར་བདེན་པ་གང་ཡང་མེད། །གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ཤེས་པ་ཡང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། །དམིགས་སུ་

རུང་ན་གཅིག་བདེན་མེད། །མི་རུང་བ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་ཉིད། །བདེན་གྲུབ་འདོད་པའང་ཀུན་བརྟགས་ཏེ། །རྟེན་འབྱུང་དབང་གིས་གང་སྣང་རྣམས། །ངོ་བོས་བདེན་པ་མི་སྲིད་དོ། །ལྷན་མིན་གནས་སྐབས་བཏགས་པ་ཙམ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ངོ་བོས་དབེན། །དེ་ཕྱིར་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །གང་ལའང་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་བོ༔ །གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་དུ་མ་མེད། །གཅིག་དང་དུ་མར་མེད་གྱུར་ན། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བདེན་པ་ཞིག །མི་སྲིད་ཕུང་གསུམ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་གང་སྣང་བ། །རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་སྟེ། །བཅོས་མ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཉིད། །སྣང་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས། །རྟག་ཆད་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་བྲལ། །སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་འབྲལ་མེད་ལ། །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཉིད། །བདེན་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ནི། །དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །སྣང་སྟོང་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་མཐར་ཐུག་དོན། །བསམ་བརྗོད་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ལོ། །གང་གིས་ཡང་དག་དོན་འདི་རྟོགས། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཀུན༔ །ཇི་བཞིན་ངེས་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན། ༈ །དེ་ལྟར་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་

བའི༔ །ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མ་རྨོངས་ཤིང་། །བློ་ལྡན་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་
དེས༔ །མདོ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འཆད། །མདོ་སྡེ་དབྱངས་སྙད་
ལུང་བསྟན་ཚིགས་སུ་བཅད། །ཆེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟར་
བྱུང་༔ །སྐྱེས་རབས་རྒྱས་དང་རྨད་བྱུང་གཏན་ལ་དབབ། །འདི་དག་གསུང་
རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་སྡེ། །རྗོད་བྱེད་
སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་བསླབ་པ་གསུམ། །ཚུལ་ཁྲིམས་
ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་བོ། །དེ་དག་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་དང་། །ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་
རྣམ་པར་དབྱེ། །དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ཡིས། །ཁམས་བརྟས་དོན་
རྟོགས་གྲོལ་བར་བྱེད། །མིང་དོན་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ། །འདོགས་པའི་ཀུན་ཏུ་
ཚོལ་བ་བཞི། །རྩ་བའི་སེམས་དང་རབ་དབྱེ་དང་། །དོན་དང་ངེས་འཛིན་
བསྒོམ་པ་དང་། །སྨོན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་དྲུག་གིས། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ལ་
ཡོངས་སུ་འཇུག །རྟོག་དཔྱོད་བཅས་དང་དཔྱོད་པ་དང་། །རྟོག་དཔྱོད་
གཉིས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འཇུག་གསུམ་གྱིས། །ཆོས་ཀྱི་
དམིགས་པ་ཚོལ་བར་བྱ། ༄ །རྟོགས་ནས་གཞན་ལ་སྨྲ་བ་ན། །ཡི་གེ་
མིང་དང་ཚིག་གི་ལམ། །རང་བཞིན་རྐྱེན་དང་རྣམ་འགྱུར་གསུམ། །དེ་ལ་
རྩོམ་སྟེ་རྗོད་བྱེད་ངེས། །དབྱངས་དང་གསལ་བྱེད་ཡི་གེའི་ཚོགས། །སྡོན་

རྗེས་མེད་གཞིའི་འཇུག་པ་རྣམས། །འདུས་ལས་མེད་འབྱུང་དེ་ལ་ཡང་། །
འདོད་རྒྱལ་རྗེས་གྲུབ་སོགས་སུ་དབྱེ། །ཚོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ
དང་༑ །ཆེད་དོན་འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་པ་དང་། །རྟེན་གནས་བོད་པ་རྣམ
དབྱེ་བརྒྱད། །གཞན་ཡང་ལྷག་བཅས་སྒྲ་སོགས་སོ། །ལས་འཛིན་པ་གཉིས
གྲངས་མེད་པ། །འབྲུ་མང་པོ་དང་དེའི་སྐྱེས་བུ། །ལྷས་དབྱེ་ཞེས་བྱ་ཚིག
སྡུད་དྲུག །དེ་སོགས་སྒྲ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས། །བཅད་ལྷུག་སྤེལ་མའི་རང
བཞིན་དག །ཡིད་འཕྲོག་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལྡན་ཞིང་། །དོན་གསལ་ཚང་ཞིང
ངེས་པ་ཡི། །ཚུལ་གྱིས་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཐོབ། ༄ །བདེན་གཉིས་དཔྱོད
པའི་ཚད་མ་གཉིས། །དབྱེ་ན་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། །ལྡོས་པ་ཆོས་ཉིད་འཐད
སྒྲུབ་ཀྱི། །རིགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཞེས་གསུངས། །དབང་པོ་ཡིད་དང་རང
རིག་དང་། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་རྣམ་པ་བཞི། །ཕྱོགས་ཆོས་རྗེས་འགྲོ
ལྡོག་ཁྱབ་ལ། །ཚུལ་གསུམ་ཞེས་བྱ་དེ་ཚང་ན། །ཡང་དག་རྟགས་ཡིན
གཞན་ལྟར་སྣང་། །དེ་ཡང་རྟོག་གེའི་ཚིག་དོན་བརྒྱད། །མངོན་སུམ་དང་ནི
རྗེས་སུ་དཔག །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་བདག་རིག་བྱེད། །སྒྲུབ་པ་དང་ནི་སུན
འབྱིན་པ། །ལྟར་སྣང་བཅས་པ་གཞན་གོ་བྱེད། །འབྲས་བུ་རང་བཞིན་མི
དམིགས་པའི། །རྟགས་གསུམ་ནང་གི་དབྱེ་བ་བཅས། །རྩོད་པའི་གཞི་ནི

གང་ཞིག་ལ། །སླུ་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ཡིས། །སྒྲུབ་དང་སྲུན་འབྱིན་ལེགས་སླུས་པ། །འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དོན་གསལ་བྱེད། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ། །ངེས་ལས་རྫོན་པ་བཞི་འབྱུང་ཞིང་། །གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ། །དྲང་ངེས་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཡིས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི། །མུན་པ་རྣམ་པར་བསལ་བྱས་ནས། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་རྒྱས་པས། །སྤོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་བརྒྱད་གྲོལ་ཏེ། །དྲན་དང་བློ་གྲོས་རྟོགས་པ་དང་། །གཟུངས་སྤོབས་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས། །སྒྲུབ་པ་བརྒྱད་ལྡན་སྐྱེས་བུ་དེའི། །དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར༔ ༈ །རྒྱལ་བའི་ཆོས་མཛོད་ལ་མཁས་ཕྱིར། །སྨོན་བྱང་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་སྦྱར། །འདི་ཡི་དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་གྱིས། །ཟབ་རྒྱས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའང་མི་ཕམ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པས་བཀོད་པ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལཾ།། །།

༄༅། །མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༄༅༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། པཎྜིཏ་སྤྲ་ན་ཡཾ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་མུ་ཁ་ནཱ་མ་

ཤཱསྟྲ༑ བོད་སྐད་དུ། མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་
བཅོས༑ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

དོན་བཅུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་གྱུར་ཅིང་། །
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡི་དོན་ནི་འགྲོ་ལ་སྟོན། །
ཚིག་དོན་དྲི་མེད་ཆོས་རབ་སྣང་བའི་གཏེར། །
སྨྲ་བའི་ཉི་མ་སྙིང་ལ་འཇུག་པར་མཛོད། །

འདིར་ཤེས་བྱའི་གནས་མ་ནོར་བར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞེ་ན་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་༑ དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། དུས་དང་། བདེན་པ་དང་༑ ཐེག་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅུའོ༑ །འདི་བཅུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཅུ་ལྡོག་པ་སོགས་ལྟ་བ་ངན་པའི་རྨོངས་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་ཞིང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་བློ་གྲོས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

ཕུང་པོ་ནི་ལྔ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དང་།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །གཟུགས་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དུས་གསུམ་དང་། ཡུལ་ཉེ་རིང་སོགས་དང་། རྣམ་པ་བཟང་ངན་སོགས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་ཚོར་བ་སོགས་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུ་མ་སྤྱུངས་པས་ན་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྒྱུ་གཟུགས་བཞི། འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་གོ །རྒྱུ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟེ། སའི་ཁམས་ནི་སྲ་ཞིང་གཞི་འཛིན་པའི་ལས་བྱེད་པ། ཆུ་ཁམས་གཤེར་ཞིང་སྡུད་པ། མེ་ཁམས་དྲོ་ཞིང་སྨིན་པ། རླུང་ཁམས་གཡོ་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ། །

འབྲས་གཟུགས་བཅུ་གཅིག་ནི། དབང་པོ་ལྔ་དང་། དོན་ལྔ་དང་བཅུ། མཛོད་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་དང་བཅུ་གཅིག་གོ །གཟུགས་ཕུང་འདི་དག་རིག་པ་དང་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་སུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ། དང་པོ་ལག་པ་དང་དབྱུག་པ་དང་རླུང་སོགས་ཀྱིས་ཐུག་རེག་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའམ་མ་བཞག་པའི་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས ······

གཟུགས་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཀྲ་བར་བཟུང་བས་སོ། །

དེ་ལ་དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དབང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་རང་རང་གི་ཤེས་པའི་བདག་རྐྱེན་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནང་གི་གཟུགས་ཅན་དང་བ་སྟེ། མིག་གི་དབང་པོ་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་དང་། རྣ་བའི་དབང་པོ་གྲོ་གའི་འཛེར་བུ་གཙུས་པ་ལྟ་བུ། སྣའི་དབང་པོ་ཟངས་ཀྱི་མོ་ཁབ་གཤིབས་པ་ལྟ་བུ། ལྕེའི་དབང་པོ་ཟླ་བ་བཀས་པ་ལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་བྱ་རེག་ན་འཇམ་གྱི་པགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དོན་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱའོ། །གཟུགས་ནི་མིག་གི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཁ་དོག་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་རྩ་བའི་ཁ་དོག་བཞི། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ། སྤྲིན་དང་དུ་བ། རྡུལ་དང་ཁུག་སྣ། ཉི་འོད་གྲིབ་མ། སྣང་བ་མུན་པ་རྣམས་དང་། ཡང་མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་པ་གཟུགས་དེ་གཞན་ལ་ཐོགས་པར་བྱེད་པའི་རེག་བྱ་དང་བྲལ་བ་བར་སྣང་སྐྱ་སེང་པོ་ལྟ་བུ་གཟུགས་བསྟན་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་ཆ་འདྲའོ། །ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟ་བུ་སོགས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད། སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྣམས་ཏེ་འདི་རྣམས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་བསྡུ་བའི་ཆེད་དུ་ཀཤད་དོ། །རྩ་བའི་ཁ་དོག་གི་ཆ་ཤས་འདྲེས་པ་ལས་བྱེ་བྲག

གི་ཡན་ལག་མང་དུ་འགྱུར་རོ། །

དབྱིབས་གཟུགས་ལ། རིང་པོ། ཐུང་དུ། ལྷམ་པ། ཟླུམ་པོ། མཐོ་བ། དམའ་བ། ཕྲ་བ། རགས་པ། ཕྱུལ་ལེ་བ། ཕྱུལ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བསྟན་ཏེ། ནང་གི་དབྱེ་བ་ལ། གྲུ་གསུམ། ཟླ་གམ༏ འཛིང་མོ་སོགས་མང་པོར་འགྱུར་རོ། །དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དེ་དག་བཟང་ངན་བར་མ་གསུམ་དུ་འདུའོ། །

སྒྲ་ནི་རྣ་བའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ངག་དང་སེ་གོལ་གྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ། མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། ཆུ་ཀླུང་དང་རླུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ལས་བྱུང་བ་རྔ་བརྡུང་བའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པ་དོན་རྗོད་པར་མི་བྱེད་པ། དོན་རྗོད་བྱེད་ལ་འཇིག་རྟེན་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ༏ འཕགས་པས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་སྙན་མི་སྙན་བར་མའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །

དྲི་ནི་སྣའི་ཡུལ་ཏེ། དེ་ལ་དྲི་ཞིམ་མི་ཞིམ། ཆ་མཉམ་པ། ལྷན་སྐྱེས། སྦྱོར་བྱུང་ངོ་། །

རོ་ནི་ལྗེའི་ཡུལ་ཏེ། མངར་བ། སྐྱུར་བ། ལན་ཚྭ་བ། ཁ་བ། ཚ་

བ༔ བསྐ་བ་དྲུག་དང་། དེ་དག་འདྲེས་པ་ལས་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་རོ༔ །ཡང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་དང་། སྦྱོར་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །

རེག་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རེག་བྱ་དང་། འབྲས་བུ་ལ། འཇམ་རྩུབ་ལྕི་ཡང་བགྲེས་སྐོམ་གྲང་བ་བདུན་དང་། མཉེན་པ། ལྷོད་པ། དམ་པ། ཆོམ་པ། ན་བ། ཀ་བ། འཆི་བ། ངལ་སོས་པ། སྤྱངས་ཆེ་བ་ཞེས་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་ལུས་སྟོབས་དང་ལྡན་ནས་མ་ཞུམ་······ པའོ༔ །འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་དང་ནང་གི་རེག་བྱ་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་སྟེ། བསྡུས་པ་ལས་གྱུར་པ་ཞེས་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཡིན་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་མོ། །མངོན་པར་སྐབས་ཡོད་པའམ་གསལ་བ་ནི་གོང་ཆཕད་ལྟར་གཞན་ལ་མི་ཐོགས་པའོ། །ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་རྨི་ལམ་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བའི་གཟུགས་ཟད་པར་···

སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ། དབང་འབྱོར་བའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་སེམས་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྣང་བ་ལ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྒྱུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །

རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་འདི་གཟུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྡོམ་སྡོམ་མིན་བར་སྡོམ་ཐོབ་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཤིག་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཡེང་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་སྐབས་སུའང་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པས་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མིན་པ་དང་། དང་པོར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ཟིན་འབྱུང་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཇི་སྲིད་རྟེན་ཉམས་པའམ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། ངོ་བོ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་དེས་གཟུགས་སུ་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དྭང་བས་ཕྱག་འཚལ་བའམ་མདོ་འདོན་པ་དང་། སྡང་བས་གཞན་ལ་བརྡེག་པ་དང་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའི་ལས་ནི། རྒྱུ་ལུས་ངག་གི་རྡུལ་རྣམས་ལས་ཡན་གར་དུ་མེད་ཀྱང་། ལུས་ངག་གཡོ་བ་དང་བཀོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལ་ལས་སུ་འཇོག་དགོས་སོ། །ལས་དེས་ནི་རང་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ལུས་ངག་གི་

རྡུལ་གྱི་ཚོགས་པ་རྣམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་ན་རྡེའུ་དུ་མ་རྡ་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་མཐོང་བ་ན། རྡེའུ་རྣམས་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་མཐོང་རྒྱུ་ཅི་ཡང་མེད་མོད། རྡེའུ་རྣམས་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྡེའུ་རྣམས་བཀོད་ལུགས་ཀྱི་དབྱིབས་དེ་ཡང་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་བྱེད་མིན་གཟུགས་ཀྱང་ལུས་ངག་གི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་ལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་དང་འདྲ་ཡང་། དེས་རང་ཀུན་ནས་སློང་བྱེད་ལུས་ངག་གི་ཆ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་རིག་པར་མི་བྱེད་དེ། སྡོམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྡོམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེའི་ལུས་སོགས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པ་དང་། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །

དབང་དོན་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་ཀྱི་རྡུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཇེ་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་ལ་རྡུལ་ཕྲན་གཅིག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་བདུན་འགྱུར་གྱིས༔ ལྕགས་ཆུ་རི་བོང་ལུག་གླང་། ཉི་ཟེར་གྱི་རྡུལ་དང་། སྲོ་མ་དང་། ཤིག་དང་། ནས་དང་སོར་ཚིགས་ཀྱི་ཚད་ཀྱི་བར་དུའོ། །སོར་མོ་ཉེར་བཞི་ལ་ཁྲུ་གང་ངོ་། །ཁྲུ་བཞི་ལ་གཞུ་འདོམ་གང་ངོ་། །གཞུ་འདོམ་ལྔ་བརྒྱ་ལ

རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱང་གྲགས་བརྒྱད་ལ་དཔག་ཚད་གཅིག་སྟེ། དཔག་ཚད་དེས་རི་གླིང་སོགས་ཀྱི་ཚད་འཇལ་བར་བྱེད་དོ། །འདོད་ཁམས་ན་དབང་པོ་དང་སྒྲ་མེད་པའི་རྡུལ་གོང་ལ་ཡང་འབྱུང་བཞི་དང་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་གི་རྡུལ་བརྒྱད་ཡོད་ལ། སྒྲ་ཡོད་ན་སྒྲ་རྡུལ་དང་དགུ། ལུས་དབང་ཡོད་ན་དེའི་རྡུལ་དང་བཅུ། དབང་པོ་གཞན་ཡོད་ན་ལུས་དབང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོད་པས་རྡུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་ཡོད་དོ། །

ཚོར་བ་ནི་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་མམ། བདེ་བ་ཡིད་བདེ། སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་དེ་ལྔའོ། །རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མིག་རྣ་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དྲུག་དང་། དེ་ལ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཡིད་ཉེ་བར་རྒྱུ་བའི་ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལུས་ཚོར། ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་སེམས་ཚོར༑ ལུས་ལ་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་ཟང་ཟིང་བཅས་པ། སྲེད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཚོར་བ། འདོད་ཡོན་ལྔ་ལ་སྲེད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཞེན་པ་རྟེན་པའི་ཚོར་བ། ཞེན་པ་མེད་པ་མངོན་འབྱུང་རྟེན་

པའི་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དོ། །

འདུ་ཤེས་ནི་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་བར་གྱི་དྲུག་གོ །ཡང་དོན་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྔོ་སེར་སོགས་སྣང་བ་འཛིན་པ། ཐ་སྙད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་སོགས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། ནང་གི་དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་བྱའི་གྲངས་སྙེད་དོ། །ཡང་མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཐ་སྙད་ལ་མི་མཁས་པ་སྟེ་གཟུགས་མཐོང་ཡང་བརྡ་ལ་མ་བྱུང་བས་བརྡ་མི་ཤེས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྲིད་རྩེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་མ་གཏོགས་པ་དེ་དག་གོ །ཆུང་ངུའི་འདུ་ཤེས་ནི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་འདོད་ཁམས་ཤེས་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འདུ་ཤེས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ཤེས་པ། ཚད་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཤེས་པ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ། །

འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་སེམས་དང་

མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་མིན་པའི་འདུ་
བྱེད་ཐོབ་པ་སོགས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་ལྔ་
བཅུ་ང་གཅིག་ཡོད་ལ་ལྔ་བ་ལྔ་སོ་སོར་བསྒྱི་ན་ང་ལྔར་འགྱུར་རོ། །

སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ནི། སེམས་པ་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་རེག་པ་ལྔ་ལས་ཚོར་འདུ་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ་དེ་དག་སེམས་
བྱུང་ཡིན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོར་མི་བསྡུ་སྐེ་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ༑ །སེམས་པ་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་གཡོ་ཞིང་འཇུག་པ་སྟེ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས
མིག་གི་འདུས་ཏེ་སེམས་པ་སོགས་དྲུག་གོ །ཡིད་བྱེད་ནི་དམིགས་པ་ལ
སེམས་འཛིན་པ། རེག་པ་ནི་གསུམ་འདུས་ནས་དབང་པོའི་འགྱུར་བ་ཡོངས་
སུ་གཅོད་པ་ཚོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འདི་ལྔ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་དུ་
འབྱུང་བས་ཀུན་འགྲོ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡུལ་ངེས་བྱེད་ལྔ་ནི། འདུན་པ་མོས་པ་དྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་
བོ༑ །དེ་ལ་འདུན་པ་ནི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པ་བརྩོན་
འགྲུས་རྩོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པ། མོས་པ་ནི་ངེས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་
འཛིན་པ་མི་འཕྲོག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ནོ། །དྲན་པ་ནི་འདྲིས་པའི་དོན་མི་བརྗེད་
པ་མི་གཡེང་བའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བརྟག་པའི་དངོས་པོ་ལ་

སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཤེས་རབ་ནི་བརྟག་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སྐྱེ་སོམ་ཉི་ཟློག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །གོང་གི་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བཅུ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་ལས། དད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་གནས་ལ་དང་འདོད་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །བག་ཡོད་པ་ནི་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་གཟབ་པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྲིད་ཞིའི་ལེགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ལས་ཅན་ནོ༔ །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་ནི་ལུས་སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་བཏུབ་པའི་ལས་སུ་རུང་བ་སྐྱེ་གནས་ངན་ལེན་འཇོམས་པའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཆགས་སྡང་གཉིས་མུག་མེད་པར་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པ་སྐྱེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པ་ནི་བདག་གམ་ཆོས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཁྲེལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་ནམ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་འཛེམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །མ་ཆགས་པ་ནི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་མ་ཆགས་པ་སྐྱེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེ་སྡང་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་མེད་པ་སྐྱེ་ཉེས་སྤྱོད་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །གཏི་མུག་མེད་པ་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་བློ་ནས་དོན

ལ་མ་རྨོངས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་མི་འཚེ་བ་ནི་ཞེ་སྡང་མེད་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྙིང་རྗེ་བའི་སེམས་ཏེ། གཞན་ལ་ཐོ་མི་བརྩམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དགེ་བའི་གནས་ལ་སེམས་མངོན་པར་སྤྲོ་བས་འཇུག་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ༏ །

མི་དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་ལ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དྲུག །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་རྩ་ཉོན་དྲུག་གི་མ་རིག་པ་ནི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་དཀོན་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཀུན་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བར་བྱེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ལ་འདོད་ཁམས་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཞེས་གཉིས་སུ་ཡང་ ་གསུངས་སོ། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པ་སྟེ། བདེ་བར་རེག་པ་ལ་མི་གནས་ཤིང་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ང་རྒྱལ་ནི་འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་མཐོ་བའི་རྣམ་པར་ཁེངས་པ་སྟེ། གཞན་ལ་མ་གུས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་

བའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་སྟེ། དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྟ་བ་སྟེ། ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ༔ །དེ་ལྟར་རྩ་ཉོན་དྲུག་གོ །ལྟ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་སྟེ། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་སྟེ། ལྟ་བ་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མཐར་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་ནི། བདག་གམ་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དབུ་མའི་ལམ་ཁྲིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི། ལས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དགེ་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ནི་གོང་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་གསུམ་དང་ལྟ་བའི་གནས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མཆོག་དང་དམ་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ལྟ་ངན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ནི༔ དག་གྲོལ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དེའི་གནས་ཕུང་ལྔ་ལ་དག་གྲོལ་ངེས་འབྱིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། ངལ་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །མཆོག་འཛིན་གཉིས་པོ་འདིས་དངོས་པོའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་ལྟ་ངན་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མིན་པའི་ལམ་ངན་ལ་ཞེན

པ་ཀུན་ཀྱང་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ལྟ་བ་ལྔ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་རྩ་ཉོན་བཅུ་པོ་དེ་ལས། མཆོག་འཛིན་གཉིས་དང་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་དྲུག་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལས། ཁྲོ་བ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་ཏེ་བརྡེག་པ་སོགས་གནོད་པ་དངོས་སུ་ཞོམ་པར་བྱེད་པའོ། །འཁོན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ་གནོད་པའི་བསམ་པ་རྒྱུན་མི་གཏོང་ཞིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་པའོ༔ །འཚིག་པ་ནི་ཁྲོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་མི་བཟོད་པར་ཚིག་རྩུབ་སྨྲ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་འཚེ་བ་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་པ། སྙིང་བརྩེ་བ་མེད་པར་རྣམ་པར་ཐོ་བརྩམ་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཕྲག་དོག་ནི་ཁོང་ཁྲོའི་ཆར་གཏོགས་པ། རང་ཉིད་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་བཟོད་པར་སེམས་ཁོང་ནས་འཁྲུགས་པ། ཡིད་མི་བདེ་ཞིང་སེམས་རྣལ་དུ་མི་གནས་ལ་ཉེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །གཡོ་ནི་རྙེད་བཀུར་སོགས་ལ་ཆགས་པས་རང་གི་ཉེས་པ་སྦས་ཏེ་ཉེས་རྒྱུན་སྐྱོང་བའི་སེམས་གྱ་གྱུ་བ་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་རྙེད་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །སྒྱུ་ནི་རྙེད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་ལ་མེད་

པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་འཚོས་ནས་བདེན་པ་མིན་པས་གཞན་སླུ་བྱེད་རྫོངས་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་ལོག་འཚོ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་ནི་བདག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྡིག་པ་ལ་མི་འཛེམ་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འཛེམ་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པའོ། །འཆབ་པ་ནི་གཏི་མུག་དང་ཆགས་པའི་ཆར་གཏོགས་པ་ལེགས་པར་བསྐུལ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་རང་གི་ཉེས་པ་སྦྲིབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འགྱོད་པ་དང་རེག་པར་མི་གནས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །སེར་སྣ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཡོ་བྱད་སོགས་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་དམ་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་ཡོ་བྱད་མི་བསྙུང་བར་བྱེད་པའོ། །རྒྱགས་པ་ནི་ནད་མེད་པ་དང་ལང་ཚོ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་མགུས་འཐིབས་ སྒྲིངས་པའི་དོན་ཏོ། ། པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །མ་དད་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡང་དག་པའི་གནས་དང་དགེ་ཆོས་ལ་མི་མོས་པ་ལེ་ལོའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ལེ་ལོ་ནི་ཉལ་བསླས་འཕྲས་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལྷ

བྱའི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་ནས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་སྤྲོ་ཞིང་འཇུག་པ་ལྷོད་པར་
བྱེད་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ། །བག་མེད་པ་ནི་དུག་གསུམ་ལེ་
ལོ་དང་བཅས་པའི་རྒྱུ་ལས་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ལ་གཟབ་པ་ལྷུར་མི་ལེན་པ་བག་
ཡོད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཏེ། མི་དགེ་འཕེལ་ཞིང་དགེ་བ་འགྲིབ་པའི་ལས་
ཅན་ནོ། །བརྗེད་ངས་ནི་དགེ་བའི་དམིགས་པ་མི་གསལ་བར་བརྗེད་པ། དྲན་
པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དྲན་པ་
འཆལ་བ་སེམས་གཡེང་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཤེས་བཞིན་མིན་པ་ནི་ཉོན་
མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཡེང་བའི་ཤེས་རབ་སྟེ། སྒོ་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་པར་བབ་བབ་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་ལྟུང་བ་འབྱུང་
བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྨུགས་པ་ནི་གཏི་མུག་གི་ཆར་གཏོགས་པ་ལུས་སེམས་
ལྕི་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པར་ནང་དུ་སྡུད་ཅིང་སེམས་
ལས་སུ་མི་རུང་བ་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །རྒོད་པ་ནི་སྡུག་པའི་
མཚན་མའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་
ལ་འཕྲོ་བས་ལས་སུ་མི་རུང་ཞིང་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་
པའོ༑ །རྣམ་པར་གཡེང་བ་ནི་དུག་གསུམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སེམས་ཡུལ་ལ་
གཡོ་ཞིང་འཕྲུན་ཏེ་དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་

སྟེ། འདི་ལ་ཕྱི་དང་ནང་དང་མཚན་མའི་གཡེང་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཉེ་ཤུ་ནི་རྩ་ཉོན་གྱི་ཚར་གཏོགས་ཤིང་དེ་དང་ཉེ་བས་ཉེ་ཉོན་ཞེས་བྱའོ། །

གཞན་འགྱུར་བཞི་ལས་གཉིད་ནི་གཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་མི་དགེ་རིགས་མི་རིགས་དུས་དུས་མིན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱེད་མེད་པར་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ནང་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་གཏི་མུག་གི་ཚར་གཏོགས་པ་བྱ་བ་ཤོར་བའི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །འགྱོད་པ་ནི་སྔར་བྱས་པ་ལ་ཡིད་མི་དགའ་བའི་རྣམ་པས་ཡིད་ལ་བཅག་པ་སེམས་གནས་པའི་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའོ། །རྟོག་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། དོན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་རྩིང་བའི་རྣམ་པ་ཅན། རྒྱང་རིང་པོའི་གཟུགས་ལ་ཁམ་ཕོར་དང་བུམ་པའི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་དེ་ཙམ་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དཔྱོད་པ་ནི་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གཞིག་ནས་བཟུང་བ་ཞིབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་བུམ་པ་གསར་པ་མ་གས་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་རྣམས་ཀུན་སློང་དང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་དགེ་སྡིག་ལུང་མ་བསྟན་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་འགྱུར་བཞི་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་བྱུང་འདི་དག་གིས་སྤྱིར་སེམས་ཀྱི་ས་

མང་དང་། དགེ་སྡིག་གི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་གཙོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པ་ལས། སྐྱོ་བ་དང་མི་སྐྱོ་བ། དཀའ་བ་དང་མི་དཀའ་བ། བཟོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་ ་ ་ བྱའོ༔ །དེ་རྣམས་ནི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་འདུ་བྱེད་དོ། །

སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུའི་འདུ་བྱེད་མིན་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་ནི་གཏོགས་དགོས་ཤིང་བེམ་ཤེས་གང་རུང་དུ་བསྡུ་བར་མི་འོས་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ་གྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་བེམ་པོའོ། །གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཤེས་པའོ། །དེ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་གང་ཞེ་ན། རང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཆོས་གང་ཞིག་སྔར་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་དེའི་རྒྱུན་ལྡན་པ་ལ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་ཏེ་འཕྲིབ་པར་གྱུར་པ་ལ་མ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རིས་སུ་

སྐྱེས་ཏེ་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་ཆོས་དེ་ལ་སྐལ་མཉམ་མམ་རིས་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ༑ ༑འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་ཁམས་གོང་མའི་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་གིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུན་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པ་འཇུག་ཤེས་དྲུག་པོ་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། སེམས་སེམས་བྱུང་ཁེགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟ་བུ་སྙོམས་འཇུག་གི་ནུས་པས་སྔོན་མེད་གསར་དུ་ཐོབ་ཅིང་༑ ཡང་དེ་ལས་ལྡངས་ཏེ་འགག་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ཀྱང་དེ་བེམ་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཞག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་དེས་འཕངས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལས་གྲེན་དུ་བསྐྱོད་དེ་བདག་མེད་པ་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བས་སེམས་བྱུང་བརྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་དང་བརྟན་པ་ལས་ཁ་ཅིག་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཁེགས་པའོ། །འདི་གསུམ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འཇོག་པའི་སྐབས་ན་ཧི་སྲིད་སེམས་སེམས་བྱུང་འགོག་པའི་ནུས་པ་དེ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཁེགས་ཏེ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རུང་

ངོ་༑ །སྲོག་གི་དབང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་རིས་མཐུན་པར་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཅི་ཙམ་གནས་པའི་དུས་ངེས་པ་ཚེ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སྔར་མ་བྱུང་བ་ལས་ད་ལྟར་བྱུང་བའོ། །གནས་པ་ནི་དེའི་རྒྱུན་གནས་པའོ། །རྒ་བ་ནི་རྒྱུན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའོ། །མི་རྟག་པ་ནི་རྒྱུན་འཇིག་པ་སྟེ་འདི་བཞི་ལ་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ཞེས་་་་་་་བྱའོ༑ །མིང་གི་ཚོགས་ནི་ཀ་བུམ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པའི་བརྡའོ༑ །ཚིག་གི་ཚོགས་ནི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཏེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཟླ་དྭགས་སོ། །ཡི་གེའི་ཚོགས་ནི་མིང་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཡིག་འབྲུ་ཨ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་གསུམ་སྐད་གདངས་ཀྱིས་བསྡུས་ན་ཡང་སྒྲ་ཙམ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཀྱི་བརྡར་བཏགས་ནས་བརྗོད་བྱ་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཅན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའོ། ། མངོན་པ་མཛོད་ལས་བཅུ་བཞི་པོ་འདི་ཙམ་གསུངས་སོ། །

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལས་སྔ་མ་བཅུ་བཞིའི་སྟེང་དུ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་བེམ་ཤེས་ལྡན་པ་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བྱེ་བྲག་གོ །འཇུག་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའོ། །སོ་སོར་ངེས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའོ། །འབྱོར་

འབྲེལ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །མགྱོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མྱུར་བར་འབྱུང་བའོ། །གོ་རིམ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རེ་རེ་ནས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའོ། །དུས་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རྒྱུན་དུ་འབྱུང་བའི་ཡུན་གྱི་གནས་སྐབས་སོ། །ཡུལ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ན་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ལས་བཏགས་པའོ། །གྲངས་ནི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལ་བགྲངས་ཏེ་བཞག་པའོ། །ཚོགས་པ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྐྱེན་འདུས་པའི་གནས་སྐབས་ལས་སོ། །ཉེར་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་བེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པའི་ཆོས་འདུས་བྱས་སུ་བསྡུ་དགོས་ལ་བེམ་ཤེས་གང་དུ་བསྡུར་མི་འོས་པ་དུམ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སོ་སོར་རིག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་གྱི་ཚོགས་དྲུག་ནི། བདག་རྐྱེན་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བློ་གང་གིས་གཟུགས་ཤེས་པ་ནས། བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་བློ་གང་གིས་རང་ཡུལ་ཐུན་མིན་ཆོས་ཁམས་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པའི་བར་དུའོ། །སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དེ། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྟག་ཏུ་རློམ་

སེམས་པ་གང་ཞིག །ཞར་དུ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཏུ་ཆགས་པ་དང་༑ མ་རིག་པ་སྟེ་ཉོན་མོངས་བཞི་པོ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་ནི༑ འཕགས་ལམ་མངོན་གྱུར་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའི་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ་འཛིན་པ་སེམས་ཀྱི་གཞི་གསལ་རིག་ཙམ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ། འདི་ལ་གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་བ་འབྱུང་རུང་གི་ས་བོན་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་ཀུན་གཞི་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གནས་དོན་ལུས་སུ་སྣང་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཀུན་གཞིའམ་དེའི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། ཡང་སེམས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། ཡིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་གི་མིང་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལས་

བསྡམས་ཏེ་དུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་གཞག་མང་པོ་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་ལ་དུས་དང་གཏམ་གྱི་གཞི་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་བཅས་པ། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་དང་ལྟ་བའི་གནས་དང་སྲིད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པས་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་ནི་འཐབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཕུང་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་སྐབས་སོ།། །།

ཁམས་ཀྱི་སྐབས།

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་ཁམས་བཅུ་བཞག་སྟེ། གང་ཞེ་ན་མིག་གི་ཁམས་ནས་ལུས་ཁམས་ཀྱི་བར་ལྔ་དང་། གཟུགས་ནས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་ཁམས་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ཏེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པོ་འགག་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་

ནོ༔ །ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ། ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལ། སོ་སོར་བརྟགས་པས་འགོག་པ་དང་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་ནམ་མཁའ་དང་གསུམ་དུ་མཛོད་ལས་བཤད༔ དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཁམས་བདུན་དུ་འདོད། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྣན་ཏེ་བཞིར་བཞེད།

ཀུན་བཏུས་སུ། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དང་༔ འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཁེགས་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཏེ། གོང་གི་གསུམ་དང་བསྡོམས་པས་འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་སོགས་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆའོ། །བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ནི༔ སོ་སོར་བརྟགས་པས་ཁེགས་པ་མིན་ཡང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ན་གང་མེད་པ་སྟེ་རྟ་ཡི་མགོ་ལ་རྭ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱོགས་གང་ན་བུམ་པ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ཐམས་ཅད་འདིར་འདུའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཐུང་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ་ལ་མི་སྒྲིབ་

པའོ༔ །དགེ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །མི་གཡོ་བ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ །འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ནི་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་གོ །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ལྔ་དང་། ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནས། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་ཚན་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའམ་རིགས་སམ་ས་བོན་གྱི་དོན་དང་༔ དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་གཟུང་བའི་དང་། མིག་ཤེས་ནས་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བར་དྲུག་པོ་ཡུལ་དངོས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱུའམ་་་་རིགས་སམ་ས་བོན་གྱི་དོན་ཏེ་ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའམ་རིགས་དང་ས་བོན་གྱི་དོན་ཅན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་པ་ཞེས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམ་་་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གསུངས་པ་དེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། ནང་གི་བུག་སྟོང་པའི་ཆ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། དེས་མཚོན་པའི་ཁམས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དབྱེ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཁམས་་་་

བཅོ་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་པ་མེད་དོ། །ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལས༔ གཟུགས་ཅན་དུ་གཏོགས་པ་དབང་ལྔ་དོན་ལྔའི་ཁམས་བཅུ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ། ལྷག་མ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའོ། །མིག་ལམ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་པ་ནི་གཟུགས་ཁམས་གཅིག་པུ། ལྷག་མ་བསྟན་མེད་དོ། །

ཕན་ཚུན་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་དབང་ལྔ་ཡུལ་ལྔ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ལས་ལྷག་མ་རྣམས་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་ཁམས་ཐ་མ་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་ལམ་བདེན་དུ་གཏོགས་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཡིན་ལ་དེ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་ཁམས་ལྷག་མ་རྣམས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟག་བཅས་སོ། །འདོད་པ་ན་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཡོད། གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོ་དང་སྣ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་བཞི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ན་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཤས་ཡོད་དོ། །སེམས་ཁམས་བདུན་དང་གཟུགས་སྒྲ་དང་ཆོས་ཁམས་བཅུ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཆར་ཡོད། ལྷག་མ་རྣམས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའོ། །གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་ཕྱི༔ ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ནི་ནང་གིའོ། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སེམས་ཁམས་བདུན་དང་། ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་

སོ༔ །ལྷག་མ་རྣམས་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རྟོག་བཅས་ནི་ཡིད་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་གི་ཆ་རྟོག་བཅས་ ་ ་ ་ རྣམས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོར་བས་ཟིན་པ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ནང་གི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་དགུའོ། །ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་འཛིན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་གཟུང་བའོ། །རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ལྔའོ། །ཡིད་ཡིད་ཁམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ལ་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་བཅས། གཉིས་མེད། རྟོག་མེད་དཔྱོད་བཅས་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པའོ༔ །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་རྡུལ་ཕྲན་བསགས་པའོ། །ལྷག་མ་ནི་མ་བསགས་པའོ། །གཅོད་བྱེད་ཡིན་པ་དང་གཅད་བྱ་ཡིན་པ་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། སྲེག་འཇལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་མིག་ཤེས་སོགས་ལྔ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ། ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །

བྱུང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ན། རྣམ་སྨིན་དང་རྒྱས་བྱུང་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་ལྔའོ། །རང་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་མཐུན་དང་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ

སེམས་ཁམས་བདུན་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པ་བརྒྱད་པོ་དེའི་ཆ་འགའོ། །སྒྲ་ལ་རྒྱུན་མེད་པས་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ལ། དབྱངས་སྙན་མི་སྙན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མགྲིན་པའི་དབྱིབས་སོགས་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པའོ། །འདི་དག་གི་ལྷག་མ་དབང་པོའི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་མཐུན་རྒྱས་བྱུང་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཁམས་རྣམས་རྒྱུ་མཐུན་ཁོ་ན་ལས་སོ། །རྒྱས་བྱུང་ཞེས་པ་ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། ཟས་དང་། བཀུ་མཉེ་དྲི་ཕྱིས་སོགས་ལེགས་པར་བྱ་བ་དང་། གཉིད་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིའོ། །དབང་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་རྟེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་སད་ཅིང་གཟུགས་ལ་རྟོག་པའི་མིག་དབང་གི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་དང་། དེ་ལྟ་མིན་པ་གཉིད་ལོག་པའི་མིག་དབང་ལྟ་བུ་ལ་དེ་མཚུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཁམས་གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། རང་ས་ན་མིག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁམས་འོག་མའི་མིག་དབང་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་སྟེ་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། རྣ་བའང་དེ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པའི་ཁམས་པས་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷའི་མིག་རྣ་ཐོབ་ན། བསམ་གཏན་དེ་པའི་སས་བསྡུས་པའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པའི་དབང་པོ་དྭངས་པ་རང་གི་མིག་དང་

རྣ་བའི་ཐོན་ཀོར་དུ་འབྱུང་སྟེ། དབང་པོ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་ལ། ཞར་འོན་ལྟ་བུའི་མ་ཚང་བ་མེད་ཅིང་། ཐག་རིང་བ་དང་ཕྲ་བའི་གཟུགས་དང་། སྒྲིབ་ཅིང་བར་ཆོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དབང་པོས་རང་ས་དང་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤེས་པ་་་་ སོགས་འགྲེའོ། །ལྷའི་མིག་དེ་ལྟ་བུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡོད་པས་སྟོང་གཉིས་དང་༑ རང་རྒྱལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་སྟོང་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་གཟིགས་སོ། །ལྷའི་མིག་དེ་ཚེ་འདིར་བསམ་གཏན་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་མིན་ཀྱང་། སྔོན་བསྒོམས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་བར་སྲིད་མི་མཐོང་ཞེས་བཤད་དོ༑ །དེ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གོང་འོག་གི་དབང་པོ་དང་ཤེས་པ་འབྱུང་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁམས་ཀྱི་སྐབས་སོ།། །།

སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས།

སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི། མིག་གི་ཁམས་དང་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དོན་གཅིག་སྟེ། སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་ཚུལ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་ནི་དེ་དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་ནི། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བསྡུས་པའོ། །དེ་ལ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནས། ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བར་བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ཡང་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་ནང་གི་དྲུག་པོ་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཕྱིའི་དྲུག་ནི་གཟུང་བ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་མཆེད་པའི་སྒོར་གྱུར་པས་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལྔས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་མ་བསྡུས་ལ། ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་ནི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །གོང་དུ་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །

སྐབས་འདིར་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་ · · · · ·

གཞག་འགའ་ཞིག་བརྗོད་པ་ལ། ཡིད་ཀྱིས་ནི་མིག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཤེས། དབང་ལྔ་ཡང་རྣམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ནང་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་གིས་བསྡུས་ཤིང་རང་རིག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་རང་དང་བཅས་པ་ཡང་

འགྱུར་བས། ཡིད་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་སོ་ཅོག་ལ་ཐ་སྙད་བྱེད་དུ་རུང་ཞིང་། དེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་བྱ་རྣམས་ལ་མ་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ལ། ཡིད་དེ་དགེ་ན་ཤེས་པ་གཞན་ཡང་དགེ་བ་སོགས་དང་། ཡིད་དེའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཤེས་པ་གཞན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས།

ཆོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཡིད་འགྲོ་སྟེ། །

ཡིད་མགྱོགས་ཡིད་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱེད་ཐམས་ཅད་བློ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སུ་འདུའོ། །བློ་དེ་ལ་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་མེད་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི། ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ། རང་དུས་ཀྱི་རང་མཚན་མིང་གི་སྒྲ་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བའོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བུམ་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་དོན་གྱི་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཡིད་ངོར་སྣང་་

བ་སྟེ། འདི་ནི་མིང་གི་སྒྲ་དང་འདྲེས་སུ་རུང་བ་ཡིན་པས་འདི་ལ་དོན་སྤྱིའམ་སྒྲ་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྡ་ལ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་སྒྲ་བསྲེས་ནས་བཟུང་བ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་བསྲེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །ཤེས་བྱ་དང་། དེའི་དབྱེ་བ་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་ལ་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་དང་། དེ་དག་གོང་མ་གོང་མར་བསྡུ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་དངོས་པོ་ནི་བེམ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། བེམ་པོ་སོགས་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་དང་། བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རྫས་སུ་ཡོད་པ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རྣམས་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རྫས་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱིས་དེ་མིན་གཞན་རྣམ་པར་བསལ་བས། གཞན་སེལ་ལམ། རྣམ་བཅད་དམ། གཞན་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་སེལ་བས་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་བཏགས་པ་དེ་ལ་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་སེལ་དེ་ལ་དོན་རང་མཚན་དེ་གཞན་ལས་ལོག་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཆ་ནས་དོན་རང་མཚན་གྱི་གཞན་སེལ་དང་། གཞན་སེལ་བ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཡི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སེལ་བའམ་རྣམ་བཅད་དེའི་

སྒོ་བས་ཀྱིས། གཞན་བུམ་པ་མིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན། བུམ་པ་རང་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་། བུམ་པའི་སྟེང་ན་མ་བྱས་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་བྱས་པ། རྟག་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་མི་རྟག་པ་སོགས་ལྡོག་པའི་ཆོས་དུ་མར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཡུལ་ཅན་བློ་ལ་རིགས་བཞི་སྟེ། མ་རྟོགས། ལོག་རྟོག །ཐེ་ཚོམ༏ ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའོ། །མ་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ། མངོན་སུམ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་ནི། ཡིད་ཤེས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ༏ །ལོག་རྟོག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་རྩེ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཕྱོགས་མ་ཆོད་པའོ། །ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱུ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བཅད་ཤེས་ཏེ་ངེས་ཤེས་སོ། །ཡུལ་ལ་སྣང་ཡུལ་ནི་རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ། ཞེན་ཡུལ་ནི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པས་དོན་སྤྱི་ལ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ༏ དེ་གཉིས་ཀར་ཡང་སྐྱེས་བུའི་འཇུག་ལྡོག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་ཡུལ། བློས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཟུང་ཡུལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་འགལ་

འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། འགལ་བ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུན་ནུས་མཚུངས་སུ་མི་འགྲོགས་པ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བདག་འཛིན་དང་བདག་མེད་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་བློ་འགལ་དང་། ཚ་རེག་གྲང་རེག་ལྟ་བུ་དོན་འགལ་དང་གཉིས་ཡོད། ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་དངོས་འགལ་རྟག་མི་རྟག་ལྟ་བུ། བརྒྱུད་འགལ་འགལ་ཟླའི་ཁྱབ་བྱ་དང་འགལ་ཟླ་ཅིག་ཤོས་ཏེ། རྟག་པ་དང་། བྱས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་བྱས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱང་བུམ་པའི་ཆོས་སུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཅིག་འབྲེལ། མེ་དུ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཡང་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟགས་དོན་ལྟོ་ལྡིར་བ་བུམ་པ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་བཞག་པའི་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་མཚོན་བྱ། དེ་གཉིས་གང་ལ་སྒྲུབ་པའི་གཞིར་མཚོན་བྱའི་བྱེ་བྲག་ལས་གསེར་གྱི་ལྟོ་ལྡིར་བའི་གོང་བུ་འཛིན་པ་མཚན་གཞི་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཁྱད་གཞི་ཆོས་ཅན་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཁྱེར་དང་ལྟོ་བ་འདབ་མ་སོགས་དང་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཡང་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། བརྟག་བྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་། དེའི་དོན་སྤྱི་བློ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བརྟགས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་བརྡ་རྣམས་དོན་

ལ་འབྱོར་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལ་དཔྱད་ན་མིང་གི་སྒྲས་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དོན་སྤྱི༑ ཞེན་པས་བརྗོད་བྱ་དོན་རང་མཚན། དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི། ཞེན་པས་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་རང་མཚན་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་སྒྲ་དང་སྒྲ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་དང་། དོན་དང་དོན་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ཏེ་བརྗོད་བྱར་བཟུང་ནས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་བྱའི་དོན་ལ་མ་རྨོངས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་དེ་ལ་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་དུ་བཞག་པ་ནི་སེམས་དང་ངག་དང་ལུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་མཐོང་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཐ་སྙད། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚིག་ལས་ཐོས་པ་དང་། རང་གི་ཡིད་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཞི་དང་། ཡང་ཡིན་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། མེད་མ་ཡིན་དུ་དགག་པ་སྟེ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའོ༑ །འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ༑ །

དེ་ལྟར་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང

པོ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་བཅུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་བསྡུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་འདི་ཕུང་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་གཟུགས་སུ་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ལྔའི་ནང་ཚན་གྱི་་་་་་་གཟུགས་ཁོ་ན་མིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་དང་སྒྲ་བརྙན་ལྟ་བུ་མིག་རྣའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཙམ་ཡིན་པར་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་གཟུགས་སྒྲ་རང་མཚན་པ་གང་ཡང་མེད་པས་མེད་པ་གསལ་སྣང་ཙམ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྡུ་ཡི། གཟུགས་སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མི་བསྡུའོ༔ །ཡུལ་ལྔའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་ནི་ཀ་བུམ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ནི་དབང་རྟེན་མིག་སོགས་མཐོང་བྱ་འདིའི་ནང་ན་ཤིན་ཏུ་དྭངས་པ་ཉི་འོད་ལྟར་་་ཡོད་པ་ཕལ་པས་དབང་པོས་གཟུང་དུ་མེད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་སུ་འདོད་དོ། །

བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་དེ་གསུམ་་ཙམ་གསུངས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྙན་ལ་བསྟན་ཡོད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་འདོགས་རུང་བར་མངོན་ནོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཤེས་པའི་ཁམས་བདུན་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ཕུང་པོ་གཞན་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཕུང་གི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་

གཟུགས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུའོ། །

ཡང་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔར་འདུ་སྟེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་དྲུག་གམ་བརྒྱད་པོ་དེའོ། །འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་ནི་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་གོ །ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྐབས་སོ།། །།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་སྐབས།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཞེ་ན། ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་འདི་རྣམས་རྒྱུ་མེད་པར་བྱུང་བ་མ་ཡིན། རྒྱུ་མིན་པ་བདག་དང་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པོ་རྟག་པ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། རང་

རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་སྨྲ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རང་ལུགས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་ལ། ནང་གི་ཆོས་སེམས་ཅན་མཆོག་དམན་བར་མའི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ཡང་ལྟར་ན་ཕྱིའི་རྟེན་འབྲེལ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་བདུན་དང་། རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་གི་ཚུལ་གྱིས་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སོགས་འབྱུང་བའི་དཔེས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་དང་། འདབ་མ་དང་། སྡོང་བུ་དང་། སྦུ་གུ་དང་། སྙིང་པོ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གསུངས་སོ། །རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་དུས་དང་དྲུག་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་རྟེན་པ་དང་སྡུད་པ་དང་སྨིན་པ་དང་འཕེལ་བ་དང་གོ་བྱེད་པ་དང་རིམ་པས་འགྱུར་བར་བྱེད་དེ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་འདི་དག་གིས་མྱུ་གུ་ནས་འབྲས་བུའི་བར་དུ་བདུན་པོ་འབྱུང་བའི་གྲོགས་བྱེད་དོ། །

ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ།

གང་ཞེ་ན་མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་ལ། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་བ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤིའི་བར་དུ་སྦྱར་ཞིང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགགས་སོགས་ནས། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་དང་མྱ་ངན་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་རང་སའི་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་རིལ་པོ་དང་གཅིག་པུ་དང་སེམས་ཅན་དང་བདག་གིར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ་མ་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་

གིས་ཆགས་སྡང་གཏི་མུག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ལས་བསོད་ནམས་དགེ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་དགེ་བ་དང་། མི་གཡོ་བའི་ལས་རྣམས་འབྱུང་བས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ས་བོན་འདེབས་པས་འདུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགེ་བས་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བདེ་བ། མི་དགེ་བས་ངན་སོང་གི་རྟེན་དང་སྡུག་བསྔལ། མི་གཡོ་བས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་འདུ་བྱེད་དོ། །འདུ་བྱེད་དེས་ཕྱི་མའི་སྲིད་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བྱེད་དེ། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ས་བོན་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། ནམ་ཞིག་རྐྱེན་ཚོགས་ནས་སྲིད་པའི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཁྲིད་པ་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཅིག་གོ །རྣམ་ཤེས་དེའི་དབང་གིས་མངལ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་དེ་མིང་བཞི་དང་། དེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་མེར་མེར་པོ་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ཏེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་དག་མདུང་ཁྲིམ་ལྟར་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་པའི་ལུས་ཀུན་ནས་འཛིན་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནང་གི་མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལས་ཡུལ་དབང་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཡོངས་

སུ་གཙོད་པ་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་སོགས་དྲུག་འབྱུང་བ་ནི་རེག་པའི་ཡན་ལག་གོ །རེག་པ་དེ་ལས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་གསུམ་གྱི་ཆ་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པ་འབྱུང་བ་ནི་ཚོར་བའི་ཡན་ལག་གོ །ཚོར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་འདོད་སྲེད། མི་བདེ་བ་ལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་འཇིག་སྲེད། བཏང་སྙོམས་ལ་རང་གར་གནས་ཤིང་། གཟུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དྲུག་པོ་དེ་ལ་སྲེད་པ་སྐྱེ་སྟེ། མདོར་ན་ཚོར་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡུལ་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་དགའ་ཞིང་ཞེན་པ་སྐྱེ་བས་ཡུལ་སྡུད་པ་ནི་སྲེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །འདི་ལ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲེད་པ་གསུམ་སོགས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །སྲེད་པ་དེ་ལས་བདག་སྡུག་པ་དང་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལས་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བརྐམས་ཆགས་ཀྱི་སྲེད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་ཏེ། ཡུལ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་ལེན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདི་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ན། འདོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དང་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །ལེན་པ་དེས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྲིད་པ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་ལས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྲིད་པ་གསུམ་སོགས་སུ་དབྱེར་ཡོད་དོ། །སྲིད་པ་དེའི་མཐུས་ནམ་ཞིག་རྐྱེན

ཚོགས་པ་ན། ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་དེར་དངོས་སུ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་ལུས་
རྫོགས་པ་དང་རིམ་མཐུན་པར་གནས་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། དེ་ནི་རྟེན་དེ་
ལས་སྡུག་བསྔལ་ཇི་སྙེད་སྤྱོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་དེ་ལས་
ཕུང་པོའི་རྒྱུན་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་དང་། རྒྱུན་འགགས་པའི་ཤི་བ་དང་། དེས་
མཚོན་ནས་ནང་གི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་སྨྲུ་ངན་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚིག་
སྨྲ་བ་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ། སྐྱོ་ལྷའི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་
བ༔ ཡིད་ཤེས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་མི་བདེ་བ། གཞན་ཡང་ཉམས་སུ་
མི་བདེ་བའི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བ་འཁྲུགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མདོར་ན་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་པོ་འདི་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལས་བྱུང་ ་ ་ ་ ་
བའོ༔ །སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་སྲིད་པ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ཡན་ལག་སྔ་མ་སྔ་མ་འདི་
དག་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་ལ། སྔ་མ་དག་སྐྱེས་
པས་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སྔ་མ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ན་ཕྱི་
མ་འདི་མི་འབྱུང་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འགག་པར་
འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བ་ནི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲོགས་བྱས་ནས་སྐྱེ་
ལ༔ ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་མིང་གཟུགས་སོགས་

བདུན་ནི། ནང་གི་སའི་ཁམས་སྲ་བ་དང་། ཆུ་གཤེར་བ་དང་། མེ་དྲོ་བས་ཟས་སོགས་འཇུ་བ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་སོགས་རླུང་གི་ཁམས་དང་། གོ་འབྱེད་པའི་བུ་ག་རྣམས་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་དྲུག་གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་བྱས་ནས་སྐྱེ་བར་བྱེད་་་་་དོ། །མིག་ཤེས་ནི་རྟེན་མིག་དབང་དང་། དམིགས་པ་གཟུགས་དང་། མངོན་པར་སྣང་བ་དང་། མི་སྒྲིབ་པ་ནམ་མཁའ་དང་། བསམ་པ་ཡིད་བྱེད་ལྷུས་ལྷན་ཅིག་བྱས་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་གཞན་ལའང་ཅི་རིགས་སུ་་་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཇི་ཙམ་ཚོགས་དགོས་པ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་མ་ཚང་ན་མི་སྐྱེ་ལ། ཚང་ན་ངེས་པར་སྐྱེ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྒྱུན་གྱི་འཇུག་པ་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་གང་ཡང་མེད་ལ། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲས་འདི་དག་སྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འདིས་སྐྱེད་དོ་སྙམ་དུ་མི་རྟོག་ཀྱང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁྱད་པར་ལྡ་ལྡན་དུ་འབྱུང་སྟེ། གང་ཞེ་ན། ས་བོན་མ་འགགས་པར་ཡོད་བཞིན་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ས་བོན་འགགས་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྟག་པ་་་

མིན་པ་དང་། ས་བོན་འགགས་ཏེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར་ས་བོན་འགག་པ་དང་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བས་ཆད་པ་མིན་པ་དང་། ས་མྱུག་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་མིན་པས་སྔ་མ་ཕྱི་མར་འཕོས་པ་མིན་པ་དང་། ས་བོན་ཆུང་ངུས་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་འབྱིན་པས་རྒྱུ་ཆུང་ངུས་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པ་དང་། གྲོ་ཡི་ས་བོན་ལས་གྲོ་ཡི་མྱུ་གུ་དང་། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འདྲ་བའི་རྒྱུད་དམ་རྒྱུ་མཐུན་པ་ལྟ་ཡི་ཚུལ་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཁ་ཏོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། །མེ་ཤེལ་ས་བོན་སྐྱུར་དང་སྒྲས། །ཕུང་པོ་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་། །མི་འཕོ་བར་ཡང་མཁས་རྟོགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཆོས་འདི་དག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ཙམ་ལས། བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མ་བྱུང་བས་མ་སྐྱེས་པ། དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་བྱེད་པོས་མ་བྱས་པ། སྲོག་དང་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ། གསོག་དང་གསོབ་དང་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས། བདག་སྔོན་དང་ད་ལྟ་ཕྱི་མར་ཅི་ལྟར་གྱུར་པའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་བ་དང་བྲལ་ཏེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་དང་

ལྡན་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ནི་མ་རིག་པ་མ་སྤངས་ཀྱི་ · · · བར་དུ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་སྟེ། སྔོན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟའི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་སྲེད་ལེན་གྱིས་ཡང་ · · · སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སླད་མའི་ཚེ་ལས་དང་མཐུན་པར་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཅིང་། རྟེན་དེས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཀ་ཤི་སོགས་མྱོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་རྟེན་དེ་ལ་ཡང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་འབྱུང་ཞིང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ན་རྣམ་ཤེས་ནས་མིང་བཞིའི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་སྲིད་པའི་བར་དུ་འབྱུང་ལ། གང་དང་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་ཤི་འབྱུང་སྟེ། སླར་ཡང་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་ནས་སྐྱེ་བ་གཞན་ལེན་པས། དེ་ལྟར་མགལ་མེའི་འཁོར་ལོ་དང་ཟོ་ཆུན་ཁྱུད་མོ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཁོར་ཞིང་འཁྱམ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་ཚུལ་སྤྱིར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཚེ་དུ་ལ་ · · · · ཛོགས་དཔྱད་ན་སྔོན་དང་། ད་ལྟ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་ཛོགས་ཚུལ་ཕྱེད

མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཚེ་སྔོན་མའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕུང་པོས་བསྡུས་པའི་མ་རིག་པ་དང་། སྲེད་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ལས་འདུ་བྱེད་པ་དག་གིས་འཕངས་པའི་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནས་སྲིད་པའི་བར་དང་རྒ་ཤི་ཡང་འབྱུང་བས་ཚེ་གཉིས་ཀྱིས་རྫོགས་པའང་ཡོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་རྒྱུན་ཆགས་པར་འབྱུང་བས་འདི་ལ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་ཚང་ཚུལ༐ སྲོག་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མི་ཤེས་པས་འཇུག་པ་མ་རིག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལས་དེ་འདུ་བྱེད་པ། དེ་དུས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས། དེ་དུས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མཚོན་བསྟུན་པ་སོགས་ཀྱི་རེག་པ། དེ་དུས་རང་གཞན་གྱི་བདེ་སྡུག་མྱོང་ཞིང་ཚོར་བ། དེ་ལ་དགའ་བས་འཇུག་ཅིང་སྲེད་པ། དེ་ལ་ཕྱི་མའི་ཆ་དང་དུ་ལེན་པ། ལས་བྱེད་དུས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྲིད་པ། དེ་ལས་ད་ལྟ་དང་ཕྱི་མའི་ཆ་སྐྱེ་བ། དེ་འགྱུར་ཞིང་འགག་པ་རྒ་ཤིའི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་འདོད་དེ་སྐད་ཅིག་མའི་རྟེན་འབྲེལ་ལོ། །རྒྱུན་ཆགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་བསྡུ་ན། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་ནི་འཕེན་པའི་ཡན་ལག །མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞི་འཕངས་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག །སྲེད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་མངོན་པར་

འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག ༄༅།།སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་གཉིས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གསུམ་དུ་སྡུད་དེ་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་པའོ། །འདུ་བྱེད་དང་སྲིད་པ་གཉིས་ནི་ལས་སོ༔ །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་བདུན་ནོ། །འདི་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ། ཚེའམ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་འདོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དང་། ལས་ཀྱི་གཞན་དབང་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞན་དབང་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །ཉོན་མོངས་གསུམ་ལས་ལས་གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་བདུན་འབྱུང་ཞིང་། བདུན་པོ་ལས་སླར་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་ལས་འབྱུང་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་རོ། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལས་ཉོན་ལྔ་དང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་སྡུད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་སྟེ། མ་རིག་པ་དང་། ལས་དང་། སྲེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་བཞིའོ། །སྲེད་ལེན་གཉིས་སྲེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ལས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ནི་ས་བོན་ལྟ་བུ། ལས་ཞིང་ས། སྲེད་པ་ཆུ༔ མ་རིག་པ་འདེབས་བྱེད་དང་ལུད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་བཞིས་སྲིད་པའི་སྐྱེ་

གནས་རྣམས་སུ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ལུགས་འབྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་བསྡུས་ན་ལས་ཉོན་ལྔ་ནི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པས་བསྡུས་ལ། ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བདེན་གྱིས་བསྡུས་པའོ། །ལུགས་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་རིག་པ་སྤངས་ནས། ལས་ཉོན་ལྡོག་པ་ལམ་བདེན་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་བདུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགོག་པ་འགོག་བདེན་ཏེ་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་ནང་ན་གཅེས་པ་ཟབ་མོར་གྱུར་པ་སྟེ། སུས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཆོས་མཐོང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སོ།། །།

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས།

གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་སྟེ། རྒྱུ་གང་ལས་གང་འབྱུང་མི་འབྱུང་གི་ཁྱད་པར། དགེ་བའི་ལས་ལས་བདེ་བ་

འབྱུང་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་རང་གི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ལ་ནས་ཀྱི་མྱུ་གུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་ཡིན་ལ། བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་གནས་མིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མེ་ཚ་བ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་གྲང་བ་གནས་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དོ། །དེ་མཚོན་བྱེད་ཙམ་དུ་གཞན་དབང་བདུན་གསུངས་ཏེ། མི་འདོད་པ་གཞན་དབང་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ། འདོད་པ་གཞན་དབང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། རྣམ་པར་དག་པ་གཞན་དབང་སྒྲིབ་པ་མ་སྤྱངས་པར་རྣམ་དག་མི་འཐོབ་པ་ལྟ་བུ། མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་གཞན་དབང་འགྲན་ཟླ་མེད་པའི་ལས་བསགས་པས་སངས་རྒྱས་དང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རེ་རེ་ལས་ཟུང་རེ་ལྡན་ཅིག་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ། དབང་བྱེད་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་འཁོར་ལོ་སོགས་རིན་ཆེན་སྣ་བདུན་ལ་དབང་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ། འཐོབ་པ་གཞན་དབང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་དབང་འཕགས་པས་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གནས་དང་གནས་མིན་གྱི་གཞན་དབང་གིས་བྱས་ཀྱི། རང་གང་འདོད་དུ་ཅི་དགར་བྱེད་དུ་མེད་པ་ནི

དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས། ཆོས་རྣམས་ལ་གང་དང་ཅི་ཞིག་གནས་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལས་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་ལས་འགོག་པ་འབྱུང་བ་སོགས་གནས་ཡོད་དང་། ལམ་ལས་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལས་འགོག་པ་འབྱུང་བ་གནས་མེད་སོགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ལྡོག་གིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་སྡེ༑ མདོར་ན་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། བཟོ་རིག་པས་གང་ལ་བྱ་བའི་དོན་ལེགས་པ་དང་མི་ལེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གསོ་དཔྱད་ཀྱི་རིག་པས་ནད་ཞི་བ་དང་མི་ཞི་བའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པས་མིང་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུན་དང་། དེ་ལས་རྣམ་འགྱུར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་གནས་གནས་མིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མ་རིག་པས་བསྒྲུབ་བྱ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ལས་འགྲུབ་མི་འགྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་༑ ནང་རིག་པས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་དང་འགོག་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་བརྗོད་ཀྱིས་དོན་གང་ལ་མིང་སྣ་ཚོགས་འཇུག་མི་འཇུག །ཕྱིས་ཀྱིས་གྲངས་

སོགས་ཧེ་ལྷ་བུའི་གནས། གློས་གར་གྱིས་སྐད་རིགས་སྣ་ཚོགས། སྙན་ངག་གིས་བརྗོད་པ་མཛེས་མི་མཛེས། སྤེལ་སྦྱོར་གྱིས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ལྷུ་ཡང་སོགས་ཀྱི་གནས་གནས་མིན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་ནི་ནང་རིག་པ་ལས་གྲུབ་པའི་མཐའ་མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཆ་ཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཤེས་ན་གནས་གནས་མིན་གྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྤྱང་བྱ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། བླང་བྱ་ནང་པ་གཉིས༔ ཕྱི་ནང་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འབྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ། ཕྱི་རོལ་པ་ལ་ལྷ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོགས་དབྱེ་སྒོ་མང་ཡང་། བསྡུ་ན་ཏ་རྐ་སྟེ་ལྷར་འདུ་ཞིང་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བསྡུས་ན་རྟག་ཆད་སྨྲ་བ་གཉིས་སུ་འདུའོ། །དེ་ལ་རྟག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་ཚངས་པ་ཁྱབ་འཇུག་སོགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ ་ ་ འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོར་ལྷ་ཞིང་དེ་ཉིད་རྟག་པར་འདོད། རྟག་པ་དེ་འདྲ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཕྱིར་ལྷ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་བསམ་གཏན་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོད་དོ། །ཆད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་ལས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་ད་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་འདི་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་

ལས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་ཞིང་། འཆི་བའི་དུས་ན་རྒྱུན་ཆད་པས་ཐར་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ལམ་ལ་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར། འདི་ཀུན་ཀྱང་བདག་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་དཔྱད་ན། རྒྱུ་རྟག་པ་དེ་འབྲས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེད་པའི་དོན་མི་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་བསྐྱེད་པར་མ་དམིགས་ལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་བྱེད་པ་པོ་དེ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་ན་བྱེད་པོ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་མི་རྟག་པར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། མེད་ན་དེ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དེས་བསམ་བཞིན་བྱེད་ན་བསམ་པའི་གཞན་དབང་ཅན་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་བྱེད་པ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་བཞིན་མི་བྱེད་ན་རང་དབང་མེད་པ་དང་། དེ་མཆོད་ཀྱང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་སྒོ་དུ་མས་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་ན་དེ་འདྲ་ཡུལ་དུས་ཀུན་ན་རྟག་ཏུ་ཁྱད་མེད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྲིད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་སྨྱུ་གུ་སོགས་ཡུལ་དང་དུས་གང་ན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་དང་ཆུ་སོགས་ཚོགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་ན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གང་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཡུལ་དུས་དེ་ན་ཡོད་ཅིང་༑ མ་ཚོགས་པ་ན་མེད་པས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྲུབ་བོ། །ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་རྣམ་ཤེས་གསར་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འདོད་ན། རང་གིས་ཆོས་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་ཡང་ཉམས་ལ། ད་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་ནི་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུན་འཇུག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྔར་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པར་བེམ་པོ་ལས་འབྱུང་མི་སྲིད་དེ། རྡོ་ལས་སྨྱུ་གུ་དང་། མུན་པ་ལས་སྣང་བ་བཞིན་ནོ༑ །རྣམ་ཤེས་གསལ་རིག་གི་རྒྱུན་འདི་ཀློག་སོགས་བྱང་བ་ལྟར་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དག་འབྱུང་ཞིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཐོང་ན་རྒྱུ་ཚང་བཞིན་འཆི་བའི་ཚེ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་སྐྱོན་མེད་པ་ས་ཆུ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་དང་ལྡན་པའམ། ཀླུང་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་ཡོད་ན་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མེད་པར་ཡང་མིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ལ་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་མེད་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་མ་དམིགས་པས

སོ༔ །

ཉན་པའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་མདོ་དབུ་སེམས་བཞི་ལས། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ་དང་དུས་གསུམ་སོགས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་དེ། གཞི་གྲུབ་པ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་ཆོས་སུ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད། དེ་ལ་བཅོམ་པའམ་བློས་གཞན་བསལ་ནགཞིག་ཏུ་རུང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། གཞིག་ཏུ་མེད་པ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རྩོམ་གཞིའོ། །ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཆོས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པར་འདོད། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཕུང་པོ་ལས་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རྫས་སུ་མེད་པ་དང་། མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པས་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཅེར་དུ་འཛིན་པ་དང་། རང་རིག་མི་འདོད་པ་དང་། སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་སོགས༔ ཐ་སྙད་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

མདོ་སྡེ་པས་ནི་ཆ་མེད་གཉིས་དང་བདག་མེད་འདོད་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་ལ༔ ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་དེ་ཀུན་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ལྡན་མིན་ནི་བེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་

ཙམ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་ལོགས་སུ་མེད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ནི་
དགག་བྱ་བཅད་པ་ལས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །སྔ་མའི་ཡུལ་དབང་ཤེས་
གསུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལས་ད་ལྟ་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེ་ཞིང་། ཤེས་པ་
དེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་བློ་ལ་ཤར་བ་དེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ་
ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྔོག་ན་ཡོད་པའོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
རང་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་
ངོ་བོས་སྐད་ཅིག་གིས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་
ཉིད་སྐྱེ་སོགས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་
དོ༑ །དེ་དག་ནི་ཕྱི་དོན་གཞལ་བ་ལ་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་།
བཏགས་པ་རྣམས་ལ་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཞལ་བའི་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱེ་
སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་ལས་འཕགས་སོ། །ལྡན་མིན་རྣམས་བཏགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་
སྙད་དོན་མཐུན་ཡིན་པས་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་
ཏེ་བྱེ་སྨྲས་ཀུན་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་སྟེང་ན་མི་རྟག་པ་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་གནོད་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་སོགས་
འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཙམ་པས་ནི། འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཉིད་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་སེམས་ཀུན་གཞིའི་ཤེས་པ་ཉིད་གནས་དོན་ལུས་ཀྱི་སྣང་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཤར་བ་མ་གཏོགས་གཞན་མེད་པས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ༎ །ཤེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་རགས་པ་རྣམས་བསིལ་བའི་མཐའ་རྫོམ་གཞི་ཆ་མེད་གཉིས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། རྡུལ་ཆ་མེད་ཀྱིས་རགས་པ་རྫོམ་པའི་ཚེ། དབུས་རྡུལ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་རྡུལ་དྲུག་གམ་བཅུས་བསྐོར་བ་ན། རྡུལ་ཐ་དད་ཀྱིས་རེག་པའི་ཆ་རེ་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་ཕྲ་རྡུལ་ཅི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་ཇེ་ཆེར་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཆ་མེད་གཞིག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་གྲུབ་སྟེ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དུས་མཐའི་ཆ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་མེད་ལ་ཕྱོགས་པའི་ཆ་ཐ་དད་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ལ། མེད་ན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་ཀྱང་རྒྱུན་རིང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ༎ །དེ་ཕྱིར་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་མོ། །འདི་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་འདི་ལ་གཞན་

དབང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་གིས་སྣང་བ་ལས་རང་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་གི་སྣང་བ་འདི་ལ་འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། གང་ཟག་ཏུ་སྒྲོ་
བཏགས་པའི་བདག་གཉིས་ནི་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་བདག་གཉིས་པོ་དེས་གཞན་དབང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་སྟོང་པ་ནི་
ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་འདིའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྲོས་པ་ཀུན་གྱི་ཡུལ་མིན་པའི་
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་གསལ་ཙམ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་
པར་འདོད་དོ། །དབུ་མ་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་ན་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དེ་ལ་
འཛིན་པའི་སེམས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མཚུངས་ཤིང་། སྤྲོས་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཤེས་པ་
ཞིག་རྫས་སུ་ཡོད་པའང་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ། གང་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་ཅིང་
དམིགས་སུ་རུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཕན་ཆོད། དེའི་ངོ་བོ་ལ་བརྟགས་ན་བདེན་པར་
གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་སྣང་བ་བསླུ་མེད་དུ་ཤར་བ་ཙམ་ལས། རང་གི་ངོ་
བོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ལྟོག་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་ཀྱང་།

ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་དོན་སྦྱོར་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་རྟག་ཆད་དང་སྣང་སྟོང་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ཞིང་རྟོགས་བྱ་དེའི་ངང་ན་སྟོང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པར་གྱུར་པའམ། ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་། ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། མཉམ་པར་གྱུར་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །

འདི་པས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་པའི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས། ལམ་ལྔ་ས་བཅུར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་པར་འདོད་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་སེམས་སོགས་ནང་གི་བྱེ་བྲག་ལས་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་། འདིར་སྤྱིའི་གནད་ཙམ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་མཐའ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཇེ་བཟང་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །

གནས་དང་གནས་མིན་ཆཤད་པའི་སྐབས་སོ།། །།

དབང་པོའི་སྐབས།

༄༅། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་དྲུག་གིས་རང་རང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དབང་བྱེད། སྲོག་གི་དབང་པོས་རིས་མཐུན་པར་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཕོ་དབང་དང་མོ་དབང་གིས་སོ་སོའི་རྟེན་ཅན་དུ་བྱེད་པ་དང་མངལ་ནས་སྐྱེ་བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ། ཡིད་བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་དབང་བྱེད། དད་བརྩོན་དྲན་པ་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའམ་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ། ཀུན་ཤེས་པ། ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་དྲུག་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ལ། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་དབང་པོ་དྲུག་གི་ལྷས་ཕྱེ་བའི་ཡིད་དབང་ནི་ཡིད་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྟེན་

ཙམ་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པའི་ཡིད་དབང་ནི་རྟེན་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཡང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་དྲུག་གིས་རང་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་ནི། མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོས་ཡུལ་མ་ཕྲད་པར་རྒྱང་ནས་འཛིན་ཅིང་། ཡུལ་རང་ལས་ཆེ་ཆུང་ངེས་མེད་འཛིན། སྣ་ལྕེ་ལུས་དབང་གསུམ་གྱིས་ཕྲད་ནས་འཛིན་ལ་ཡུལ་ཆེ་ཆུང་རང་དང་མཉམ་པ་འཛིན་ཏེ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཕན་ཚུན་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཕྲད་མ་ཕྲད་དབྱེད་དུ་ཡོད་དོ༑ །ཡིད་དབང་ནི་རང་ཡུལ་ཆོས་ཁམས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས། དེས་ཡུལ་གང་དང་གང་བཟུང་བ་ལ་རིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ། ཐླ་དྭགས་ཚིག་གི་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དང་ཕྲད་མ་ཕྲད་དང་ཡུལ་རང་ལས་ཆེ་ཆུང་དབྱེད་དུ་མེད་དེ། ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ནི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ཡིན་ནོ། །ཕོ་དབང་དང་མོ་དབང་ནི༑ ལུས་དབང་གི་བྱེ་བྲག་མཐེ་བོང་ལྟ་བུ་དང་ཛའི་སྦུབ་ལྟ་བུ་ཕོ་མོ་འདུ་འཕྲད་ཀྱི་བདེ་བ་མྱོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའོ། །ཚོར་བ་ལྔ་དང་དད་སོགས་དང་སྲོག་ནི་སྔར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་དང་ཚོར་བ་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་ཡིད་

དབང་དང་དགུ་པོ་དེ་ལ་བརྗོད་པའོ། །སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། མི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དབང་པོ་ལ་གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་། གཙོ་སེམས་ཅན་གཅིག་དང་། སེམས་བྱུང་བཅུ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གཏོགས་པ་གཅིག་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དགུ་ལས་བཏགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་གཉིས་སོ། །

དབང་པོ་དེ་དག་གི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ། ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་དང་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་བཅས་བཅུ་པོ་སྒོམ་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་སོ། །དེའི་ལྷག་མ་ཚོར་བ་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྔ་ཡིད་དང་དགུ་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ཡོད་དོ། །སྲོག་ནི་རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ། དད་སོགས་ལྔ་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྣམ་སྨིན་མིན་པའོ། །དེ་ལ་ཡིད་མི་བདེ་ནི་རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་རང་འདོད་ཀྱིས་འཇུག་པས་རང་ཉིད་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མིན་ལ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་རང་གིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱེ་སྨྲས་འདོད་ཀྱང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་ཆ་ལྷུང་མ་བསྟན་ཡང་ཡོད་དགོས་པར་མངོན་ནོ་སྙམ། འདི་དག་གི་ཞིབ་ཆ་གཞན་དུ་

ཆགས་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་ལས། གཟུགས་ཅན་བདུན་རྣམ་སྨིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་བྱུང་རྣམས་རྣམ་སྨིན་མིན་ཀྱང་ཟེར། ཡིད་དང་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་ལ་ནི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པས། དགེ་མི་དགེ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་རྣམས་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་པའོ། །དད་སོགས་ལྔ་ཟག་བཅས་རྣམ་སྨིན་དང་བཅས་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་དང་ཚོར་བ་དད་སོགས་ལྔ་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་སྨིན་མེད་དོ། །རྣམ་སྨིན་ནི་འཁོར་བའི་རྣམ་སྨིན་ལ་འཇོག་དགོས་སོ། །དད་སོགས་ལྔ་དང་ཀུན་ཤེས་སོགས་གསུམ་དགེ་བའོ། །ཡིད་དང་ཚོར་བ་བདེ་སོགས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་སྲོག་དབང་དང་བརྒྱད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བཅུ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པར་གཏོགས་པ་ན་ཡོད། དེ་ལས་ཕོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡང་ཡོད། གཟུགས་ཅན་བདུན་དང་བཏང་སྙོམས་མིན་པའི་ཚོར་བ་གཞན་བཞི་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་གཟུགས་མེད་ན་ཡོད། ཟག་མེད་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་མིན་ཡང་། ཁམས་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ལ་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དང་ཚོར་བ་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་བཞི་ལ

མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་སྤང་བྱ་མིན་པ་གསུམ་ཡོད། ཡིད་མི་བདེ་ནི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱའོ། །གོང་ཆཤད་ལྷར་གཟུགས་ཅན་བདུན་སོགས་བཅུ་ནི་སྒོམ་པས་སྤང་བྱའོ། །དད་སོགས་ལྔ་ཟག་བཅས་སྒོམ་སྤང་། ཟག་མེད་སྤང་བྱ་མིན་ནོ། །དྲི་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་སྤང་བྱ་མིན་ནོ། །དབང་པོ་དེ་དག་རྙེད་ཚུལ་ནི། འདོད་ཁམས་སུ་མངལ་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་སྨིན་གྱི་དབང་པོ་ལུས་སྲོག་གཉིས་རྙེད། རྫུས་སྐྱེས་མཚན་མེད་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ལྷ་བུས་མིག་སོགས་ལྔ་སྲོག་དང་དྲུག་ཅིག་ཆར་རྙེད། མཚན་གཅིག་པ་རྫུས་སྐྱེས་འདོད་ལྷ་རྣམས་ལྷ་བུས་སུམ་དྲུག་གི་སྟེང་དུ་ཕོ་ ་ ་ མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་སྣེ་བདུན་རྙེད། རྫུས་སྐྱེས་མཚན་གཉིས་པ་ངན་སོང་ལ་སྲིད་པས་དེ་ལྷ་ན་བརྒྱད་རྙེད་དོ། །གཟུགས་ཁམས་ན་དེའི་མིག་སོགས་ལྔ་སྲོག་དང་དྲུག་རྙེད་དོ། །གཟུགས་མེད་ན་སྲོག་དབང་གཅིག་པུ་གསར་དུ་རྙེད་དོ། ། ཡང་གཟུགས་མེད་དུ་འཆི་བ་ན་སྲོག་དང་ཡིད་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཅིག་ཆར་དུ་འགག་གོ །གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་གསུམ་དང་མིག་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དུས་གཅིག་འགག་གོ །རྫུས་སྐྱེས་རྣམས་ཅིག་ཆར་འཆི་བས། མཚན་གཉིས་པ་ལ་སུམ་བརྒྱད་ལ་མཚན་གཉིས་བསྣན་པས་བཅུ་འགག་གོ །མཚན་གཅིག་ལ་དགུ་དང་། མཚན་མེད་ལ་བརྒྱད་དོ། །

མངལ་སྐྱེས་སོགས་རིམ་གྱིས་འཆི་བ་དག་ལ་ལུས་ཡིད་སྲོག་བཏང་སློམས་་་བཞི་ཅིག་ཆར་འགག་གོ །དེ་རྣམས་ནི་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཆི་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དགེ་སོགས་སྐྱེས་ཐོབ་ལ་གནས་ཏེ་འཆི་བ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་དད་སོགས་ལྔ་བསྣན་པས་གཟུགས་མེད་དུ་་བརྒྱད་འགག་པ་སོགས་སོ། །

དབང་པོ་གང་གིས་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་དཔྱད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཡིད་དང་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་དགུ་གི་སྟེང་དུ། རྒྱུན་ཞུགས་ནི་འདོད་ཁམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཡིན་པས་མི་ལྡོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སློམས་དང་། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་པར་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་བཅུ་དགུ་པར་ཀུན་ཤེས་ཏེ་དགུས་ཐོབ་བོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིར་བརྟེན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡིད་བདེ་་་དང་༑ གསུམ་པ་ལ་བརྟེན་ན་བདེ་བ། དེ་གསུམ་མ་ཡིན་པའི་ས་གང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་བཏང་སློམས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྡོར་ཏིང་ཀུན་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པ་སྟེ་དགུས་ཐོབ་བོ༑ །ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས་ནི། ཡིད་དང་དད་སོགས་དགུ་གི་སྟེང་དུ། ཕྱིར་འོང་རིམ་གྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་ན་མི་་

ལྷོགས་མེད་པའི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན། འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེའི་དང་སོགས་ལྔ་ལ་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོབ་པས་དེ་དང་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གིས་མཐོང་ལམ་དུ་ཕྱིར་འོང་རང་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་དགུའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་དབང་རྟུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མཐར་གྱིས་ཐོབ་ན། དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་རྣམ་གྲོལ་དགུ་པའི་ཚེ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་མི་ལྷོགས་མེད་ཀྱི་བཏང་སྙོམས་དང་བདུན་ནོ། །ཡང་མཐར་གྱིས་པ་དབང་རྟུལ་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་དེ་སྟེང་ཀུན་ཤེས་དང་བརྒྱད། གལ་ཏེ་དབང་རྣོན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་དངོས་གཞིའི་ཡིད་བདེ་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ན་ཡང་དེ་དང་བརྒྱད་དོ། །དབང་རྣོན་འདས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་ན་བཏང་སྙོམས་ཡིད་བདེ་གཉིས་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་དང་དགུས་ཐོབ་བོ། །ཡང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གིས་རང་འབྲས་ཐོབ་ན། ཚོར་བ་གསུམ་གང་རུང་དང་། ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་དགུས་ཐོབ་བོ། །

ལྡན་ཚུལ་ནི། བཏང་སྙོམས་དང་ཡིད་དང་སྲོག་གང་རུང་དང་ལྡན་ན། གསུམ་ཀ་ངེས་པར་ལྡན་ནོ། །བདེ་བ་དང་ལུས་དབང་ལྡན་ན། སྡུར་གྱི་གསུམ་སྟེང་རང་རང་དང་བཞི་ལྡན་ནོ། །མིག་སོགས་ལྡན་ན་གོང་གི་གསུམ་

དང་ལུས་དང་རང་དང་ལྔ་ལྡན་ནོ། །ཡིད་བདེ་དང་ལྡན་ན་གོང་གི་གསུམ་ལུས་དང་རང་བཅས་ལྔ་ལྡན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་ལྡན་པ་ལ་གོང་གི་གསུམ་དང་ལུས་དང་བདེ་ཡིད་བདེ་རང་བཅས་བདུན་ལྡན་ནོ། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པ་ལ་གོང་གི་བདུན་སྟེང་རང་དང་བརྒྱད་ལྡན་ནོ། །ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་ཡང་གོང་གི་བདུན་སྟེང་རང་བསྣན་ཏེ་བརྒྱད། དད་སོགས་ལྔ་ལ་གོང་གསུམ་སྟེང་ལྔ་པོ་བསྣན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ལྡན་ན། ཟག་མེད་དགུ་དང་སྲོག་དང་རང་བཅས་བཅུ་གཅིག་ལྡན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས། གོང་གི་བཅུ་གཅིག་པོའི་སྟེང་དུ་ལུས་དང་སྡུག་བསྔལ་བསྣན་པས་བཅུ་གསུམ་དང་ལྡན་ནོ། །མང་ལྡན་ཅུང་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་རྩ་མེད་པའི་ནང་ན་དབང་པོ་ཅུང་བ་དང་ལྡན་པ་དག །ལུས་དང་ཚོར་བ་ལྔ་སྲོག་དང་ཡིད་བཅས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་བྱིས་པ་ཡང་བཏང་སྙོམས་སྲོག་ཡིད་གསུམ་དང་དད་སོགས་ལྔ་སྟེ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ནོ། །མང་པོ་ལྡན་པ་ལ་སོ་སྐྱེ་མཚན་གཉིས་པ་ལ་དྲི་མེད་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་བཅུ་དགུ་ལྡན་ནོ། །ཡང་ན་འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་མཚན་གཅིག་པ་ལ་དྲི་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་དགུ་ལྡན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །དབང་པོའི་སྐབས་སོ།། །།

དུས་ཀྱི་སྐབས།

༄། དུས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྨྲིད་ཟིན་པ་ལ་འདས་པའི་དུས་ཞེས་སྔོན་བྱུང་ཟིན་ནས་འགགས་པའོ། །རྒྱུ་སྨྲིད་ལ་འབྲས་བུ་སྨྲིད་མ་ཟིན་པ་ད་ལྟ་བའི་དུས་སོ། །རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་ཡང་སྨྲིད་དུ་མེད་པ་ལ། མ་འོངས་པའི་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཞག་གི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའོ། །དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དུས་དེ་དག་ཡུན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ། དེའི་ཡུན་ཞེས་པ་འདས་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་བཤད་ན། དུས་ཀྱི་མཐའ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྤྱི་ཕྱིའི་ཆ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་བྱའོ། །དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལ་དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་གཅིག །དེའི་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་ལ་ཐང་ཅིག །ཐང་ཅིག་སུམ་ཅུ་ལ་ཡུད་ཙམ་གཅིག །ཡུད་ཙམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག །ཉིན་ཞག་སུམ་ཅུར་ཟླ་བ་གཅིག །ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་ལོ་གཅིག་

ཅེས་བྱའོ། །

སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ནས་སྐྱེས་བུ་དང་མ་ཁམས་སློམས་པའི་དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་རྣལ་མ་ཟུང་རེ་གཅིག་ཏུ་བརྩིས་པ་ལ་དབུགས་གཅིག་ཅེས་བྱ། དབུགས་དྲུག་ལ་ཆུ་སྲང་གཅིག །ཆུ་སྲང་དྲུག་ཅུ་ལ་ཆུ་ཚོད་གཅིག །ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ལ་ཞག་གཅིག་ཏུ་ཆགས་པའོ། །དེ་གཉིས་བསྟུན་ཏེ་གོ་བདེར་བརྗོད་ན། ཞག་གཅིག་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ས་ཡ་དྲུག་དང་འབུམ་ཕྲག་བཞི་ཁྲི་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །དབུགས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དྲུག་བརྒྱ་ཡོད། དབུགས་རེའི་ཡུན་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་བརྒྱ་ཡོད་དོ། །དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་རེའི་ཡུན་ལ་སྐྱེས་བུ་ནད་མེད་ཐ་མལ་པའི་རྩ་ལན་ལྔ་འཕར་བ་ཡིན་པས། ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཡོད། ཆུ་སྲང་ལྟར་ན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཡོད། ཐང་ཅིག་རེ་ནི་ཆུ་སྲང་བཞིའི་ཡུན་ནོ། །དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ནི་རྩ་ལན་གཉིས་འཕར་ཡུན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྩིས་ན་རྩ་རེ་རེ་འཕར་ཡུན་དང་སེ་གོལ་རན་པར་གཏོགས་པ་དུས་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་ཡུན་ལ་ཤོ་མང་གི་འདབ་མ་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པ་བརྩེགས་པ་ཁབ་ཀྱིས་ཕུག་པས་འདབ་མ་རེ་རེ་འབུགས་པའི་ཡུན་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཚད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདབ་མ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་འབུགས་པ་ལས་ཅིག་ཆར་འབུགས་མི་སྲིད་པས་རེ་རེ་འབུགས་

པའི་ཡུན་དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་རྩ་ལྔར་གསུངས་པ་བསྟེས་ན་གཞུང་དང་མི་འགྲིགས་པས་དགོངས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ༔ །སྐད་ཅིག་མ་འདི་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དུས་ཀྱི་ཐུང་མཐའོ། །གཉིས་པ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགོ་བརྩམས་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱི་ཡུན་ལ་འཇོག་པས་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་ཐུང་མ་ངེས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ། ཐུང་བ་སེ་གོལ་ཙམ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་དེའི་མིང་ཐོབ་ཅིང་། རིང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས་མཐར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པའི་བར་ལ་ཡང་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུན་ལ་སྐྱེས་བུའི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དུས་སུ་བཏ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། རེས་ད་ལྟ་རང་དུས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ད་ལྟ་བ། དེའི་སྔར་བྱུང་ཐམས་ཅད་འདས་པ། རྗེས་སུ་འོང་འགྱུར་མ་འོངས་པར་བརྗོད་དེ་སྐད་ཅིག་ལ་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །རེས་བསྐལ་པ་འདི་ཆགས་ནས་མ་སྟོང་གི་བར་ལ་ད་ལྟ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྔ་ཕྱིར་བྱུང་བ་འདས་མ་འོངས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་འདོགས་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་དུས་ཀྱི་རྒྱུན་བློས་སྦོམས་ཏེ་ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱེད་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྐལ་པ་ལ་ཆགས་གནས་འཇིག་སྟོང་གི་བསྐལ་པ་བཞི་དང་། བར་གྱི་བསྐལ་པ་དང་། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཡ་ཐོག་དང་མ་ཐོག་དང་། བར་ཁུག་དང་། ཡར་འཕེལ་བ་དང་། མར་འགྲིབ་པ་དང་། ཐ་མར་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་བསྐལ་པ་དང་། མེ་ཆུ་རླུང་གིས་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དང་། ཡང་རྫོགས་ལྡན་དང་། སུམ་ལྡན་དང་། ཉིས་ལྡན་དང་། རྩོད་ལྡན་བཞི་དང་། བསྟན་པའི་དབང་དུས་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་དང་། རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་དུས་ཏེ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་མུན་པའི་བསྐལ་པ་དང་། སྒྲོན་མའི་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་དུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཉི་ཟླའི་བགྲོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། ཉི་མས་རླུང་འགྲོས་ཀྱིས་གླིང་བཞི་འཁོར་བའི་ཡུན་ལ་ཆུ་ཚོད་དྲུག་ཅུ་ཐམ་པར་ངེས་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་དང་། རང་འགྲོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟླ་བའི་ཆ་བཅོ་ལྔ་འཕེལ་འགྲིབ་རེའི་ཡུན་ལ་ཚེས་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གནས་སྐབས་སུ་འཕེལ་འགྲིབ་རིང་ཐུང་ཡོད་ཀྱང་། དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་དོན་ལ་ཉིན་ཞག་གི་ཚད་ལས་ཅུང་ཐུང་བ་དང་། ཉི་མས་རང་འགྲོས་ཀྱིས་ཁྱིམ་རེ་རེ་འཁོར་བའི་ཡུན་སུམ་ཅུར་བཅད་པ་ལ་ཁྱིམ་ཞག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཉིན་ཞག་གི

ཚད་ལས་ཅུང་རིང་བའོ། །ཞག་འདི་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་ལོ་གཅིག་གི་དུས་རྣམས་བཞག་སྟེ། ཉིན་ཆོས་བསྟུན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཚད་ལྷག་དང་། ཆོས་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་རེ་དང་ཁྱིམ་ཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཟླ་བ་གཉིས་རིང་ཐུང་མ་སྙོམས་པའི་དབང་གིས་ཟླ་ཚཽལ་འབྱུང་བ་སྟེ། ཉི་མ་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས་སུ་བགྲོད་པའི་དབང་གིས་གླིང་བཞིར་དུས་བཞི་འབྱུང་བ་དང་། ཟླ་བའི་ཆ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་དང་། གོ་ལའི་རླུང་འགྲོས་ཀྱིས་ཉི་མ་འཆར་ཚུལ་ལས་ཉིན་ཞག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལེགས་པར་མ་བརྩིས་ན་མཐར་དཀར་ནག་གི་ཕྱོགས་དང་། དཔྱིད་སོགས་དུས་བཞི་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐར་རྩིས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་ཞག་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། དེའི་སྤྱི་དྲོ་དང་ཕྱི་དྲོ་ཟན་ཟའི་དུས་གཉིས་སུ་བརྩིས་པས་ཟམ་བདུན་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཞེས་དང་། ཡང་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ། ཉིན་གཅིག་ལ་ཡང་ཐོ་རངས་དང་སྤྱི་དྲོ་སོགས་སུ་ཕྱེ་བས། ཐུན་བཞི་དང་། དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟླ་བ་རེ་ལ་དཀར་ཕྱོགས་ནག་ཕྱོགས། ལོ་གཅིག་ལ་དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་བཞི་དང་། དགུན་སྟོད་དགུན་སྨད་སོགས་དུས་དྲུག་དང་། ལྷོ་བྱང་གི་བགྲོད་པ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་

རོ༔ །བགྲང་བྱ་ལོ་དང་བསྐལ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཅིག་དང་བཅུ་དང་བརྒྱ་སོགས་བཅུ་འགྱུར་གྱིས་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་བརྩིས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུན་གྱི་ཚད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་དུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་བསྐལ་པ་འདི་ཙམ་ན་སངས་རྒྱས་འདི་བྱོན་ནོ་ཞེས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་བསྐལ་པ་འདི་ཙམ་ན་འདི་འདྲ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་ལས་རང་འབྲས་དུས་ཅི་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ཅི་ཙམ་ཡིན་པ་སོགས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་དུས་སྐད་ཅིག་མའི་སྐྱེ་འགག་གི་ཕྲེང་བ་རིམ་བྱུང་ཙམ་ཡིན་པར་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྐྱེ་བ་དང་། བྱིས་པ་དང་༔ གཞོན་ནུ་དང་། དར་བབས་དང་། ན་ཚོད་ཡོལ་བ་དང་། རྒས་པ་དང་༔ འགོགས་པ་དང་། ཤི་བའི་དུས་སུ་བཞག་པ་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་ལ། ས་བོན་དང་མྱུ་གུའི་དུས་སོགས་དང་། བྱ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ། ཐ་མར་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ཤལ་མོ་ཆེ་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་འདོགས་ཤིང་།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་མ་འོངས་སུ་ཡང་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ད་
ལྟའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཕལ་ཆེར་རྨས་པ། ཕར་ཆེར་གཞོན་པ། ཕར་
ཆེར་སྐྱེ་བ་སོགས་མི་འདྲ་ཞིང་། རང་དུས་གང་ཡིན་ལ་ལྟོས་ནས་དེའི་སྔོ
ལོགས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་འདས་པ། ཕྱི་ལོགས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་མ་འོངས་
པར་འཇོག་པ་ནི། རང་གི་སྣང་ཚུལ་ཙམ་ལས་དུས་སུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་
གྱི་དོན་ལ་དུས་ཞེས་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པ་རྨི་ལམ་ན་དུས་རིང་ཐུང་
སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་ལྟར་རང་གི་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ཁ་ཅིག་འདས་པ།
ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མ་འོངས་པར་བཞག་ནས་སྣང་གི །གནས་
ལུགས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྔར་འགག་པ་མེད་ལ། ད་ལྟར་སྐྱེ་བའང་མེད།
མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་ན་དུས་ལ་ཡང་དག་པར་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དུས་
གསུམ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དུས་བསྣན་ཏེ་བཞིར་གསུངས་པ་
ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱང་དུས་དེ་དང་འདྲ་བར་བཏགས་
པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་གནས་ལུགས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀློང་དུ་ཆུད་པར་
འགྱུར་རོ། །དུས་ཀྱི་སྐབས་སོ།། །།

བདེན་པའི་སྐབས།

༄། བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ལ། བླང་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་པ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དང་༔ འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཞི་ནི་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཟག་བཅས་འབྲས་གྱུར་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་སྣོད་ནི་འོག་གཞི་རླུང་དང་ཆུ་དང་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། ལྕགས་རི་མུ་ཁྱུད། ལན་ཚྭའི་རྒྱ་མཚོར་བཅས་པ་དང་། རི་རབ་དང་། རི་བདུན༔ མཚོ་བདུན་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་། བསམ་གཏན་བཞིའི་གནས་རིས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་ཆགས་པའི་བར་གྱི་འོག་གཞི་དང་གནས་ཁང་སོགས་ལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གནས་པའི་སྣོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་པ་ནི་ས་འོག་ས་དཀྱིལ་གྱི་གནས་སུ་ཆགས། དུད་འགྲོ་བྱིང་ན་གནས་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་གནས། ཁ་འཐོར་གྱི་དུད་འགྲོ་ཕལ་ཆེར་ས་ཆུ་ཤིང་སོགས་དང་ལྷ་མི་ཀླུ་ཡི་གནས་སོགས་ན་གནས། ཉི་ཚེའི་དམྱལ་བ་དང་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡི་

དྭགས་རྣམས་ཀྱང་ས་འོག་དང་མི་ཡི་གནས་སོགས་མ་ངེས་པ་ན་ཡོད། ལྷ་མིན་ནི་རི་རབ་ཀྱི་འོག་གསེང་དང་གསེར་གྱི་ས་གཞིར་ཐུག་གི་བར་དུ་གནས། ཀླུ་ཕལ་ཆེར་རོལ་མཚོ་སོགས་རྒྱ་མཚོར་གནས་སོ། །སའི་འོག་ན་གནས་པ་འདི་རྣམས་ལ། ས་འོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྣམས་ནི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད་ལ་གནས། འདོད་ལྷ་དྲུག་གི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ་རྣམས་རི་རབ་ཀྱི་སྟེང་ན་གནས། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནི་རི་རབ་ཀྱི་བང་རིམ་བཞི་དང་། རི་བདུན་གྱི་ཁ་ཁྱེར་དང་། གོ་ལའི་རླུང་གི་གཞི་སོགས་ལ་གནས་ཏེ། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ས་སྟེང་ན་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་འཐབ་བྲལ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་ན་གྱེན་དུ་བརྩེགས་ཏེ་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་པའི་བར་དུ་གཟུགས་ཁམས་བཅུ་བདུན་གནས་སོ། །གཟུགས་མེད་ལ་གནས་ས་དང་མེད་ཀྱང་། འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །

གང་སྐྱེ་བ་ནང་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མནར་མེད་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཏེ། འདོད་ལྷ་དྲུག །མི་བཅུ་གཉིས། དམྱལ་བ་བཅུ་དྲུག །དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་བཅས་གནས་རིས་སོ་དྲུག་གམ། ལྷ་མིན་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ན་སོ་བདུན་

དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཀླུ་རྣམས་ལས་དབང་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་ལྷ་ལའང་གཏོགས་ལ། ཕལ་ཆེར་དུད་འགྲོར་གཏོགས་པའོ། །འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཡོད་དོ། །དམྱལ་བ་ལ་ཡང་སོས། ཐིག་ནག །བསྡུས་འཇོམས༏ ངུ་འབོད། ངུ་འབོད་ཆེ་བ། ཚ་བ། རབ་ཏུ་ཚ་བ། མནར་མེད་དེ་ཚ་དམྱལ་བརྒྱད། ཨ་ཆུ་ཟེར་བ། ཀྱི་ཧུད་ཟེར་བ། སོ་ཐམ་པ། ཆུ་བུར་ཅན། ཆུ་བུར་རྡོལ་བ། པདྨ་ལྟར་གས་པ། པདྨ་ཆེན་པོ་ལྟར་གས་པ༏ ཨུཏྤལ་ལྟར་གས་པ་སྟེ་གྲང་དམྱལ་བརྒྱད། ཚ་དམྱལ་གྱི་ཕྱོགས་བཞིར་ཉེ་འཁོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་དམྱལ་བའི་ཉེ་འཁོར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་སོ། །ཉི་ཚེ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོ་ཡང་རིགས་བསྡུས་པའོ། །མི་ལ་ལུས་འཕགས་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་༏ བ་ལང་སྤྱོད། སྒྲ་མི་སྙན་ཏེ་གླིང་བཞི། དེ་དག་ལ་གླིང་གཡོག་གཉིས་རེ་སྟེ། ལུས་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་མིན་ནི། ཆུ་མཚམས་མཐའ་ཆད་ཀྱི་རི་རབ་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་དུ། སྟེང་ནས་མར་སྒྲ་གཅན། དཀར་འཕྲེང་། མགུལ་འཕྲེང་། ཐགས་བཟང་རིས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་བཞིའི་རིས་སུ་གནས་པའོ། །འདོད་ལྷ་རིགས་དྲུག་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན།

འཕྲུལ་དགའ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་དྲུག་སྟེ། དགའ་ལྡན་ན་བྱམས་པ་བཞུགས་ལ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ན་བདུད་སྡིག་ཅན་གནས་པའོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ནི། རི་རབ་བང་རིམ་བཞིའི་སྟེང་མ་ལ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་གནས། དེའི་འོག་གི་བང་རིམ་ལ་ཡས་ནས་མར་རིམ་པ་ལྟར། རྟག་མྱོས་དང་། ཕྲེང་ཐོགས་དང་། གཞོང་ཐོགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཡོད་དོ། །རི་བདུན་གྱི་ཁ་ཁྱེར་དང་། ཉི་ཟླ་སྐར་མ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུགས་ཁམས་ནི་གཞན་འཕྲུལ་པའི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གནས་གསུམ་གྱི་འོག་མ་ཚངས་རིས་ཡོད་དོ། །དེའི་སྟེང་ན་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན་གྱི་ལྷ། དེའི་སྟེང་ན་ཚངས་ཆེན་ཏེ་གསུམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟེང་ནས་སྟེང་དུ་བརྩེགས་ཏེ་གནས་པས་མས་ནས་ཡར་བགྲངས་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པར་འོད་ཆུང་ཚད་མེད་འོད་འོད་གསལ་གསུམ། གསུམ་པར་དགེ་ཆུང་ཚད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས་གསུམ། བཞི་པ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྤྲིན་མེད་འོད། བསོད་ནམས་སྐྱེས༐ འབྲས་བུ་ཆེ་བ་གསུམ་དང་། འཕགས་པ་ཤ་སྟག་གི་གནས་ཡིན་པས་གཙང་མ་ལྔ་ནི། མི་ཆེ་བ། མི་གདུང་བ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ། གྱ་ནོམ་སྣང་བ། ཀུན་གྱི་སྟེང་ན་འོག་མིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་བཞི

ཉི༔ ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཏེ་སྐྱེ་མཆེད་མུ་བཞིའོ། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་པ་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའང་ཟེར་རོ། །གནས་རིས་སོ་སོའི་ཚེ་ཚད་དང་། ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར། བདེ་སྡུག་གི་སྣང་བ་སོགས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གླིང་བཞི་རི་རབ་འདོད་ལྷ་དྲུག་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་བཅས་པ་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་སྟོང་ལ་དང་པོ་སྤྱི་ཕུད་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྟོང་ལ་བར་མའི་སྟོང་གི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ན་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་སྟེ་ཐེར་འབུམ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་གཅིག་གི་གདུལ་ཞིང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཆཤད་པ་ནི་མི་མཇེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གཞན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སྣང་དང་༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབང་གིས༔ ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ། ཞིང་ལ་ལ་ཆགས་བཞིན་པ། ལ་ལ་གནས་པ། ལ་ལ་འཇིག་པ། ལ་ལ་དག་པ། ལ་ལ་མ་དག་པ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་དང་དབྱིབས་དང་བཀོད་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལ་མ་དག་པའི་ཞིང་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པས་བསྡུས་ལ། དག་པའི་ཞིང་གི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོང་དུ་སྣོད་བཅུད་ཆགས་པ་ལྟར་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་གནས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྫུས་སྐྱེས་དང་། དྲོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་། མངལ་སྐྱེས་དང་། སྒོང་སྐྱེས་བཞི་གང་རུང་དུ་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཏེ། བཞི་པོ་དེ་གོང་མ་གོང་མ་བཟང་ངོ་། །བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་དང་པོར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཅིག་ཆར་རྫོགས་ལ། མཐར་ཅིག་ཆར་འགག་སྟེ་རོ་མེད་དོ། །གཞན་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་ལ་རོ་ཡོད་དོ། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཡོད། དམྱལ་བ་རྣམས་དང་ལྷ་རྣམས་དང་སྲིད་པ་བར་མ་ནི་བརྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བའོ། །ཡི་དྭགས་ཕལ་མོ་ཆེ་བརྫུས་སྐྱེས་དང་། མངལ་ནས་སྐྱེ་བའང་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིད་དང་། དེ་ནས་འཆི་བ་མ་བྱུང་གི་བར་སྔོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་སྲིད་དང་། བར་སྲིད་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཅན་ནོ། །སྲིད་པ་བར་མ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གང་དུ་སྐྱེ་ཡང་སྲིད་པ་སྔ་མ་འགགས་ལ་ཕྱི་མར་དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་པའི་བར་དེར་ཡིད་ལས་བྱུང་བ་དབང་པོ

ཀུན་ཚང་གི་ལུས། རི་བྲག་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་ལ། ལས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་བཅས་པ། དྲི་ཟ་བའི་རིགས་ཅན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་ཆ་བྱད་སྲིད་པ་སྔ་མའི་གཟུགས་དང་། ཕྱི་མ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུའང་གསུངས་ལ། ཡང་དང་པོར་སྔ་མའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྔར་གྱི་ལུས་ལྟར་སྣང་བ་དང་། དེ་ནས་དེ་མི་གསལ་བར་ཕྱི་མའི་ཤ་ཚུགས་སུ་སྣང་ཞེས་གཞུང་རྣམས་ལས་གསུངས༔ ཚེ་ཚད་ནི་རིང་མཐའ་ཞག་ཞེ་དགུར་གསུངས་ཏེ། བདུན་རེའི་ནང་དུ་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་ཤི་ནས་ཡང་རེ་རེ་སྐྱེ་བར་གསུངས། བར་སྲིད་གྲུབ་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལས་མི་ལྡོག་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་། ཅི་སྟེ་རྐྱེན་དང་ལྡན་ན་ལྡོག་པར་ཐེག་པ་གོང་མའི་གཞུང་ལས་གསུངས༔ དེའི་ཁ་དོག་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་ནཕྱུར་བ་ནག་པོའམ་མུན་ནག་ལྟ་བུ་དང་༔ མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་ན་སྣུམ་བུ་དཀར་པོ་དང་ཟླ་འོད་ལྟ་བུར་གསུངས། དེ་ལ་ལས་ཀྱི་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་མ་ངེས་པ་འཆར་ཞིང་། དེ་ན་གནས་བཞིན་ལས་བསགས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་གང་གིས་མཐོང་ན་གང་དུ་སྐྱེ་བ་མཚུངས་པ་དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་དུ་མཐོང་ལ་གཞན་བསྒྲིམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་མིག་རྣུག་གཉིད་ཀོད་པ་ཐེ་ཚོམ་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་དང་བྲལ་བས་མཐོང་ངོ་། །

སྐྱེས་ནས་འགྲོ་བ་རྣམས་གནས་རིས་དེ་དག་ཏུ་ཟས་བཞིས་གནས་པར་བྱེད་དེ། ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། རེག་པའི་ཟས་དང་། སེམས་པའི་ཟས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་སོ། །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་དྲི་རོ་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། དེ་དག་སྣ་ལྕེ་ལུས་ཀྱིས་ཁམ་དུ་བྱས་ཏེ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་འདུས་པའི་སེམས་བྱུང་རེག་པ་དང་། སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དང་། གཙོ་བོ་རྣམ་ཤེས་དང་གསུམ་གྱིས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱས་པར་བྱེད། ཡང་ན་ཚེ་འདིར་བརྟེན་པ་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ཁམ་ཟས། རྟེན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱས་པ་རེག་པ། ཕྱི་མའི་སྲིད་པ་གཞན་འཕེན་པ་སེམས་པ། སྲིད་པ་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟས་ཏེ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཟས་དེ་དག་ནི་སེམས་ཅན་བྱུང་བ་རྣམས་འཚོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་ལ། སྲིད་པ་འཚོལ་བ་བར་སྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ༑ །ཁམ་གྱི་ཟས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ན་ན་ཡོད། གཞན་གསུམ་ཁམས་ཀུན་ན་ཡོད་དོ། །གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་མཐའ་འཆི་བ། འདུས་པའི་མཐའ་འབྲལ་བ། འབྱོར་པའི་མཐའ་རྒུད་པ། མཐོ་བའི་མཐའ་ལྟུང་བ་སྟེ་མཐའ་བཞིས་མ་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱའོ༑ །དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། སླར་མཚམས་སྦྱོར་བ། ཁམས་དང་ས་ལས

འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། དེ་ལས་ཉམས་པ། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རྣམས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་བྱེད་དོ། །འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ནི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ནས་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་རྟེ་གཅིག་ཏུ་གནས་བཞིན་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་གནས་བཞིན་འཆི་མི་སྲིད་དེ། དེ་ལས་ལྡང་སྟེ་འཆིའོ། །སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ནི། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གསུམ་ལྟ་བུའོ། །

འགྲོ་བ་དེ་དག་རིགས་བསྡུས་ཏེ། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་སྟེ་ངན་སོང་གསུམ་དང་། མི་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་སྟེ་མཐོ་རིས་གསུམ་དང་བསྡོམས་པས་རིགས་དྲུག་གོ །ཡང་ལྷ་མིན་སྡོད་རིས་ལྷ་དང་། སྨད་དུད་འགྲོར་བསྡུས་ཏེ། ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་ལ་ལམ་རྒྱུད་ལྔ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་འཕགས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ངེས་པའི་ཕུང་པོ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་མཚམས་མེད་ལྔ་བྱེད་པ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཕུང་པོ། དེ་དག་ལས་གཞན་པ་རྣམས་མ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །

སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དེའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་ཚཉད་པ་

ལ༔ དམ་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་དུ་ཟུང་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་དལ་འབྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བ་སྟེ། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པའི་གནས་བཞི། མཐའ་འཁོབ་ཀླ་ཀློ། ལོག་ལྟ་ཅན་གྱི་རིགས། སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཞིང་། དབང་ཤེས་གླེན་ལྐུགས་བཟ་མི་འཇལ་བ་སྟེ་མིའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་པོ་བྲལ་བའི་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། རང་མིར་གྱུར༔ དབང་པོ་ཚང་། ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དབུས་སྐྱེས། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ། དད་པ་ཡོད་པ་སྟེ་རང་འབྱོར་ལྔ། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན༔ ཆོས་གསུངས། བསྟན་པ་གནས། དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད། ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་པ་སྟེ་གཞན་འབྱོར་ལྔ་བཅས་བཅོ་བརྒྱད་ཚང་བའོ། །མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ནི། ངན་སོང་གསུམ་ལྷ་མིན་སྒྲ་མི་སྙན་དུ་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་གྱི་དབང་གིས་ལམ་མི་སྐྱེ་བ་རྣམ་སྨིན་ ་ ་ གྱི་སྒྲིབ་པ། མཚམས་མེད་ལྔ་དང་ཆོས་སྤོང་སོགས་བྱས་པས་བདེན་པ་མཐོང་མི་ནུས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ། ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་རྒྱུན་ཆགས་པས་ལམ་ལ་འཇུག་མི་ནུས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །

ལམ་སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མཐུན་རྐྱེན་འཁོར་ལོ་བཞི་ནི། འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་ན་གནས་པ།

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ། བདག་ཉིད་ཀྱི་བློ་ཆོས་ལ་ལེགས་པར་སློན་པ། ཚེ་རབས་སྔོན་དུ་བསོད་ནམས་བགྱིས་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞིའོ༔ །སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྡེ་བཞི་ནི། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་དང་། གནས་གྲོགས་གྲགས་ནོར་སྒྲུབ་པ་སོགས་དོན་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། ཆོས་དོན་འདོད་ཐར་བཞིའོ༔ །

མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་ནི། ཚེ་རིང་བ། ནད་མེད་པ། གཟུགས་བཟང་བ། སྐལ་བ་བཟང་བ། རིགས་མཐོ་བ། ནོར་མང་བ། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་བདུན་ཏེ། རིགས་མཐོ་ཞིང་བཙུན་པ་རིགས་བཟང་བའོ། །ཀུན་གྱིས་བསྟི་ཞིང་དབང་ཆེ་བ་དང་དོན་གྲུབ་པ་སོགས་སྐལ་བ་བཟང་བ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཞན་ཐམས་ཅད་འདིའི་ནང་དུ་སྡུད་རུང་ངོ་། །འདི་དག་དགེ་བ་གང་ལས་ཀྱང་འབྱུང་མོད་གཙོ་བོར་གཞན་ལ་སྲོག་གི་སྐྱབས་བྱེད་ཅིང་སྲོག་ལ་འཚེ་བ་ལས་ལྡོག་པས་ཚེ་རིང་བ། ནད་པ་ལ་སྨན་དང་གཡོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕན་བཏགས་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྡེག་པ་སོགས་སྤངས་པས་ནད་མེད་པ། ཁྲོ་བ་སྤངས་ཏེ་བཟོད་པར་བྱས་པས་གཟུགས་བཟང་བ། ཕྲག་དོག་སྤངས

པས་སྐལ་བ་བཟང་བ། དམ་པ་བཀུར་ཞིང་ང་རྒྱལ་སྤངས་པས་རིགས་མཐོ་བ༔ རྐུ་བ་སྤངས་ཤིང་སྦྱིན་པ་བྱིན་པས་ནོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སླང་དོར་འདྲི་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱིན་པས་ཤེས་རབ་འཐོབ་པར་གསུངས་་་་་སོ༔ །

འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནི། རྙེད་བདེ་གྲགས་བསྟོད་བཞི་འདོད་ཅིང་དང་དུ་ལེན་ལ། དེ་དག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་བཞི་མི་འདོད་པའོ། །དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་རྩོམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྩོད་པ་སོགས་འབྱུང་བའི་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པའི་ཆོས་སོ། །

རྩོད་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་ལྔ་ནི། སྲོག་རྒུད་པ་ཚེའི་སྙིགས་མ་ཚེ་ཐུང་བ། ལོངས་སྤྱོད་རྒུད་པ་དུས་ཀྱི་སྙིགས་མ་འབྲུ་རྣམས་རོ་ནུས་ཆུང་ཞིང་མི་སྨིན་པ་སོགས་སོ། །ཁྲིམ་པའི་དགེ་ཕྱོགས་རྒུད་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྙིགས་མ། རབ་བྱུང་གི་དགེ་ཕྱོགས་རྒུད་པ་ལྟ་བའི་སྙིགས་མ། ལུས་རྒུད་པ་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྙིགས་མ་སྟེ། གཟུགས་བློ་ནད་མེད་སོགས་ཉམས་པའི་སྙིགས་མ་ལྔ་བུའོ༔ །

འཇིག་རྟེན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ། དགེ་བ་བཅུའི་ལམ། རིག་པའི་གནས། དམ་པའི་

ཆོས་རྣམས་སོ། །འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །

དེ་ཡང་མ་དག་པའི་སྣོད་བཅུད་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་གཞིར་སྟོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་སྙམ་ན། འདི་དག་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་འབྲེལ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཞེ་ན་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐར་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཚ་གྲང་བཀྲེས་སྐོམ་ནད་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐའ་དག་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་གསུམ་པོས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ངོར་ཟག་བཅས་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པའོ། །

གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱད་དེ། སྐྱེ་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་དང་། འདོད་པ་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད་པ་དང་། མདོར་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བ་སྣེ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །སྡུ་མ་གསུམ་དང་བསྡོམས་ན་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་འདི་བརྒྱད་སྡུ་མ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །གཞན་ཡང་གནས་རིས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན།

དམྱལ་བ་ལ་ཚ་གྲང་། ཡི་དྭགས་ལ་བཀྲེས་སྐོམ། དུད་འགྲོ་ལ་གླུན་རྨོངས་དང་༐ གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ། ཁ་འཐོར་རྣམས་ལ་བཀོལ་སྤྱོད་གསོད་པ། ལྷ་མིན་ལ་འཐབ་རྩོད། མི་ལ་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་ཡོངས་འཚོལ། ལྷ་ལ་འཕོ་ལྟུང་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོས་འདི་དག་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་གྱི་གནས་མ་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དུ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

རྒྱུ་གང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ནི། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། བདག་དང་དུས་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་རྒྱུ་མིན་པ་གཞན་ལས་མ་བྱུང་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཇི་ལྟར་བྱུང་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་སྟེ། གནས་རྣམས་ནི་སྣང་འགྱུར་ཐུན་མོང་བའི་ལས་དང་། སོ་སོའི་ལུས་དང་བདེ་སྡུག་ནི་མྱོང་འགྱུར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའོ། །

ལས་དེ་དག་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོ་རིས་ཀྱི་རྟེན་དང་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་དང་། ངན་སོང་གི་རྟེན་དང་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་མི་

དགེ་བའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ལས་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། ལས་དེ་དག་སེམས་ཀྱིས་བསམ་ཞིང་ལུས་ངག་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། དེས་བསྐྱེད་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེའོ། །ཡང་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་སྟེ། དེ་གསུམ་དགེ་བ་ལ་ལེགས་སྤྱད་དང་གཙང་བྱེད། མི་དགེ་བ་ལ་ཉེས་སྤྱད་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་སྐྱེད་པའི་ལས་ལམ་བདེན་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའོ། །ཡང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་གསུམ་སྟེ། བདེ་བ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་མན་ཆད་དུ་རྣམ་སྨིན་བདེ་བ་མྱོང་བའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་དགེ་བའོ། །བདེ་མིན་སྡུག་མིན་མྱོང་འགྱུར་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་སོ༐ །སྡུག་བསྔལ་མྱོང་འགྱུར་ནི་འདོད་ཁམས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལས་མི་དགེ་བའོ། །ཡང་གསུམ་སྟེ། བསོད་ནམས་ནི་འདོད་པར་བདེ་བ་མྱོང་བྱེད་དགེ་བ། བསོད་ནམས་མིན་པ་འདོད་པར་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བའི་མི་དགེ་བ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་

བ་སྟེ། དེ་དག་ས་དེ་ཉིད་དུ་སྨིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
ཡང་ལས་ལ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་ལུས་ངག་གི་ལས་
རིག་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལས་གསུམ་ཡོད་དོ། །
རིག་བྱེད་མིན་པའི་ལས་ནི་སྡོམ་པ་སྡོམ་མིན། བར་མའི་སྡོམ་སྡོམ་མིན་
གསུམ་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པ་སྟེ། བྱ་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་ཟིན་འབྱུང་གི་
རྒྱུས་བྱུང་བའི་གཟུགས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་ཡོད་པའོ། །འདི་དགེ་མི་དགེ་གང་
རུང་དུ་ངེས་ཀྱི་ལུང་མ་བསྟན་མེད་དོ། །སྡོམ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་མཐའ་ཅན་
དགེ་བ་ལ་ཞུགས་པའོ། །སྡོམ་མིན་ནི་ཇི་སྲིད་འཚོའི་མཐའ་ཅན་མི་དགེ་བ་ལ་
ཞུགས་པའོ། །བར་མའི་སྡོམ་པ་ནི་དུས་ཇི་འདོད་ཙམ་དུ་དགེ་བའམ་མི་དགེ་
བ་གང་ཡིན་ལ་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཟས་མ་
ཟོས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བར་བྱེད་དོ་སྙམ་པ་ལྟ་བུ་ཟླ་གཅིག་གི་
བར་དུ་དགེ་བའི་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡང་ཟླ་གཅིག་གི་བར་དུ་ལོག་པར་
གཡེམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དམ་བཅས་པས་ཐོབ་པ་མི་དགེ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་
ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐོབ་བོ། །བར་མའི་དགེ་མི་དགེ་ནི་
དུས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་ཐད་ཁ་ཐད་ཀར་དགེ་མི་དགེ་
བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་སྡོམ་སྡོམ་མིན་གང་ཡང་མིན་ཏེ་དེ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་

ལས་ཡིན་ནོ། །

སྡོམ་པ་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ། བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ། ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་དེ། དགེ་སློང་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་ཚུལ་ཕ་མ་གཉིས། དགེ་སློབ་མ། དགེ་བསྙེན་ཕ་མ་གཉིས། བསྙེན་གནས་སོ། །དེ་དག་ཚིག་བཞིན་དུ་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཐོབ་བོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་དང་རིག་འཛིན་གྱི་སྡོམ་པ་དག་ཀྱང་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་ཁམས་གོང་མའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དེ་ལས་མ་ཉམས་ཀྱི་བར་དུ་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་གིས་ཁེགས་པ་ཐོབ་པའོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་གཏན་དུ་ལྡོག་པ་ཐོབ་པའོ། །སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ནི་དགེ་སློང་སོགས་ཇི་སྲིད་འཚོའི་མཐའ་ཅན་རྣམས། ཤི་བ་དང་བཙ་འཕྲོད་པའི་དུས་དུ་བསླབ་པ་ཕུལ་བས་གཏོང་ལ། གཞན་ཡང་དགེ་རྩ་ཆད་པས་བསྒྲུབ་འདོད་ཀྱི་གཞི་རྟེན་མེད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་བྱུང་བས་སྡོམ་པའི་ལུས་རྟེན་ཅན་དུ་མི་རུང་བས་ཀྱང་གཏོང་ངོ་། །བསྙེན་གནས་ནི། དང་པོ་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་མཚན་འདས་ནས་གཏོང་ངོ་། །

སྡོམ་མིན་ནི་ཤན་པ་སོགས་སྡིག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་ལས་འདིས་བདག་ཇི་སྲིད་འཚོ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་ལས་སྡོམ་སེམས་མེད་པ་དགག་བྱ་བ་དེ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་ལ། གཞན་དེ་འདྲའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པ་མིན་ཀྱང་། ནོར་སོགས་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཁས་བླང་བ་ལས་ཐོབ་ཅིང་། ཇི་སྲིད་སྡོམ་མིན་དེའི་གཉེན་པོ་སྡོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་གཏོང་ལ། ཤི་བ་ན་ཡང་གཏོང་ངོ་། །མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་བར་ཆཤད་དོ། །དེ་ཕྱིར་སྡོམ་སྡོམ་མིན་འདི་དགག་བྱ་བ་བྱེད་རུང་མི་བྱེད་རུང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཕེལ་བས་དགེ་མི་དགེ་ལྷག་པར་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྡོམ་མིན་སྤངས་ཏེ་སྡོམ་པ་ལ་གནས་པར་ནན་ཏན་བྱ་དགོས་སོ། །

བར་སྡོམ་ནི་བསམ་པའི་འཕེན་ཤུགས་ཆད་པའམ། ཁས་བླངས་ལས་ལྡོག་པའམ། འཇུག་པའི་བྱ་བ་ཆད་པའམ། དོན་གཙུག་ལག་ཁང་དང་རྒྱུ་སོགས་ལྷ་བུ་ཆད་པ་དང་། ཚེ་འཕོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཏོང་ལ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་ལས་དགེ་བའི་སྡོམ་པ་གཏོང་ངོ་། །ཕོ་མོའི་དབང་པོ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཟ་མ། ཡོད་ཀྱང་ཉམས་པ་མ་ནིང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་པ། སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྡོམ་མིན་སྡོམ་པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པ་ཡོད། འདོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་བར་སྡོམ་ཡོད། མི་རྣམས་ལ་སོ་ཐར་

བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་གསུམ་ཀ་ཡོད། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་
རྣམས་ལ་བསམ་གཏན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྙོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད། ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་
པ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་
ལ་རང་ས་ནའབྱུང་བ་མེད་པས་སྙོམ་པ་མངོན་གྱུར་མེད་ཀྱང་སྔར་འབྱུང་་་་་་
ཁམས་ཀྱི་ཟག་མེད་སྙོམ་པ་གཏོང་རྒྱུ་མ་བྱུང་བས་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་་
ཡང་ལྡན་པར་འདོད་དོ། །ཚངས་ཆེན་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཅན་ཏེ་ཐམས་
ཅད་བདག་གིས་བྱས་སོ་སྙམ་དུ་སེམས་པས་འཕགས་པ་དག་དེར་མི་སྐྱེ་བས་་་
ཟག་མེད་ཀྱི་སྙོམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་བྱེ་སྨྲས་འདོད། ཐེག་ཆེན་ལས་བྱང་
སེམས་རྣམས་དེར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱི་
སྙོམ་པ་ནི་སློམས་འཇུག་ལས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་ལ། ས་འཕོས་པ་
ལས་རང་སའི་བསྡུས་པ་ཐོབ་ཅིང་ས་གཞན་གྱིས་བསྡུས་པ་གཏོང་བ་ཙམ་་་་་
མོ༔ །ཟག་མེད་ལ་གཏན་ཉམས་མེད་ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
ལས་རེ་ཞིག་ཉམས་པ་ལས་གཏོང་ཡང་དེ་ནི་རྩལ་པོ་ཆེ་ལྡོག་འདྲེད་པ་ལྟར་མྱུར་
དུ་སོར་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀཤད། ཉམས་པ་འདི་ནི་དམན་ལམ་གྱི་
འབྲས་བུ་ལས་གནས་སྐབས་ཉམས་ཚུལ་ཙམ་མོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣོན་
པོར་འཕོས་པ་དང་། འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྔ་མས་བསྡུས་པ་གཏོང་

ལ་ཕྱི་མས་བསྡུས་པ་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་དབྱེ་བ་མཛད་དོ། །

ཡིད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སེམས་པ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གི་སྡོམ་པའང་འཐོབ་པར་བྱེད་ལ། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །ཡིད་དང་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ལ་ཡིད་དང་དབང་པོའི་སྡོམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཡང་ལས་རྣམས་ཀུན་ནས་སློང་བར་བྱེད་པའི་ཀུན་སློང་ལ། དང་པོར་ཡིད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་། དེ་ནས་ལས་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་གིས་གྲོགས་བྱས་ནས་འཇུག་པ་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གཉིས་ཡོད་དོ། །

ལས་དེ་དག་ནམ་མྱོང་ཚུལ་ལས་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་ཚེ་དེ་ལ་བྱས་པའི་ལས་སྟོབས་ལྡན་ཚེ་དེ་ཉིད་དུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཏེ། བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། འགོག་སྙོམས་དང་། འབྲས་བུ་བཞི་པོ་ཐོབ་པ་ལས་ལང་མ་ཐག་པ་ལ་ཕན་གནོད་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཞིང་དང་བསམ་པ་དྲག་པོ་དང་ལས་སྟོབས་ལྡན་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་མཚམས་མེད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནར་སྨིན་ངེས་པ། ལན་

གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་དེ་ཕན་ཆད་དུ་སྤྱོད་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །སྤྱོད་པར་མ་ངེས་པའི་ལས་བསགས་ཀྱང་སོ་སོའི་གཉེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་བཅོམ་ནས་རྣམ་སྨིན་འབྱིན་པར་མ་ངེས་པ་སྟེ་བཞིར་གསུངས་སོ། །ཡང་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ནི་ཀུན་སློང་དྲག་པོས་བསམ་བཞིན་བྱེད་པ། དངོས་གཞིའི་ལས་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་པ། རྗེས་སུ་འགྱོད་པ་མེད་ཅིང་ཡི་རངས་པ། དེ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པ། འབྲས་བུ་སྨིན་ངེས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པ་དྲུག་ཚང་བ་ལ་བརྗོད་དོ། །བྱས་ལ་མ་བསགས་པའི་ལས་ནི་གོང་གི་དྲུག་མ་ཚང་བས་ལས་བྱས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྨིན་པར་མ་ངེས་པའོ། །

ཡང་གཉིས་ཏེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་གནས་རིས་གང་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྤྱོད་བ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ་སྐྱེད་ཅིང་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །འདི་དག་ལ་འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དུ་མ་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། དུ་མས་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། ལས་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་གཅིག་འཕེན་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་བྱེད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འཕེན་རྫོགས་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད། གང་རུང་རེ་བྱེད་པའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་གསུམ་སྟེ་ལས་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་དཀར་བ་གཟུགས་ཁམས་

དང་གོང་མ་སྨོད་བྱེད་ཀྱི་ལས། གཉིས་ཀ་ནག་པ་འདོད་པར་སྡུག་བསྔལ་སྨོད་བྱེད། འདྲེས་མ་འདོད་པར་བདེ་སྡུག་སྤྲེལ་མར་སྨོད་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཏེ་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཀར་ནག་འདྲེས་པ་མིན་ཀྱང་བྱེད་ལས་ལས་དེ་ལྟར་བཞག་གོ །དཀར་ནག་གི་ལས་དེ་དག་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་དཀར་མི་གནག་པའོ། །

དགེ་སྡིག་གང་ཡང་ཞིང་དང་བསམ་པ་དང་ཚ་ཏན་གྱིས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་པ་སོགས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་འབྱེད་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་ནི་དད་སོགས་དགེ་བའི་སེམས་བྱུང་བཅུ་གཅིག་གོ །དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆོས་རྣམས་འབྲེལ་བས་དགེ་བ། དེ་དག་གི་བག་ཆགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ། དེ་དག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་སློང་བའི་དགེ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དགེ་བ་དེ་དག་ཐོབ་ཚུལ་ལ། སྔོན་གོམས་པའི་རྒྱུས་ཚེ་འདིར་ངང་གིས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་དགེ་བ། སྦྱོར་བས་དགེ་བ་ནི་དམ་པ་བསྟེན་ཞིང་ཆོས་མཉན་བསམ་སྒྲུབ་པ་ལས་ཐོབ་པ། མདུན་དུ་བྱས་པས་དགེ་བ་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྟེན་མདུན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་བྱེད་པ། ཕན་འདོགས་པའི་དགེ་བ་བསྡུ་དངོས་བཞིས

སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བ་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོས་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་སྐྱེད་པ། གཉེན་པོའི་དགེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་རྣམ་པར་སུན་འབྱིན་པ་དང་ཐག་བསྲིང་བ་དང་སྤོང་བ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟོན་པའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བའི་དགེ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་༑ ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་མི་གནས་པའི་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་སོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་དགེ་བ་ནི་ཉེར་ཞི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པ་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པའོ། །

མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་ཁམས་འདིར་འཇིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ཅིག་པའི་མ་རིག་པ་ནི། བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཞིང་། དེ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཉེས་སྤྱོད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མི་དགེ་བའོ༑ །དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བས་མི་དགེ་བ། དེ་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་མི་དགེ་བ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་སློང་བའི་མི་དགེ་བ། དོན་དམ་

པའི་མི་དགེ་བ་འཁོར་བའོ། །དེ་ཡང་སྔོན་གྱི་མི་དགེ་བ་གོམས་པས་ཚེ་འདིར་ཐོབ་པ་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་མི་དགེ་བ། ཚེ་འདིར་དགེ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ལས་ལ་བརྩོན་པ་སྦྱོར་བའི་མི་དགེ་བ། འཚེ་བའམ་ལྷ་ངན་གྱི་སྒོ་ནས་ལྷ་རྟེན་བྱེད་ཅིང་མཆོད་སྦྱིན་ངན་པ་བྱེད་པ་མདུན་དུ་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པར་བྱེད་པ་གནོད་པར་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བ། སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་མི་དགེ་བ། དགེ་བའི་གཉེན་པོའམ་མི་མཐུན་པ་སྡིག་པ་བྱེད་པ་རྣམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་དགེ་བ། དགེ་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་བར་ཆོད་བྱེད་པའི་མི་དགེ་བའོ། །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲིབ་ལ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ཏེ་རྒྱུད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱིན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་མི་དགེ་བ་མིན་ནོ། །ཟག་མེད་ལ་སྒྲིབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་མི་བསྒྲིབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་དགེ་མི་དགེའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན།

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་མི་དགེ་བའོ༔ །

མ་ཆགས་མ་སྡང་གཏི་མུག་མེད། །དེས་བསྐྱེད་ལས་ནི་དགེ་བ་འོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་པར་བྱ་ཞིང་། དུག་གསུམ་དང་དེ་མེད་པའི་སེམས་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གར་ཞུགས་པའི་ལས་ ་ ་ ་ ཐམས་ཅད་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ན། དེ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་དང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་དང་། སྲོག་དབང་དང་རིས་མཐུན་པ་དང་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་རྣམས་སོ། །འབྲེལ་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སྡང་བ་དང་དྭངས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་དེ་དག་གིས་ཟིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་སོ། །རྗེས་འབྲེལ་ནི་དེས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་སོ། །དེས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ནི་སློང་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་འགོག་པའོ། །དེ་ལའང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་རྣམས་སོ། །སྦྱོར་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ་བའི་སེམས་གང་ཡང་མིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ ་ སྤྱོད་ལམ་དང་བཟོའི་གནས་སོ། །མདུན་དུ་བྱས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི། འཆི་བའམ་ལྟ་ངན་མ་ཡིན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷའི་རྟེན་གང་རུང་བྱེད་པ་དང་།

དེར་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་མི་སྐྱེ་བར་རང་ག་བའི་ལས་བྱེད་པའོ། །ཕན་འདོགས་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ནི་བྲན་དང་ཁྱེའུ་དང་ཚུང་མ་སོགས་ལ་སྡང་བའམ་དྭངས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་པ་བྱེད་པའོ། །ཉེ་བར་སྤྱད་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གང་ཡང་མིན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱད་པའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དཔེར་ན་བཟོ་གནས་གོམས་པས་སླད་མའི་ཚེ་དེ་ལ་གོམས་པ་མྱུར་དུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉེན་པོས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། དཔེར་ན་སོ་སོར་མ་བརྟག་པའི་སྨན་བསྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཏེ་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པའོ། །རྒྱུ་མཐུན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནི། སྤྲུལ་པའི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའོ། །བསྡུས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་བཞི་སྟེ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། བཟོ་གནས་དང་། སྤྲུལ་པའི་སེམས་བཞིས་བསྡུས་པ་དེ་དག་གོ །གཟུགས་ཁམས་ན་བཟོ་གནས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ཡོད་དོ། །ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་ལ། དྲི་བ་མཐའ་གང་རུང་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གང་དུའང་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། བྱ་བས་འཇུག་ལྡོག་

གང་དུ་འང་ལྷུང་མ་བསྟན་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་དགེ་སྡིག་གང་དུ་འང་ལྷུང་མ་བསྟན་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱའོ། །

ཡང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དང་། ཡང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བ་བྱེད་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། སྦྱོར་ལམ་པའི་དགེ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། ཐར་ཆ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མྱང་འདས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཡང་གཡོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ཡོན་པོ་དང་། ཞེ་སྡང་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་སྐྱོན་ཅན་དང་། འདོད་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་དེ་གསུམ་ལ་སྙིགས་མའི་ལས་ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །སྨིན་པར་ངེས་པའི་ལས་ནི་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་པའི་ལས་དང་། དེ་དག་ཐོབ་ཕན་ཆད་ལས་དེ་དག་མྱོང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྔོན་དུ་སྨིན་པར་རྩོམ་པ་ཡིན་ནོ།

།སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ཆེ་ལོངས་བསྡུས་ནས་དགེ་མི་དགེ་བཅུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མི་དགེ་བ་བཅུ་ནི་བརྣབ་སེམས་ཞེས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་གང་ཞིག །ཕ་རོལ་གྱི་བདོག་པ་ལ་རང་གིར་འདོད་པའོ། །གནོད་སེམས་ནི་ཞེ་སྡང་གི་རྩ་བ་ཅན་ཕ་རོལ་སྡུག་བསྔལ་བར་འདོད་པའོ། །ལོག་ལྟ་ནི་གཏི་མུག་ལས་སྐྱེས་ཤིང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །དེ་གསུམ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། ལས་གཞན་བདུན་པོའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་གྱི་སྲོག་བསམ་བཞིན་གཅོད་པ། གཞན་གྱི་ནོར་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ། གཞན་གྱི་བུད་མེད་སོགས་བགྲོད་བྱ་མིན་པ་ལ་འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་གསུམ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་བཞིན་མི་བདེན་པའི་རྫུན་སྨྲ་བ། ཕ་རོལ་མཐུན་པ་དབྱེ་བའི་ཚིག་སྨྲ་བ་ཕྲ་མ། གཞན་གྱི་སྙིང་ལ་མི་འཐད་པའི་ཚིག་ངན་པ་སྨྲ་བ་ཚིག་རྩུབ། དེ་གསུམ་མིན་པའི་ཚིག་གང་ཞིག་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བརྗོད་པ་ངག་ཀྱལ་བ་བཞི་ནི་ངག་གི་ལས་སོ། །སྲོག་གཅོད་སོགས་དེ་དག་དུག་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་འབྱུང་ལ༔ གསོད་པ་གནོད་སེམས་ཚིག་རྩུབ་རྣམས་ཞེ་སྡང་གིས་རྫོགས་པར་བྱེད། ལོག་གཡེམ་བརྣབ་སེམས་མ་བྱིན་ལེན་རྣམས་ཆགས་པ་དང་། ལོག་ལྟ་གཏི

སྨུག་དང་། རྫུན་ཕྲ་མ་ངག་འཁྱལ་རྣམས་ཆགས་སོགས་གསུམ་པོ་ཅི་རིགས་པས་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞི་བསམ་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཚང་བས་ལས་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། གཞི་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་ཞེ་སྡང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་སེམས་ཅན་དང་། ཆགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ལོག་ལྟའི་གཞི་ནི་མིང་གཟུགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། རྫུན་སོགས་བཞིའི་གཞི་ནི་མིང་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་སྨྲ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་གཞིར་འགྱུར་རོ། ། ཡུལ་དེ་དག་ལ། བསམ་བཞིན་དུ་ལས་སོ་སོའི་སྦྱོར་བ་བརྩམ་ཞིང་མཐར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པར་བྱས་པའོ། །དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་རང་གིས་བགྱིས་པ་དང་། གཞན་ལ་བགྱིད་དུ་བཅུག་ན་ཡང་འདྲའོ། །

མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུས་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་གང་རུང་མངོན་གྱུར་ཙམ་གཅིག་དང་། གནོད་སེམས་དང་ལྡན་པས་སྲོག་གཅོད་ན་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་སོགས་ནས། གནོད་བརྣབ་གང་རུང་མངོན་གྱུར་གྱིས་དྲུག་གཞན་ལ་བཅོལ་ནས་འདོད་ལོག་རང་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དུས་མཉམ་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་པོ་ལྷན་ཅིག་མི་འབྱུང་བས་དགུ་དང་བཅུ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་མེད་

དོ༑ །དགེ་བའི་སྐབས་སུ་སེམས་པ་དགེ་བ་ལ་བརྣབ་སེམས་དང་གནོད་སེམས་མེད་པ་གཉིས་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་པས་གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་བ་མེད་པ་་་་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་ལས་དམྱལ་བ་ན་ཀུན་པ་ཚིག་རྩུབ་གནོད་སེམས་གསུམ་ལྡན་པ་དང་མངོན་གྱུར་གཉིས་ཀའི་སྐྲོ་ནས་ཡོད། བརྣབ་སེམས་དང་ལོག་ལྟ་ལྡན་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་འབྲས་མངོན་དུ་གྱུར་པས་ལོག་ལྟ་མངོན་གྱུར་མེད་པ་དང་། གཞན་བསད་ཀྱང་མི་འཆི་བ་དང་༑ ལོངས་སྤྱོད་ཡིད་འོང་མེད་པས་བརྐུ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་མེད་དོ། །སྒྲ་མི་སྙན་ནཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལྡན་པའི་སྐྲོ་ནས་ཡོད། ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གླུ་ལེན་པ་སོགས་ཀུན་བ་དངོས་སུ་ཡོད། གཞན་མེད་དོ༑ །འདོད་པ་གཞན་ནམི་དགེ་བཅུ་པོ་ལྡན་པའམ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་དོ། །མི་དགེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གི་རེ་རེའི་ཡང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་སྡིག་པ་གང་བྱེད་དེ་ཚེ་རབས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་སྦྱར་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཡང་བྱེད་འདོད་ལ། མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་སྲོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་བ། མ་བྱིན་པ་ལེན་པས་དབུལ་བ་སོགས་དང་། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སྲོག་ལ་འཚེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བཞི་རེ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱུའི་ལས

ལམ་རྫོགས་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་དང་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་འགྱུར་རོ། །

མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤོང་བ་སྲོག་མི་གཅོད་པ་སོགས་བཅུ་ནི་དགེ་བ་བཅུ་ཡིན་ལ༑ དེ་ནི་མཐོ་རིས་དང་བྱང་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་སྟེ་སོ་སོར་འབྲས་བུ་བཞི་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཉེས་སྤྱོད་སྤང་བའི་དགེ་བ་བཅུའོ༑ །སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་སྤང་བ་དེ་ཡང་དངོས་དང་དེ་ཡི་ཕྱོགས་མཐུན་ཕྲ་མོའི་བར་དུ་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལས། འབྲས་བུ་ཇི་བཟང་དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རྣམས་མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྲོག་མི་གཅོད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་གཞན་གྱི་སྲོག་བསྐྱབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ། རང་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཅིང་གཞན་ལོག་གཡེམ་ལས་བཟློག་པ། དྲང་པོར་སྨྲ་བ། ཕྲ་མས་དབྱེ་བ་བསྡུམ་པ༑ དོན་དང་ལྡན་པ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཚིག་བརྗོད་པ། ཚིག་ཡིད་དུ་འཐད་པས་གཞན་ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ། གཏོང་སེམས་གོམས་པ། བྱམས་པ་བསྒོམ་པ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པ་རྣམས་ནི་དགེ་བཅུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱོད་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་པ་སྟེ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ༑ །

ཡང་གང་ཞིག་བྱས་པས་ཚེ་འདིར་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བའི་གེགས་ཆེ་ཤོས་

བྱེད་ཅིང་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་པར་ཤི་ན་ཚེ་འདི་འཕོས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མཚམས་མེད་པ་ལྔའི་ལས་ནི༑ ཕ་གསོད་པ། མ་གསོད་པ། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་དབྱུང་བ། དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པ་ལྔའོ། །འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་བཞིན་དུ་དེའི་ཉན་ཐོས་བཞི་གྲར་ལོངས་པ་ཕན་ཆད་སྟོན་པ་དང་ལམ་གཞན་ལ་ཁྲིད་དེ་འབྱེད་པའོ། །ལས་ཀྱི་དབྱེན་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཞན་འབྱེད་པའོ། །

མཚམས་མེད་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཉེ་བ་ལྔ་ནི། མ་ཡང་ཡིན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཡིན་པ་འདོད་ལོག་གིས་སུན་ཕྱུང་བ། བྱང་སེམས་ངེས་གནས་གསོད་པ། འཕགས་པ་སློབ་པ་གསོད་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོག་པ། མཆོད་རྟེན་ཞིག་པའོ། །མི་དགེ་བཅུའི་ནང་ན་ལོག་ལྟ་ལྟེ་སྟེ་དེས་དགེ་རྩ་གཅོད་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་དབང་གིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་གང་ཡང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ལ་མནར་མེད་པར་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་ཆད་ལྟ་བའི་བསྟན་བཅོས་ངན་པ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་རྐྱེན་ལས། སྲེད་པས་སྤྲིད་པ་ཙམ་མིན་པར། ལྟ་བ་སྤྲོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ངེས་སོ་སྙམ་དུ་བསམ་པ་བརྟན་པོར་སྐྱེས་པས་དགེ་རྩ་ཆད་དོ། །ཡང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལས་རྒྱུ

འབྲས་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་ལས་ཆེ་སྙམ་པས་མཚམས་སྦྱོར་ཞིང་ཡོད་པར་བཟུང་བའི་ཚེ་ན་དགེ་རྩ་སླར་ཡང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ཚེ་འདིར་ཚངས་པའི་བསོད་ནམས་སྐྱེད་པའི་ལས་བཞི་ནི། སྟོན་མེད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱེད་པ། ཕྱོགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་འབུལ་བ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཟླུམ་པ། བྱམས་པ་ཚད་མེད་བསྒོམས་པའོ༑ །ཞེས་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཞིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕ་མ་དང་ནད་པ་དང་ཆོས་སྨྲ་བ་དང་སྐྱེ་མཐའི་བྱང་སེམས་ལ་བྱས་པའི་ཡོན་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཆེར་འཕགས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཞིང་ནི་འོག་ནས་འོག་ཏུ་བཀྲེན་པ་དང་ཡི་དྭགས་སྦྱི་དང་། འཛུར་འགེག་གི་ཡི་དྭགས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྡིག་པ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བགྱིས་པ་སོགས་ཆེས་ལྕི་ཞིང་མི་བཟད་པ་ཡིན་ལ། བསོད་ནམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཆེས་འཕགས་ཤིང་བསོད་ནམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་པ་ནི། ཟླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ

སེམས་བསྐྱེད་པ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒོམ་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཆད་པ་སོགས་ཏེ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དགེ་སྡིག་གང་ལ་ཡང་བསམ་པ་མཉམ་པར་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཐོབ་པ་དམག་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་སྡིག་གང་ལའང་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ན་བྱེད་པོ་དང་འདྲ་བར་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་འགྱོད་ན་དགེ་སྡིག་གང་ཡང་འཛད་པ་དང་། ཐབས་མཁས་ན་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་མྱུར་དུ་བྱང་བ་དང་། དགེ་རྩ་ཆུང་དུ་ཡང་ཚད་མེད་པར་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བུར་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་ཡང་དང་པོར་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། མཐར་ཡང་སྲེད་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་གསོས་མ་བཏབ་ན་སྐྱེ་བའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་པས་ཉོན་མོངས་ནི་ཀླུ་གང་དུ་གནས་པར་རྩ་ཡོད་པ་དང་། ཤིང་རྣམས་སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མྱུ་གུ་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་དང་། མེ་འབྲས་རྣམས་སྐྱེད་པའི་ལྡོན་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་དུས་དང་ས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་སྲིད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་ཆགས་པའི་སྲེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་སུ་གསུངས་སོ། །

ཉོན་མོངས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་དྲུག་གམ་བཅུར་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཕྲ་བ་ནས་སྐྱེ་ཞིང་ཆེར་རྒྱས་པར་བྱེད་པས་ཕྲ་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་ཚོགས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་དེའི་བྱེད་ལས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་འདིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་་་ འཕྲོད་ཅིང་གནས་ཐོབ་ལ། རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་གང་ཞེ་ན་ལམ་བདེན་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཟག་མེད་ཡིན་ལ་དེ་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་་་་ སོ༔། །དེ་ལ་དམིགས་པས་ཇི་ལྟར་རྒྱས་པར་བྱེད་ཅེ་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལམ་དང་འགོག་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གཞིར་བྱས་ནས་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་དང་འགོག་པ་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། དེ་ལ་

འདུན་པ་འདོད་ཆགས་མིན་ལ། ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོང་བར་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ལ། གནོད་པ་མི་བྱེད་པས་ཞེ་སྡང་ཡང་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་བ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བྱེད་དག་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་སོགས་ལྟ་བ་གཞན་བཅས་དང་། ཐར་པའི་ཐབས་མཆོག་གྱུར་ཡིན་པས་དེ་ལ་མཆོག་འཛིན་བྱས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་བདེ་སྡུག་གི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་མི་རྒྱས་སོ། །དམིགས་པས་རྒྱས་ཚུལ་ལ་ཡང་། སྡུག་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལྟ་བ་ལྔ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་ཀུན་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལོག་ལྟ་དང་ལྟ་བ་མཆོག་འཛིན་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། རྩ་ཉོན་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལ་ཁྱབ་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདོད་པ་སོགས་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་ཤིང་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ལས་འཇིག་མཐར་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་དགུས་ནི་ཁམས་གོང་མའི་ཟག་བཅས་ལ་ཡང་དམིགས་ཏེ་ཚུལ་བརྟུལ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་ལ། གཞན་སེམས་ཅན་དུ་བཟུང་བ་ཙམ་འཇིག་ལྟ་མིན་ཞིང་།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཐར་ལྷུའང་མེད་ཅེས་ཟེར། ཀུན་འགྲོ་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་བྱུང་བའི་སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལའང་ཀུན་འགྲོའི་མིང་ཐོགས་་་་་སོ༏ །ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་རིས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མིན་ནོ། །མདོར་ན་ལྟ་བ་དང་ཐེ་ཚོམ་མ་རིག་པ་ནི་ཀུན་འགྲོ་ཡིན་ལ་གོང་མར་ཡང་དམིགས། ལྷག་མ་རྣམས་དེ་ལྟ་མིན་པའོ། །འགོག་ལམ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལོག་ལྟ་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དྲུག་གིས་ནི་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གོང་མ་དང་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ༏ ཁམས་གོང་མ་ནི་བདག་གིར་མ་བྱས་པ་དང་། ཟག་མེད་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཉོན་མོངས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་མ་སྤང་གི་བར་དུ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་གང་དང་གང་མཚུངས་པར་ལྡན་ལ་གང་དང་མི་ལྡན་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི། ཁོང་ཁྲོ་དང་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་མི་འབྱུང་། དེ་

གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་ལྡན་ཅིག་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་ནི་ཆགས་སྙེམས་ལྟ་བ་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་དང་། ལྟ་བའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། ཐེ་ཚོམ་ཆགས་སྙེམས་ལྟ་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ཏེ། གོང་ཆཤད་དེ་དག་གི་ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་དང་དེ་དག་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་ངོ་༑ །ཁྲོ་བ་སོགས་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཕན་ཚུན་མཚུངས་པར་མི་ལྡན། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ལྡན་པར་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་དང་༑ མ་འདྲེས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་རྨོངས་པ་འབའ་ཞིག་སྐྱེས་པའོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་ནི་མི་དགེ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །རྨུག་རྒོད་མ་དད་བག་མེད་ལེ་ལོ་ལྔ་ནི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་ངོ་། །ཡང་ཚོར་བ་གང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ཚུལ་ནི། འདོད་ཆགས་ནི་འདོད་ཁམས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་བར་དུ་བདེ་དང་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པར་བདེ་བ་དང་། དེ་ཡན་ཆད་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་ནོ། །ཁོང་ཁྲོ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། ང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པར་བདེ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་།

བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་སུ་འང་དེ་གསུམ་དང་། གསུམ་པར་བདེ་བ་དང་བཏང་སྙོམས། བཞི་པ་ཡན་ཆད་བཏང་སྙོམས་ཁོ་ན་དང་ངོ་། །འཇིག་མཐར་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཏེ་ལྟ་བ་བཞི་ནི་ང་རྒྱལ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །ལོག་ལྟ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ། །མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པས་ས་གསུམ་ན་ཚོར་བ་གང་ཡོད་པ་དེ་དང་ལྡན་ནོ༔ །མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ནི་འདོད་པར་ཡིད་མི་བདེ་དང་བཏང་སྙོམས། དེ་ཡན་ཆད་རང་སར་ཚོར་བ་གང་ཡོད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་དུ་རུང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཐ་མལ་པར་འདུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞུགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱོད་པ་ཕྲག་དོག་ཁྲོ་བ་རྣམ་འཚེ་འཁོན་འཛིན་འཚིག་པ་རྣམས་ཡིད་མི་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན། སེར་སྣ་ཡིད་བདེ་དང་ལྡན། གཡོ་སྒྱུ་འཆབ་གཉིད་བཞི་ནི། ཡིད་བདེ་མི་བདེ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་རུང་། རྒྱགས་པ་ནི་བདེ་བ་དང་ལྡན་ལ། ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ནི་

དེ་ཀུན་དང་ལྡན་ནུང་ངོ་། །ངོ་ཆ་མེད་ཁྲེལ་མེད་རྨུག་རྒོད་བཞི་ནི་ཆོར་བ་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འཇུག་ནུང་ངོ་། །

ཡང་རྣམ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་ནི་འདོད་ཁམས་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནུང་ལ༔ ཆགས་རྨོངས་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཁམས་ན་སྣ་ལྕེའི་མ་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ངོ་། །ང་རྒྱལ་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ནོ༔ །ཡང་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་འདོད་པར་དངོས་པོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་མིན་ནོ། །ཁམས་གོང་མའི་ང་རྒྱལ་དང་ཆགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལའང་འཇུག་ནུང་ངོ་། །

ཡང་ཟག་པའི་སྒོ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ན། རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་ཟག་པའི་ངོ་བོ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེའི་བདག་རྐྱེན་མིག་སོགས་ཟག་པ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྟེན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཟག་པས་བཅིངས་པ། ཟག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེའི་གནས་ངན་ལེན། ཟག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་ཟག་པའི་

གཉེན་པོ་མེད་པར་ཟག་པ་དང་འཕྲོད་པའམ། ཡང་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟག་པའི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་དྲུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ནི་ཟག་བཅས་སོ། །

ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཀུན་སྦྱོར་དགུ་ནི། རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཆགས་ཏེ། དེས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་བས་དགེ་བ་མི་སྤྱོད་ཅིང་མི་དགེ་བ་བསྒྲུབ་པས་ཕྱི་མ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། ལྟ་བ་འཇིག་མཐར་ལོག་གསུམ་ལ་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་དང་། མཆོག་འཛིན་གཉིས་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་ཏེ་དེ་རེ་རེས་ཀྱང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པས་རྒྱུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མར་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀུན་སྦྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གིས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ། ཆགས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོས་སེམས་བཏང་སྙོམས་སུ་འདུག་པ་ལ་བསྒྲིབ་ཅིང་། ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བསྒྲིབ་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། མ་རིག་པས་འཇིག་ལྟ་དེའི་གཞི་ཤེས་པ

དང་། ལྔ་བས་འགོག་པ་མངོན་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལམ་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱིས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཕྲག་དོག་གིས་རྐྱེན་བཀུར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། སེར་སྣས་ཡོ་བྱད་བསླུངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བསྒྲིབས་ནས་དགེ་བ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པས་འཁོར་བར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་ཐ་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ལྔ་ནི། འཇིག་ལྟ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ། འདོད་འདུན། གནོད་སེམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཐ་མ་འདོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་འདོད་འདུན་དང་གནོད་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་ལ། ལྟག་མ་གསུམ་མ་སྤང་ན་འདོད་ཁམས་པ་ལན་གཅིག་སྤངས་ཀྱང་ཕྱིར་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྔ་སྤངས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས། རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་ནི། དེ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདི་གསུམ་ལམ་བགྲོད་པ་ལ་འགྲོ་མི་འདོད་པ་དང་། ལམ་ནོར་བ་དང་། ལམ་ལ་ཐེ་

ཆོས་སྐྱེས་པས་གེགས་བྱེད་པ་ལྔ་བུའི་ཀུན་སྦྱོར་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་འདི་གསུམ་ སྤངས་ན་གཞན་ཡང་སྤང་བར་དོན་གྱིས་མཚོན་ནས་གསུངས་པའོ། །

ཡང་གོང་མའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཀུན་སྦྱོར་ལྔ་སྤངས་པས་འཕགས་པ་ དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། རྒོད་པ་དང་། རྨོངས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལྔའོ། །

གཞན་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དྲུག་སྟེ། སྒྱུ་དང་གཡོ་དང་རྒྱགས་པ་དང་འཚིག་པ་དང་འཁོན་འཛིན་དང་རྣམ་འཚེ་སྟེ། འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱང་དྲི་མར་བྱེད་དོ། །

ཡང་བག་ལ་ཉལ་བདུན་ཏེ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། ཁོང་ཁྲོའི་བག་ཉལ་དང་། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ཉལ་ཏེ། འདི་དག་སོ་སོའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་ལ་བག་ཉལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདོད་པ་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་པས་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོའི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །སྲིད་པ་ཆོལ་བ་མ་སྤངས་པས། སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ལོག་པའི་ཚངས་སྤྱོད་ཆོལ་བ་མ

སྤྱངས་པས་ང་རྒྱལ་མ་རིག་ལྟ་བ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་བག་ཉལ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་ཆུང་དུ་ཙམ་གྱིས་ཁེངས་པ་དང་། བདེན་པ་ལ་རློམས་ནས་ལོག་པའི་ཐར་པ་དང་དེའི་ཐབས་ལ་རྟོག་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་བརྒྱད་དེ། རྨུགས་གཉིད་རྒོད་འགྱོད་ཕྲག་དོག་སེར་སྣ་ངོ་ཚ་མེད་ཁྲེལ་མེད་པའོ། །འདི་དག་གིས་ཞི་གནས་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ཡང་སེམས་ལ་དཀྲིས་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་སོ། །

ཡང་ཆུ་བོ་བཞི་ནི། འདོད་པའི་ཆུ་བོ་འདོད་པ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པའམ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྲིད་པའི་ཆུ་བོ་ཁམས་གོང་མའི་དེ་དང་། ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་དང་། མ་རིག་པའི་ཆུ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞི་ལ་འདོད་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་བཞིར་བརྗོད་དོ། །

ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས། བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་སྟེ། དང་པོས་ནི་འདོད་པ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་རྒྱུས་ཁྲིམ་པ་རྣམས་དང་རྩོད་པ་བྱེད་ཅིང་སྲིད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྟ་བ་ལ་ཞེན་ནས་རབ་བྱུང་རྣམས་དང་རྩོད་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་

ཐ་དད་པས་མུ་སྟེགས་ཅན་ནང་ཕན་ཚུན་རྩོད་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟ་བའི་གནས་འཇིག་ལྟ་ལ་ཆགས་ནས་བདག་མེད་སྨྲ་བ་དང་རྩོད་པ་སོགས་བྱེད་པའོ། །

མདུད་པ་བཞི་སྟེ། བརྣབ་སེམས། གནོད་སེམས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན། འདི་བདེན་ནོ་ཞེས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ། དེ་རེ་རེའི་མཐར། ལུས་ཀྱི་མདུད་པ་ཞེས་སྦྱར་བ་བཞི་པོ་དེས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་མདུད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

འདི་ལྟར་གཡེང་བའི་རྒྱུ་བཞི་ནི། ཟང་ཟིང་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་རྒྱུས་གཡེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩོད་པ་ལེགས་པར་མི་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་དྲག་པོས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱུས་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་དོ། །

སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྨུག་གཉིད་དང་། རྒོད་འགྱོད་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་གིས་གོང་གི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་དུས་དང་། ལེགས་པར་བསྐུལ་བ་སྒྲུབ་པའི་དུས་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དུས་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དུས་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱེད་

པའོ༔ །རྨུག་གཉིད་གཉིས། རྒོད་འགྱོད་གཉིས་བྱ་བ་མཚུངས་པས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའོ། །

ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གསུམ་ལ་རང་རྒྱུད་བཅིངས་པས་་་འཆིང་བ་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ། ཞེ་སྡང་གི་འཆིང་བ། གཏི་མུག་གི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འོག་མ་རྣམས་སུའང་དེ་བཞིན་སྦྱར་བར་བྱའོ། །སྤོན་གོམས་པས་དལྷར་སྤྱོད་ཅིང་དེ་མ་སྤངས་པར་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། འབྲལ་བར་དཀའ་བའི་ཐ་བ་གསུམ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་དེ་གསུམ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་དྲི་མ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་རིང་པོར་སྐྱེ་འཆི་སྨྱོང་བས་སྡིག་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་འཁོར་ཞིང་མཆོག་གསུམ་དང་བདེན་བཞི་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་ཟུག་རྔུ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་འཁོན་དང་འཛིགས་པ་དང་གཡེང་བ་མང་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལྷི་ཡང་སོགས་གསུམ་དང་། ཡང་དེ་དག་གིས་སྒོ་གསུམ་ལོག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པས་ཉེས་སྤྱོད་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པས་ཕོངས་པས་ན་ཕོངས་པ་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་སེམས་ཡོངས་སུ་གདུང་བས་ཡོངས་གདུང་གསུམ་དང་། དེ་དག་གིས་སྲིད་པའི་ནགས་སུ་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ལེན་པས་ནགས་སྦྲོར་གསུམ་་

དང་། ཐར་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པས་གེགས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་འཁྲུག་པ་གསུམ་དང་། འཐབ་པ་གསུམ་དང་། དུག་གསུམ་དང་། རིམས་ནད་གསུམ་ཞེས་སོགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཡང་ཟག་པ་གསུམ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ན་སེམས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་ཏེ། རྣམ་པར་འཕྲོ་ཞིང་ཟག་པར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ཟག་པ། མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་སེམས་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་ཏེ་ཟག་པ་སྲིད་པའི་ཟག་པ། ཟག་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གི་ཁོང་ཁྲོ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་མེད་ལ། གཞན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་དོ། །

ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཐོང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། མཐོང་ལམ་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་འགོག་པ་ལམ་བདེན་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་བཞི་དང་། དེ་སྟེང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དང་བཅས་ཏེ་རིས་ལྔར་དབྱེ་བ་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་སྡུག་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལྔ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཇིག་མཐར་ལོག་གསུམ་མ་རིག་ཐེ་ཚོམ་ལྔ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་འཁྲུལ་གྱུར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་

པོ་འདི་བདག་མེད་ཅིང་རྟག་ཆད་མེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་ལ། རྨོངས་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་༑ བདེན་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལོག་པ་དེ་ལ་ཆགས་ཤིང་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། དེའི་ལྟ་བ་དང་། ཐབས་མིན་པ་ལ་ཡང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོང་ཁྲོ་ནི་དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་རང་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁྲོ་བ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལ་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་མི་ལྟ་ལ། དེའི་དབང་གིས་བདག་དེ་རྟག་ཆད་དུ་མི་འཛིན་ཞིང་། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཕུང་པོ་ཙམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མིན་པས་དེའི་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་མི་འབྱུང་ལ༑ དེ་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བདུན་སྤང་བར་བཞེད། འགོག་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལམ་བདེན་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ལ་བདུན་པོའི་སྟེང་དུ་ལམ་ལོག་པ་ལ་ཡང་དག་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་འདིས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཀྱང་སྤང་བྱར་འདོད་པས་བརྒྱད་དུ་བརྗོད་དོ༑ །འགོག་ལམ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཡང་དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་ཡོད་དེ་འགོག་ལམ

དེ་ལ་སྐྲག་ནས་སྡང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་བདག་ལྟའི་དབང་གིས་སྐྲག་ཅིང་སྡང་བར་འདྲའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་འདོད་པར་མཐོང་སྤང་སོ་གཉིས། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་བརྒྱད་རེ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ན་ཁྲོན་བསྡོམས་པས་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་གྱ་བརྒྱད། འདོད་པ་ན་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་ཡོད་པས། ཁྲོན་བསྡོམས་ན་སྒོམ་སྤང་བཅུའོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པར་སྤང་བྱ་རིས་ལྔ་ཆར་བསྡོམས་པས་སོ་དྲུག །གཟུགས་ཁམས་ན་སོ་གཅིག །གཟུགས་མེད་ན་ཡང་སོ་གཅིག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་བསྡོམས་ན་དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པ་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །

མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། ལྟ་བ་ལྔ་དང་ལྟ་མིན་ལྔ་སྟེ་བཅུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞི་ལ་ཁྱད་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། གཞི་དེ་དག་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བ་དང་། འདག་གྲོལ་གྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ལམ་ལ་མཆོག་འཛིན་ཡོད་པས་སོ་སོའི་བདེན་པ་མཐོང་བས་དེ་དག་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་བཞེད་དེ་དོན་ལ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདོད་པར་མཐོང་སྤང་བཞི་བཅུ། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་སོ་

དྲུག་པ་ཚན་གཉིས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་ན་མཐོང་བས་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དོ། །སྒོམ་སྤང་ལ་འཇིག་མཐར་གཉིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་ཡོད་པས་འདོད་ཆགས་སོགས་གོང་གི་སྒོམ་སྤང་བཞི་བཅས་འདོད་པ་ན་སྒོམ་སྤང་དྲུག །གོང་མ་གཉིས་ན་ཁོང་ཁྲོ་མེད་པས་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་སྟེ་ཁྲོན་སྒོམ་སྤང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞེད་དོ། །མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དེ་དག་ཁམས་དང་སའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་འགྱུར་རོ། །ཡང་སྒོམ་སྤང་ལ་ཁམས་དང་ས་དང་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན་འདོད་པར་སྒོམ་སྤང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ནང་གསེས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྐོར་དགུས་ཕྱེ་ན་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་དོ༔ །དེ་བཞིན་བསམ་གཟུགས་ཀྱིས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེར་ཡང་སྐོར་དགུར་ཕྱེ་ནས། དེ་རྣམས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་མ་གཏོགས་པ་ལྔ་རེ་བརྩིས་པས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ། འདོད་པ་དང་བསྡོམས་པས་ཁམས་གསུམ་ན་སྒོམ་སྤང་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཡོད་དོ། །

ཡང་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ནང་གསེས་དགུ་རེར་ཕྱེ་བས་བྱ་གཅིག་ལ་སྒོམ་སྤང་ལྔ་རེ་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པས་བྱ་གཅིག་པ་ཚན་ལྔ་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྔ༔ དེ་སྟེང་འདོད་པའི་ས་དགུའི་ཁོང་ཁྲོ་དགུ་བསྣན་པས་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་སྟེ་རྩེ་ལུགས་ཙམ་མ་གཏོགས་སྤར་དང་དོན་གཅིག་གོ །

དེ་ལས་མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་བྱས་པའི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྱང་བྱ་རིས་ལྔ་ཚར་བསྒོམས་པ་གོ་བརྒྱད་པོའི་སྟེང་དུ་འདོད་པའི་སྤྱང་བྱ་ལ་གོང་ཆ༩ད་ཀུན་དཀྲིས་བརྒྱད་ལ་ཁྲོ་བ་དང་འཆབ་པ་བཅས་ཀུན་དཀྲིས་བཅུར་བྱས་པ་བསྣན་ནས་སྤྱང་བྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསྒོམས་པས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐག་པ་གསུམ་དང་། ཆུ་བོ་བཞི་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་། ཉེར་ལེན་བཞིར་དབྱེ་བ་ལས། དང་པོ་ཁམས་གསུམ་གྱི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལ་མ་རིག་པའི་ཐག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བའོ། །དེའི་ལྷག་མ་འདོད་པའི་ཐག་པ་ཞེ་གཅིག །ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ན་ཉེར་དྲུག་ཚན་གཉིས་ཏེ་སྲིད་པའི་ཐག་པ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་དེ་དག་གིས་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་སྲིད་པར་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྨའི་སྒོ་ནས་ཐག་པར་བྱེད་པས་ན་ཐག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆུ་བོ་བཞི་ནི་མ་རིག་པ་བཅོ་ལྔ་ལ་མ་རིག་པའི་ཆུ་བོ་ཡང་ཟེར་ལ། སྦྱོར་བ་ཡང་ཟེར་རོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་སོ་དྲུག་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་ལྟ་བའི་ཆུ་བོ་དང་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ལྷག་མ་འདོད་པའི་ཆུ་བོའམ་སྦྱོར་བ་ཉེར་དགུ། སྲིད་པའི་ཆུ་སྦྱོར་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་འཁྱེར་ཞིང་གནས་མིན་དུ་སྦྱོར་བའི་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་ལྟ་བ་རྣམས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་འདི་དག་གིས་སྲིད་

པའི་རྒྱ་མཚོར་རྒྱུན་ཕྱོགས་སུ་འཁྲེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆུ་བོ་དང་། འཁོར་བའི་འདམ་དུ་རྣམ་ཤེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་ཉེར་བར་ལེན་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ལ། མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་ཙམ་གྲོགས་མེད་རྐྱང་པས་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་སྐྱེ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་མིན་ཕྱིར་ཚུར་བསྲེས། ལྟ་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དེས་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་བསླུ་བའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞི། སྲིད་པ་ཉེར་བར་ལེན་པ་སོ་བརྒྱད། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་སུམ་ཅུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་དྲུག་གོ །དེ་དག་ནི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེར་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དགོས་པའི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་གཞིར་བཞག་ནས་གོང་ལྟར་དབྱེ་བར་འདོད་ན། མཐོང་བསྒོམ་གྱིས་སྤང་བྱ་བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་ལ་འདོད་པར་ཀུན་དཀྲིས་བཅུ་བསྣན་ཏེ་བརྒྱ་དང་སོ་བརྒྱད་འབྱུང་བ་དེ་ལས། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བཅོ་ལྔ། འདོད་པའི་ཟག་པ་ང་གཅིག །སྲིད་པའི་ཟག་པ་དོན་གཉིས་སུ་

འགྱུར་ཞིང་། མ་རིག་པའི་ཆུ་སྦྲོར་བཙོ་ལྔ། ལྟ་བའི་ཆུ་སྦྲོར་རེ་དྲུག ། འདོད་པའི་ཆུ་སྦྲོར་ཉེར་དགུ སྲིད་པའི་ཆུ་སྦྲོར་ཉེར་བརྒྱད། འདོད་པའི་ཉེར་ལེན་སོ་བཞི། སྲིད་པ་ཉེར་ལེན་སོ་བརྒྱད། ལྟ་བ་ཉེར་ལེན་ང་བཞི། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མཐོང་བས་སྤང་བྱ་ནི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཏེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གཞན་དུ་རྟོག་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ལ། ཞེན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། ལྟ་བའི་གནས་དང་། ལྟ་བ་དེ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་གང་ཡིན་པ་དང་། ལྟ་བ་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་དང་། ངན་སོང་བའི་ཕུང་པོ་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བྱའོ། །

བསྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལྷན་སྐྱེས་གང་ཞིག་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་མིན་པ་རྣམས་སོ༔ །སྤང་བྱ་མིན་པ་ནི་ཟག་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་སྤོང་ན་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་གཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བྱས་པས། ནམ་ཞིག་གཉེན་པོའི་ལམ་ཐོབ་ནས་

ཉོན་མོངས་རྣམས་སླར་ཡང་སྐྱེ་བའི་ས་བོན་གནས་ངན་ལེན་རྩད་ནས་བཅོམ་སྟེ་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ལ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྒོམ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས། མི་རྟག་སོགས་རྣམ་པ་གཞན་ཀྱང་དེའི་ངང་དུ་མཐར་ཐུག་སྟེ་ཡིད་བྱེད་དེས་སྣང་བས་མྱུན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །

སྦྱོར་གཉེན་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སུན་འབྱིན་པའི་གཉེན་པོ་ནི་ཟག་བཅས་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའོ། །སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ནི་བར་ཆད་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོ། །གཞིའམ་རྟེན་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །ཐག་བསྲིང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། དེའི་གོང་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ༑ །འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ཏེ་མཛོད་ན་འཆད་ཚུལ་གཞན་ཡོད་དོ། །

ཐག་བསྲིང་བ་ལ་བཞི་སྟེ་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་ཐག་བསྲིང་བ་ཚོགས་པ་གཅིག་ཏུ་གནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པས་མ་འདྲེས་ཤིང་རིང་བར་གྱུར་པ་ས་སོགས་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འཆལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ། ཡུལ་རྣམས་བར་ཆད་པས་རིང་བ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ། དུས་ཀྱི་རིང་བ་འདས་མ་འོངས་ལྟ་བུའོ། །

སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་སྟེ། འདོད་པའི་སྡུག

ཀུན་གྱི་སྤྱང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཅིག འགོག་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཏེ་གསུམ། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་དགུ་ནི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །

ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤྱངས་པའི་ཡོངས་ཤེས། གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས། ཟག་པ་ཀུན་ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་ནི་སྒོམ་སྤྱང་སྤྱོང་བའི་འབྲས་བུའོ། །གོང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དེ་དག་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། རབ་སྐྱེ་དང་། རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི། རྒྱུ་ལམ་གྱི་སྟོབས་གང་གིས། དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དུ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཏན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱུན་ཆད་པའི་གོ་འཕང་རྟག་པ་དང་དམ་པའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བུས་དོན་དུ་གཉེར་ཏེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་མཆོག །འགོག་པ་ཞི་བ་གྱ་ནོམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་གཉིས་སོ། །འགོག་པ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་ནི་རྒྱུན་

ཞུགས་སོགས་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ · · · · ·
འགོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་མི་སློབ་པའི་འགོག་པའོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་ཉམས་སྨད་པས་རེ་ཞིག་འགོག་པ་ལ་བཏགས་འགོག་པ་ཞེས་དང་།
འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་གཏན་དུ་བཅོམ་པ་ལ་དོན་དམ་ · ·
པས་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ལ་གཉིས་ཏེ་རྒྱུན་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའོ། །རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་པས་སེམས་སྙོམས་འཇུག་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་སྟེ། མདོར་ན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རིག་པ་གསུམ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡང་ཡོད་དོ། །

འགོག་པ་དེ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་འགག་ཙམ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མིན་ ·
སོགས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཟབ་པའོ། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། བདུད་དང་བྲལ་བ། གནས་དང་གླིང་དང་སྐྱབ་པ་སོགས་སུ་གྱུར་པ། ཤ་དང་ལྷའི་མིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས། བལྟ་དཀའ་བ། གཡོ་བ་མེད་པ། འཆི་འཕོ་མེད་པ། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། བདེ་བ་

དགེ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་། སྔོན་གནས་ཟག་ཟད་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་སྔོན་དང་དུས་ཕྱི་མཐའ་ལ་རྨོངས་པ་སེལ་བས་མི་སློབ་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་ཉོན་མོངས་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་གཉིས་དང་། མངོན་ཤེས་དྲུག་དང་། ཤེས་པ་བཅུ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་། རྣམ་ཐར་དང་། ཟད་པར་དང་། ཟིལ་གནོན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་ནས་ཤེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི། ལམ་གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བ། འགོག་པ་མངོན་དུ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ལམ་བསྒོམས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་བསྒོམ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་ལམ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཚོགས་ལམ་ནི། རང་འབྲས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་གང་འདོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐོས་བསམ་བསྒོམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས

དང་ལྡན་པས། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་ཞིང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བ་སོགས་ཀྱིས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ༏ །རྒྱུ་དེ་དག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྒོམ་པ་མངོན་པར་གོང་དུ་འཕགས་ཏེ། འབྲིང་པོར་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བ་དང་། ཆེན་པོར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ། །

སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི། ཚོགས་ལམ་དུ་ཆགས་པའི་དོན་ལ་གོང་འཕེལ་དུ་འབད་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཐོབ་པ་སྟེ་གང་ཞེ་ན་དྲོ་བ་སོགས་བཞིའོ། །དེ་ཡང་དྲོ་བ་ནི་སོ་སོ་རང་གིས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ལྟ་བུའི་དྲོད་ཐོབ་པའོ། །རྩེ་མོ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་གཡོ་བའི་ནང་ན་རྩེ་མོར་གྱུར་པའོ། །འདི་གཉིས་སུ་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔ་འབྱུང་ངོ་། །བདེན་པའི་རྗེས

སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སོང་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་སོ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའོ༑ ༑ཆོས་མཆོག་ནི་སོ་སོ་རང་གི་ཤེས་པས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཡིན་པས་དེ་དང་ཉེ་བའོ། །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་སུ་འཕགས་པའི་ས་མཐོང་ལམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོད་མཆོག་གཉིས་ན་དབང་པོ་ལྔ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མི་བརྫི་བའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པ་ཡོད་དོ། །གང་རྩེ་མོ་ཐོབ་ནས་དེ་ཕན་ཆད་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་ཕན་ཆད་ངན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ། །

མཐོང་ལམ་ནི། ཆོས་མཆོག་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མི་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའོ། །འདིར་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། གང་ཞེ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་

པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་བཞི་དང་། འགོག་པའི་དེ་བཞི་དང་། ལམ་གྱི་དེ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མ་སྐྱེས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདོད་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་ཤེས་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་བཞི་ལ་རྗེས་སུ་བཟོད་ཤེས་ཞེས་བྱ་ལ། བཟོད་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། ཤེས་པ་ནི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་སོ་སོའི་འཇོག་ཚུལ་གྱི་བཞེད་པ་འགའ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱ་བ་རྫོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པ་ལ་ལྡོག་ཆས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཙམ་དུ་བཞེད་པ་ནི་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་གཟིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་འཐད་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་

དང་། དེ་འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པས་ངེས་པ་རིམ་ཅན་སྐྱེས་ནས་བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་བྱ་བ་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ལ་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟོད་པ་རྣམས་ནི་རྡུལ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་མཐོང་བ། སོམ་ཉི་ལས་བརྒལ་བ། གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྲི་བ། ཆོས་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པས་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ། །

སྒོམ་པའི་ལམ་ནི། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་གོང་དུ་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མིན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ནི་

བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །

དེ་དག་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན། འདོད་པའི་ཁམས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེས་པ་མང་བས་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ལྟ་བའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། སེམས་ནང་དུ་སྡུད་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ལ་བརྟོན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པའོ། །མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། སྔར་ལྟར་སྦྱོང་བས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཐོས་བསམ་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་འཛིན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་ནས་འདོད་ཉོན་མངོན་གྱུར་སྤོང་བའོ། །དགའ་བ་སྡུད་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཆུང་ངུས་རགས་པ་སྤོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་ནས་དུས་སུ་དད་པ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་དེས་འདོད་ཉོན་འབྲིང་སྤོང་བའོ། །དཔྱོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི་དེ་ལྟར་གཉེན་པོས་ཉོན་

མོངས་ཕལ་ཆེར་སྤྲངས་པས་དཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་སམ་སློམ་པའི་བློ་སྐྱེས་ནས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བརྟག་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྦྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སྦྱོར་བའི་མཐའ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟག་ན་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་མཐོང་སྟེ། སྤང་བཞིན་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འདོད་ཉོན་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའོ༏ །སྦྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ནི། གོང་གི་ལམ་དེའི་རྗེས་ལ་བསྒོམས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་བལྟས་ཏེ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡིད་བྱེད་དང་པོ་གཉིས་རང་ལམ་དེའི་སྦྱོར་བའི་ལམ། རབ་དབེན་དགའ་སྡུད་སྦྱོར་མཐའ་གསུམ་བར་ཆད་མེད་ལམ། དཔྱོད་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ། སྦྱོར་འབྲས་ཡིད་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །རབ་དབེན་དགའ་སྡུད་སྦྱོར་མཐའ་གསུམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་ཉོན་མོངས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུའི་གཉེན་པོ་རིམ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྤྲངས་ནས་ས་རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། རྟོག་པ་དང་།

དཔྱོད་པ་དང་།དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།། །དེ་ལས་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ནི་འདོད་ཁམས་པའི་སེམས་འདོད་འདུན་གནོད་སེམས་རྣམ་འཚེ་སོགས་སྤོང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གོ །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་དགའ་བ་དང་། ཤིན་སྦྱང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་བདེ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གནས་སམ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པར་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རབ་དྭང་ནི་རྟོག་དཔྱོད་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ། འོག་མའི་སྐྱོན་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བའི་རང་ས་ལ་རབ་ཏུ་དྭངས་པའོ། །ཕན་ཡོན་དགའ་བདེ། གནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བཞིའོ།། །གསུམ་པ་ལ་ལྔ་སྟེ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་དང་། སྒྲིམ་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ། དྲན་བཞིན་དུ་གནས་པའི་ཤེས་བཞིན་གསུམ་ནི་འོག་མའི་དགའ་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །བདེ་བ་ཕན་ཡོན། སེམས་ཀུན་ནས་གནས་པ་རང་བཞིན་ནམ་རྟེན་ནོ། །བཞི་པར་བཞི་སྟེ། ས་འོག་མའི་སྐྱོན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་བཏང་སྙོམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་ཕན་ཡོན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟེན་གྱི་ཡན

ལག་གོ ༄༅།ཀློན་བརྒྱད་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་༔ གསུམ་པ་མན་ཆད་ན་ཡོད་པའི་དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་གཉིས་དང་། འདོད་པ་ན་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། གཉིས་པ་མན་ཆད་དུ་ཡོད་པའི་ཡིད་བདེ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རླུང་མེད་པའི་མར་མེ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གནས་རིས་དེར་མེ་ཆུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་མེད་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱོད་མེ་ལྟ་བུ། གཉིས་པར་དགའ་བདེ་ཆུ་ལྟ་བུ། གསུམ་པར་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་རླུང་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཚེ་དེ་དག་གི་གནས་སྣོད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་རིམ་པར་མེ་ཆུ་རླུང་གིས་འཇིག་པ་ཡོད་པའོ༔ །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་ཚེ། གཟུགས་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་མ་བྲལ་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཁམ་གྱི་ཟས་དང་། གཉིད་དང་འཁྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། དེའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཁམས་པ་ལ་ཁམ་གྱི་ཟས་མེད་ཅིང་ནང་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ལུས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མིག་རྣ་ལུས་ཤེས་གསུམ་ལས༔ སྣ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་མི་འབྱུང་ངོ་། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི་ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་སོ་སོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ལ།

ཐམས་ཅད་

གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནུབ་པ་ཡིན་ ་་་་ ཞིང་༔ ཕྱི་བྲག་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ཙམ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་དེ་ཙམ་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་བཀག་སྟེ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་འདུ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་ ་་་་ མཐའ་ཡས་དང་། དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་གནས་པ་དང་༔ དེ་ཡང་བཀག་སྟེ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཙམ་དུ་གནས་པ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའོ༔ །

རྒྱུ་སྒོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་དེ་དག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ ་་་་་ གསུམ་དུ་གོམས་པའི་རིམ་པ་དང་མཚུངས་པར། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བསམ་གཏན་ཞེས་པ་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གནས་རིས་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒོམས་འཇུག་ཆུང་ངུར་གོམས་པ་ལས་ཚངས་རིས། འབྲིང་ཚངས་པ་མདུན་ན་འདོན། ཆེན་པོ་ཚངས་ཆེན་སོགས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་ཟག་མེད་སྤེལ་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལྔ་ལས་གནས་གཙང་ལྔར་སྐྱེ་བའོ། །གཟུགས་མེད་པ་ལ་གནས་གཞན་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་ཐ་

དད་མེད་ཀྱང་། སྙོམས་འཇུག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱེ་བ་མཐོ་དམན་དང་བཟང་ངན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི། དང་པོ་སྲེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞིས་བསླད་པ་ཅན་ཏེ་ཇི་ལྟར་ན། རང་སའི་རོ་མྱང་བའི་སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བའམ། ལྟ་བ་ཤས་ཆེ་བའམ། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བའམ། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བའི་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལ། རང་ས་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་འབྱུང་བའོ། །དག་པ་པ་ནི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་པར་གྱུར་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ནི་དགེ་ཞིང་རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཇི་སྙེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མི་ཤེས་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོས་བསྡུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཇི་ལྟ་བར་བསམ་གཏན་ལྷག་མ་དང་གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཟུགས་དེ་དག་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་དང་། བསམ་

གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་སྡུ་མ་གསུམ་སྟེ་བདུན་པོ་ལ་བསྟེན་ནས་སྒོམ་་་ ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་སྒོམ་པ་ནི། ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་མོ༑ ༑སྲིད་རྩེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་མི་བརྟེན་པས་དེ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ༑བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཙམ་པོ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མར་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ལ་རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་པས་ཙམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་ཕྱེའོ། །

ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་པའི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་དང་། དངོས་གཞི་ཙམ་ཁྱད་གཉིས༑ བསམ་གཏན་གོང་མ་གསུམ་བཅས་དྲུག་པོ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སོགས་བརྟེན་པས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ། ༑ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་མཆོག་སྟེ་གཟུགས་མེད་སྐྱ་བུ་ཀ་ཅང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བས་མི་གསལ་བ་ཡང་མིན་ལ། གསུམ་པ་སོགས་འོག་མ་ལྟར་གཡོ་བ་ཕྲ་མོའི་སྐྱོན་ཀྱང་མེད་པས་རབ་ཏུ་སྒྲུར་པའོ། ༑ཡང་ས་དྲུག་པོའི་སྟེང་དུ་གཟུགས་མེད་སྡུ་མ་གསུམ་བསྣན་པས་བསམ་ཏན་ས་དགུར་འདོད་དོ། ༑འདི་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ༑ཇི་ལྟར་བརྟེན་ན་མཐོང་ལམ་ནི་ས་དྲུག་གང་རུང་

ལ་བརྟེན་པའོ། །སྒོམ་ལམ་ནི་ཟག་མེད་ལམ་མི་ལྡོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་དེ་ས་དགུ་པོའི་འདོད་ཆགས་བྲལ་ནུས་་་་སོ༔ །ལྷག་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་རང་ས་དང་གོང་མའི་ས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བར་བྱེད་དོ། །མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་དངོས་གཞི་ན་ཡོད། དེ་ལྔ་རང་ས་དང་འོག་སའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་នོ། །མངོན་ཤེས་རྣམས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་ན་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་་་་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ལས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དང་པོར་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུའམ་གཟུགས་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་ཐར་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གནས་པ་དེ་དག་དེ་ལ་འབད་པ་མི་རྩོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མཐར་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་། ཁམས་གསུམ་ན་སེམས་ཕྲ་ཤོས་སྲིད་རྩེ་ཡིན་པས་དེའི་མཇུག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་མཐའ་་དག་འགོག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་བྱིས་པ་་་་

རྣམས་ཀྱིས་མི་ནུས་སོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འཇུག་པ་ཞི་བས་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ན་ཇི་ཙམ་ཞིག་ན་ལྡང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེས་ཇི་ལྟར་འཕང་བ་ལྟར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ༔ །མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་ལུགས་ལས་བཟློག་ཏེ་མར་འོང་ནས། མཉམ་བཞག་མིན་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཀྱིས་མཚམས་བཟུང་ཞིང་སྙོམས་འཇུག་དགུ་པོ་ལ་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རིམ་པར་དོར་ནས་གཞན་དང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་འདི་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ༔ །

སྦྱོར་ལམ་དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ས་དང་སའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཚུལ་ལས་བཞག་པ་དང་། ཡང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་རྩོམ་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་སྦྱོར་བའི་རྗེས་ཐོག་ཏུ་བར་གཅད་དུ་མེད་པར་ཉོན་མོངས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཉོན་མོངས་སྤང་བའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱས་པའོ༔ །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ལམ་སྔ་མ་དེ་ལས་གོང་མར་ཉོན་མོངས་གཞན་སྤོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་བར་ཆད་མེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་ལ་བཞག་པའོ། །

ཡང་ན་ཉོན་མོངས་སྤང་བ་མིན་ཡང་ཆོས་ལ་སེམས་པའམ། ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའམ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའམ། དེ་ལ་གནས་པའི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་བསྒོམ་ན་དགེ་བའི་ཕྱོགས་འཕེལ་ཞིང་མི་དགེ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྒོམ་པའོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་རྟོགས་ཟིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུད་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཡིན་པས་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བསྒྲོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་དང་པོར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་བ་བཞི་ནས་རིམ་པར་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡིན་པའི་བར་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ལམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་བཞིར་གསུངས་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ

བྱུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའོ༔ །མངོན་ཤེས་སྦྱར་ལ་དཀའ་བ་ནི་དབང་རྣོན་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་ཤེས་བྱུལ་ལ་སླ་བ་ནི་དབང་རྟུལ་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་ཤེས་པ་སྦྱར་ལ་སླ་བ་ནི་དབང་རྣོན་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཏན་ཐོབ་པའོ། །འདི་བཞི་ལ་གནས་དང་དབང་པོས་ཐ་དད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་ཆོས་ཀྱི་གནས་བཞི་སྟེ། བརྣབ་སེམས་མེད་པ་དང་། གནོད་སེམས་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་སྒྲོང་བ་དང་། དྲན་པས་ལྷག་པ་སེམས་ཀྱི་དང་། ཐ་མས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་འདི་བཞི་ལ་བསླབ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཡང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མི་གཡེང་བ་ཞི་གནས་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ་དང་ལྡན་པའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གྲུབ་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལྷག་མཐོང་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤྱི་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པ་དང་།

རང་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ཇི་བཞིན་མཐོང་ · · · · · བའོ༔ །དེ་ཡང་ཞི་གནས་ཐོབ་ལ་ལྷག་མཐོང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་མུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅིག་ཤོས་ཚོལ་བ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཐོབ་པས་གཉིས་ཀ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཐོབ་ན་ཟུང་དུ་ཞུགས་ཏེ་དོན་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་མཚན་ཉིད་པ་ནི་ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེར་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་གོང་དུ་མུ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཤེར་རབ་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

ལམ་གཞན་སྟུད་པའི་ལམ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་སྟེ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ནི་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་དབང་བྱེད་པ་སྟེ། ལམ་འདི་དག་ཐོབ་པས་ལམ་གཞན་སྟུད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ལམ་བསྒོམ་པ་ན་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཐོབ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་མའི་ལམ་བསྒོམ་པས་རང་རང་གི་འོག་མར་གྱུར་པའི་ས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་སྒོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དེས་ཀུན་མཚོན་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐར་ཕྱིན་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནི། སྤང་བྱ་རྣམས་རྒྱུན་བཅད་ནས་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་ལམ་གྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་དང་ལམ་གྱི་གནས་གྱུར་ཐོབ་ཅིང་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་བདག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་སྤངས་སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ཟིན་ཏེ་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་། ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པར་བྱར་མེད་སོགས་བདེན་བཞིའི་ཚུལ་ཤེས་སྤང་ཐོབ་བརྟེན་སླར་ཡང་བྱར་མེད་དེ་དྲི་མ་རྣམས་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའོ། །

དེ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤང་བས་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་གནས་ངན་ལེན་སོགས་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཐོབ་ནས་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སྤང་བ་ཆེན་

པོ་མཐར་ཐུག་པའི་འགོག་བདེན་མངོན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཐོབ་པའོ། །རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱར་མཐར་ཐུག་འཇོམས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མོ། །དེ་ལའང་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་སྦྱོར་ཏིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདྲེན་ནུས་པའི་དངོས་རྒྱུར་གྱུར་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དངོས་གཞི་ནི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རང་ཉིད་དེ་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚུར་མི་ཕྱེད་ལ་ཕར་འཇོམས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའོ༔ །དེའི་རྗེས་ཐོག་ལ་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །

མི་སློབ་པ་དེ་ནི་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བཅུ་དང་ལྡན་ཏེ། གང་ཞེ་ན་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནས། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་གྱི་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུའོ། །བཅུ་པོ་དེ་དག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། དྲན་ཏིང་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་། ལྟ་རྟོག

རྫོལ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་རིགས་པ་དང་བསྒྲུབ་པ་དང་ངེས་འབྱིན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། །སྔར་དོར་དུ་བྱ་བའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་བདེན་པ་བཞི་ཞུགད་ཟིན་ཏོ། །

སྐབས་འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལམ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བརྗོད་ན། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཅམ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཕལ་པའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཞིང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་ཅིག་ཆར་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྣང་བ། ལྟར་བཅས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཞིང་དགེ་ཆོས་རླབས་པོ་ཆེ་སྤྱད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་སྣ་ཚོགས་པ་མི་མངའ་སྟེ་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་མངའ་བར་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅིང་རྣམ་རྟོག

དང་བྲལ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་བས་ཕྱི་ནང་གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སོ་སོ་རང་རིག་པས་མཐོང་བའམ་གཟིགས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཐ་མལ་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྡེ་རིགས་ལྔ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་བསྡུ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཚུལ་རིག་པར་བྱས་ནས། སྐུ་དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་སྣང་ངོར་འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་གང་ཟག་ཕལ་པ་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་ཕུང་པོ་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟན་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པར་སྣང་ཚུལ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གོ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་སྲིད་ཞི་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ

ཤེས་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མེད་པས་ཆོས་གང་ཡང་མ་གསུང་ཞེས་བསྟན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་སོ་སོར་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་ནི། གནས་ཚུལ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་མོ་མངའ་བའི་མཐུས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཆུད་མི་ཟ་བའི་སྟོབས་ཐོབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་གིས་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྣང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོ་རང་གི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་གཟིགས་ནས་དེ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་སྟོན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསླེལ་བར་འབད་རྩོལ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པར་སྣང་བ་ཡང་སྣང་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བསླུ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་ལ་མི་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

ཕུང་པོ་རང་མཚན་པ་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཐ་མལ་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱུ་དེས་གྲུབ་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཕུང་པོའི་བདུད་དོ། །ཟག་པ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་

གེགས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཡོན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ལྷའི་བུའི་བདུད་དོ། །ཕུང་པོ་དེ་ཉིད་འགག་པར་བྱེད་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད་དེ། འདི་དག་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བདུད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གཏན་དུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་བདུད་བཞི་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤང་བ། རྟོག་བྱ་མཐའ་དག་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྟོན་པ་མཚུངས་པ་མེད་པ་སོགས་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དང་ལྡན་པའོ། །

སྐལ་པ་དྲུག་ནི། འདོད་དགུར་བསྒྱུར་བའི་དབང་ཕྱུག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ༏ དེ་བཞིན་དུ་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་བཟང་པོ། འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་དཔལ་འབྱོར། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་སྙན་པར་གྲགས་པ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་བསམ་གཏན་བཟོད་པ་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །འདི་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །

རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གཏོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷ་རྗེས་དྲན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པའི་སྐུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་བརྙེས་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་ཚད་མེད་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མངའ་བའོ། །ཆོས་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བྱེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་མེད་པས་དག་པ། ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པས་གསལ་བ། དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་མུན་པ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བ་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་ནི་སྤྲོས་པས་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པས་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པས་ཞི་བར་ཞི་བ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ལས་རྟོག་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཏེ། མདོར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོག་མེད་ཞི་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ལྟར་འགོག་ལམ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ། །དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་གསུམ་དང་། དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་མ་འདྲེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྦྱོང་བས་ཡོངས་སུ་

རྫོགས་པ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ།
གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་སྟེ་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོན་་་་
ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་
རྣམས་ཏེ་དེ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉམས་སུ་
བླང་བས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་ནི། རང་ལུགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཐུན་མིན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་
སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་ནས། ཆགས་ཐོགས་དམན་སྒྲིབ་གསུམ་ལས་
གྲོལ་བའི་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་
མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་སྟོན་པ་དང་ལམ་དང་ལམ་གྱི་གྲོགས་
མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་པའོ། །གཏོང་བ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྷ་ནི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་།
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་ལ་དབང་
པོའི་ཚུལ་དུ་ཡང་དྲན་པར་བྱ་ལ། ལྷ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དགེ་བཅུ་བསམ་
གཟུགས་རྣམ་ཐར་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་དྲན་པ་སྟེ་འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ལྷ་
རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་དྲན་ཕྱི་མ་གསུམ་འདི་བསོད་
ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གསུམ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །

འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་ནི། དད་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་ཞིང་ ་ ་ ་ ་ འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདུན་པོ་འདི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནམ་ཡང་ཟད་ ་ མི་ཤེས་པ་ཡོད་ལ་དེ་དག་གི་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

སྤྱན་ལྔ་ནི། བསོད་ནམས་ལས་སྐྱེས་པའི་མིག་དབང་གང་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་ཆེན་པོའི་བར་གྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་མཐོང་བ་ཤའི་སྤྱན། ཚེ་སྔ་མར་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་ལས་ཚེ་འདིར་འབད་མེད་འབྱུང་བ་ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མཐོང་བ་ལྷའི་སྤྱན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་དེ་ལྡན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་སོགས་རྒྱུད་ཚོད་ཤེས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་ནི། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ། དམ་ཆོས་འཛིན་པ། ལུས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། ཞིང་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ།

ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ། ཞིང་སྦྱོང་བ། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་སྤྱོད་ཡུལ་མཐུན་པར་གནས་པ། ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པའོ། །

སྨོན་ལམ་དེ་བཅུ་ལ། སྨོན་ལམ་གྱི་འཁོར་འབུམ་ཕྲག་གྲངས་མེད་ཅིང་། དེ་བཅུ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་གནས་བཅུར་སྒྲུབ་སྟེ། གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དགུ་པོ་བསྡུས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་ཕྱོགས་དང་དུས་ཀྱི་མུ་མེད་པར་ཁྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་སྙེད་དུ་སྨོན་ལམ་གྱི་འཕྲུལ་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ནི། བདག་གིས་ནམ་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་སེམས་ཅན་དབུལ་བ་རྣམས་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ལ་འཇོག་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཤ་

ཁྲག་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་བདག་དམྱལ་བར་ཡུན་རིང་གནས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་་་་་འདོགས་ནུས་སྙམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་མི་ཕན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྒྲོ་གསུམ་དང་ནོར་དང་དབང་ཕྱུག་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་རོ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་ཚེ་རབས་ཀུན་དུ་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ནམ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྡིག་འབྲས་བདག་ལ་སྨིན་ཅིང་བདག་གི་དགེ་འབྲས་དེ་དག་ལ་སྨིན་ནས་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོས་་་་་་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ནུས་སྙམ་པ་དང་། ནམ་ཞིག་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་་ལས་འབྱིན་ནུས་སྙམ་དུ་སེམས་པའོ། །

ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི། ཀློག་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོ། སྤྲང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །ཕྱི་མ་འདིར་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཅན་གྱི་བཟང་པོའི་ཕྲིན་ལས་ཇི་སྙེད་པ་འདུས་སོ། །

ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་བསྟེན་པའི་འདུ་ཤེས་བཅུ་ནི། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ། བདག་མེད། མི་སྡུག་པ། འཆི་བ། སྣང་བ། ཆགས་

བྲལ་གྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་དང་། ཟས་ལ་མི་འཕྲོད་པ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ། མཚན་མ་ཀུན་འགོག་པའི་འདུ་ཤེས་ཏེ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་འདུ་ཤེས་ཞེས་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཅུའོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་ལས་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་ལས། བདག་འཁོར་བ་ལས་མ་ཐར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་འཇིགས་པ་ཀུན་གྱི་གཡང་སར་ལྷུང་བ་དང་། ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ལས་མ་འདས་པ་དང་། འཕགས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་འཆི་བ་དང་། ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་དལ་འབྱོར་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་བདེ་བ་རྙེད་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲིམ་པ་སོགས་སྐྱོ་བ་དང་་་་་ དྲིགས་པ་སེལ་བ་དང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། ཁྲིམ་པའི་བྱ་བ་དང་འདོད་པའི་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ༏ ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ན། བྱ་བ་ངན་པ་སྤངས་སམ། བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་སམ། འབྲས་བུ་གང་ཡང་ཐོབ་བམ་སྙམ་དུ་བརྟག་པར་བྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་འཇུག་ལྡོག་གི་གནས་ལ་བསྐྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་བྱས་པ་གཟོ་བ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ནས

གུས་པ་སྐྱེ་བ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་མར་ཤེས་ཤིང་སྙིང་རྗེའི་སེམས་བསྒོམ་པའི་འདུ་ཤེས་སོགས་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། མདོ་ལས་འདུ་ཤེས་འདི་དག་ལ་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ ་ ་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་དྲུག་པོ་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ༑ །

ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞིར་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སྤྲང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མི་གཙང་བ་བསྒོམ་པ། མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དབེན་པའི་ཏིང་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེས་ལུས་མཉེན་ཅིང་ཁྱབ་པར་ ་ ་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཚན་མོ་ཡང་ཉིན་མོའི་དུས་ལྟར་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པའོ། །ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པའོ། །

དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་ནི། དངོས་སུ་ཚིག་ངན་པས་སྤྱོས་པ་ལ་སླར་མི་སྤྱོ། བརྡེགས་པ་ལ་སླར་མི་བརྡེག །ཁྲོ་ནས་གཤེ་བ་ལ་སླར་མི་གཤེ། ཁྲོས་པ་སླར་མི་ཁྲོ་བ་སྟེ། བཟོད་པ་ལས་བྱུང་བ་བཞིའོ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ལམ་བསྒོམ་པ་ལ། འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ། ཞེ་སྡང་ཤས་ཆེ་ན་བྱམས་པ། གཏི་མུག་ཤས་ཆེ་བས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བས་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་དྲན་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་འདི་དག་ལྷག་པ་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་མི་སྡུག་པ་ཇི་ལྟར་བསྒོམ་ན་མི་གཙང་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་དང་། ཀེང་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ། གང་ལ་ཆགས་པར་བྱ་བའི་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་གཙང་བར་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མི་གཙང་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་དུའོ། །ལུས་ལ་ཡོད་པའི་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་ནི། སྐྲ་དང་། ཁ་སྤུ་དང་། སོ་དང་། སེན་མོ་དང་། ཕྱི་ས་དང་། གཅིན་དང་། རྡུལ་དང་། ངར་སྣབས་དང་། མཆི་མ་དང་། མཆིལ་མ་དང་། དྲི་མ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ཁྲག་དང་།

རུས་པ་དང་། ཚིལ་དང་། ཤང་དང་། རྩ་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། གློ་བ་དང་༑ སྙིང་དང་། མཆིན་པ་དང་། མཆེར་བ་དང་། མཁལ་མ་དང་། ཕོ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་དང་། ལོང་ཀ་དང་། གཉེ་མ་དང་། ལྒང་པ་དང་། ཞག་དང་། ཚུ་སེར་དང་། རྣག་དང་། བད་ཀན་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། ཀླད་པ་དང་། ཀླད་རྒྱས་ཏེ། དེ་ལྟར་སོ་དྲུག་གོ །འདི་སྐབས་དྲི་མ་ཞེས་པ་མིག་གི་ཧུ་མ་དང་། རྣ་སྤྲུབས་དང་། སོ་དྲེག་སོགས་སོ། །གཞན་བཛ་འཕྲོད་སློཀོ། །

ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་དང་བསྙེན་བཀུར་ལ་ཆགས་པ་ཞི་བར་བྱ་ཕྱིར། དུར་ཁྲོད་དུ་བོར་བའི་ཤི་རོ་གཡོ་མེད་ལ་བལྟས་ཏེ་དེ་ཇི་ལྟ་བར་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ལ་མི་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་དགུ་ནི། རྣམ་པར་བམ་པ་དང་། རྣམ་པར་འབུས་གཞིག་པ་དང་། རྣམ་པར་དམར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྔོ་བ་དང་། རྣམ་པར་གནག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཟོས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཐོར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཚིག་པ་དང་། རྣམ་པར་རུལ་བའི་འདུ་ཤེས་དགུའོ། །

ཀེང་རུས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ནི་གོང་གི་ཆགས་པ་བཞི་པོ་ཀུན་གྱི་གཉེན་པོ་ · · · · མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པའི་ལུས་རྣམས་ནི་

ཀང་རྟུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཀང་རྟུས་དེ་བསྒོམ་ཚུལ་དང་པོར་རང་ལུས་རྐང་པའི་ཐེ་བོང་ངམ་དཔྲལ་བའི་དབྱེས་སོགས་ནས་མྱུགས་ཏེ་རྟུས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་སེམས་གཏད་ནས། རིམ་གྱིས་ལུས་རིལ་པོ་ཀང་རྟུས་སུ་བསྒོམ་ཞིང་། ཀང་རྟུས་དེས་གནས་ཁང་དང་མཐར་གྱིས་རྒྱ་མཚོའི་བར་དུ་ཁྱབ་པར་སྒྲོ་ཞིང་བསྒོམ་པ་དང་། ཚུར་རང་ལུས་ཀྱི་ཀང་རྟུས་ཙམ་གྱི་བར་སྡུད་ཅིང་། ཡང་སྔར་ལྟར་སྒྲོ་ཞིང་སྡུད་པའི་ཚེ་རྐང་པའི་རྟུས་པ་བོར་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་སྡུད་པ་དང་། ཡང་སྒྲོ་ཞིང་ལུས་ཕྱེད་དང་ཐོད་པའི་ཕྱེད་དང་། སྐྱིན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྟུས་པ་མཐེབ་གང་ཙམ་ལ་བསྡུ་བ་སོགས་སྒྲོ་བསྡུ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཀང་རྟུས་སུ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཆགས་ཡུལ་ཕྱོགས་རེ་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ། མཐའ་དག་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བ། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཆགས་བྲལ། ཞི་གནས་ཀྱིས་གནོན་པས་ཆགས་བྲལ། གཉེན་པོས་སྤང་པའི་ཆགས་བྲལ་ལྔ་ཡོད་དོ། །

ཡང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་གནས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་བྲལ། འཕྲིག་ཞུགས་གདུང་བ་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་གནོད་པས་ཆགས་བྲལ༑ འགྲངས་པས་ཟས་ཞིམ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཉེ་བར་བསྟན་པས་ཆགས

བྲལ༔ བཟང་པོ་རྙེད་པས་ངན་པ་མི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བས་ཆགས་
བྲལ༔ བྲིས་པ་རྣམས་མྱུང་འདས་མི་འདོད་པ་རྫོངས་པས་ཆགས་བྲལ།
འདས་དང་མ་འདས་ལམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོང་བ་གཉེན་པོས་ཆགས་བྲལ།
མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཁམས་གསུམ་མི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པས་ཆགས་ ་
བྲལ༔ ས་ནས་སར་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བ་སྤྱོང་བས་ཆགས་བྲལ།
འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་གི་ཆགས་བྲལ་གོང་མར་བཅས་པའི་ཆགས་བྲལ།
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆགས་བྲལ་གོང་ན་མེད་པའི་ཆགས་བྲལ་ལོ། །

བྱམས་པ་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འདོད་
ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་རང་དང་ཚུལ་འདྲ་བར་ཤེས་ཤིང་བསམ་ལ།
འདི་དག་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོར་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ལེན་པ་སྙིང་རེ་
རྗེ༔ འདི་རྣམས་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་རྣམས་སུ་བདག་གི་མ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་
གྲངས་མང་ལ། དེའི་ཚུལ་གྱིས་ཕ་མ་དང་། སྤུན་སྲིང་དང་། བུ་བུ་མོ་
དང་༔ གཉེན་དང་སྔག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་ཚཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་
སེམས་པ་བཅུས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་དུ་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ ་ ་
ལས་དེ་དག་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱམས་པའི་
སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ ་

པར་བསྒོམ་པའོ། །བསམ་གཏན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དགྲ་ཟླ་མེད་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ནོ༔ །ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་མ་གྱུར་ཀྱང་བྱམས་པའི་སེམས་ཐང་གཅིག་ཙམ་དུ་བསྒོམ་པ་ཡང་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱམས་པ་བསྒོམ་པས་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ། ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེ་སྡང་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །མནར་སེམས་ཀྱི་གཞི་དགུ་ནི། འདིས་བདག་ལ་སྔར་གནོད་པ་བྱས་སོ། །ད་ལྟ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་མཛའ་བ་ལ་སྔར་ཏེ་གསུམ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་འདིས་ཕན་བཏགས་སོ། །འདོགས་པར་བྱེད་དོ། །འདོགས་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའོ༔ །

བྱམས་པའི་ཕན་ཡོན་བྱམས་ཆོས་བརྒྱད་ནི། ལྷ་དང་མི་རྣམས་བྱམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་མང་བ་དང་། ལུས་བདེ་བ་མང་བ་དང་། དུག་གིས་མི་གནོད་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། འབད་པ་མེད་པར་དོན་རྣམས་ཐོབ་པ་དང་།

ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའོ། །

གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམ་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་སྟེ་སྐྱེ་བ་རྟག་ཆད་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་བཞིན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྨོངས་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ང་རྒྱལ་ཞེས་ཆེ་ན་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བསྒོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། རང་ལས་ཡོན་ཏན་ཆུང་བ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལས་བདག་ཆེ་ལ། མཚུངས་པ་དང་མཉམ་མོ་སྙམ་པ་ང་རྒྱལ་ཙམ་མམ་ཆུང་བའི་ང་རྒྱལ། མཚུངས་པ་བས་ཀྱང་བདག་ཆེའམ་འཕགས་ལ་ཆེ་བ་དང་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ། ཆེ་བ་བས་ཀྱང་བདག་འཕགས་སྙམ་པ་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། ངའོ་སྙམ་དུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བདག་བདག་གིར་ལྟ་བ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། གོང་མའི་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་བོ་སྙམ་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ། ཆེས་འཕགས་པ་བས་བདག་ཅུང་དམན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་བཟང་ངོ་སྙམ་པ་ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་སྐྱོན་ཉིད་ཡོན་ཏྭན་དུ་རློམ་ནས་ང་རྒྱལ་བ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །དེ་དག་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་ངའོ་སྙམ་པའི་གཞི་རང་གི་ཕུང་པོ་འདི་དག་ལ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་

མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་རྣམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་ ་ ་ ་
མཐར་ཐུག་པའི་བར་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདེ་སྡུག་དགེ་མི་དགེ་སོགས་
སྣ་ཚོགས་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆའི་བར་དུ་དབྱེ་བར་བྱ་ཞིང་དེའི་དོན་ལ་
གོམས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལུས་འདི་ལ་མི་གཙང་བའི་རྫས་སོ་དྲུག་པོའི་
བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྡུལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་རང་བཞིན་ཅན།
ནས་དང་འབྲས་སོགས་བསྲེས་པའི་ཕུང་པོ་ལྟར་བློས་དབྱེ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཕུང་པོ་ ་
ལྡེ་ཆ་དང་ཆར་ཕྱེ་ནས་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ལ་
སོ་སོར་བརྟག་པ་གོམས་པས་རིལ་པོ་དང་གཅིག་པུ་དང་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ ་ ་ ་
ཟློངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བས་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལྡོག་ ་
ལ༔ དེ་ཡི་རྩ་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་འགྱུར་ཞིང་བདག་མེད་པའི་
དོན་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བས་དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གོམས་པས་ ་ ་ ་
སེམས་གནས་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་ཀྱི་
གྲངས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མ་ནོར་བར་བགྲང་བ་ཙམ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་།
དབུགས་ལུས་ལ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བའི་རྗེས་སུ་སེམས་འགྲོ་བ་དང་།
དབུགས་དེ་སྣ་རྩེ་ནས་རྐང་མཐིལ་བར་ནོར་བུའི་ཐག་པ་ལྟར་ནར་གྱིས་གནས་པ་

ལ་སེམས་འཇོག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་རྔུལ་རྫས་བརྒྱད་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་དཔྱད་ཅིང་ཉེ་བར་རྟོག་པ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་དང་དྲོ་བ་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་སྒྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་བསྒྱུར་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ་དང་། དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་དེ་དག་མཐོང་སློམ་མི་སློབ་ལམ་དང་སྒྱུར་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དྲུག་གི་ཚུལ་གྱིས་དབུགས་ལ་སེམས་གཏད་པས་རྣམ་རྟོག་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ནི་ལམ་བདེན་དང་འབྲེལ་བར་སྐབས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པའོ། །

ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་སྣང་བའི་ཆོས་གཞི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལམ་ཕར་ཕྱིན་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོགས་དང་། འབྲས་བུ་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ཤེས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་བསླུ་མེད་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པ་ཇི་སྙེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སོ། །
དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དེ་དག་རང་བཞིན་ཅིར་ཡང་མ་

གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བཞག་པ་སྟེ་ཇི་ལྟ་བ་ཟབ་མོའི་ཆོས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ནོ། །ཡང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་། བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡང་མཐར་ཐུག་སོ་སོར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བདེན་པ་གཅིག་པུ་ཟུང་འཇུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སོ། །བདེན་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་ལེགས་པར་བཤད་པའོ།། །།

ཐེག་པའི་སྐབས།

༄ ཐེག་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བཏེགས་ནས་རང་འབྲས་ལ་འཇོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་ལ་གཙོ་བོར་བརྗོད་མོད། འདིས་འདེགས་པ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་འདེགས་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཞེས་རྣམ་གྲངས་གཉིས་སུ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་ལྷ་དང་མིའི་

ཐེག་པ་དང་ཚངས་པའི་ཐེག་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་བྱང་གྲོལ་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་ལྔར་གསུངས་པའི། ལྷ་མིའི་ཐེག་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་བཅུ་སྤྱོད་པས་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་དང་བདེ་བ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

ཚངས་པའི་ཐེག་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་བཞི་བསྒོམ་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁམས་གོང་མ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོའི་རྟེན་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་ལས་གཏན་དུ་ཐར་པའི་གནས་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐེག་པ་ལ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི། དང་པོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་། ཐ་མ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱོན་དང་མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལས་ཐོས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུངས་ཤིང་གཞན་དོན་ལ་མི་སྤྲོ་བ་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་ཞི་བའི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་གཞོལ་བས་རིགས་དང་མོས་པ་རྒྱ་ཆུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ལམ་ལ་དེ་དག་གི་ཐེག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ནས་ཐོས་

བསམ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཆོག་ཤེས་པ་མ་ཆགས་འཕགས་པའི་རིགས་ལ་གནས་པ་དེས་ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་ལས་བསྲིང་བ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་ལམ་བསྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མར་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་ན་མི་སྡུག་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་ན་དབུགས་འབྱིན་རྔུབ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྦྱོང་གི་དམིགས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་གྱུར་པ་ན། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱེད་དེ། ལུས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་དེས་སྟོང་པ། མི་རྟག་པ་སྡུག་བསྔལ་བའི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་སོགས་འབྱུང་སྟེ་ཚོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་བགྲོད་ནས། མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་བཞིའི་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་ལ། སྒོམ་ལམ་ས་དགུས་ཉོན་མོངས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤྲངས་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་པས་འཁོར་བ་ལས་གཏན་དུ་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལམ་ལྷུར་རང་ལམ་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམ་པས་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། མཐར་འབྲས་དགྲ་བཅོམ་པའི་

གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལམ་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པ་བཅུ་འབྱུང་སྟེ། ཆོས་ཤེས་དང་། རྗེས་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་སོགས་བཞི། ཟད་པ་ཤེས་པ། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཤེས་ནི་འདོད་པའི་སྡུག་ཀུན་ཤེས་པ། རྗེས་ཤེས་ཁམས་གོང་མའི་དེ་གཉིས་ཤེས་པ། ཟག་བཅས་སོགས་ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཤེས་པ་གཞན་དགུ་པོ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཤེས་པ། འགོག་པ་སོགས་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་དང་། ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ༔ །ཤེས་བཅུ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་མངའོ། །

རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་སྔོན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པར་གྱུར་པ་ན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བྱུང་ཏེ་དུར་ཁྲོད་སོགས་སུ་སོང་ནས་ཞི་བའི་རུས་གོང་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ནི་ཀྲ་ཤི་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདིའི་རྒྱུ་ནི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་ཚུལ་རང་གི་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱས་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་

ལས་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྤང་བར་བྱས་ཏེ། འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བས་སྨྲ་མེད་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཞིང་རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་འགྱེད་པ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི། ཐེག་ཆེན་པའི་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་བསམ་པ་དང་མོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་ནས། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེས། ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟབ་པ་དང་། ས་དང་ལམ་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཚད་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཟབ་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་མཁས་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་བསྒྲུབ་ནས། སྲིད་ཞི་ལ་སྐྱོན་ཡོན་དུ་མི་རྟོག་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་དམིགས་པ་སོགས་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་འཕགས་པ་སྟེ། དམིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗོད་བྱེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་སྡེ་སྣོད་ཚད་མེད་པ་དང་བརྗོད་བྱ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་མཐའ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་གིས་སྟོང་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པར་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་ལམ་ལ་བསླབ་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་རང་གི་སྒྲོམ་པའི་ཆོས་ཀུང་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལྔ་པོ་ནི། འདིས་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་འགྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་གཉིས་ནི་འདིར་འགྲོ་བ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

ཡང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་གཞན་ཡང་བླ་ན་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ།
སྒྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་པོ་དེ་དག་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་
ཡུན་རིང་པོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་ཅིང་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ
ཡང་མི་ཟད་པར་སྒྲུབ་ལ། དེ་ཡང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆགས་མེད་པ
དང་༑ ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་དབང་འབྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་བས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས
ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ
པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ས་བཅུར་གོང་ནས
གོང་དུ་འཕགས་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན
པོའི་གཞུང་ན་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ས་དང་ཕར་ཕྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་པར
བཞག་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཟབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དེ
གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་དང་ས
གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་པར་བྱེད་པའོ། །
ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བས་ཐེག་པ
ཆེན་པོའི་རིགས་སད་པ་འགྲུབ་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལམ་ལྔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས
རིམ་གྱིས་འགྲུབ་ཅིང་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པ་དང་།

བྱང་ཆུབ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་བར་དུ་འགྲུབ་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་ཞེས་འདོད་ན་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་འཕགས་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་དང་རིས་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲང་བའི་སྤྲང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་མེད་དུ་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་འཕགས་སོ། །ལམ་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དམིགས་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། གོ་ཆ་ཚད་མེད་པ་དང་། འཇུག་པ་ཚད་མེད་པ་དང་། ཚོགས་ཚད་མེད་པ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་འབྲས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་༑ སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པ་ཁྱེད་པར་མཛད་པ་དང་༑ དེ་ཡང་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་མཛད་པ་གསུམ་ནི་སེམས་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་

སྤྱང་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ནི་སྤྱང་བ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མི་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྒྱུན་མཐའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གནད་མན་ངག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་རྒྱ་མཚོ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཉམས་ལེན་མདོར་བསྡུས་ན་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའི་ཚུལ་དུ་འདུ་བས་སྐབས་འདིར་དེ་ཉིད་ཆཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཐོག་མར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་འདུན་པ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཇེ་བཟང་དུ་འཕེལ་ཏེ་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཐེག་པ་ཆེན

པོའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ལ་སློན་ཅིང་མི་གཏོང་བའི་བསམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འཇུག་པ་ལྷོད་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཟླ་བ་ཡར་གྱི་ངོ་ལྟ་བུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་གོང་དུ་འཕེལ་ཏེ་གཞན་དོན་ཁུར་ཁྱེར་དང་ལམ་ལ་ལྷག་པར་སློབ་པ་ནི་ལྷག་བསམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་གིས་བྱ་བར་བུད་ཤིང་ལ་མེ་ལྟར་དང་གིས་འཇུག་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །འདི་བཞི་ནི་ཚོགས་ལམ་གསུམ་དང་སྦྱོར་ལམ་སྟེ་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་ས་ལའོ། །

ཚུལ་དེ་དང་ལྡན་པས་འཇུག་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཀུན་བསྡུ་ན། ཕར་ཕྱིན་དྲུག ཚད་མེད་བཞི། མངོན་ཤེས་ལྔ། བསྡུ་དངོས་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། རྟོན་པ་བཞི། ཚོགས་གཉིས། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན༑ ཞི་ལྷག་གཉིས། གཟུངས་སྤོབས་གཉིས། སྨོན་བཞི། གཅིག་པུས་བསྒྲོད་པའི་ལམ། ཐབས་མཁས་ཏེ་དོན་དྲུག་པོ་འདི་ཙམ་དུ་འདུ་ལ་གོང་གི་འདུན་བསམ་སྦྱོར་བ་ལྷག་བསམ་བཞི་དང་བཅས་པས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་པོ་འདི་ནི་རེ་རེ་ལའང་བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་མི་ཟད་པ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་སྨོན་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ནི་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དྲུག་གོ །རང་གི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་ལ་མ་ཆགས་པར་དེ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་སྦྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཟང་ཟིང་དང་། ཆོས་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་ཡོ་བྱད་སོགས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། བུ་དང་བུ་མོ་སོགས་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ། རང་གི་ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་སོགས་ནང་གི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་འཇུག་ལྡོག་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏེ། དེ་ལ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྡུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་སོ། །ཅིས་ཀྱང་མི་འཁྲུགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་བཟོད་པ་ནི་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་ལ་གནོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྙམ་དུ་བཟོད་པ། ཆོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་གསུམ་སོགས་སུ་དབྱེའོ། །དགེ་བའི་གནས་ལ་སྤྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ནན་ཏན་གྱིས་འཇུག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་པ་མ་ཞུམ་པ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་སམ་གུས་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས། སྦྱོར་བ་མི་འགོང་པ་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་ལ་ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་

གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་བཞག་ཡོད་དོ། །དམིགས་པ་ལ་སེམས་
རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ཏེ། འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་
གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བྱིས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་
གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ནི་དོན་རབ་འབྱེད་པའི་
བསམ་གཏན་དང་། དཔའ་འགྲོ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་སོགས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ ་ ་ ་ ་
རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྱེས་པའི་བསམ་གཏན་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་
རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྒོམ་པའི་
ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཤེས་རབ། རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་དང་། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དང་། དོན་དམ་ཤེས་པ་ཟབ་
པའི་ཤེས་རབ། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཤེས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེས་རབ་སོགས་སུ་དབྱེ་
བ་ཡོད་དོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྦྱིན་པོ་སྦྱིན་ཡུལ་སྦྱིན་བྱ་སྟེ་འཁོར་
གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་
པས་ཟིན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན

ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་འདིར་འདུའོ། །དེ་ཡང་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་བཞིན་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་སྤང་བ། གྲོགས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། ཐབས་དེས་ཡུལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པ་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་ཕར་ཕྱིན་དེ་དག་ནི། སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་རིམ་པ་ལྟར། ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་གཏེར་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་དང་། གཏིང་ནས་ཡང་མི་འཁྲུགས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཕར་འཛོམས་ཤིང་ཚུར་མི་ཚུགས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་རི་རབ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་སེལ་བ་སྨན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལས། ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞིར་ཕྱེ་བས་ཕར་ཕྱིན་བཅུར་འགྱུར་ཏེ། ཐབས་ནི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་ནི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟློ་མི་ནུས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སྨོན་ལམ་ནི་སྨོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་འདུན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་སྒོ་

ནས་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་ཛི་ལྷ་ཛི་སྙེད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བར་རྟོགས་ནས་རྗོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་སོགས་འབྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆཤད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ལས་འདས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གནས་འགྱུར་བ་སྟེ། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཚད་མེད་པ་བཞི་ལས། བྱམས་པ་ནི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ནི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །དགའ་བ་ནི་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཉེ་རིང་དང་ཆགས་སྡང་མེད་པའམ། ཡང་ན་སྡུ་མ་གསུམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་། བཏང་སྙོམས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ཏེ་གཏན་བདེ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དུ་ཡང་གསུངས་སོ། །བྱམས་སོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ། ཆོས་ལ་དམིགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་

ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ༔ །བྱམས་སོགས་འདི་དག་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པས་ཕན་ཡོན་ཚད་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདི་བཞི་བསྒོམ་པས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་འབྲས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅིང་ཚངས་པ་ཆེན་པོའང་འདི་བཞི་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པས་ན་ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཞིན་རིམ་པ་ལྟར་གནོད་སེམས། རྣམ་འཚེ། མི་དགའ་བ། ཆགས་སྡང་གཉིས་པོའི་གཉེན་པོ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་དང་དགྲ་ཟླ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅིང་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞི་ནི་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཅིང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །འདི་བཞི་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཉཤེས་གཉེན་ནམ་མཛའ་བ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ༔ །

མངོན་ཤེས་ལྔ་ལས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་པའི་སས་བསྡུས་པའི་མིག་གི་དབང་པོ

དང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི་གོང་བཞིན་གོང་སས་བསྡུས་པའི་རྣ་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་ཉེ་རིང་གི་སྒྲ་དང་སྐད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །ཕ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཤེས་པའོ། །སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གཞན་རྣམས་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྣམས་སུ་གང་དུ་སྐྱེས་ནས་བདེ་སྡུག་སོགས་ཅི་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མང་པོ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་དུ་མར་བསྒྱུར་བ་དང་། འོད་འཕྲིན་པ་དང་མེ་འབར་ཞིང་ཆུ་འབྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟོན་པའོ། །འདི་ལྔ་བསམ་གཏན་བཞི་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོའི་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བསྒྲུབ་ཅིང་དེ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་ཤེས་འདི་དག་གི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཐུ་

ཐོབ་པ་ཡིན་པས། འདི་དག་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྡའི་སྐྱེང་དུ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་བསྟན་ན་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལས། སྦྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟང་ཟིང་སོགས་བྱིན་ནས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་སྡུད་པར་བྱེད་པའོ། །སྙན་པར་སྨྲ་བ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚིག་ཡིད་དུ་འཐད་པ་སྨྲ་བས་ཡིད་དྲངས་ཏེ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །དོན་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དོན་དེ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་མི་ལྡོག་པར་འཇུག་པར་བྱེད་པའོ༎ །དོན་མཐུན་པ་ནི་རང་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་དེ་དང་དོན་མཐུན་པར་ཕར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་ཚུལ་འདི་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུད་ཅིང་སྨིན་པར་བྱེད་པས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་མས་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་སོ་སོ་མ་ནོར་བར་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཇི་ལྟ

བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་ཆཤད་བྱའི་དོན་ནོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ཆོས་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་ལྷ་ཀླུ་མི་སོགས་ཀྱི་སྐད་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གདུལ་བྱ་དང་འཚམས་པར་རྒྱས་བསྡུས་དང་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འཆད་ནུས་པའི་སྤོབས་པ་མི་ཟད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའོ། །འདི་གཉིས་ནི་འཆད་བྱེད་དོ། །འདི་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་འཕྲོག་པ་དྲི་ཟའི་གླུ་དབྱངས་ལྟ་བུའོ། །

རྟོན་པ་བཞི་སྟེ། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་བར་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྷུར་མི་ལེན་པར་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའོ། །དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་སོགས་གདུལ་བྱའི་ངོར་གསུངས་པའི་དྲང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱ་བར། ངེས་པའི་དོན་ལ་ཡིད་འཇུག་ཅིང་གཏོད་པར་བྱེད་པའོ། །གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཆོས་འཆད་པ་པོ་གང་ཟག་གི་བཟང་ངན་ཙམ་ལ་མི་རྟོན་པར་དེས

ཕྱད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པའོ། །རྟོན་པ་བཞི་འདི་ལ་དོན་སྡུ་ཚོགས་སུ་ཕྱད་དུ་ཡོད་དེ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་གང་ཞིག་འདི་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེས་ཇོ་ལས་གསེར་བཙག་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ནུས་པའི་ཕྱིར་འདི་དང་ལྡན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱའོ། །

ཚོགས་གཉིས་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྔའམ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་དེ་དག་ཟིན་བྱེད་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒོམ་པའོ༑ །ཚོགས་གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་ལས། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ལུས་དང༌། སྲེད་པའི་གཞི་ཚོར་བ། བདག་ཏུ་དམིགས་པའི་གཞི་སེམས། ཀུན་བྱང་སོགས

སུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཆོས་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཞིར་ཆཤད་དེ།
དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་པས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །
དྲན་ཉེ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ནི་དྲན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་བོ། །
གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཏེ། འོག་
མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུའང་གྲོགས་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་སྒོམ་ན་
ནང་གི་ལུས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ནང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ཕྱིའི་
ལུས་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པ། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་
ལུས་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་པ་དབང་
པོའི་ཡུལ་རྣམས་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཏེ། མདོར་
ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐབས་འདིའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་
བཞག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལོ། །ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཇི་ལྟར་ལྟ་ན་ཉན་ཐོས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་ཚུལ་དུ་ལྟ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་མཐའ་ཀུན་དང་
བྲལ་བའི་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ལྟ་ཞིང་དེ་ལས་མ་ཡེངས་པར་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་ཡང་ཤེས་པར་
བྱའོ། །སྒོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤངས་ནས་བདེན་དོན་མཐོང་བར་

བྱེད་པའོ། །

ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་ནི། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ༔ སྐྱེས་པ་སྤོང་བར་བྱེད་པ། དགེ་བའི་ཆོས་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་བཞིའི་དམིགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མི་དགེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་དེ་གཉིས་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལའོ། །ངོ་བོ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གྲོགས་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་ནི། འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བའོ། །འབྲས་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཞིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའོ༔ །

རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་ནི། འདུན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ། དེ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་པ་དང་། དཔྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ༔ །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའོ། །ངོ་བོ་ཏིང་འཛིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཇོག་པར་འདུན་པའི་གུས་སྦྱོར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ལ་རེག་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེའི་རྒྱུན་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པའོ། །སེམས་པ་ནི་སྔར་གོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།

དམིགས་པ་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དངོས་སོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཏིང་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་སྟེ་སྔར་གཞན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་བཞིན་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཐོབ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོན་སྤང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཚུལ་བཞིན་སྒྲུབ་ཤེས་པའོ། །རྒྱུ་བཞི་པོ་དེས་བསྒྲུབ་པས་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་སྤྱོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་མངོན་དུ་བྱ་བར་འདོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྣམས་འགྲོར་བར་འགྱུར་རོ། །

དབང་པོ་ལྔ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ། དེ་བཞིན་དུ། བརྩོན་འགྲུས། དྲན་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའོ། །དེ་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ནི་དད་པ་སོགས་ལྔ་པོ་རང་རང་ངོ༏ །གྲོགས་ནི་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སོ༏ །སྒོམ་ཚུལ་ནི་བདེན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། མི་བརྗེད་པར་གནས་པ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང༏ རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་བདེན་

པ་རྣམས་སྦྱོར་དུ་རྟོགས་པའི་དྲོ་བ་སོགས་བསྒྲུབ་པའོ། །

སྟོབས་ལྔ་ནི། དད་པའི་སྟོབས་སོགས་གོང་གི་སྐབས་དང་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བཟླི་མི་ནུས་པར་གྱུར་པའོ། །དམིགས་པ་སོགས་གོང་དང་འདྲའོ། །

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དགའ་བ། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དོ། །ངོ་བོ་ནི་བདུན་པོ་དེ་དག གྲོགས་ནི་གོང་ཚཤད་བཞིན་ནོ། །འདི་བདུན་ལས་དྲན་པ་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། སྔར་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་དྲན་པ་དེ་ལས་བདེན་དོན་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་སྔར་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་མཚནམ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་

བའམ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་རྣ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་གང་འདོད་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་
པའོ༔ །དགའ་བ་ནི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བདེན་དོན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་
སྣང་བ་འཕེལ་བའི་དགའ་བས་ལུས་སེམས་རྒྱས་པར་ཁྱབ་པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་
ཆེའི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཤིན་སྦྱང་སོགས་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་
པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཤིན་སྦྱང་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གནས་
ཡིན་ཏེ་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བའི་བདེ་བས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པ་ནི་ཉོན་
མོངས་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བཙུན་མོ་རིན་པོ་
ཆེས་རེག་པའི་བདེ་བ་སྟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
གཞིའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བསམ་པའི་དོན་ཀུན་འབྱོར་བ་འབྱུང་བས་ཁྱིམ་བདག་
རིན་པོ་ཆེ་ལས་ནོར་ཇི་འདོད་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཏང་སྙོམས་ནི་ཉོན་མོངས་
མེད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཆགས་སྡང་སོགས་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལས།
དུས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་གནས་པ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པར་བློན་པོ་
རིན་པོ་ཆེས་དཔུང་གི་ཚོགས་འགྲོ་བ་དང་གནས་པ་དང་ལྡོག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་
བུའོ༔ །དེ་ལྟར་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི།
རྒྱལ་སྲིད་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་འཁོར་བ་མངའ་

བ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་སྒོམ་པ་ནི། རེ་རེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་དབེན་པ། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆགས་བྲལ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། སྤོང་ལམ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་བསྒོམ་པ་ཞེས་དོན་དུ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་ · · · རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་པའོ། ། འབྲས་བུ་མཐོང་སྤང་སྤོང་བར་བྱེད་པའོ། །

འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ། དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། ཡང་དག་པའི་ངག ། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ༑ ཡང་དག་པའི་དྲན་པ། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་མོ༑ །འདི་དག་གི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བའོ། ། ངོ་བོ་ནི་བརྒྱད་དེ་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ངག་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྟོག་པ་དེས་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ངག་དང་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། ངག་རྣམ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་འཕགས་པ་དེ་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་

ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་མཐའ་ནི་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་ཐོབ་པས་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལོག་འཚོ་ཐམས་ཅད་སྤྲང་བས་འཚོ་བ་ཡང་དག་པ་དེས་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའོ། །ལྷག་མ་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་སྟེ། རྩོལ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག །དྲན་པ་ནི་ཉེ་ཉོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག །ཏིང་ངེ་འཛིན་དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་གོ །དེ་དག་བསྡུས་ན་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུ་སྟེ། ལྟ་རྟོག་གཉིས་ཤེས་རབ། ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དྲན་ཏིང་རྩོལ་གསུམ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གྲོགས་ནི་གོང་བཤད་བཞིན་དང་། སྒོམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་གོང་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བྱང་ཕྱོགས་འདི་དག་ལམ་ལྔ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བདེན་བཞིའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱང་ཕྱོགས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཐེག་པ་དམན་པ་དག་གིས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་

གཙོ་བོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་སོགས་ལ་དམིགས་པས་འཕགས་ཤིང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཐེག་དམན་པས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་སོགས་འབའ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་ཡང་བྱེད་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་མི་བསྔལ་བདག་བདག་མེད་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་ཀྱི་སྤྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་ཏེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པས་ཐེག་དམན་ལས་རྟོགས་རིགས་ཆེས་འཕགས་ཤིང་དེའི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། དཔེར་མཚོན་ན་འཛིན་པ་པོ་ལ་རྫས་ཡོད་དང་བཏགས་ཡོད། གཟུང་བྱ་ལ་འཇུག་ལྡོག་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། མཐོང་སྒོམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་ཡུམ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རྫས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་འཕགས་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ལ། བཏགས་པས་འཛིན་པ་ཙམ་གྱི་འཇུག་ལྡོག་གི་རྟོག་པ་ཙམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མཉམ་བཞག་ཏུ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་པ་དང་འཇུག་ལྡོག་གི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ལྡོག་ལ། དག་

པའི་སར་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པའོ། །འཇུག་ལྡོག་གི་རྟོག་པ་མེད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ན་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཚུད་མི་ཟ་བར་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་གནད་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། །འཐོབ་པ་ནི་ཉན་རང་གིས་ལུས་སོགས་ཟག་བཅས་དམན་པ་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་ལུས་སོགས་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྒོམ་པས་འབྲས་བུ་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་དག་ལ་དེའི་ཚུལ་གྱིས་འཕགས་པར་དོན་གྱིས་ཤེས་ཏེ། ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བྱང་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་པོ་འདི་ནི་ལམ་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ཞི་གནས་ནི་ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན

པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཉེས་པ་ལྔ་ནི་ལེ་ལོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ། ནང་དུ་བྱིང་བ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བས་རྒོད་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ། བྱིང་རྒོད་བྱུང་ནདེའི་གཉེནཔོ་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོས་ཞི་ན་ཡང་ཧ་ཅང་འདུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་བོ། །

དེ་ལྔ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་ནི། རྩོལ་བའི་གནས་འདུན་པ་དང་། འདུན་པ་དེའི་རྒྱུ་དད་པ་དང་། འདུན་པ་དེ་ལ་གནས་པ་རྩོལ་བ་དང་། རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཤིན་སྦྱང་སྟེ་དེ་ལྟར་དད་འདུན་རྩོལ་བ་ཤིན་སྦྱང་བཞིས་ལེ་ལོ་སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པ་མ་བརྗེད་པར་དྲན་པས་གདམས་ངག་བརྗེད་པ་སྤོང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བ་རྟོགས་ནས། སེམས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འདུ་མི་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་སྤོང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་ཞི་ཚེ་གཉེན་པོ་འདུ་བྱེད་པ་སྤང་ནས་རྣལ་དུ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

ཞི་གནས་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་སྟེ། སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་འཇོག་པ། དེའི་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་རྒྱུན་དུ་འཇོག་པ།

བརྗོད་ནས་ཡེངས་ན་སླར་ཡང་དམིགས་པ་ལ་བླན་ཏེ་འཇོག་པ། དེ་ལྟར་བཞག་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ནང་དུ་སྡུད་པ་ཇེ་ཆེར་བྱས་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པ། དེ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་དགའ་བས་དུལ་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་རྣམ་གཡེང་སྐྱོན་དུ་བལྟས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མི་དགའ་བ་ཞི་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ཉེ་ཉོན་བརྣབ་སེམས་རྨུག་གཉིད་ཡིད་མི་བདེ་སོགས་ལྡང་བ་རྣམ་ ་ ་ པར་ཞི་བར་བྱེད་པ། དེ་ནས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་གནས་པ་ཐོབ་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ། དེ་ནས་འབད་རྩོལ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་དམིགས་པ་ལ་ངང་གིས་གནས་པ་ཐོབ་ནི་མཉམ་པར་འཇོག་པར་ ་ བྱེད་པའོ། །

དེ་དག་སྟོབས་དྲུག་གིས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། གདམས་ངག་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇོག་པ་འགྲུབ། བསམ་པས་རྒྱུན་འཇོག །དྲན་པས་བླན་འཇོག་ཉེར་འཇོག་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ་གཡེངས་ན་བསྡུ་ཞིང་དེ་གོམས་པས་མི་གཡེང་བ་ ་ ་ ་ འབྱུང་ངོ། །ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་དང་རྣམ་ཞི་གསུམ་འགྲུབ་སྟེ། དེས་ཤེས་བཞིན་དུ་དགའ་ཞིང་རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཕྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་རིག་ནས་འཕྲོར་མི་སྟེར་བའོ། །བརྩོན་འགྲུས་

ཀྱིས་རྣམ་ཞི་རྩེ་གཅིག་གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དང་ཉེ་ཉོན་བྱུང་བ་ཕྲ་མོ་ཡང་སྤྱངས་སྟེ་དང་དུ་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་ཆད་མི་ནུས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཆགས་སུ་སྐྱེ་བ་སེམས་གནས་ཐ་མ་ནི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པའོ། །

དེ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་སེམས་གནས་ཐབས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ན་བསྒྲིམ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་ནས་ལྔའི་བར་དུ་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་བཅད་ནས་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱོང་མི་ནུས་པས་ཆད་ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། བརྒྱད་པ་ལ་རྩོལ་བ་མ་བཏང་ན་བྱིང་རྒོད་ཀྱིས་བར་བཅད་མི་ནུས་པས་ཐུན་གྱི་རྒྱུན་རིང་པོར་སྐྱོང་ཐུབ་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད། དགུ་པར་འབད་མེད་དུ་རྒྱུན་འཇུག་པས་རྩོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་གནས་དགུ་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདོད་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེའི་ངང་དུ་གོམས་པ་ལས་ལུས་སེམས་རང་དབང་དུ་བཀོལ་ཐུབ་ཅིང་བདེ་བའི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤིན་སྦྱང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཤིན་སྦྱང་དེ་ཡང་དང་པོར་རགས་པ་དང་། རིམ་པས་དེའི་ཤུགས་ཟད་ནས། གྲིབ་མ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་སྲབ་པའི་ཤིན་སྦྱང་མི་གཡོ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དངོས་གཞི་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་ཞི་གནས་ཞེས

བྱའོ༔ །དེ་ནས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏྭ་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་འཛིན་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཟུགས་རྣམས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་འདས་ལམ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞི་གནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཡེང་བ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཡེང་བ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་རྟོག་བཅས་སྐྱེས་པས་ཏིང་འཛིན་ལས་ལྡང་བར་བྱེད་དོ། །ཡིད་ཤེས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཡེང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རོ་མྱང་བ་དང་བྱིང་རྒོད་འི་ནང་གི་གཡེང་བ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་མཚན་མར་འཛིན་པ་མཚན་མའི་གཡེང་བ་སྟེ་དེ་དག་སྤངས་པའི་ཡིད་ཤེས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལས་འཕགས་པར་འཛིན་པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ། ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་འདྲེས་པ་ཆུང་དུའི་སེམས་ཀྱི་གཡེང་བ་སྟེ་དྲུག་པོ་དེ་སྤང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞི་གནས་མི་གཡེང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་པ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱི་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས

དོན་མ་ནོར་བར་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞི་ལྷག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གནས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཟུངས་སྤྱོབས་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ནི། དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཚིག་དང་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུངས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནི། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ། ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བརྗོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདེན་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ལས་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཚིག་གི་གཟུངས་དང་དོན་གྱི་གཟུངས་གཉིས་ཏེ༑ མདོ་སྡེ་སོགས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་སྐལ་ཟླུར་ཙམ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པ་དང་། བསྟན་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ནམ་ཡང་མི་བརྗེད་པའོ། །གཟུངས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའམ་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་འབྱུང་སྟེ། གཟུངས་ཐོབ་པ་དེས་སྔགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ན་སྔགས་དེས་ཇི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ལས་བྱེད་པའོ༑ །གཟུངས་དེ་དག་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་དང་། ཐོས་པ་གོམས་པ

དང་། ཉིད་དེ་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཡང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ཆུང་བ། མ་དག་ས་བདུན་པའི་འབྲིང་པོ། དག་སའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་དེ། གཟུངས་དབང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་བརྒྱད་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །

བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྔགས་ཀྱི་གཟུངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་བརྗོད་མེད་དུ་རྟོགས་པས་ཡི་གེ་ཨ་གཅིག་གིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དོན་དང་ཡི་གེ་སྣ་ཚོགས་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་བསྟན་ཀྱང་ཨ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟེ། གཟུངས་འདི་ལ་གནས་པས་སྒོ་གསུམ་དང་ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་གི་གཟུངས་ནི། གཟུགས་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་གཅིག་བརྗོད་པས་ཆོས་བསྟན་པ་བསྐལ་པའི་མཐར་ཡང་ཟད་མི་ཤེས་པའོ། །འཁྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ནི། མཐའ་རྟག་ཆད་དང་། འཁྲུལ་བ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཤེས་པས་མཐའ་སྤྱོད་བ། དེ་བཞིན་ལེན་འདོར་མཐའ། མི་ལེན་མི་འདོར་བ་འཁྲུལ་བ་སོགས་མཐའ་དང་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་སུ་སོང་བས་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ལ་དབུས་སུའང་མི་

དམིགས་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དེས་ཆོས་བསྟན་པ་མི་ཟད་པའོ། །རྒྱ་མཚོའི་
ཕྱག་རྒྱའི་གཟུངས་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཇི་སྙེད་པ། རྒྱ་
མཚོ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་དེའི་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པ་ཡང་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་སོགས་ཡིག་འབྲུ་རྣམས་
ཀྱིས་ཕྱག་རྒྱས་ཐེབས་པའི་སྒོ་ཡི་གཟུངས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་སྒོ་གསུམ་
རྒྱ་དང་མཚུངས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་ལྷག་མེད་
པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །པདྨ་བཀོད་པའི་གཟུངས་ནི།
གཟུངས་དེ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཉིད་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་པདྨ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་
དེ་ལ་འདུག་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་མི་སྨྲ་ཡང་། པདྨའི་ཆར་བབ་པ་
དང་། དེའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་ནས་འོད་ཟེར་ལས་པདྨ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བས་
ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་དུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཆགས་པ་
མེད་པར་སློམས་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་ནི། བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་སྒོ་
བསྟན་པ་གཅིག་ནས་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་བར་དུ་བསྟན་པ་ལ་
ཆགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ཀྱི་
གྲངས་རྣམས་བསྟན་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དང་ངེས་ཚིག་ལྡན་
པར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་སྟོན་པ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའོ། །སོ་སོ་

ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པའམ། རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་གཟུངས་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཕྱོགས་བཞིའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པས་རིག་པ་བཞི་པོ་དེས་སོ་སོར་དྲིས་ན་བྱང་སེམས་དེས་དེ་དག་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་གཟུངས་ནི། བྱང་སེམས་དེ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྟན་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསེར་མདོག་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་ཕྱག་གཡས་པ་བཞག་པའི་མོད་ལ་བྱང་སེམས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་དང་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཆོས་སྟོན་ལ། ཞག་གཅིག་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཇི་ཙམ་འདོད་པར་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པ་མི་ཟད། ལུས་སེམས་མི་ངལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ནི། ཚིག་དང་དོན་གྱི་གནས་མ་ལུས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ལས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གནས་ལ

ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་གཞལ་
བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུང་བར་ཤེས་པ་སྨྲར་བའི་སྤོབས་པ། ནག་ནོག་དང་
འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་བའི་སྤོབས་པ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཐའ་
ཐུག་པ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤོབས་པ། ཕྲ་ཞིང་གཏིང་དཔག་
དཀའ་བའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་ཤེས་པ་རྣོ་བའི་སྤོབས་པ། མཆོག་ཏུ་ཞི་བ་སྤྲོས་
མེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པའི་སྤོབས་པ། ཅི་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་ཟད་མི་ཤེས་
པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྤོབས་པ་ལྔ་བུས་མཚོན་ནས་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་སུ་་
མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་།
ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་དང་
གསུམ་པོ་འདི་ནི་སྤོབས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེ་གསུམ་ལས། དྲན་པ་གཙོ་
ཆེ་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱེད་ལས་གཙོ་ཆེ་བའི་སྤོབས་པ་
གཉིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལས་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་
རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
དོ༔ །གཟུངས་སྤོབས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་བཀོད་མའི་ཆུ་
ལྟ་བུ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱིས་མི་ཟད་པ་དང་། སྤོབས་པས་འཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་
སྒོ་ནས་ཆོས་བསྟན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་ནི། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། འདུ་བྱེད་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་འདི་བཞི་ལ་འདུས་པས་འདི་བཞི་བརྗོད་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བརྗོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཀུན་དགའི་སྒྲ་སྙན་པོ་དང་འདྲ་བར་གདུལ་བྱ་ཚིམ་པར་བྱེད་པའོ༔ །

བགྲོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ་ནི།

གང་ནས་ཞུགས་ཀྱང་འདིར་མཐར་ཐུག་པའི་འཇུག་ངོགས་ཏེ། ཐར་ལམ་ཐུན་མོང་དུ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྟར་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དམ༔ མཐར་ཐུག་ཞི་བའི་ཆོས་སྐུ་ཆེན་པོར་འཇུག་པ་ཇི་ར་ཏེང་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ལ་འཇུག་པ་པོ་ལ་སྦྱར་ན་གཅིག་པུས་བགྲོད་པ་ཞེས་བདག་གཅིག་པུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྨིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་སོགས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་བ་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་ཉིད་ནས་བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ཆེན་པོའི་རྒྱུན་རྒྱུ་མཚོར་འབབ་པ་ལྟར་མཐར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་གཞོལ་བའོ། །

ཐབས་ལ་མཁས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆུང་ངུས་དོན་ཆེན་པོ་དང་བྱ་དཀའ་བ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱིན་པ་ཆུང་ངུ་ཞིག་བཏང་བ་ལ་ཡང་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུར་སྦྱིན་པའི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་གསུམ་ཤིང་སྦྱོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་གྱི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་། རྗེས་ལ་ཡི་རངས་ཤིང་བསྔོ་བས་རྒྱས་གདབ་པ་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཚད་མེད་པར་འཕེལ་བས་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་སྡིག་པ་བཤགས་པ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྒོ་ནས་ཚོགས་རླབས་པོ་ཆེ་ཚད་མེད་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་པོ་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་མངོན་ཤེས་མྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། དུས་དང་དུས་མིན་ཐབས་དང་ཐབས་མིན་སོགས་ཤེས་ནས་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་འདུལ་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས། ལ་ལ་ཚར་གཅོད་པ༏ ལ་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ། ལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་པས་འདུལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ། རྩེད་མོ་བྱས་པ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་

སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའི་ཆེད་དུ། བདུད་བཞི་དང་ཉན་རང་གི་ས་ལས་འདའ་བ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་རྟོགས་པས་ཆོས་རྣམས་ལ་མཐའ་གང་དུའང་མི་གནས་པ་དང་༑ ཡང་དག་མཐའ་ཤེས་ཀྱང་དུས་མིན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་གང་ལ་ཡང་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་ནས་འཇུག་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱིན་པ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པའི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཆར་བ་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་མཁས་འདི་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་ལ། སྤྲིན་དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་ཀྱང་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྒྱུར་གྱི་གནས་ནས་ངན་སོང་དག་གི་བར་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་བཀོད་པ་སོ་སོར་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་པོའི་དང་པོ་བཞི་ནི་མོས་སྤྱོད་དུའོ། །ཕྱིན་དྲུག་ནི་གཙོ་ཆེར་ས་དྲུག་པོ་ན་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །ས་བདུན་པར་ཐབས་མཁས་ལྡ་སྟེ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་བ་ཚད་མེད་བཞི། མངོན་པར་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་རྒྱ

ཆེན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་མངོན་ཤེས་ལྔ། སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་དངོས་
བཞི། གྲོལ་བྱེད་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། ཆུད་མི་ཟ་བ་རྟོན་པ་བཞིའོ། །ཇི་
ལྟར་ཆུད་མི་ཟ་ན། སྡོམ་གསུམ་གྱིས་ལུང་གི་ཆོས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་
པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་ཆུད་མི་ཟ་བར་དབང་བསྒྱུར་བར་ནུས་སོ། །དེ་ལྟར་
བདུན་ནི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །ས་བརྒྱད་པར་སྨོན་བས་ཀྱི་
ཕར་ཕྱིན་ལ་ཉེ་བར་རྟོན་པ་ཚོགས་གཉིས། ངེས་པར་འབྱིན་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན། དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཞི་ལྷག་དང་གསུམ་མོ། །ས་དགུ་པར་སྨོན་ལམ་
ཆེན་པོ་ལ་དབང་བས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་
མཐུན་པར་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིས་ཆོས་འཆད་པ་ལ། བཤད་པའི་རྒྱུ་
གཟུངས་སྤོབས། བཤད་པའི་ངོ་བོ་སྡོམ་བཞིའོ། །དག་པ་ས་གསུམ་ན་ངར་
འཛིན་མེད་པས་རྒྱུད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བགྲོད་གཅིག་ལམ་མཉམ་
པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པས་གཅིག་པུས་བགྲོད་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟུང་ངོ་། །ས་བཅུ་པར་
མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་མངའ་བརྙེས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཕྱོགས་
བཅུའི་འཇིག་རྟེན་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་དག་པའི་ས་གསུམ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱར་
བའོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་

ཡོངས་སུ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཉིད་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དོ། །འདི་དག་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ནའང་ཀུན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ན། མགོན་པོ་བྱམས་པས།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྡུ་བའི་དོན་གསུངས་པ། །རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། །

སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྨིན་བྱེད་དང་། །

ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །

བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྟོན་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིའི་དང་པོ་བཞི་ནི་གཙོ་བོར་མོས་སྤྱོད་ཀྱི་སས་བསྡུས་པའོ། །སྐྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ས་དང་པོའི་སྐབས་སོ། །དེའི་རྗེས་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀུན་ཏུའོ། །ཐ་མ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི

སས་བསྡུས་པའི་འབྲས་བུའོ། །

དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་ནི་གདོད་ནས་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིག་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་སོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ལ། དེའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་ཁམས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ས་འོག་གི་གཏེར་ལ་སོགས་པའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །

འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་པོས་བསྒྲིབ་ནས་རིགས་མ་སད་པ་རྣམས་ལ་རིགས་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མངོན་དུ་མི་སྣང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཀྱང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཐལ་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བསྲབ་ན་རིགས་དེའི་བྱེད་ལས་འཕོར་བ

སྤྱོང་འདོད་དང་མྱང་འདས་སྒྲུབ་འདོད་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་དྲི་མ་བཞི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་པ། སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྙིང་བརྩེ་བ་དང་བཞིའོ། །དེ་བཞི་དང་ལྡན་ན་རིགས་སད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཐོབ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལྷག་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། ཕྱི་ཡི་ཡོངས་འཛིན་ཐེག་ཆེན་ཚུལ་བཞིན་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་ཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་དམ་པར་གྱུར་པ། མཐར་འཛིན་དང་དམིགས་པ་ཅན་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་ཞིང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གདམས་ངག་ཚང་ལ་མ་ནོར་བ་ནོད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་མ་བྲལ་

བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པས། སྦྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཉིད་མོས་བསྒོ་ཡི་
རངས་སོགས་ཐབས་མཁས་དང་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མི་དམིགས་ཤིང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་
མི་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བླང་བས་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ནས་
སྦྱོར་ལམ་བཞིར་འཁོར་བ་ལས་དབུགས་དབྱུང་ཞིང་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་་་་
མངོན་གྱུར་ནུབ་པས་མཚམས་ཀྱི་ནགས་ཚལ་མཐོང་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བ་་་
གྱུར་ཏེ། རི་སོགས་མི་སྣང་བའི་དཔེས་བསྟན་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྦྱོར་བ་
རྣམས་རྫོགས་པའི་མཐུས། སྤང་བྱའི་སྐྱོན་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ལམ་གྱི་དང་པོ་མཐོང་ལམ་འཕགས་པའི་ས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །
དེ་ལྟར་ཞུགས་ནས་ཚད་མེད་དང་བསྡུ་དངོས་མངོན་ཤེས་ལྔ་སོགས་ཐབས་་་
མཁས་ཀྱི་བར་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་།
ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱང་བ་
དང་། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཟུང་དུ་ཞུགས་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་
ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྲིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

ལྷུར་མངོར་ན་རྫོགས་སྨིན་སྦྱོང་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ས་བདུན་དུ་སེམས་ཅན་སྨིན་བྱེད་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་གསུམ་ཆུང་ངུ་དང་དག་ས་གསུམ་དུ་སྐུ་གསུམ་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཞིང་དག་པ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཁྱད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་དག་པ་མངོན་དུ་སྣང་ཞིང་། ནང་བལྟས་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མཉམ་ཉིད་མངོན་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཚད་མེད་པས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་རོལ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་བོ། །དེ་ནས་འབྲས་བུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཐོབ་ནས་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ནི་ལམ་ལྔ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་གི་ཚུལ་གྱིས་བགྲོད་དེ། དེ་ཡང་ལམ་ལྔ་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱིས་བགྲོད་པ་གོང་

བཤད་ལྟར་ལ། ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ༑ །དེའི་ཚེ་འཇིགས་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྒོམ་སྤང་སྐོར་དགུ་སྤང་བས་རིམ་པ་ལྟར་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ། དྲུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ༑ བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ་ས་འདི་དག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀ་རིམ་བཞིན་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་ཚུལ་གོང་དང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་བདག་མེད་མཐོང་བས་དེ་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བར་མཐོང་བ་ལ་གེགས་སུ

གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མ་རྟོགས་ཤིང་གཟུང་འཛིན་སྣ་ཚོགས་སུ་འཛིན་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མགོན་པོ་བྱམས་པས་གསུངས་སོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་རྩ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། ཆོས་བདག་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེས་ཇི་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོངས་སུ་ཆུག་ཀྱང་ཇི་སྙེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ནུས་སྙམ་ན། ཇི་སྙེད་པ་དང་ཇི་ལྟ་བ་རྣམས་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཐ་དད་དུ་མེད་ལ། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་མི་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་རྨོངས་པས་སེམས་བསླད་པ་དེ་ཉིད་སྤང་ན་དངོས་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གི་རབ་རིབ་དག་ན་གཟུགས་ཇི་སྙེད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་ལྷག་གྱུར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ།། །དེ་ལྟར་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་མ་རྟོགས་པའི་རྨོངས་པ་བསལ་བས་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤེས་བྱ་

ཀུན་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་འབད་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་མ་རྨོངས་པོའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་
པར་ཅན་ཐོབ་པས་མཚོན་ཀུན་རྨོངས་བཅུ་ས་བཅུས་སྤྲངས་པར་དབུས་མཐའ་
ལས་གསུངས་པས་མཚོན་ནས་ས་རྣམས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་མེད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་རང་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བའི་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ། ས་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ན་རང་རང་གི་སྐབས་དང་འཚམས་
པར་བསྒྲུབ་བྱ་ཇོགས་སྨིན་སྦྱང་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་གོང་མ་གོང་
མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་རུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་
སྦྱོང་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་སུམ་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
ཐུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་གང་དང་གང་
སྤོང་བ་དང་། ཕར་ཕྱིན་གང་དང་གང་དག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་
ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་དང་ཇི་ཐོབ་པ་དང་། ཟག་མེད་
ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་ཇི་ལྟར་སྦྱང་བ་དང་། གནས་འགྱུར་པ་གང་དང་གང་ཐོབ་པ་དང་།
ས་དེ་དག་གི་ངེས་ཚིག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པ་གཞན་ལས་རྟོགས་པར་

བྱིའོ༔ །

དེ་ཡང་ས་དང་སར་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕགས་པའི་དབང་གིས་མ་དག་གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསླད་པའི་དུས་ན་སྣང་བ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་རིམ་པས་ཐོབ་པའི་གནས་གྱུར་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པ་མདོར་བསྡུས་ན་ཐུན་མོངས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་ལུས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་པས་ཞིང་དང་ལུས་དག་པ་ཉིད་དུ་སྣང་སྟེ་དེའི་ཚེ་ན་དེའི་ཡུལ་ཅན་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་ཡང་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་གནས་གྱུར་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་འཁོར་པས་མཛེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་སྣང་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་བོ། །རྟེན་དབང་པོ་ལྔ་གནས་གྱུར་པས་དབང་པོ་རེ་རེའང་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་ནུས་པ་དང་དབང་པོའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཁྲིག་པའི་ཚོར་བ་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བར་གནས་ཤིང་བུད་མེད་མཐོང་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བའི་འཁོར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ནམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་༔ ནམ་མཁའ་དང་རི་བྲག་སོགས་ལའང་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་།

ནམ་མཁའ་ལས་གཟུགས་སྐུ་ཚོགས་སྟོན་པ་འགྲུབ་བོ། །ཐ་མལ་པའི་ངག་དང་མདོ་སྡེ་སོགས་སུ་སྣང་བའི་སྒྲ་ཡི་སྣང་བ་གནས་གྱུར་པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་མི་ཟད་པ་འདོམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་གནས་གྱུར་ན་དུས་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཡིད་གནས་གྱུར་ན་དབང་ལྡའི་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་དང་མཐུན་པར་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་ན། མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་མ་དག་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་སྣང་སྲིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་དད་པར་རང་རང་གི་སྣང་བ་གནས་གྱུར་པའི་ཚེ་ན་དེ་སྙེད་ཀྱི་གནས་གྱུར་གྱི་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འབྱོར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྱོར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་

ཁྲིས་གཙོན་ལ།   ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྲེལ་ཁྲིས་
གཙོན་ཀྱང་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་པའི་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་ཕོད་དོ།   །
བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་
པས༔   སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཁོར་པ་ནི་ཚད་
གཞལ་དུ་མེད་པར་གསུངས་སོ།   །ས་བཅུའི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ་མར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ།   དེ་ཡང་སྦྱོན་སློབ་
ལམ་དུ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཐ་སྙད་དུ་མ་འདྲེས་མ་ནོར་
བར་ཤེས་ཤིང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བདེན་གཉིས་ཟུང་
འཇུག་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་འདུས་པའི་ཚུལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་འདིར།
ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་གསལ་ལ་མ་འདྲེས་པར་རྫོགས་ཀྱང་
མཚན་ཉིད་མེད་པར་རོ་གཅིག་པའི་དོན་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་མེད་པ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་དེས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འབྲས་
བུ་མཐར་ཐུག་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་དང་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཐོབ་སྟེ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།   །

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ནི་སྐུ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྔས་བསྡུས་ཏེ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འོ། །དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག །རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྣང་བའི་ཆ་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། སྟོང་པའི་ཆ་ནས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་དབྱིངས་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པ། ཡེ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བབ། སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གཞིའི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་། བསྟན་ཀྱང་རུང་མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་། རྟོགས་ཀྱང་རུང་མ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདི་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་མེད་པར་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་ཆོས་ཀུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དོ། །འདི་ཡོད་པ་དང་རྟོགས་ཤིང་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་མཐར་

འབྲས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འགྲུབ་པའི་རྟེན། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་འདི་ཉག་གཅིག་གོ །གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སྣང་གི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་བློ་རིམ་པར་སྦྱང་ནས༔ མཐར་ཐུག་དབྱིངས་དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་ཤིང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འཇིགས་མེད་རྟག་པ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བ་ན། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྲལ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ། མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐུ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་མཐར་ཐུག་པའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེའི་མཁྱེན་ཆ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་

པའི་སྐུ་དང་། མ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཟུགས་སྐུར་སྣང་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་བཞིར་གསུངས་སོ། །

དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ལྔས་བསྡུས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་གང་ཞེ་ན་ཀུན་གཞི་གནས་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སོང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་གདགས་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ༔ །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་ང་དང་ང་ཡིར་མེད་པ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། དུས་རྟག་ཏུ་གནས་པ། མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པར་གསལ་ཀྱང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གདགས་པ་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས༔ ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་རང་གིས་མོས་པ་བཞིན་

དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་འདྲ་བ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །སྒོ་ལྔའི་རྣམ་ཤེས་གནས་གྱུར་པ་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་སོགས་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །

དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་གི་བདག་ ་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས་ཏེ། གང་ཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་འདིར་བྱང་ཕྱོགས་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དམ་ པར་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དངོས་པོ་རང་རྒྱུད་པ་མིན་པར་གོ་དགོས་ལ། གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་དོན་ཀྱང་སྔར་བཤད་ཟིན་ལ་འདིར་མཐར་ཕྱིན་

པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་ནི། ནང་བྱེད་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་མི་སྡུག་པར་ལྟ་བའོ། །སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་གཟུགས་མི་སྡུག་པས་སྐྱོ་བ་ལས་ཐར་པའི་སྡུག་པར་མོས་ཤིང་དེ་འདྲ་སྒྲུལ་པའོ། །དེ་ལྟར་སྡུག་མི་སྡུག་ཐམས་ཅད་ལྟོས་ནས་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པས། གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་བཞི་ནི་གཟུགས་མེད་བཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་རང་ས་འོག་མ་དག་གི་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི། སྲིད་རྩེའི་སེམས་ལས་ཀྱང་འདས་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་དེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བདུན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་ལ། འགོག་སྙོམས་ནི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་སྟེ་ཆགས་པ་ལས་ཐར་བའི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་

པ་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པ་སྟེ་འོག་མ་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་དགུ་སྟེ། འདི་དག་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མཐར་ཐུག་པའོ། །

ལྔ་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་ནི། ནང་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ཟིལ་གནོན་དང་། ཆེན་པོ་ཟིལ་གནོན་གཉིས༔ ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་ཏེ་དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་བཞིའོ། །ནང་གི་འདུ་ཤེས་གཉིས་གོང་བཞིན་དང་གཟུགས་ཆུང་ངུ་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས། ཆེན་པོ་སྣོད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་སོ། །ཁ་དོག་དག་གི་ཟིལ་གནོན་བཞི་ནི་སྔོ་སེར་དཀར་དམར་ཟིལ་གནོན་བཞིའོ། །འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ལྟར་སྣང་བས་གཞན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་རང་ཡིད་མི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ༔ དབྱིབས་བཞི་ལ་མི་སྡུག་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ཁ་དོག་བཞི་སྡུག་པའོ། །

དྲུག་པ་ཟད་པར་བཅུ་ནི་ཟད་པར་ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་ལྔ་དང་། སྔོ་སེར་དཀར་དམར་རྣམ་ཤེས་ལྔ་སྟེ་བཅུའོ། །དེ་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པར་བསྒྲུབ་པས། སྣང་བ་ཐམས་ཅད་གང་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་སྟེ། ཟད་པར་ཞེས་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྣང་བ་ལ་བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སར་དམིགས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་སར་སྣང་བ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་ཐར་དང་ཟད་པར་དང་ཟིལ་གནོན་འདི་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བའི་དོན་དུ་བསྒོམ་པ་ཡིན་ཞིང་འདི་རྣམས་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་རྣམས་དང་བཅས་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །འདི་དག་ལ་སྦྱུལ་པ་འབྱོངས་པའི་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་མཚོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སློབ་མི་སློབ་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་བཞག་པ་དེ་དག་རྣམས་ཆ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ནི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་བར་རྗེས་སུ་སྲུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་

ཡང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་གྲོང་སོགས་སུ་བྱོན་པ་ན་ཐོག་མར་དེར་སོང་ན་བདག་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེའམ་མི་སྐྱེ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་དེར་མི་འགྲོ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་རྗེས་སུ་བསྲུང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མ་བརྟག་པར་ཞུགས་པས་ཕ་རོལ་གྱི་ཉོན་མོངས་བསྲུང་མ་ནུས་པ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ནི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་དེའི་དྲུང་དུ་གཤེགས་ནས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུན་གཅོད་པར་མཛད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ༔ །

བརྒྱད་པ་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གཞལ་བྱ་ལྐོག་གྱུར་དང་། གཞན་གྱིས་དྲིས་པའི་དོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་ནས། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ། དཔེར་ན་མོའུ་གལ་གྱི་བུས་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་རབས་ཆཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་དོན་ཅི་རིགས་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་བའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་གཟིགས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་ན་

ཤེས་ཀྱི་མ་བཞག་ན་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་མཉམ་བཞག་ལ་གནས་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་དང་གང་འདོད་པའི་དྲི་བ་མཐའ་དག་གི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དགུ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་མངོན་ཤེས་ལྔ་དང་ཟག་ཟད་དང་དྲུག་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བཅུ་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞི་ནི། ལུས་དང་དམིགས་པ་དང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་དག་པ་སྟེ། ལུས་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་མངའ་དབང་བརྙེས་པ་དང་པོ། ཡུལ་གང་འདོད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་མངའ་དབང་བརྙེས་པ་གཉིས་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་གསུམ་པ། ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བ་བཞི་པའོ། །

བཅུ་གཉིས་པ་དབང་བཅུ་ནི། ཚེ་ལ་དབང་བ་སྐུ་ཚེ་གཏོང་བའམ། བཞུགས་པར་འདོད་ན་བསྐལ་པ་ཚད་མེད་པའི་མཐར་ཡང་བཞུགས་པ་སྟེ་ཇི་ལྟར་བཞེས་པ་བཞིན་དུ་ཚེ་ལ་དབང་ཐོབ་པའོ། །འདི་ནི་སྦྱིན་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་སོགས་ཇི་ལྟར

འདོད་པར་དབང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་བཞེས་པ་བཞིན་་་་་འབྱུང་བ་སྦྱིན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི་ལས་སུ་བྱ་བ་གང་དང་ཅི་བཞེད་པ་དེ་དག་འགྲུབ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི་གནས་གང་དང་གང་དུ་ཅི་དང་ཇི་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཅི་བཞེད་པ་་་་་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཙོ་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུའོ༑ །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི་གདུལ་བྱའི་གང་མོས་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ནི་སློབ་ལམ་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པའི་་་བཟོད་པའི་འབྲས་བུའོ། །སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་བརྩོན་པའི་འབྲས་བུའོ། །རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་རྫུ་འཕྲུལ་གང་དང་ཇི་བཞེད་པ་བཞིན་སྟོན་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་་་དབང་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་་པོའི་མངའ་དབང་བརྙེས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་དབང་ཐོབ་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཤེས་རབ

ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །

སྟེ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ་ནི། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་གནས་ཡིན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་གནས་མིན་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ཏེ་ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་གང་གནས་ཡིན་པ་དང་། མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སྐད་ཅིག་ལ་མཁྱེན་པ་ནི། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་དང་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་ཁམས་ཇི་སྙེད་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་གནས་སྣ་ཚོགས་པ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་

འགྲོ་བ་རྣམས་འཆི་འཕོ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་།
ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་མཁྱེན་པའོ། །
སྟོབས་བཅུ་པོ་འདི་དག་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་མི་ཕྱེད་པ་སྟེ། གནས་དང་གནས་མིན་
མཁྱེན་པ་སོགས་དྲུག་གིས་ཞེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་ལྟ་བུ་འབིགས་པ་དང་།
བསམ་གཏན་དང་སྔོན་གནས་འཆི་འཕོ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་སྙོམས་འཇུག་གི་
སྒྲིབ་པ་རྩིག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་པ་དང་། ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བག་
ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤིང་ལྟ་བུ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གནས་གནས་མིན་
མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཞེས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་འགྲོ་
དང་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ལ་རྨོངས་ནས་ཐབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་
པར་བྱེད་ཅིང་། ལས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་
འཇོམས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་ལས་དབང་
ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབས་བྱེད་མི་ནུས་པར་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །ཀུན་ཉོན་དང་
རྣམ་བྱང་གི་བསམ་གཏན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་ལ་དག་པར་ལྟ་
ཞིང་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་ཏེ། བསམ་གཟུགས་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་
བ་ལས་མི་ཐར་བར་ཞེས་པར་བྱེད་དོ། །ལྷག་མ་བདུན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་
ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བསླུ་བའི་བདུད་འཇོམས་ཏེ། །ཁམས་མཁྱེན་པས་

རིགས༑ མོས་པས་དད་པ། དབང་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་ནས་སྦྱོན་གནས་འཆི་འཕོ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་༑ ཟག་ཟད་མཁྱེན་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྟེ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི། རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། བདག་གིས་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཏོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། རང་དོན་སྤང་བ་ཕུན་ཚོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། བདག་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤང་བྱ་མ་ལུས་སྤངས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གཉིས་ནི་རང་གི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བདེན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་སོགས་ལམ་འདི་དག་གིས་ཐར་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ལམ་གྱི་གེགས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་གེགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་གཞན་དོན་དུ་བདེན་པར་གསུངས་པའོ། །དེ་

ལྟར་གསུངས་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་ལྟའམ་བདུད་དང་ཚངས་པ་དང་བྲམ་ཟེ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཆེ་བ་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྒོལ་བ་མེད་པས་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པར་སེང་གེའི་སྒྲ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྡེ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ་མི་མངའ་བ༑ གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་མི་མངའ་བ། མ་བརྟག་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་སྟེ་སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་གདུང་འཛིན་ཅིང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་ལ་སྦྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས༑ ཆོས་ཀུན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ། སྒྲིབ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཆོས་ཀུན་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་གྲོལ་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་མངའ་བ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་གོ །སྐུའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་

ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འཁྲུལ་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྦྱར་ཏེ་དེ་གསུམ་ནི་མཛད་པས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དོན་ཡོད་པའོ། །འདས་པའི་དུས་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་སྦྱར་བ་གསུམ་ནི་དུས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་སྟེ་དུས་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། སངས་རྒྱས་པོ་ན་ལས་གཞན་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལའང་མེད་པས་སངས་རྒྱས་པོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་སྟེ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་མ་འདྲེས་པའི་ནམ་མཁའ་རང་གི་ཁམས་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་པོ་ནའི་ཁྱད་ཆོས་སྐུ་ཚད་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པ། སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པ། རྩི་སྨན་ལྟར་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ཞི་བར་བྱེད་པ། ན་བཟའ་སྐུ་ལ་སོར་གཅིག་གིས་མ་རེག་པ་སོགས་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །ཤེར་ཕྱིན་རྒྱན་ན་མདོའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་གིས་མ་འདྲེས་པ་འདི་སྡེ་ཚན་ཉི་ཤུ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །

སྡེ་ཚན་བཅུ་དྲུག་པ་བསྲུང་བ་མེད་པ་ཞེས། སྐུ་ལ་བསྲུང་བ་མེད་པ་སོགས་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལ་བཅབ་པར་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱོན་གྱི་རྣམ་པ་ཕྲ

མོ་ཡང་མི་མངའ་བས་གཞན་ལ་འཛེམ་པའམ་བསྲུང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །

སྡེ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ནི། གུས་པས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ། དེ་བཞིན་དུ་མ་གུས་ཤིང་མི་ཉན་པ་ལ་སྡང་བ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། ཉན་མི་ཉན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བ་ནི། གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་དུས་ལས་འདའ་བ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ལྟ་བུ་སྟེ་མདོར་ན་དུས་སུ་འགྱུར་ནས་ཕྱི་བསྙེལ་མི་མངའ་བའོ། །

བཅུ་དགུ་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་ནི། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཕྲ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དེ་དག་གི་བག་ཆགས་ཙམ་ཡང་གཏན་ནས་མི་མངའ་བའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཀྱིས་གད་མོ་ཧ་གད་དུ་རྒོད་པ་ལྟ་བུ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་གིས་མཚོན་ནས་རྟག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་སྐྱོབ་པར་མཛད་པའོ། །

སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ནའི་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ། རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། སྟོན་དང་དཔྱ་ཕྱི་མའི་མཐའ་མཁྱེན་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གསུམ་དང་། སྐུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ། གསུང་ཀུན་བརྗོད་པ། ཐུགས་རྗེས་བསྟན་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་མཐར་ཐུག་པ་དག་པའི་གདུལ་བྱ་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་སྟེ། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་སྐུའོ། །དེ་ཉིད་ངེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་ཏེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཆེན་པོ

ཕོ་ནར་བཞུགས་པ། སྐུ་ངེས་པ་མཚན་དཔེ་གསལ་རྫོགས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཤ་སྟག །དུས་ངེས་པ་འཁོར་བའི་མཐའི་བསྐལ་པ་ཇི་སྲིད་དུ་བཞུགས་པའོ། །

གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། དེ་ཡང་མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ནི། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ན་འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབུར་དོད་པ་ལྟ་བུས་མཚན་པ་དང་། ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་གཉིས་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཉམ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ངང་པ་ལྟར་དྲྭ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། སྐུ་ཡི་གནས་བདུན་མཐོ་བ་སྟེ། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་ཕྲག་པ་གཉིས་ལྟག་པ་དང་བདུན་པོ་ཤོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་སྟེ་མཐོ་བ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བ་དང་། རྒྱབ་ཀྱི་རྟིང་པ་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་ཤིང་ཡངས་པ་དང་། ཕལ་པ་ལས་ཁྲུ་བདུན་ཙམ་དུ་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་མཁྲེགས་ལ་སྲེད་མེད་བུའི་སྟོབས་མངའ་བ་དང་། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་ལྷ་ང་བཅས་པའི་འབུར་མི་མངོན་པ་དང་། སྐུའི་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པར་སྐྱེས་པ

དང་༑ བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡ་དང་འདྲ་བར་ལྷུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་མཛེས་པ་
དང་༑ སྐུ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་བརྐྱངས་པ་པུས་མོའི་ལྷ་ངར་སླེབ་པས་ཕྱག་
རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། གླང་པོའམ་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྟེ་
གསང་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུར་དྭངས་
གསལ་སྙམ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་པགས་པ་སྲབ་ཅིང་འཇམ་པ་དང་། སྐུའི་
བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་སྲ་ཞིང་འཇམ་ལ་རེ་རེ་ནས་སྐྱེས་ཏེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་
བ་དང་། ཞལ་གྱི་སྨིན་མཚམས་ན་མཉེན་འཇམ་དཀར་བའི་མཛོད་སྤུ་རང་
བཞིན་དུ་ཁྲུ་གང་ངམ་གསུམ་ཙམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་ཞིང་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་
བུའི་ཚད་ཙམ་དངུལ་གྱི་འབུར་ལྟ་བུས་བརྒྱན་པ་དང་། རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟར་
འཕེལ་ཁ་ཆེ་བ་དང་། དཔུང་པ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟར་ལྷུམ་པ་
དང་༑ ཐལ་གོང་གཉིས་གཡོང་བུ་མེད་པར་རྒྱས་ཤིང་གང་བ་དང་། ལྗགས་
ལ་རོ་གང་བླང་བ་རོ་ཞིམ་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་།
སྐུ་ཤིང་ཉུ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་སྟེ་གྱེན་འཕྲེད་ཆ་སྙོམས་པར་མཛེས་པ་
དང་༑ ལྷུམ་ཞིང་གནག་ལ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གཙུག་ཏོར་བལྟར་
མི་མངོན་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པ་ཙམ་གྱི་
ལྗགས་རིང་ལ་མཛེས་པ་དང་། གསུང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་

ཉེ༔ ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ། མཉན་པར་འོས་ཤིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ཟབ་ཅིང་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ། བཏང་མི་བྲ་ཞིང་རྣ་བར་ཉན་པ། མ་འབྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་ལྡན་པའམ། དེ་ལས་ཕྱེས་ཏེ་དྲུག་ཅུར་བགྲང་བའམ། ཡང་ན་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་རོ། །འགྲམ་པ་གཉིས་སྟུག་ཅིང་ལྷུམ་ལ་རྒྱས་པ་མེ་ལོང་གི་ངོས་སམ་སེང་གེའི་འགྲམ་པ་འདྲ་བ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་སོགས་ཚེམས་ཐམས་ཅད་མདོག་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། ཚེམས་ཐམས་ཅད་མཐོ་དམན་རིང་ཐུང་གི་ཚད་མཉམ་པ་དང་། ཚེམས་ལ་བར་མཚམས་མ་བྱེ་བས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཡས་དང་མན་ན་ཉི་ཤུ་རེ་སྟེ་ཚེམས་ཀྱི་གྲངས་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། སྤྱན་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ་ཞེས་གཙོ་བོར་སྨོས་པ་སྟེ། ནང་གསེས་སུ་དབུས་ཀྱི་སྤྱན་འབྲས་ལྷུམ་པོ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པའི་དབུས་ན་རྣོ་མིག་ཤིན་ཏུ་གནག་པ་དང་བཅས་པ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྱན་ཚིལ་དཀར་བ། དེའི་གྲྭ་ཟུར་གཉིས་དམར་བའི་བག་དང་ལྡན་པ། སྤྱན་དབུས་ཀྱི་ཁ་སོ་སྟོ་བ། གཏིང་དུ་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟར་སེར་བ་ལྟ་ཡོད་དོ། །སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་བ་མཆོག་སྟེ་བ་ཡི་ཁྱུ་མཆོག་དང་འདྲ་བ་ནི། སྤྱན་གྱི་ཡ་ལྟེབ་མ་ལྟེབ་ཀྱི་སྤུ་རྣམས་ལེགས་པར་གཞོལ་ཞིང་མ་

འདྲེས་པ་ཁྲུ་མཆོག་དང་བེའུའི་ཐྱི་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཚན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག
གང་གིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་།
དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་འདི་དག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་

མཚན་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་བླ་མར་བ་སྤྱུའི་གཉིས་དང་། པགས་པའི་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་བསྡོམས། ཧིང་པ་ཡངས་པ་དང་། ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཁོང་གཅིག
ཏུ་བྱས། དེའི་ཚབ་ཏུ་མགྲིན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དུང་དང་འདྲ་བའི་རི་མོ་གསུམ་
པ་དང་། སྐུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་དང་། དབུ་
སྐྲ་རིན་པོ་ཆེ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས། སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བའི་
འོད་དུ་སྲིད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་མདོ་སོ་སོའི་
དགོངས་པར་མངོན། མགྲིན་པ་དྲི་མེད་དུང་ལྟ་བུ་ནི་གསུང་ཚངས་པའི་སྒྲ་
དབྱངས་འབྱུང་བའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དུང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་མཚན་བཟང་
གི་སྐབས་སུ་མ་བགྲངས་ལ་ཚངས་དབྱངས་ཉིད་བགྲངས་བ་མང་ངོ་། །དཔེ་
བྱད་ནི་མཚན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མེ་ཏོག་གི་ཆ་ཤས་
ཟེའུ་འབྲུ་ཡིན་པ་ལྟར་མཚན་གྱི་མེ་ཏོག་ལ་དཔེ་བྱད་ཀྱི་ཟེའུ་འབྲུས་མཛེས་པ་
ཞེས་གསུངས་སོ། །

དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ནི། སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ། སེན་

མོའི་མདོག་སྣུམ་པ། གཡོང་བུ་དང་ལེབ་མོ་མིན་པར་དབུས་མཐོ་བ་གསུམ་
དང༌། སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ། རྒྱས་པ། བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་གསུམ་དང༌།
རྩ་མི་མངོན་པ། རྩ་མདུད་མེད་པ་གཉིས་དང༌། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མི་མངོན་
པ༎ ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པ་གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པར་འདོར་བ་
གསུམ་དང༌། མི་ཁྲེལ་གྱིས་གཙོན་པ་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང༌།
ཀླུ་ཁྲེལ་གྱིས་གཙོན་པ་གླང་ཆེན་གྱི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང༌། མཁའ་ལ་བྱ་
ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང༌། གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་འཁོར་གྱི་
སྣ་དྲང་བ་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང༌། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་
ཕྱོགས་སུ་གཤེགས་པ་དང༌། མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་གཤེགས་པ་དང༌།
མ་གཡོ་བར་དྲང་པོར་གཤེགས་པ་སྟེ་གཤེགས་སྟངས་བདུན་དང༌། དབུ་
གདུགས་ལྟར་ཟླུམ་ལ་རྒྱས་པ། སྐྲ་མཚམས་ལེགས་པར་འབྱེས་པ། དཔྲལ་
བ་རྒྱས་ཤིང་དབྱེས་ཆེ་བ་གསུམ་དང༌། དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ།
ཡིད་དུ་སྡུག་པ། འཇམ་པ། མ་འཛིང་བ་སྟེ་མ་འཕྱིང་བ། མི་གཡོར་བ་མི་
རྩུབ་པ། དྲི་ཞིམ་པ་དྲུག་དང༌། སྤྱན་ཨུཏྤལ་གྱི་འདབ་མ་འདྲ་བ་ནི་དཀྱུས་
རིང་ཞིང་ཡངས་པ། དཀར་ནག་འབྱེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་དུ་འོང་བ་པདྨའི་
འདབ་མ་འདྲ་བ། སྤྱན་ལ་རི་མ་།།།ར་རི་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པས་སྤྱན་གཉིས་

དག་པ། སྤྱན་གྱི་ཡུལ་གཟིགས་པ་ལ་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ། སྤྱན་གྱི་རྫི་མ་ཡིད་དུ་འོང་བས་སྡུག་པ་སྟེ་སྤྱན་གྱི་ལྗཀོ། །སྤྱན་གྱི་སྟེང་གི་སྨིན་མ་གཉིས་ཀྱི་སྨིན་ཚུགས་རིང་བ། སྤུ་འཇམ་པ། མདོག་སྔུམ་པ། སྤུ་རིང་ཐུང་མཉམ་པ་བཞི་དང་། སྙན་གཉིས་རིང་ཐུང་ཆེ་ཆུང་སོགས་མཉམ་པ། སྙན་གྱི་དབང་པོ་ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤྲང་བ་གཉིས་དང་། ཤངས་གཟེངས་མཐོ་བ་དང་། སྣ་བས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་དང་༏ ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བར་ཆེ་ཆུང་འཚམས་པ་དང་། མཆུ་ཤིང་ཐོག་བིམ་པ་ལྟར་དམར་ལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཙམ་དུ་དང་བ་གཉིས་དང་། ལྗགས་པདྨ་ལྟར་མཉེན་པ། སྲབ་པ། དམར་བ་གསུམ་དང་། མཆེ་བ་བཞི་ཟླུམ་པ། རྩེ་རྣོ་བ། མདོག་དཀར་བ། རིང་ཐུང་མཉམ་པ། བྲིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ལྟ་དང་། གསུང་འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་བརྗོད་ཆེ་བ། གསུང་ལ་རད་རོད་ཀྱི་འཇོར་བག་མེད་པས་མཉན་ཞིང་འཇམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ། ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་གཉིས་དང་། ཕྱག་གི་རི་མོ་རྣམས་གསལ་ཞིང་མདངས་ཡོད་པ། གཏིང་ཟབ་པར་དོད་པ། མ་ཆད་པར་རིང་དུ་དོད་པ་གསུམ་དང་། སྐུ་མཉེན་ཞིང་འགྱིངས་ལེགས་པས་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ༏ རིང་ཐུང་སྦོམ་ཕྲ་སོགས་མ་འཚོལ་བས་རིམ་པར་འཚམས་པ། མཚན་

རྣམས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མཐའ་དག་གསལ་ཞིང་རྫོགས་པ།   སྐུ་ཁྲོན་ཆེ་བས་ཕོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ།   སྐུ་ཤིན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དུ་གྱུར་པ།   སྐུ་ལ་རྩུབ་པའི་བག་མེད་པས་འཇམ་པ།   སྐུ་རིང་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པས་ཞུམ་པ་མེད་པ།   སྐུ་ཤ་རྒྱས་པ།   སྐུ་མི་ལྷོད་པར་ཤིན་ཏུ་གྲིམ་པ།   སོར་མོ་དང་ཡན་ལག་རྣམས་སྦོམ་ཕྲ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་བཅུ་ནི་སྐུ་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་།   སྐུ་ལ་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ།   སྐུ་མི་མཛེས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ།   མིག་རྣ་སོ་དྲེག་སོགས་དྲི་མས་གཙང་བ།   ཁྲུས་སོགས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་བྱི་དོར་བྱས་པ་འདྲ་བ་དང་བཞི་ནི་སྐུ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ།   །དཀུ་ལྷུམ་པ་ཞེས་པ་དཔྱིའི་སྟ་ཟུར་གྱིས་མཚོན་པའི་སྐེད་པ་ལྷུམ་པ།   སྐེད་སྐབས་འཚམས་པས་སྐབས་ཕྱིན་པ།   སྐེད་པ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བས་མ་རྙེང་བ།   སྐུའི་ཕྱལ་ཏེ་ལྟོ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པས་ཕྱང་ངེ་བ་བཞི་སྐུ་སྨད་ཀྱིའོ།   །ལྟེ་བ་གཏིང་ཟབ་པ།   ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་གཉིས་དང་།   སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ།   སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ལྟ་ན་སྡུག་པ་གཉིས་དང་།   དཔེ་བྱད་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་སོགས་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོས་མཚན་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟེས་པས་གསུམ་པོ་དེ་ནི་སྤྱིའི་

ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་ནི། དཔལ་བེའུ་དང་། གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་དང་། གྲུ་བཞི་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་དང་། པདྨ་དང་། དུང་དང་། ཏ་དང་། བ་དན་ལ་སོགས་པ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་བརྒྱད་ཅུར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མཚན་དཔེའི་སྐབས་སུ་ཚིག་འདྲ་བ་རྣམས་མཚོན་གྱི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་དང་། དཔེ་བྱད་དུ་དེའི་ཁྱད་པར་ཕྲ་མོ་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་གོ་བར་བྱའོ༔ །གཙུག་ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པ་སོགས་ཁྱད་པར་འགའ་མ་གཏོགས། མཚན་དཔེའི་ཡོན་ཏན་ཅི་རིགས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཁོར་བསྒྱུར་སོགས་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི༔ སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ནི་དག་ཅིང་གསལ་ལ་རྫོགས་པས་ཆེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་སྟེ་གཞན་པས་ཆ་ཙམ་ཡང་འགྲན་དུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཚད་མེད་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་ཚད་དཔེས་ཕྱོགས་ཙམ་བསྟན་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པ། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སོ་སྐྱེ་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བསྡོམས་པ་བཅུར་བསྒྲེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་དངོས་པོ་གཅིག་འགྲུབ་བོ། །དེ་འདྲ་བར་བ་སྤུ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་འགྱུར་གྱིས་དཔེ་བྱད་གཅིག་འགྲུབ་བོ། །དེའི་ཚུལ་གྱིས་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱར་བསྒྱུར་བས། མཛོད་སྤུ་དང་གཙུག་ཏོར་གཉིས་མ

གཏོགས་པའི་མཚན་སུམ་ཅུ་པོའི་རེ་རེ་འགྲུབ་བོ། །མཚན་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་བོ། །མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་འབུམ་འགྱུར་གྱིས་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་བོ། །གཙུག་ཏོར་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱས་མགྲིན་པ་ཆོས་ཀྱི་དུང་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །

གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི། སེམས་ཅན་གྱིས་ཐོས་ན་དགེ་རྩ་བསྐྱེད་པས་མཉེན་པ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་རེག་པར་བྱེད་པས་འཇམ་པ་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །སླར་དོར་གྱི་དོན་སྟོན་པས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་བརྗོད་བྱའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་བཟང་བས་ཡིད་དུ་འཐད་པ་སྟེ་འདི་བཞི་དབྱངས་རང་གི་ངོ་བོའི་ཡོན་ཏན་དུ་འང་རུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་ཀུན་སློང་དགེ་བས་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་བག་ཉལ་སྤངས་པས་ཀུན་སློང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གཉིས་ཀུན་ ་ ་ ་ སློང་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་སྟེ་ངག་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱོན་མེད་པར་ལ་ཡང་གོ་རུང་ ་ ་ ་ ངོ་༑ ཚིག་དང་ཡི་གེ་གསལ་བས་གསལ་བ་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །ལྷུང་ངན་སེལ་བས་སྙན་ལ་འཇེབས་པ། ངེས་འབྱུང་གི་ཐབས་སྟོན་པས་མཉན་པར་འོས་པ། ཕ་རོལ་གྱི་དཔྱས་བྱ་མིན་ཞིང་ལོག་པར་སྨྲ་བ་སེལ་བས་མི་

ཚུགས་པ། ཉན་པ་པོའི་ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་སྙན་པ། ཆགས་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལྔ་ནི་ནུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་སྟེ་དབྱངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལའང་ཞུགས་ཀྱིས་གོ་རུང་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་པ་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ༑ །ངལ་དུབ་ལ་མི་སྐྱོར་བས་མི་རྩུབ་པ། ལྷུང་བ་ལས་ལྡང་བའི་ཐབས་སྟོན་པས་སྨྲད་མི་དགའ་བ་མི་བཟླང་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྐྱོར་བའོ༑ །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པས་རབ་ཏུ་དུལ་བ། གེགས་རྣམ་གཡེངས་སེལ་བས་རྣ་བར་སྙན་པ། ཤིན་སྦྱང་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་གདུལ་བྱའི་ལུས་དང་སེམས་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བརྟིས་པ་དེ་བཞི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྐྱོར་བར་བྱེད་པའོ། །ཐེ་ཚོམ་སེལ་བས་སྙིང་དགའ་བ། ལོག་རྟོག་དང་མ་ངེས་པ་སེལ་བས་བདེ་བ་སྐྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ལ་སྐྱོར་བ་སྟེ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དོ། །འགྲོད་པ་མེད་པར་བྱེད་པས་གདུང་བ་མེད་པ། ཐོས་པས་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པས་ཀུན་ཤེས་པ། བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བ་གསུམ་ནི་སིམ་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དཔེ་མཐུད་མེད་པར་སྟོན་པས་རྣམ་པར་གསལ་བ་ནི་ཆོས་ལ་སེར་སྣ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ༑ །རང་གིས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་སྤྲེལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་དགའ་བས་དགའ་བར་

བྱེད་པ། མ་ཐོབ་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བས་མངོན་པར་དགའ་བ། ཟབ་པ་སྟོན་པས་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པ་བཞི་ནི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཚད་མ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པས་རིགས་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྤྱོད་དང་འཚམས་པར་བསྟན་པས་དེའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་དང་། དོན་ཐ་དད་མེད་པ་ཡང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་མ་ཟློས་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ཤེས་པས་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །གོལ་བ་སྐྲག་པར་བྱེད་པ་སེང་གེའི་དབྱངས་དང་། འཁོར་ལ་ཁྱབ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གླང་པོའི་དབྱངས་དང་། གདངས་ཟབ་པ་འབྲུག་གི་སྒྲ་དབྱངས་དང་། གཟུང་བར་འོས་ཤིང་འདའ་བྱ་མིན་པ་ཀླུ་དབང་གི་དབྱངས་དང་། སྙན་ལ་ཡིད་འཕྲོག་པ་དྲི་ཟའི་དབྱངས་དང་། རྒྱུན་མི་ཆད་ལ་གོ་བྱེད་དང་སུན་འབྱིན་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་དབྱངས་དང་། ཐག་རིང་པོར་གྲགས་པ་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་། གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལྟས་སུ་གྱུར་པས་བཀྲ་ཤིས་པ་ཤང་ཤང་ཏེའུའི་དབྱངས་དང་། ཚིག་བཙུན་པ་ལྷ་དབང་གི་དབྱངས་དང་། བདུད་སོགས་ལས་རྒྱལ་བ་ལྔའི་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆེ་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་བཅུའོ། །ཉོན་མོངས་མེད་པས་བསྙོད་ཀྱང་མ་ཁེངས་པ། སྨད་ཀྱང་མི་དམའ་བ། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་ལས་

གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའམ་བརྡ་སྦྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་སྒྲ་ཀུན་གྱི་
རྗེས་སུ་ཞུགས་པ། དྲན་པ་ཉམས་པ་མེད་པས་སྒྲ་ཀུན་ཟུར་མ་ཆགས་པ།
དུས་དང་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གནས་པས་
དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པ། རྙེད་བཀུར་སོགས་ཀྱི་སྲེད་པ་དང་བྲལ་
བས་མི་ཞུམ་པ། འཁོར་དུ་བག་ཚ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་ཞན་པ།
ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོ་དུབ་མེད་པས་རབ་ཏུ་དགའ་བ། རིག་པའི་གནས་ཤེས་བྱ་
ཀུན་ལ་མཁས་པས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པ། དགེ་རྩ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
རྗེས་སུ་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་དོན་ཁོང་དུ་
ཆུབ་པར་མཛད་པས་ཐ་བ་མེད་པ། རྟག་པར་གསུང་བའམ་རྒྱུན་མི་འཆད་
པར་གསུངས་པས་རྒྱུན་ཆགས་པ། བརྗོད་བྱའི་དོན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབེལ་
ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་པས་འབེལ་བ་སྙེ་དེ་ལ་བརྗིད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྒྲ་
གཅིག་ལ་ཡང་ལྷའི་སྐད་སོགས་དང་སྒྲའི་རྣམ་རིག་དུ་མ་གནས་པས་སྒྲ་ཀུན་
རྫོགས་པར་བྱེད་པ། སོ་སོས་གང་ཤེས་པར་འདོད་པའི་དོན་ཀུན་སྣང་བས་
དབང་པོ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ། དམ་བཅས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་གནོད་པས་མི་
བསྐྱོད་པས་མ་སྨད་པ། དུས་མིན་མི་འདོམས་ཤིང་དུས་ལ་བབ་པར་སྦྱོར་
བས་གཞན་དོན་འབྱུང་བ་ལས་མི་འགྱུར་བ། ཧ་ཅང་མྱུར་བས་སྒྲ་ཟུར་མི་ཕྱིན་

པ་སོགས་རྟབ་རྟབ་པོར་མི་གསུང་བས་མ་རྟབས་པ། ཐག་ཉེ་རིང་ལ་ཁྱད་མེད་པར་མཚུངས་པར་ཐོས་པས་འཁོར་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དོན་རྫོགས་པར་སྟོན་ནུས་པས་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་སྟེ། བཅུ་དགུ་པོ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ། དེ་སྙིང་ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་བདུད་དང་བཞི་འཇོམས་པ་བསྟན་ཏེ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །

སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི། སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་དུ་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་བདེ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྟ་བུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའམ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དྲི་ཟ་རབ་དགའ་འདུལ་ཕྱིར་དྲི་ཟའི་པི་ཝཾ་ལེན་པར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་རྣམ་པར་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་པ་བཟོ་སྤྲུལ་སྐུ་སྐྱེ་སྤྲུལ་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་དཔེར་ན་བཟོ་བྱས་པའི་གཟུགས་ལྟར་གདུལ་བྱའི་ངོར་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྗོད་དོ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་རྣམས་ཀྱང་བཟོ་སྤྲུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་སྐུར་གཏོགས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་དང་རི་

དྭགས་རུ་རུ་སོགས་སྐྱེ་གནས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་དུ་བཞེད་ལ། གཞན་ཡང་རིང་བསྲེལ་དང་པདྨ་དང་ནོར་བུ་དང་ཟས་གོས་ཤིང་རྟ་སོགས་སེམས་ཅན་ཕན་བདེ་ལ་སྦྱོར་བའི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དེའི་ཕྲིན་ལས་ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པས་རྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབད་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གསུམ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཕྲིན་ལས་འཇུག་སྙམ་ན། སྐུ་སྣང་བ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། གསུང་གྲགས་པ་ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེ་དང་༑ ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེའི་ཁྱབ་པ་སྤྲིན་དང་། སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཚངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲོ་བ་ཉི་མ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནོར་བུ་དང་། གསུང་གི་སྣང་བ་སྒྲ་བརྙན་དང་། སྐུའི་གསང་བ་ནམ་མཁའ་དང་། གཞན་དོན་མཛད་པ་ས་གཞིའི་དཔེ་དགུས་བསྟན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཕྲིན་ལས་དེས་སེམས་ཅན་ལ་གནས་སྐབས་བདེ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཕན་པ་མཐའ་དག་མཛད་དེ། རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཚད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། འགྲོ་བ་རྣམས་ལམ་གྱི་རྟེན་

མངོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ཚད་མེད་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། མདོར་བསྡུ་ན་སངས་རྒྱས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་རྟག་ཁྱབ་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་སྐུའི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐལ་པའི་མུར་ཐུག་པར་གསུངས་ཀྱང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ལ། སོ་སོར་ཕྱེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དེའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་དང་། བསྒོམ་པའི་སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟོབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་འཁོར་བའི་སྟོབས་དང་། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྟོབས་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནས་དཔེ་དང་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ལ་མཁས་པའི་སྐབས་སོ།། །།

འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐབས།

༄། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལས། འདུས་བྱས་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་གང་ཞིག །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་སྐྱེ་གནས་འགག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་སྟེ་མཚན་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་ཤིང་སྐྱེ་འགག་མེད་······པའོ༔ །འདུས་བྱས་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་དྲུག་དང་། རྐྱེན་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། རྒྱུ་དྲུག་ནི། བྱེད་པའི་རྒྱུ། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ། རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ནི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འབྲས་བུ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ལ་ནུས་བཅས་ནུས་མེད་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་མྱུ་གུ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མྱུ་གུ་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལ་དམྱལ་བ་པའི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱུར་འཇོག་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་མི་བྱེད་པ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་ལ། དེ་དག་གིས་བརྒྱུད་ནས་ཕན་པའང་འགར་ཞིག

སྲིད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། བྱེད་རྒྱུ་ནུས་བཅས་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་དགོས་ཤིང་འདི་ནི་རྒྱུ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་ལོ། །བྱེད་རྒྱུ་འདིའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཡི་ཚུལ་ལ་མི་རྨོངས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་འགའ་ཞིག་བསྟན་པ་ལ། སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་དང་། རྣམ་ཤེས་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ། མྱུ་གུ་ལ་ས་ཆུ་སོགས་དང་། ཤེས་པ་ལ་དམིགས་རྐྱེན་དང་དབང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་མྱུ་གུ་ལ་ས་བོན་ལྟ་བུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་། མུན་ཁང་གི་བུམ་པ་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་སུའང་གསུངས་ཤིང་། ཡང་བྱེད་རྒྱུ་བཅུར་ཡང་འཆད་དེ། སྐྱེ་བའི་བྱེད་རྒྱུ་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། གནས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟས་བཞེས་ལུས་གནས་པ་ལྟ་བུ། རྟེན་པའི་བྱེད་རྒྱུ་བཅུད་རྣམས་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ། བསྟན་པར་བྱ་བ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་རྒྱུ་མུན་ཁང་གི་གཟུགས་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ། འགྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཙོ་བསྲེག་བྱེད་པའི་མེ་ལྟ་བུ། འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ཟྭ་བཟ་བ་ལ་ཐོར་བ་ལྟ་བུ། གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་བྱེད་རྒྱུ་བཟོ་ཤེས་པ་མགར་བས་གསེར་གྱི་དངོས་པོ་ལས་གདུ་བུ་སོགས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། ཡིད་ཆེས་པའི་བྱེད་རྒྱུ་དུ་བ་ལས་མེར་ངེས་པ་ལྟ་བུ། གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་རྒྱུ་གཏན་ཚིགས་ལས

བསྒྲུབ་བྱ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལྟ་བུ། འཐོབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ལམ་ལས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུར་ཞུགས་སོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་སྡེ་མདུང་ཁྲིམ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ནི་ཚོགས་པ་གཅིག་པའི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སེམས་དང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དང་། མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། སེམས་བྱུང་རྣམས་དང་། བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་དང་རྗེས་འཇུག་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་དང་རྗེས་འཇུག་དེ་དག་དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཅེས་བྱའོ། །ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་ནི་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་དང་། མེད་ནམི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་མྱུ་གུ་ལ་ས་བོན་དང་ཆུ་སོགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་རིང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་ངུ། ཕ་རོལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུ་རོལ་འཇོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟར་ཡིན་ཏེ༑ དངོས་སུ་གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་རྒྱུ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་

དུས་མཉམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཅིག་མེད་ན་གཅིག་ཤོས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་ལས་རྒྱུར་བཞག་པའོ། །སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་རིགས་འདྲ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དགེ་སེམས་ལས་དགེ་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་དང་། ནས་ལས་ནས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་འབྲས་བུའི་སྔར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་གཙོ་ཆེར་རང་གི་རིགས་དང་སར་གཏོགས་པ་ལ་བཞག་པའོ། །མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཚུངས་པ་ལྔས་མཚུངས་ཏེ། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་རྟེན་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས། ཡུལ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་པར་མཚུངས། དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གཅིག་པར་མཚུངས། རྣམ་པ་སྔོ་སོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གཅིག་པར་མཚུངས། རྫས་ངོ་བོ་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའོ། །འདི་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཕན་ཚུན་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་ཚུལ་ནི་གོང་བཞིན་ནོ། །ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ཞེས་པ། ཀུན་འགྲོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་ལོགས་སུ་ཕྱེད་པ་ཙམ་མོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ཉོན་མོངས་ཅན་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྐལ་མཉམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡང་འགྲོའོ། །དེ་ཡང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན

སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུའི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། །རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ནི་འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་སྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་ལོགས་སུ་ཕྱེད་པ་སྟེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དྲུག་གོ །

འབྲས་བུ་ལྔ་ཡི་དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་བདེ་སྡུག་གི་མྱོང་བ་སྐྱེད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་ཆ་རྣམས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་པ་རང་རྒྱུད་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི་བྱེད་རྒྱུའི་འབྲས་བུར་གྱུར་ཚད་ལ་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་སྐལ་མཉམ་དང་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་བརྗོད་དོ། །སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ལྷན་ཅིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་བུམ་པ་བྱས་པ་ན་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཡོད་པ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་འདྲ་བ་ལས་མིང་བཏགས་པའོ། །དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་སོ༑ །བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས

སྤྲང་བྱ་བྲལ་བའི་ཆས་འགོག་པ་སྟེ། འདི་རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུར་བཞག་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཀྱང་འདིའི་གེགས་སྤང་བྱ་སྤང་བ་ལས་འདི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་ཡིན་ནོ། །བརྟག་འགོག་མ་གཏོགས་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ལ་རྒྱུ་མི་བཞག་ཟེར་ཀྱང་། ས་བོན་བསྲེག་པ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཆད་སྨྱུ་གུ་མེད་པའི་བརྟག་མིན་འགོག་པའི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་ཙམ་དུ་འདྲ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་ད་ལྟའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་བྱས་ཕོ་ནའི་བདག་འབྲས་སུ་བརྗོད་རུང་ངོ་། །རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པའང་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་འདྲ་བའི་ཆ་འགའ་ཞིག་དང་བསྟུན་ཏེ་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུར་བརྗོད་པའང་ཡོད། འབྲས་བུ་དེ་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཐུན་འབྲས་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་རྒྱུའི་སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་བུ་བརྗོད་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྔས་བསྐྱེད་ལ། རྣམ་སྨིན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ལྔས་བསྐྱེད་དེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཕྱིར། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུས་མ་བསྐྱེད་པའོ༑ །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མ་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་བཟོ་སྤྱོད་ལམ་སོགས་

ཀྱི་སེམས་དང་། ཟག་མེད་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ནི་གོང་གི་རྣམ་སྨིན་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལས་སྐྱེ་འོ། །ཟག་མེད་སྣང་ཅིག་དང་པོ་ལ་རང་གི་སྔོན་དུ་རིགས་འདྲའི་སྐལ་མཉམ་ཀྱང་མེད་པས་རྒྱུ་གསུམ་ལས་སྐྱེ་འོ། །དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུ་མེད་པ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་གཞན་ལྔ་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ་ལྷག་མ་རྣམས་གོ་སླའོ༑ །

རྐྱེན་ནི་བཞི་སྟེ་རྒྱུ་ཡི་རྐྱེན་ཞེས་པ་བྱེད་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ལྔ་པོ་བསྡོམ་ནས་དེར་བཞག་པའོ། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་ཞེས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྔ་མ་གང་ཞིག་རང་གི་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་སྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྷག་མེད་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སེམས་སྣང་ཅིག་ཐ་མ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི་ཆོས་ཐམས་དེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའོ། །བྱེད་རྒྱུ་ལ་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞི་ལས་

དམིགས་རྐྱེན་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གཉིས་ནི་བློའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་དང་གཞན་གཉིས་ནི་འདུས་བྱས་ཀུན་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་རྐྱེན་བཞིས་བསྐྱེད་དོ། །དེར་དམིགས་བསལ་དམིགས་རྐྱེན་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་གྱིས་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་བསྐྱེད་དོ། །དེ་ལ་སེམས་བཀག་པ་ཙམ་ལས་དམིགས་རྐྱེན་མེད་དོ། །གཞན་གཟུགས་ཅན་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བདག་གཉིས་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དེ་དག་གི་སྐྱེད་ཚུལ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བ་རང་གི་བློས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུའི་ཚུལ་བསྟན་པས་སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་རྒྱུས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུས་རྒྱུ་འབྲས་འཆོལ་བ་མེད་པར་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་གནས་པ་མིན་པར་རྒྱུ་ལས་གློ་བུར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་གེགས་བྱས་པས་སྤོང་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་པའི་རྒྱུས་རྒྱུ་ལ་རེིལ་པོ་དང་བྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུས་སེམས་ལ་རིལ་པོ་དང་རྟག་གཅིག་བྱེད་པོར་འཛིན་པ་ཞིག་སྟེ་ཆོས་དུ་མ་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པར་ཤེས་

པར་བྱེད་ལ། བྱེད་རྒྱུས་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་སྤྱིར་ཆོས་རྣམས་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་དྲུག་པོ་དེས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ཤིང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཚུལ་གོ་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདི་སྔོན་གྱི་ལས་ལས་མ་བྱུང་བ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་མ་འཆོལ་བར་དཀར་ནག་གི་ལས་སོ་སོར་སྨིན་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན། གཅེར་བུ་པ་སོགས་སྔོན་ལས་ཁོ་ན་རྒྱུར་འདོད་པ་བསལ་ཕྱིར་སྔོན་ལས་ཁོ་ན་མིན་ཡང་སྐྱེས་བུས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་དཔྱའི་རྒྱུ་དག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ནོ། །དམིགས་བསལ་གྱི་རྒྱུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མིན་ཡང་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཚད་བདག་འབྲས་ཀྱིས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་དག་གིས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཐར་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྒྱུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་དེ་ཡང་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཤིང་།

སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་གཉིས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་བས་རྒྱན་བཞི་པོ་འདི་དག་གིས་ནང་གི་ཤེས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་སྐྱེ་ཚུལ་བདེ་བླག་ཏུ་གོང་དུ་ཚུད་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུས་མ་བྱས་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞིར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ལྟོས་ནས་དབྱེ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གློ་བུར་བྲལ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་དང་། དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་དང་། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་དང་། རྒྱུ་མཚན་མ་མེད་པ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད། འབྲས་བུ་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བཞག་སྟེ། དེ་དག་གི་རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་དངོས་དངོས་མེད་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། དང་དུ་ལེན་ཞིང་འཛིན་པ་སོགས་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །

རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་འདུས་མ་བྱས

པ་བསྟན་ཏེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིར་ཡང་གསུངས་སོ། །

ཡང་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད། དེ་བཞིན་དུ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟོང་པ་ནང་སྟོང་པ་ཉིད། ཕྱི་དང་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། དེ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཕྱོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱོགས་ལ་ཆེན་པོར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རོ༔ །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་གྱི་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་སྐྲག་པ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཁམས་གསུམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད། སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་ལ་དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན

མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གང་ལ་རྟག་ཆད་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མེད་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་པས་རང་གི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་མི་དམིགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ༑ །དོན་དམ་པ་ནི་རྟོགས་བྱའི་མཆོག་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཐོབ་བྱའི་མཆོག་མྱང་འདས་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་གང་ལ་འབོར་བའམ་འདོར་བ་མེད་པ་ནི་འདོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ༑ །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདི་བདུན་ནི་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སྡེ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་དང་མཐའ་བྲལ་དང་༑ རང་བཞིན་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། དོར་

བ་མེད་པ་དང་། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་དུའང་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་ནས་དེ་དང་དེར་ཞེན་པའི་དམིགས་པའི་འཛིན་སྣངས་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་སྤྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཚད་ལ་མི་སྟོང་བ་མེད་པར་བསྟན་པས་གོང་གི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའོ། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གདགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཏགས་དོན་གཟུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མེ་ཡི་ཚ་བ་དང་ཆུའི་གཤེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་མཚན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཆོས་སུ་ཞེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། ཆོས་འདི་དག་གཉེན་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལྟ་བུར་གནས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་ནས་སླར་ཡང་དེ་དག་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དངོས་མེད་

ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་གི་རང་བཞིན་ནམ་བབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རང་བཞིན་ཉམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ། །

དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། སྤྱོད་བྱ་ཕྱི་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དང་། ཕྱི་ནང་དེ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ནམ༔ ལུས་སེམས་གཞི་རྣམས་དང་། གནས་ཀྱི་གཞི་སྣོད་རྣམས་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་བཞི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ནི། རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་གསུངས། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མཐོང་བའི་བློ་ལ་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཅེས་བཏགས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཐོང་ན་དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་དེ་རང་ངོས་སྟོང་པ་དོན་དམ་པ་སྟོང་ཉིད། བློ་དེས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་དེ་དག་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པ་ལ་བརྒྱད་དེ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དག་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མཐའ་ལས་འདས་པ། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་འཁོར་བ། དོར་མེད་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་དུ་ཡང་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པ། རང་

བཞིན་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ནི་སྐབས་འདིར་རང་མཚན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་འཁོར་བ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། ལམ་དང་སྦྱུང་འདས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དེ་དང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བསྒོམ་མོ་ ་ ་ ཞེས་གསུངས་ཞིང་། དེ་བཅུ་བཞིའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། སྔམ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་བདག་གཉིས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སེལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་དབྱེ་བ་གསུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་བཞི་པོ་བསྡོམ་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉི་ཤུའོ། །

སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བློ་འཇུག་པའི་རིམ་པའམ། རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་གྲངས་དང་། རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་མམ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཆོས་ཀུན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཙམ་ཁེགས་པའི་

མེད་དགག་སྟེ། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་བཅད་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་སྤྲོས་བྲལ་མཐའ་དག་མ་རྟོགས་པའོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། དངོས་མིན་ཡང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་དགོས་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་བློའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་འདི་རྣམས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཡང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དག་རང་རང་གིས་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ། ཐོགས་རེག་མེད་པ་ལ་ནམ་མཁའ་དང་། སྤྱང་བྱ་ཟད་པ་ལ་བརྟག་འགོག་དང་། གང་ན་གང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བརྟག་མིན་འགོག་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བསལ་བའི་ཆ་ནས་བདེན་མེད་དུ་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལས་མ་འདས་པས་ན།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་ས་ལ། འདི་འདྲའི་འདུས་མ་བྱས་འདི་དག་ནི་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་རྣམ་རྟོག་ཁོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བློས་ཕར་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་བློས་གཞིག་ན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་གང་ཡང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཡིན་པས།

དེ་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དག་རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པ་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་སྣང་བ་བསླུ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡེ་ནས་སྟོང་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྣང་སྟོང་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི།

གང་གིས་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར།

གསུང་མཆོག །

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་དངོས་དངོས་མེད་དུ་གདགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་སོ་སོ་རང་ས་ནམ་འབྱེས་པར་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཏེ། སྣང་དང་སྟོང་པའམ་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་ཐ་མི་དད

པའི་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་སུ་གདགས་པར་མཛད་དོ༎ །འདི་ནི་སྤྲོས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་གནས་ཤིང་དུས་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་མེད་པ༎ སྤྲོས་བཏགས་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ། དེའི་ངང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བླ་ན་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་པའོ། །ཟུང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་པ་འདི་ནི་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་དང་མི་འདྲ་ཞིང་དངོས་དངོས་མེད་གང་གི་མཐའ་ལའང་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྒྱུས་མ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད༎ ལྟོས་ནས་བཏགས་པས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་འདས་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཡང་དག་ཡིན་པ་དེ་ལ་དགོངས་ནས།

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས།

དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས༐ །

ཞེས་དང་།

བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལྡོག་པས་སོ། །
མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས༐ །

ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས།

ཕུང་པོ་རྣམ་དཔྱད་སྟོང་པ་ཉིད། །ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་མེད། །
རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ངོར་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཐ་དད་དུ་ཕྱེ་བ་མེད་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ན། འདི་ལ་བསལ་བྱ་མི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ༐ །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐིག

པ་ཆེན་པོ་ན་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གཏིང་ སླེབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་ཅིང་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་བདེན་པ་གཅིག་པུ་དོན་དམ་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་དོན་ཡོད་ལ། མཐར་ཐུག་བདེན་པ་གཅིག་པུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་མ་སྐྱེས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ དག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པའི་ དོན་འདི་ལ་བཟོད་པ་ནམ་ཐོབ་ན་དེའི་ཚེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ མཐའ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཐེ་ ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བློ་མ་སྦྱང་ཞིང་ཚོགས་བསགས་པ་དམན་པ་ བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་བློ་ཅན་རྣམས་སྐྲག་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་ མོད་ཀྱི། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྡན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ གནས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་མེད་ལྟ་བུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཕྱེས་པའི་བློ་ལ་འགལ་བ

ལྟར་སྣང་ཡང་། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བརྟག་ན་དཔེན་བཞིན་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་འགག་པ་ཡོད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་འགག་པ་ལ་ཟབ་པ། སློབ་ལམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་དུས་མིན་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ། བློ་ཆུང་བ་དག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཡོད་ན་ཤེས་ཤིང་གོམས་པར་བྱ་བ་དོན་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་དཀའ་ལ། བློ་ལྡན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ཤིང་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་འབའ་ཞིག་དུས་མིན་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡོངས་སུ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་ལ་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཚད་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་། ཕལ་པའི་བློ་ལ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ན་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་འཐད་ལ། སྒྲུབ་པར་བྱེད་ན་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་འགལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་དོན་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་བློ་དང་ལྡན་པ་

དག་གིས་དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པ་བསླུ་མེད་དུ་ཡོད་ཀྱི། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟ་བུ་མི་རིགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་ནས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་པས་མཐོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བའི་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བློ་དམན་པ་དག་གིས་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་ལ་མཐོང་བའི་དམ་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། མཐོང་བ་དམ་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་འགལ་བར་འཛིན་ལ། ཟབ་མོའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པའི་མཐོང་བའམ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དེའི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་སྲིད་ལ། དམིགས་པས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་སྤྱོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་མཆོག་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་ལའང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་

སྤྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ། ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་
ཐ་སྙད་དུ་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཡང་གོང་དུ་ཆགད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགལ་མེད་དོན་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་གཉིས་མེད་ལ་ཟབ་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་
པར་བྱེད་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་
དང་༑ ཐོབ་མེད་ཉིད་ཐོབ་པའི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པ་ལའང་། བྱིས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་འགལ་འདུར་བཟུང་ནས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་རྣམ་
བཞག་གཞན་དང་གཞན་དུ་འཆད་པར་སེམས་ཀྱང་། ཟབ་མོའི་བློ་དང་ལྡན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཐོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དམིགས་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉི་ཚེ་བས་
བསྡུས་པའི་འབྲས་བུ་ཉི་ཚེ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་
ལུགས་ནི་བསྒྲུབ་ཐོབ་མེད་པར་ཤེས་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་
པ་ལ་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་བྱེད་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ཡང་དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་མེད་དང་ཐོབ་མེད་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་
བསྒྲུབ་ཅིང་ཐོབ་པ་བསླུ་མེད་ཡིན་པའི་ཚུལ་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་
ནི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་ཟབ་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོང་
རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་ཟུང་འཇུག་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྡན་

འདི་ནི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཟབ་མོའི་དོན་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལའང་ཆ་འདྲ་བ་འབྱུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བློ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་བུར་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡང་དག་པ་འདི་ལ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་སྐྱེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྐབས་སོ།། །།

དེ་ལྟར་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་བཅུའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ནས། དེ་དག་གི་རྟོགས་བྱའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་དོན་རིགས་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ནི། མདོ་ལས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །

མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། དང་པོ་འདུ་བྱེད་པ་ཞེས་པ། ཆོས་གང་ཞིག་རྒྱུ་

རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པ་ཅན་ནམ་འདུས་བྱས་སུ་གཏོགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པས་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་མ་བྱུང་བ་ནི་མ་སྐྱེས་ལ། གང་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་མ་ཚོགས་པའི་སྔ་རོལ་ན་མེད་ཅིང་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཡང་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པར་འགག་ཅིང་། རིམ་པས་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་མ་ལོག་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྔ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་པ་དེ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་བྱུང་ནས་མ་ཞིག་བར་དུ་རྟག་པའོ་སྙམ་དུ་འཁྲུལ་བར་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་འབབ་ཆུ་དང་མར་མེའི་མེ་ལྕེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ། བེམ་པོར་གྱུར་པ་ཕྱི་སྣོད་དང་ནང་གི་ལུས་དང་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་གློག་དང་ཆུ་བུར་སྤྲིན་སོགས་ནས་ལྷུན་པོའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པའི་ཡུན་རིང་ཐུང་ཇི་ལྟར་སྣང་ཡང་། སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་འདི་དག་མཐར་འཇིག་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བར་མཐོང་བས་ཤེས་ཏེ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་གནས་སྐབས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་འགྱུར་ན། མཐར་

འཇིག་པ་དང་། བར་དུ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ད་ལྟར་བྱུང་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པར་འགྱུར་རིགས་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གལ་ཏེ། དཔེར་ན། འཇིམ་པ་དང་། སྐྱེས་བུའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་དང་དབྱུག་གུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བུམ་པ་སྐྱེ་ལ། སྐྱེས་ནས་ཇི་སྲིད་དུ་ཐོ་བ་སོགས་འཇིག་པའི་རྒྱུ་དང་མ་འཕྲད་བར་དུ་བུམ་པ་དེ་ཉིད། རྟག་པར་གནས་སོ་སྙམ་ན། བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་རང་གྲུབ་པའི་དུས་ལས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པར་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་མི་འགག་པར་གནས་ན་གནས་སྐབས་ཕྱི་མའི་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། བུམ་པ་ལ་ནི་སོ་སྙིང་དང་། རི་མོ་དང་མདོག་དབྱིབས༔ ནང་དུ་ཆུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ། སྐྱེས་བུའི་ལག་ཏུ་བཟུང་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་སོགས་ཡུལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་གནས་སྐབས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། བུམ་པ་རང་གི་རྡུལ་རྫས་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དང་། མེ་ཆུ་མགར་བ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་བྱས་ནས་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བུམ་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལས་མ་བསྒྱོད་ལ་རྣམ་པ་གཞན

དུ་མ་གྱུར་ཅིང་རྐྱེན་གཞན་དང་མ་འཕྲད་པའི་དུས་ན། དེ་ལ་སྔར་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཞན་དངོས་སུ་མ་མཐོང་ཡང་། དུས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་ཁྱད་མེད་པ་མི་སྲིད་པས་བུམ་པ་བྱུང་ནས་ཞིག་པའི་བར་ལ་སྐད་ཅིག་ཅི་ཙམ་ཚོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་འགག་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཚད་རང་གི་ངང་གིས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་ཡིན་པས་འཇིག་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་མི་དགོས་སོ། །ཐོ་བས་བུམ་པའི་རྒྱུན་མི་གནས་པར་བྱེད་པ་ནི་བུམ་པ་རྟག་པ་ཐོ་བས་གཟོད་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་ན་ཞིག་མི་ནུས་སོ། །འོན་ཀྱང་བུམ་པ་རང་ཉིད་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ལ། བུམ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་། ཐོ་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་ལས་གྱོ་མོའི་གནས་སྐབས་བྱུང་བ། དཔེར་ན་འཇིམ་པའི་རྒྱུ་དང་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་རིགས་འདྲ་བར་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱེད་པའི་ཐོ་བས་བུམ་པ་ཞིག་ཅེས་འཇིག་རྒྱུར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་མོ། །རིགས་པ་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པའི་སྣང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོ་བས་བུམ་པ་ཞིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ཕྲ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མ་ཤེས་པར་བུམ་པ་རེ་ཤིག་རྟག་ཀྱང་འཇིག་རྒྱུ་གཞན་གྱི་དབང་པོ་ནས་མི་རྟག

པར་བྱས་སོ་སྙམ་པ་ནི་འཁྲུལ་པའོ། །དེས་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་མི་འདྲ་བ་ཚོགས་པ་ལས༔ དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་རིགས་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གི་དང་ཚུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་བགོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་ལས་གསར་དུ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱུའི་འཕེན་པ་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་རིགས་འདྲ་བར་མཐུད་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱུ་ལོག་པའི་ཚེ་མཐར་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་ཀྱང་འགག་པའི་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ཅན་དུ་སྣང་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པར། རང་ཉིད་དང་གིས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཕྱི་རོལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེནལྷུང་དང་ཆུ་དང་ས་དང་། རི་རབ་དང་རྡོ་རྗེའི་རྡོ་བ་ལ་སོགས་སྲ་བརྟན་གྱི་དངོས་པོར་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་སྤྲིན་བཞིན་གསར་དུ་ཆགས་ལ། རེ་ཞིག་གནས་པ་དང་། མཐར་མེ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ཤིག་སྟེ་ནམ་མཁའི་དང་དུ་སྟོང་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལྟར་གནས་བཞིན་པའི་དུས་ན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི

འབྱུང་བ་བཞི་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་པོ་རྣམས་ནི། ཀྱེན་གྱི་དབང་གིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་དམིགས་པ་དང་། སྔོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུའི་བཀོ་བསྲེག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། མེ་སོགས་འབྱུང་བ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་རྙིང་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ནང་གི་སེམས་འགྱུར་བའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འགྱུར་བ་ཉིད་འཛིན་ཐོབ་པའི་ ་ ་ སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་ན། སྐད་ཅིག་མའི་མི་རྟག་པར་གྲུབ་ཀྱང་མདོག་དབྱིབས་རེག་བྱ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚུངས་པའི། འདྲ་བ་གཞན་རྒྱུན་ཆགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་སྔ་ཕྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་ཏེ་རྟག་པར་རློམ་པར་ཟད་དོ། །ནང་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་ལུས་དང་དབང་པོའི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་གསར་དུ་ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེ་ལ། རིས་མཐུན་པར་གནས་པའི་མཐར་ཆེ་འཕོས་ཏེ་འགག་པ་ཡིན་པ་དང་། ད་ལྟ་གནས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་༑ དང་པོ་མངལ་ན་གནས་པ་དང་། བཙས་པ་དང་། བྱིས་པ་ནས། རྒས་ཤིང་འཁོགས་ཏེ་འཆི་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ། ན་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རིམ་པས་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་སྡུག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་རིམ་པས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་བར་ཚོར་བས

ཟིན་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྔ་ཕྱི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་། སྔོན་ལས་ཀྱི་འཕེན་པ་དང་མཐུན་པར། དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་དང་། མཆོག་དམན་དང་། བདེ་སྡུག་དང་། ཡུལ་དང་བྱ་བ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་ཐ་དད་དུ་མར་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །ཤེས་པས་བསྡུས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ནི༔ རིས་འདྲ་བར་རྒྱུན་འབྱུང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུའམ། མི་འདྲ་བ་འདོད་པའི་སེམས་གཡེང་བ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཡང་། གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་མགྲོགས་པར་འབྱུང་ཞིང་འགྱུར་བ། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དམིགས་རྐྱེན་སོགས་རྐྱེན་བཞི་པོ་སྣ་ཚོགས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རིས་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་ནས་སོ་སོའི་ཚེ་ཚད་རྫོགས་ཀྱི་བར་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྲེང་བ། སྐྱེ་འགག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་རིག་པར་བྱའོ༔ ། དེ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྐྱེན་འདུས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་རིམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། བསྐལ་པར་གནས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལོ་ཟླ་ཞག་དུས་ནས་སྐད་ཅིག

མའི་བར་གྱི་སྐྱེ་འགག་སྣང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་་་འཇུག་པ་ཙམ་གྱི་མི་རྟག་པར་ཤེས་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་མོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པས་ན།

མདོ་ལས། རྗེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་གླང་པོ་ཆེའི་རྗེས་མཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན། མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་མཆོག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་པའམ། འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་དེ་ལའང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་་་གྱི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་དང་འབྲས་བུས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་མིན་ཀྱང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་སིམ་པ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཟག་བཅས་དེ་དག་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོའམ། དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་འདྲེས་ལ། དེ་སྐྱེད་པའི་སྒོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མཐོ་རིས་ན་ཡང་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་དང་། སྡུག་པ་དང་བྲལ་བ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པ། འདོད་པ་བཙལ་ཀྱང་མ་

སྙེད་པ་ལས་བྱུར་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཙམ་ནས། དུད་འགྲོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མི་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་ཤེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གཞན་གཉིས་ལས། འདི་ནི་ངོ་བོའི་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། སྡུག་བསྔལ་གྱི་མིང་གཉིས་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།

མདོ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཞེ་ན། གང་སྐྱེ་བ་ན་སྡུག་བསྔལ། གནས་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ། འགྱུར་བ་ན་བདེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

སྡུག་བསྔལ་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་ནི། དམྱལ་བར་ཚ་གྲང་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་དོ། །མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་སུ་སྡུག་པ་བྲལ་བ་སོགས་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྡུ་བར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་མོད་དེ་ནི་ནམ་ཞིག་འབྲལ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་དགོངས་ཀྱི། འདིར་ནི་བྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བཞིན་པའི་ཆ་ནས་བརྗོད་པའོ། །

འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་མཐོ་རིས་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་ན་ཡང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་ཐུབ་པར་མཐར་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ་

མཐའ་བཞིས་བསྡུས་པ་ལས་མ་འདས་པའོ། །འགྱུར་བའི་ཚེ་ན་ཟུར་གྱི་བདེ་བ་དེ་ཉིད་ཡིད་གདུང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་ནི། བུ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ལྟ་བུ་སྟེ། བུ་མ་བྱུང་ན་དེ་ཤི་བའི་མྱ་ངན་ཡང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་མདོ་ལས། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་ན་བདེ། གནས་པ་ན་བདེ་ཡང་འགག་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདེ་བ་ཆེ་ཕྲ་གང་སྤྱོད་ཡང་སྔ་མ་རིམ་པས་འགག་ནས་ཕྱི་མ་རིམ་པས་སྐྱེ་ལ་མཐར་རྒྱུན་འགག་པས་མ་བསྡུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བ་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྤྲིན་དཀར་མཛེས་པ་དང་འདྲ་ལ། འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ངན་སོང་སོགས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་མང་པོ་འགྲུབ་པ་དང་། ཐར་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་ནི་མཆོག་ཆུང་ལ་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་ཟག་བཅས་ཉེན་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་ཕན་ཆད། གནས་སྐབས་བདེ་ཡང་རུང་སྡུག་བསྔལ་ཀྱང་རུང་། བཏང་སྙོམས་སུ་གྱུར་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཕྱི་མའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པས་མ་འོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དུག་ཅན་གྱི་ཟས་དང་། འབྲས་ཀྱི་ནད་གཟེར་སྨིན་འགྱུར་

དང་༏ གསོད་སར་གོམ་པ་འདོར་བའི་གྲངས་བཞིན་འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཇེ་ཉེར་སོང་བ་ལྟར། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གནས་པ་ལ་དགོངས་ནས།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འགག་པ་ན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དུ་མི་མངོན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟག་བཅས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཆར་མཐའ་དག་ལ་འདིས་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་འདི་ལ་བསམ་ན།

འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་ཙམ་ཡང་། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེའི་འོབས་དང་སྲིན་མོའི་གླིང་ལྟ་བུར་ཡིད་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་སྐྱེ་བ་དང་འདུས་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་འདོད་པ་ཁོ་ནར་འཕྲུན་ཏེ། དེ་དག་གི་མཐར་འབྱུང་ངེས་པའི་འཆི་བ་སོགས་ལ་བསམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དག་ཀྱང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དོ། །སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་འདི་དག་གིས་ཡོངས་སུ་བཅིང་བའི་ཕྱིར། ཟག་

བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོའམ། སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས། སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ། དོན་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་སྐྱེ་ཞིང་ཐར་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཆགས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་བར་ཤེས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་གཉེན་པོས་སྤང་བ་ལས་ཟག་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་དུ་ལོག་པའི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཏན་དུ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་འཕང་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རིགས་པས་གྲུབ་སྟེ། འཁོར་བའི་ཕུང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་འདི་དག །རྟག་པ་དང་གཞན་དུ་མི་འཕོ་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་རེས་འགའ་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་རྗེས་སུ་དཔོགས་ནུས་ལ། རྒྱུ་དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་ཡོད་ཅིང་། ལས་ཉོན་ལས་བྱུང་བ་ལ་རིགས་པས་འཐད་པ་མཐོང་

བས་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བརྩེ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་པ་ཁྱད་པར་ཅན། ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ན། གང་ཞིག་ལས་རྣམས་གསོག་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་རྩ་བ་ཅན་དུ་ཤེས་ཤིང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ངའམ་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟག་པའི་ཚེ། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་བཞིན། གདགས་པའི་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཤིང་བདག་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བས་རློམ་པ་ཙམ་དུ་ངེས་པ་ རྙེད་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ རྩད་ནས་སྤངས་པ་ལས། ཟག་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་གཏན་དུ་ཁེགས་པའི་འགོག་པ་ཡོད་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་གིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པ་དེ་ལ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་རེ་ཞིག་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་ཉན་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐེག་དམན་མྱང་འདས་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྲིད་ཞིར་མི་གནས་པའི་མྱང་ འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱ་བླ་ན་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ ཀྱི་ས་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའང་རིགས་པའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལས་སྤྲངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་དམན་པ་ཉིན་རང་གི་མྱང་་་་་
འདས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་བསྲེག་པ་
སླར་མི་སྐྱེ་བ་ལྟར་འཁོར་བ་གཏན་དུ་ལོག་པས་ཐར་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་འབྱུང་བ་བཞིན། ལམ་གོམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྐྱོན་རྣམས་འབྱུང་ངམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་
སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལ་བདག་ལྟ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འབྲལ་མི་རུང་བ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་
ཀྱང་ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་བཞིན་སེམས་རྐྱེན་གྱིས་རེ་ཞིག་གོལ་བ་ཙམ་ཡིན་ལ།
དེ་ཟློག་བྱེད་གཉེན་པོ་བདག་མེད་སོགས་ཀྱི་དོན་མཐོང་པའི་རྐྱེན་རྙེད་པར་གྱུར་
པའི་དུས་ན་ཡང་། སྔང་བས་མུན་པ་བསལ་བ་ལྟར་བདག་ལྟ་སོགས་སྐྱོན་
གྱིས་མི་ཚུགས་ན། གཉེན་པོ་གོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ན་སློས་ཅི་
དགོས་ཏེ། ཐྲོ་གཉེན་པོའི་ངང་ཅན་ལས། བཟློག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མི་སྲིད་
དོ༔ །དེ་གང་ཞེ་ན་བདག་མེད་སོགས་གཉེན་པོ་རྣམས་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་
བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཉེས་པའམ། འཆི་བ་མེད་པ་ཡིན་པས་འབད་རྩོལ་གྱིས་
དེ་ལས་ཟློ་ལྡོག་པར་མི་བྱེད་ལ། འཆི་བ་མེད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། རིགས་པས་
གནོད་པ་ཡོད་ན་འདོར་སྲིད་པ་ལ། དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་རིགས་པས་གྲུབ་
པ་ཡིན་པས་ནམ་ཡང་གནོད་པ་མཐོང་ནས་འདོར་མི་སྲིད་པ་དང་། འབད་

པས་མི་བཟློག་ལ། རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་ངས་སོགས་ཀྱི་བློ་དང་གཉེན་པོ་བྲལ་ནས་ཉམས་པའང་མི་སྲིད་དེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དུས་ན། བློ་ཉིད་དང་གིས་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ། རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་འབའ་ཞིག་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་རྣམས་ཀྱིས་འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་ཏེ། བློས་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ཕྱོགས་མི་གཏོང་བར་འཛིན་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་ལ་སྦྲུལ་མེད་ཤེས་པའི་བློ་ལ་སྦྲུལ་འཛིན་གྱིས་སྐབས་མི་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས།

འཆི་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །

འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་ཟློག་སྟེ། །བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ལ། དྲི་མ་གློ་བུར་བ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་གྱུར་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་སླར་མི་སྐྱེ་བར་བཅོམ་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྐུའམ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐུའོ། །སྡུག་ཀུན་གྱི་ཉེས་པ་རགས་པ་ལྷ་ཅི་སྙོམས་ཀྱི་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤང་བར་མ་ནུས་པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་བས། འགྱུར་བའི་ཟུག་རྡུ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བདེ་ཆེན་གྱི་སྐུའོ། །འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་ལ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་འཇིག་པ་མེད་པ་ནི་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྐུ་སྟེ། དེ་ཡང་སྲིད་པ་སྒྱུ་མ་རྒྱུན་ཆད་ནས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་སྙིང་ནས་སྨྱུགས་པའི་རྒ་བ་དང་། ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བས་ན་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་བཞིའི་ཉེས་པ་ཆ་ཙམ་ཡང་མི་གནས་པས་ན་རིམ་པ་ལྟར། རྟག་བརྟན་ཞི་བ་འཕོ་མེད་གཡུང་དྲུང་གི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའོ། །བདག་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དངོས་མེད་ཉི་ཚེ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྲིད་ཞི་ཀུན་ཁྱབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གནས་གྱུར་ཐོབ་པ་ནི་བདག་དམ་

པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བ། སྟོབས་བཅུ་དང་དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་གཞལ་དུ་མེད་པ་མཉམ་པ་མེད་པ་མཐའ་དག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དོན་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྟེན་དམ་པར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལྟར་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི། འགོག་པ་ཞི་བ་བསིལ་བ་གྲུ་ནོམས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བླ་ན་མེད་པ་མཆོག་དང་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ཐར་པའི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མྱང་འདས་ལ་དམིགས་ཏེ་བླ་ནམེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་འདི་ལྟར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པས་ཆོས་རྣམས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བདེ་སྡུག་མྱོང་བ་པོར་བཏགས་པ་བདག་གམ་གང་ཟག་དང་བྱེད་པ་སོགས་སུ་རློམ་པ་དེ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་རློམ་པར་ཟད་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བརྟག་ནགང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་དད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བདག་དེ་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཡིན་ན། ཕུང་པོ་རྣམས་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། ཕུང་པོའི་བྱེ་བྲག་གཟུགས་བདག་ཡིན་ན། རྡུལ་ཕྲན་གྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་བདག་དུ་མར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཚོར་འདུ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱང་དུ་མའི་ཕྱིར་བདག་ཀྱང་དེར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་སྐད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པས་བདག་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོར་ན་རྡུལ་ཕྲ་རབ་དང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ཆ་ཅན་དུ་མ་ཚོགས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ནོ༔ །ཕུང་ལྔ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཡན་གར་བ་ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས༔ དེ་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཡོད་ན། ལས་བྱེད་པ་དང་། བདེ་སྡུག་སྤྱོད་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་མི་རུང་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་ཕན་གནོད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། །གནས་མ་བུའི་སྡེ་པ་དག་གིས་བདག་ནི་ཕུང་པོ་དང་གཅིག་ཐ་དད་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མས་དཔྱད་ན་ཕྱོགས་གཉིས་པོ་གང་རུང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་ཡོད་པར་མི་རུང་སྟེ། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ནི་འདིར་ལོག་ལ་དེ་གཉིས་

གང་ཟུང་མིན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་ཚུལ་ཞུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ · · · · ·
རོ༑ །དེ་ལྟར་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་བདག་ཕན་ཚུན་
ལྡན་པ་མ་ཡིན། གཟུགས་ལ་བདག་མི་གནས། བདག་ལ་གཟུགས་མི་
གནས་པ་དེ་ལྟར་ཚོར་བ་སོགས་ལ་སྦྱར་བས་ཉི་ཤུ་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་ ·
རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་སྟེ། དེ་དག་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་བརྟེན་ནས།
ཀུན་བཏགས་པས་ན་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་འཇིག་ལྟ་བཅོམ་པའི་ཚེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ ·
ཆར་འཇིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་རྩ་བ་འཇིག་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་
དང་དུ་ལྟ་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་ཚངས་པ་ ·
དྲྭ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བདག་རྟག་པ་དང་། གཅིག་
པུ་དང་། དབང་སྒྱུར་བ་དང་། ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་བཏགས་
པ་ཧི་སློད་པ་དང་། བུམ་པའི་ཆ་བྱད་འཁོར་ལོ་དང་དབྱིག་གུ་སོགས་མཐོང་
བས་རྫ་མཁན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། བདག་གི་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་མལ་ཆ་
དང་ཟས་གོས་སོགས་མཐོང་བས་བདག་ཡོད་པར་དཔོགས་པ་དང་། བདག་
མེད་ན་ལམ་ལ་འབད་པ་སོགས་དོན་མེད་དེ་སུ་ཡི་ཆེད་དུ་མི་འགྱུར་བས་བདག་
མེད་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པ་སོགས། བདག་ཡོད་སྨྲ་བ་ཕྱི་རོལ་པས་གང་སྨྲས་
པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་འབད་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་པར་ཅན་བདག་མེད་པ་ལ་དེ་

ཡི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་རྟག་ནལས་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་དང་། བདེ་སྡུག་མཐོ་དམནདག་མ་དག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་མི་སྲིད་པ་དང་། གཅིག་པུ་ཡིན་ན་ཁྱད་ཆོས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་སྣ་ཚོགས་མི་སྲིད་པ་དང་། ཀུན་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་མི་འདོད་པ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཁྱབ་པ་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་ལྡན་པ་ལ་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་བདག་གཞན་དགེ་སྡིག་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉི་ཚེ་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དོ། །བདག་གི་ངོ་བོ་ཚད་མས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ལ་དེའི་ཕན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མོ་གཤམ་བུའི་གོས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །མལ་ཆ་སོགས་བདག་གི་བར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན༑ བདག་མེད་ཀྱང་ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་རྒྱུན་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་ཡོད་ན་ཐར་པའི་ལམ་མི་སྲིད་དེ། བདག་ཡོད་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་བདག་ཏུ་ཆགས་པ་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་ལམ་མི་སྲིད་ལ། བདག་ཆགས་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བར་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ལེན་པ་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་བས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་ཐབས་མི་སྲིད་དོ༑ །བདག་མེད་པར་སྨྲ་བ་ལ་ཐར་པ་ཡོད་དེ་གོང་ལས་བཟློག་པ་འདོར་ལེན

གང་ཡང་མི་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་འདས་འགྲུབ་བོ། །ཕན་པ་སྒྲུབ་ཅིང་གནོད་པ་སྤོང་བ་ནི་བདག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་པའི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པོ་དང་སྤྱོད་པོ་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཤིང་རྟ་ཞེས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། འཕང་ལོ་སོགས་ཡན་ལག་དང་ཤིང་རྟ་གཉིས་གཅིག་པ་མིན་ཞིང་། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྡན་པའང་མིན། ཡན་ལག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་གནས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ལ་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་གནས་པའང་མིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་གཞན་པའི་རྫས་སུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན། ཡན་ལག་ཅན་ཤིང་རྟ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས།

བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུད་ཀྱི་སེམས། །ཁྱོད་ནི་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །

འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བརྗོད་པ་ལྟར༐ །

དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ༐ །

ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་རིགས་པས་ཁེགས་ཀྱང་༐ དེའི་གདགས་གཞི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གྲུབ་བོ་སྙམ་ན་འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྣང་བ་བསླུ་མེད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ལས་སྣང་བར་ཟད་ཀྱི། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ན་དེ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཟུགས་བརྙན་དང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག །ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ། ཐམས་ཅད་ལ་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་པོའི་གཏན་ཚིགས་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་

ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྣང་བ་ལ་ནི་བསྙོན་དུ་མེད་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་དབང་གིས་སྣང་བར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་། འོན་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་གི་གཞི་ཕྲ་རབ་གཉིས་སམ། གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་གམ། ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆས་སྟོང་བ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་རང་སྡེ་དངོས་སྨྲ་བ་དག་གིས་འདོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཕུང་སོགས་ཆོས་ཐམས་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཡིན་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བཀག་པའི་སྟོང་ ་་་ པར་འདོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་གཉིས་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་ནི། སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དབུ་མ་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་རིམ་དང་ཅིག་ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་སྙད་ཁས་ལེན་ཚུལ་སོགས་ནང་གསེས་ཀྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དབུ་མ་སྤྱིའི་གནད་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་མོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར

དཔྱད་ན་སྐྱེ་བ་མི་དམིགས་ཏེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་ན་བདག་གམ། གཞན་ནམ། གཉིས་ཀའམ། གཉིས་མིན་པ་རྒྱུ་མེད་དེ་མཐའ་བཞི་གང་རུང་གི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདག་ལས་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ། བུ་བཙས་ཟིན་པ་ལ་ཡང་བཙས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སླར་ཡང་སྐྱེ་ན། ས་བོན་ལྟ་བུ་དེ་ཡང་ཡང་ཐུག་མེད་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་རིམ་པས་འགྱུར་བ་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས་ན་རེ། འཇིམ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལས་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་ལྟར་ས་བོན་སོགས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་། ས་བོན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་སྤྲངས་ནས་མྱུ་གུའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་གོ་འཕོས་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། ས་མྱུག་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དག་ལ་ད་ལྟར་ཡོད་མེད་དང་མདོག་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་དམིགས་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་མེ་ཆུ་དང་དགེ་སྡིག་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ཧ་ཅང་ཐལ་བས་གནོད་དོ། །ས་མྱུག་སོགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་མེ་ཆུ

སོགས་དང་མི་འདྲའོ་སྙམ་ན། རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་འདྲ་བ་བར་མ་ཆད་པ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའོ། །བསྟན་བཅོས་སུ་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པས་ཀྱང་རྒྱུ་ཞིག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡོད་པར་རྒྱུ་འབྲས་གཅིག་ཅེས་ཁས་མི་ལེན་པས་ན་བདག་སྐྱེ་འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་མོད་ཀྱི། མ་ལས་བུ་བཙས་པ་དང་། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་ན། རྒྱུ་འབྲས་ལ་གཞན་དུ་བཏགས་པ་ཡོད་མོད། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་གཞན་སྐྱེ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ངོ་བོས་གྲུབ་ན། འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་ནུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་བཞིན་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་སྐྱེས་ཟིན་གཉིས་ཕན་ཚུན་མི་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ན་མར་མེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་ཏེ། གཞན་ཡིན་པར་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡིན་ཚད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་ངེས་ཏེ། ཕན་འདོགས་བྱེད་དང་འདོགས་བྱར་འབྲེལ་ཞིང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བས་སྐྱོན་དེ་མེད་ཅེ་ན། ནས་དང་མེ་ཏོག་རྡོ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ

མིན་པ་བཞིན་དུ་ནས་རང་གི་ས་སྨྱུག་གཉིས་ཀྱང་། གཞན་ཡིན་པར་དོན་འདྲ་བས༔ སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པར་ཡང་མི་རུང་བར་ཐལ་ན་ཡང་། སྐྱེད་བྱེད་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྣམ་བཞག་རུང་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་འབྱུང་གི་དང་ཚུལ་དཔྱད་མི་བཟོད་པར་གྲུབ་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ས་སྨྱུག་གཉིས་གཅིག་གི་དུས་ན་གཅིག་མེད་པས་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་འཐད་དེ་བརྟགས་པ་ཙམ་མོ། །

དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མེད་ཀྱང་སྲང་མདའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འགག་བཞིན་པ་དང་སྐྱེ་བཞིན་པ་ཕྲད་པ་མི་འགྲུབ་པས། སྲང་མདའི་དཔེས་བསྟན་པ་དོན་མེད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་དང་དུས་གཅིག་པའི་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུའང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བརྟགས་པ་ཙམ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱོན་གོང་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་བརྟག་མི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་བརྟགས་ན་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཙུང་ཟད་མི་དམིགས་ཀྱང་མ་བརྟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་དུ་ས་བོན་ལས་སྨྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་སྣང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་གནས་པ་དང་འགག་པར་གདགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་བདེན་པ་དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གྲོང

ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ས་མྱུག་ལྟ་བུ་བདག་དང་གཞན་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མི་འགྲུབ་བོ། །

གཞན་དག་ན་རེ་སྐྱེ་བ་གཞན་གསུམ་བཀག་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་ཁས་མ་བླངས་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་དཔྱད་ནཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་དེ་དམིགས་ན་ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའི་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་བ་སྟེ་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་པ་འདེབས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འགྱུར་ནའང་། དེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་དམིགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་དབུ་མ་པས་བཞེད་ལ། དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྣང་བ་འགལ་བར་བཟུང་ནས་རྩོད་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པས་བཀག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཏན་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཚད་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་མ་བཀག་སྟེ་དགག་གཞི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་དགག་བྱ་ཡན་གར་བ་ཀུན་བརྟགས་པའམ། བདེན་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད

དང་། དགག་གཞི་སྣང་བ་གཉིས། རི་བོང་རྭ་མེད་དང་གཉག་གི་རྭ་ཡོད་ལྟར་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འདོད་པ་སྟེ་མཐར་དཔྱད་ན་དངོས་སྨྲ་ལས་མི་འདའ་ཞེས་སྤོན་ཀྱི་རིགས་པ་སྨྲ་བ་དག་གིས་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་ཟིན་ཏོ། །

བདག་གཞན་གཉིས་ཅར་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་ཕྱོགས་གཉིས་ཆར་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་འབབ་ཅིང་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་གོང་དུ་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པས་དཔྱད་ན་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་ལ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་པ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ་སྣང་ཙམ་མ་འགག་ལ་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མས་དུ་མ། གཅིག་གིས་དུ་མ། གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་མུ་བཞི་པོ་གང་དུ་ཡང་དཔྱད་ན་མི་འགྲུབ་སྟེ། ཡུལ་དབང་ཡིད་བྱེད་སྣང་བ་སོགས་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་གཅིག་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ན། རྒྱུ་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐ་དད

མི་དང་གཅིག་སྐྱེད་པས་ན།   ཐ་མི་དད་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་ལ།   དེ་བཞིན་དུ་ཐ་དད་མེད་པས་ཀྱང་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་པ་མི་སྐྱེད་པས།   ཐ་དད་ཐ་དད་མེད་པའམ་དུ་མ་དང་གཅིག་ནི་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལ།   དུ་མ་དང་གཅིག་གིས་མ་བསྡུས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར།   དེས་བསྡུས་སོ་ཅོག་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་གང་དུའང་མེད་པར་འགྱུར་རོ།   །གལ་ཏེ་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་ཡང་དུ་མ་སྐྱེད་དེ།   ཡིད་བྱེད་དེ་མ་ཐག་པས་མིག་ཤེས་ཉིད་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྐྱེད་ལ།   དབང་པོས་ཡུལ་འཛིན་པ་ཅན་དང་།   ཡུལ་གྱིས་རང་རང་གི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ན།   རྒྱུ་སོ་སོས་བསྐྱེད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་དག་དང་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ནི་དུ་མར་འགྱུར་རོ།   །འདོད་ན་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་འབྲས་བུ་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཅན་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།   །བྱེ་བྲག་དེ་རྣམས་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་ཅེ་ན།   རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པར་བཏགས་པ་དོན་མེད་དེ་གཅིག་བྱེད་པར་འགྱུར་ལ་དེར་སྐྱོན་གོང་དུ་ཆཤད་ཟིན་ཏོ།   །

གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ལྡོག་པས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་ཆོས་ལ་བྱ་བ་བྱས་ནས།   རྫས་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་མི་སྐྱེད་པས་རྣམ་ཤེས་ནི་རྒྱུ་མེད་འགྱུར་རོ།   །འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ་

བྱེ་བྲག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་དུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གལ་ཏེ་མེ་ཏོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་གཅིག་གིས། རང་གི་རིགས་འདྲ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་སོགས་འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡོད་དོ་སྙམ་ན། རྒྱུ་གཅིག་པུ་དེ་ཁོ་ནས་བྱེད་དམ། གཞན་དང་བཅས་ནས་བྱེད༑ དང་པོ་ལྟར་ན་ཐ་དད་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་གཅིག་མི་བྱེད་པས་གཅིག་དང་དུ་མ་རྒྱུ་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྔར་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཡུལ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་དེས་ཀྱང་། སྣང་བ་ཡིད་བྱེད་ལ་ལྟོས་ནས་མིག་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུས་ན། གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེད་དོ་ཟེར་ན། བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བུ་དེ་གཅིག་པུར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུས་ཁྱད་པར་སོ་སོར་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱུ་གཅིག་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་དོ་ཟེར་ན། མིག་དབང་ལྟ་བུས་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པ་ཙམ་ལས། མིག་ཤེས་སོགས་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་ལོན་ལོང་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གནོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་པའོ༑ །

གཞན་ཡང་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་ན། འབྲས་བུ་ལ་ཆོས་དུ་མ་

མེད་པར་རིགས་ན་ཡང་དུ་མ་མེད་པའི་ཆོས་གཅིག་བདེན་མི་སྲིད་དོ། །དུ་མས་དུ་མ་བསྐྱེད་ན་རྒྱུ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པས་རྒྱུ་དུ་མ་ཚོགས་པ་དོན་མེད་དོ། །གཅིག་གིས་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་རྒྱུ་གཅིག་པུ་ཆ་མེད་པ་མི་སྲིད་ལ། རྒྱུ་གཅིག་གིས་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།། །དེས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་གཅིག་བདེན་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་དེས་བརྩམ་པའི་དུ་མའང་མེད་མོད། ཆོས་དུ་མ་ལའང་རིགས་མཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལས་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་། གཅིག་ལའང་ཁྱད་པར་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དུ་བཏགས་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇོག་པ་ཙམ་ལས་དཔྱད་ན་མུ་བཞི་གང་དུ་ཡང་མི་འགྲུབ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟག་མི་བཟོད་པ་རྨི་ལམ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་ཅེས་གཏན་ཚིགས་ལྔ་ཡི་གྲངས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ།། དེ་ལྟར་ཆཔད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་མོད་འདི་རྒྱུ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་ནས་གཏན་ཚིགས་བཞིར་བྱས་ན་ཡང་འཐད་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ།

དཔེར་ན་དུས་གསུམ་གྱིས་ཕྱེ་ན་འབྲས་བུ་དེ་འདས་པ་འགག་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ལ། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ད་ལྟ་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་དེ་ཡོད་པའམ་མེད་པའམ་གཉིས་ཡིན་གཉིས་མིན་གང་སྐྱེད། གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྱེའོ་སྙམ་ན་མི་འཐད་དེ། ཡོད་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་གྲུབ་ཟིན་པས་ད་གཟོད་རྒྱུས་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ནམ་སྨིན་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ན་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མེད་པ་ནི་སྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སྔར་མེད་པ་ཉིད་རྒྱུས་གསར་དུ་ཡོད་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། མེད་པ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤང་སྟེ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་དོན་ལ་སྔར་མེད་པ་ཉིད་ཕྱིས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྣང་བ་ལ། སྔར་མ་སྣང་བ་དང་ད་ལྟ་སྣང་བ་གཉིས་བློས་སྦྱར་ནས། སྔར་མེད་སྐྱེའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་མེད་པ་ཡང་སྔ་ཕྱི་བསྡོམ་ནས་བཏགས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཙམ་ལས་ཡོད་པ་མེད་པར་གོ་འཕོས་པ་དང་། མེད་པ་ཡོད་པར་གོ་འཕོས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་དང་

འགག་པ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་། བདག་ཡོད་པ་དང་བདག་མེད་
སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྣང་ཙམ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་པས།
ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ཆོས་གང་ཡང་གོ་འཕོ་བ་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། སྐྱེ་
འགག་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་དུའང་མི་དམིགས་
པའོ༏ །དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་ན། དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཚུལ་མི་སྲིད་པས། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟར་ཁས་ལེན་
སྙམ་ན། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་སླུ་མེད་ཙམ། ཡོད་མེད་
དུ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་མི་སྲིད་དེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མི་སྲིད་དེ་དངོས་འགལ་བར་ནཕུང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་ ་ ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་འདི་སྐབས་གཉིས་མིན་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། མཐའ་བཞིའི་སྤྲོས་
བྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །ཞེས་པ་དང་།
ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཞེས་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བར་ཁསལེན་པ་ལྟར་ན།
དངོས་འགལ་བར་ནཕུང་གསུམ་མི་སྲིད་པས་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་
དང་༏ གང་ཡང་མིནཔ་ལ་དོན་འདི་ཡིན་ཞེས་གོ་རྒྱུ་མེད་པས་ཅི་ཡང་ཁས་མི་

ལེན་པ་ངན་གཡོའི་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལས། རང་ལུགས་འདི་ཞེས་ངེས་པ་མི་རྙེད་དོ་
སླམ་དུ་བྲིས་པ་ལས་དང་པོ་པ་བློ་ཆུང་རྣམས་སེམས་ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ།
དམིགས་པ་ཅན་གྱི་གཞི་ལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་མཐའ་བཞི་ཅིག་ཆར་ལོག་པའི་
འཛིན་སྟངས་མི་སྲིད་པས། ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་
ལ་འཛིན་སྟངས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་
བཞིན་ལས་མ་འདས་པའོ། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤྲོས་བྲལ་
ལ་ནི་མཐའ་བཞི་གང་གིས་ཀྱང་དམིགས་པ་དང་ཁས་ལེན་མེད་མོད། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་མུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུ་
མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་ཚིག་གིས་མཚོན་པར་དཀའ་བ་སྨྲ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་
སྤྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དཔྱིད་ཐག་
ཆད་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞིག་གཟུང་འཛིན་མེད་ཀྱང་རང་
བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་བ་ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངོ་བོ་ལ་དཔྱོད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། ཐོག་མར་གཅིག་བདེན་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་པར་བྱ་
སྟེ༑ འདུས་བྱས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས། གཟུགས་ཅན་རྣམས་ནི་སྟེང་འོག་ཕྱོགས་
མཚམས་དབུས་ཀྱི་ཆར་ཕྱེ་བས། བུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་གདགས་གཞིའི་ཆོས་དུ་མ

ལ་གཅིག་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས། གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་། ལུས་དང་ཡན་ལག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཆ་ཤས་སུ་གསིལ་ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་ཅན་རྡུལ་དུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚིག་ནས། ཕྲ་རབ་དེ་ལ་ཕྱོགས་རྡུལ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐོར་ཚེ་ངོས་སོ་སོ་ཡོད་ན་ཆ་བཅས་ཐུག་མེད་དང་། མེད་ན་ཕྲ་རྡུལ་ཇི་ཙམ་ཚོགས་ཀྱང་ཇེ་ཆེར་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་པ་སྣར་ཚཤད་པ་བཞིན་ཏེ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་སོ་ཅོག་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཚོགས་བརྒྱད་དམ་དྲུག་པོ་དེ་ཡང་སེམས་སེམས་བྱུང་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ལས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་འགག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དཔྱད་པས། ཐེམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་མེད་པ་དང་། ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཐེམ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ནི་དགག་བྱ་བསལ་བའི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས། མདོར་ན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གཅིག་བདེན་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་གྲུབ་

པས་གཅིག་ལས་བརྩམས་པའི་དུ་མའང་མི་འགྲུབ་ཅིང་། གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདེན་པར་གྲུབ་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། རྒྱས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་དཔྱོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་གཏན་ཚིགས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ། སྣང་བའི་དུས་ན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་སྣང་བ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་བཙོས་མ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆད་དང་འགྲོ་འོང་སྐྱེ་འགག་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་བ་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དང་མཐུན་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞལ་ན་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སླུ་མེད་ཙམ་ལས། མཐའ་བཞི་དང་མུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་ལ། བདེན་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆར་བ་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་སྣང་ཙམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཆེས་

འཐད་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དང་། བདེན་བཞི་དང་མཆོག་གསུམ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་ཁོངས་སུ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་གཞན་ཇི་སྙེད་པ་འདུ་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྣང་བ་མ་བརྟག་ཉམས་དགའ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པའི་རྣམས་གྲངས་རྒྱས་པ་ནི་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་སྣང་ཞིང་དེ་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་བྱ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོགས་བྱའི་མཆོག་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པའི་ཡུམ་ཉིད་དོ། །སྣང་སྟོང་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་བསམ་བརྗོད་དང་བྲལ་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་

མཉམ་པར་འཇོག་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་གཟུགས་བརྙན་དང་སྤྲུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་མཚུངས་པར་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མ་རྨོངས་པར་རྟོགས་ཤིང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའི་སྐབས་སོ།། །།

དེ་ལྟར་གནས་བཅུ་དང་སྡོམ་བཞིའི་དོན་རྟོགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་མོའི་བློ་ལྡན་དེས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན་དེ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་སོགས་ལ་ཚུལ་བཞིན་མཁས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ནི་གོང་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་དང་། ཟབ་པ་སྡོམ་བཞིའི་དོན་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས

ཤེས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་རྣམ་དག་གསུང་རབ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་ལ་མཁས་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་ལུང་ཡང་དག་ཏུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་རྒྱས་པར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། གཟུང་སླ་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྒྱང་པ་ཙམ་སྡོམས་པ་མདོ་ཡི་སྡེ་དང་། བར་མཐའ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྔད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་འདས་མ་འོངས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསུང་བ་དང་། གང་ལ་ཡི་རང་ནས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ལ་བསླབ་པ་གང་བཅས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་ལྡན་པ་དང་། དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སྔོན་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེས་རབས་བརྗོད་པ་དང་༑ བྱང་སེམས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཕར་ཕྱིན་སོགས་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ། འདི་ལ་རྣམ་པར་འཐག་པ་དང་མཚུངས་བྲལ་ཀྱང་ཟེར་རོ༑ །ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་

བཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ལྷ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད། དེ་རྗེས་གླེང་གཞི་སོགས་བཞི་ནི་འདུལ་བ། དེ་རྗེས་རྒྱས་རྨད་བྱུང་གཉིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད༑ གཏན་དབབ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མངོན་པའོ་ཞེས་ཀུན་བཏུས་སུ་གསུངས། དེ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་ན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དང་། དེ་ཡང་བསྡུ་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་གཉིས་སུ་འདུའོ། །

སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི་འདུལ་བ་མདོ་སྡེ་མངོན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རིམ་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་ངན་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལྟ་བ་དྲི་མ་ཅན་སྤོང་བ་དང་། བསླབ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་ཤེས་རབ་གསུམ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པའམ། ཡང་ན་མདོ་སྡེས་བསླབ་པ་གསུམ་ཀ །འདུལ་བས་ཚུལ་ཏིང་གཉིས། མངོན་པས་ཤེས་རབ་སྟོན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། ཡང་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས། མདོ་སྡེ་ཆོས་དང་དོན་གཉིས་ལ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བ་དང་། འདུལ་བས་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་པས་དེ་གཉིས་འཐེལ་གཏམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའོ། །གང་དུ་གསུང་བའི་ཡུལ་དང་གང་ཟག་སོགས་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་བཅས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཆོས་དང་དོན་དུ་ལྡན་པ་ ་ ་ དགོངས་པ་ཟབ་མོས་བསྟན་པ་ནི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །གླེང་གཞི་དང་ལྡན་པར་བཅས་པ་མཛད་ནས། ལྟུང་དང་ལྟུང་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ལྟུང་

བ་དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་ཉི་འདུལ་བའོ། །སྡེ་སྣོད་གང་དུ་བདེན་པ་བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་སོགས་ངེས་པར་བསྟན་པས་མྱང་འདས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ཕུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་སྣ་ཚོགས་ཕྱེ་ནས་ཡང་ཡང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། མདོ་སྡེའི་དོན་རྣམས་རིགས་པའི་ངེས་པས་མངོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། བརྩད་པའི་སྒོ་ནས་ཕ་རོལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བྱེད་པ་མངོན་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་པས་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་འཇོག་པ་དང་དོན་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་ཅིང་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཚོལ་ཞེ་ན། མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱ་ཕུང་ཁམས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་༑ མིང་དོན་འབྲེལ་ནས་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་འདོགས་པ་དང་། བུམ་པའི་ལྡོ་བ་ལྟ་བུ་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་བཞིའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་༑ དེ་ལས་ཐ་སྙད་རྣམས་གསལ་བར་བྱེད་མོད་ཀྱི་དེ་བཞི་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་ན་མིང་མི་དམིགས་པ་སོགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་འབྱུང་ངོ་༑ །དེ་དག་གདམས་ངག་གི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསྟན་ན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་

རྒྱན་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་དེའི་མིང་གི་སྒྲ་སྤྱི་ལ་སེམས་འཛིན་པ་རྩ་བའི་སེམས་དང་། གཞུང་དེར་རྗོད་བྱེད་ལེའུ་དང་ཤློ་ཀ་སོགས་གྲངས་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་གི་རབ་དབྱེ་ལ་དཔྱོད་པ་དང་། ཚིག་དེ་དག་གིས་བསྟན་དོན་རྣམས་ལ་རིགས་པ་བཞིས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དེ་ཀུན་རྩ་བའི་མིང་གི་དོན་ཙམ་ལ་འདུས་པར་བསྡོམ་ནས་བསམ་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དེ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་སྨོན་པ་བྱེད་པ་སྟེ་སེམས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། དོན་དེ་དག་ལ་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཙལ་བའམ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ༑ ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་དང་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་བའི་བར་གྱི་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་ཏེ་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སོན་པ་ན་རྟོག་པ་མེད་པའི་དཔྱོད་པར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་པ་ཕན་ཆད་དུ་ནི་རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་མིང་སྡོམ་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་ཞི་གནས་དང་། དེའི་དོན་འབྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་། མིང་དོན་གཉིས་ཀ

བསྒོམ་ནས་འཛིན་པ་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལམ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ ་ ་ ་
སོ༎ །བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་གནས་པ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་
ཤེས་བསྒྲུབ་པས་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ་མཆོད་ཅིང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ ་ ་ ་
ཀྱིས་ལམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་དུ་ཞི་ལྷག་ཁྱད་
པར་ཅན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་
ཤིང་གོམས་པ་ལས། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་
སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཐོབ་ནས། དེ་ལས་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་དུ་འགྱུར་
རོ༎ །མདོར་བསྡུ་ན་དངོས་པོའི་མཐའ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་ནས།
མོས་པ་ཡིད་བྱེད་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་དང་། དེ་ཕོ་ན་
ཉིད་ཡིད་བྱེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཏེ་དེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་ ་ ་
སྣང་བའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པས་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གནས་གྱུར་པ་ཐོབ་ ་ ་
པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། ལྷ་ཀླུ་གནོད་
སྦྱིན་མི་ལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་དོན་ལ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱེ་བྲག་འཛམ་གླིང་འདི་ལ་མཚོན་ན།
འཕགས་བོད་རྒྱ་ནག་ཤམ་བྷ་ལ་སོགས་ཀྱི་སྐད་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྩ་བའི་

ཡི་གེ་རྣམས་ལ་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྐད་ཡིག་སྦྱོར་དུ། ཨ་སོགས་དབྱངས་བཅུ་དྲུག ཀ་ནས་ཀྵའི་བར་གྱི་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་བསྡོམས་པས་ཨ་ཀྵ་ལྔ་བཅུ་པོ་དེ་ནི་མིང་ཚིག་མཐའ་དག་རྫོམ་གཞིའམ་ཕྱི་མོའི་ཡི་གེར་འདོད་དོ། །བོད་འདིར་ནི་ཀ་ནས་ཨའི་བར་ཀ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པ། དབྱངས་ཨ་ལི་མཚོན་པ་གི་གུ་སོགས་བཞི་ནི་རྩ་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། ཀ་ལིའི་ནང་ནས་རྗེས་འཇུག་བཅུ་དེ་ལས་སྔོན་འཇུག་ལྔ་དང་། ས་དང་ར་སོགས་ཀྱི་མགོ་ཅན། ཡ་སྟ་ར་སྟ་སོགས་ཞབས་འདོགས་རྣམས་དང་དབྱངས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་བཞི་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་བ་ལས་མིང་ཚིག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་ཡིག་འབྲུ་སིལ་བུ་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཀ་བ་སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པའི་མིང་འབྱུང་ལ། མིང་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་ཀ་བ་རིང་པོ་ལྟ་བུ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སྦྱར་ནས་སྟོན་པའི་ཚིག་འབྱུང་ངོ་། །ཚིག་དུ་མ་འདུས་པ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྒྱས་བསྡུས་ཅི་རིགས་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལེའུ་དང་། རབ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཚད་སྣ་ཚོགས་ཅན་འགྲུབ་པའོ། །རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ངག་འདི་དག་ལ་ལེགས་སྦྱར་ལྟར་ན་རང་བཞིན་དང་རྐྱེན་དང་རྣམ་འགྱུར་གསུམ་གྱི་ཁོག་ཕུབ་ནས་སྒྲའི་མཚན་ཉིད་བྱེད་ལ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལ་བྱིངས་དང་མིང་གི་རང་

བཞིན་གཉིས་བྱིངས་ཀྱི་མཐར་སྦྱོར་བའི་རྐྱེན་ལ། ཀྲི་ཏ་རྐྱེན་དང་ཀུན་ཆཎད་ཀྱི་རྐྱེན་གཉིས། མིང་གི་མཐར་སྦྱོར་བའི་རྐྱེན་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་དེ་ཕན་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ། རྐྱེན་དང་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་འཕྲད་པ་ལས། ས་ར་རྣམ་བཅད་དང་། ཤ།ཥ ནཎ་སོགས་སུ་འགྱུར་པ་དང་། ཡི་གེ་དབྱི་བསྣན་གྱི་སྒོ་ནས་སྔ་མ་ལས་གཟུགས་གཞན་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་འགྱུར་སྣ་ཚོགས་བརྡ་སྤྲོད་པའི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའོ། །བོད་སྐད་ལ་བྱིངས་སོགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་མེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མིང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཕྲད་ཀྱི་རྐྱེན་སྦྱོར་བ་དང་དེ་ཡང་འདས་མ་འོངས་སོགས་སྟོན་བྱེད་སྟོན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཙམ་ཡོད་དེ། བཙོམ་པ་དང་གཞོམ་པ་འཛོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྲད་ཅེས་པ་དེ་དག་རྐྱང་པས་དོན་མི་སྟོན་ཀྱང་། མིང་དང་སྦྱར་ན་ཚིག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་ལྷག་བཅས་སྤྱད་སྒྲ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་རུང་ངོ་། །རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ལ་གཅིག་ཚིག་གཉིས་ཚིག་མང་ཚིག་གིས་དབྱེ་བས་རྣམ་དབྱེ་ཉེར་གཅིག་བོད་པའི་སྒྲ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཉེར་བཞིར་ཆཎད་ཀྱང་། བོད་སྐད་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་བརྗོད་པ་ནི། མིང་ཕན་ཚུན་འཕྲད་པའི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལས་ཟུར་དུ་མེད། ཤིང་ལ་བསྣུན་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ། ཤིང་གིས་ཕུག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་བྱེད་པ།

ཤིང་ལ་ཆུ་འདྲེན་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཆེད་དོན། ཤིང་ལས་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལྔ་པ་འབྱུང་ཁུངས། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་དྲུག་པ་འབྲེལ་སྒྲ། ཤིང་ལ་བྱ་གནས་ལྟ་བུ་བདུན་པ་རྟེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའོ། །གཞན་ཡང་སྟེ་སོགས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། འམ་སོགས་འབྱེད་སྡུད་དང་། ཀྱང་སོགས་ཚིག་རྒྱན་དང་སྡུད་པ༔ གོ་སོགས་སླར་བསྡུའི་ཕྲད་རྣམས་དང་། དགར་བ་དང་བརྣན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ནི། རྒྱུ་མཚན་དང་གནས་སྐབས་གདམས་ངག་འབྱེད་སྡུད་ཀྱི་དོན་ཅན་དང་གི་སྒྲ། སྤྱི་ལ་འཇུག་པ་གང་དང་སུ། འདྲི་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཅི། མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་དང་བཞིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དུ་མ། བདག་པོའི་སྒྲ་པ༔ དགག་པའི་དོན་ཅན་མེད་དང་མ་དང་མི་དང་མིན། རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་པ་དེ་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ཡིན། གཞན་གཅོད་པ་ཁོ་ན། ངེས་བཟུང་ཉིད་ལ་སོགས་པས་མཚོན་ཏེ་ཚིག་གི་ཕྲད་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཕྲད་དེ་དང་རྗེས་འཇུག་བཅུ་པོའི་རྗེས་སུ་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཇུག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་བརྗོད་དོན་དང་མཐུན་པར་བྱཱ་ཀར་ཎའི་གཞུང་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཇི་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་སྦྱར་བར་བྱས་པ་ནི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔོན་འཇུག་གི་ནུས་པས་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་སྟོན་ཚུལ་འདི་ནི་

རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཀུན་ཆཎད་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་འདིའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཇུག་ཀྱང་ ་ ་
མགོ་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱིར་གསུངས་ཟིན་ཏོ། །ད་ལྟ་
གསུང་བཞིན་པའོ། །མ་འོངས་པ་ན་གསུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུའི་ཚིག
གྲོགས་མང་པོ་སྦྱར་མི་དགོས་པར། གསུངས་སོ། །གསུང་ངོ་། །གསུང་
བར་འགྱུར་རོ་ལྟ་བུས་བདེ་བླག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དང་སྐུལ་
ཚིག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཡང་འཇུག་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་། མིང་གི་
སྐབས་སུ་གཅན་གཟན་གཟིག་དང་། སྤྲིན་གྱིས་གཟིགས་ལྟ་བུ་ལས་མཐའ་
ཡོད་མེད་དུ་བྱས་པ་ནི། བརྗོད་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དོན་མི་ནོར་བའི་དགོས་པའི་
ཆེད་དུ་བཀོད་པ་དོན་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འདི་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་གླང་པོ་ཆེ་ལ་
ལག་ལྡན་དང་། རྟ་ལ་མགྱོགས་འགྲོ་ཞེས་སྟོན་མིང་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ།
ལག་པ་ཡོད་པ་དང་མགྱོགས་པར་འགྲོ་བ་སྒྲོག་ཆགས་གཞན་ལ་ཡོད་ན་འདི་ ་ ་
དག་ཁོ་ན་ལ་ཇི་ལྟར་འདོགས་ཞེས་མི་རྩོད་པར་སྟོན་གྱི་བརྡ་བྱེད་དག་གི་ལུགས་
བཞིན་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་དེ་ལས་འདས་ཏེ་མི་སྨྲ་བ་ལྟར། སྒྲའི་ང་རོ་རྩོལ་
བཞིན་མ་ཐོན་པའི་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་ར་མགོ་དང་ས་མགོ་སོགས་ཁྱད་མེད་པ་ ་
ལྟ་བུ་སྣང་ཡང་། ཡིག་གཟུགས་བྲིས་པ་ལ་ནི་ཁྱད་ཆེ་སྟེ། དག་ཡིག་ཤེས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་

ཕྱིར་ད་དྲག་གི་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ས་མཐའ་འཇུག་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཆེ་
བས་ས་མཐའ་མ་བསྲུས་པ་སོགས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་ཐུ་མིའི་རྗེས་
སུ་འབྲངས་པའི་སྔོན་གྱི་བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་
ཕབ་ཟིན་གྱི་ལུགས་བཞིན་བྱས་ན། ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་ལ། བརྗོད་
པ་མཛེས་པ་དང་། བརྡ་སྤྲོད་མཁས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་དང་།
དོན་གསལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་བཙོས་སུ་འགྱུར་བའི་
ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་མཐོང་ཞིང་། གཞན་དུ་ན་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ཉེས་པར་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྔོན་གྱི་བརྡ་སྤྲོད་མཁན་པོ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་
བཞིན་འཇུག་པར་བྱའོ། །རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཕྲད་རྣམས་གནས་སྐབས་གང་དུ་
དངོས་སུ་མ་སྨོས་པར་དོན་གྱི་གོ་བར་བྱས་ནས་ཚིག་ཟུར་ཡང་བར་བྱས་པ་ནི་
ཚིག་སྡུད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཨུཏྤལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྔོན་པོ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་
ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཞི་མཐུན་པར་བསྡུས་པ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་
པ་ལྟ་བུ་ལས་འཛིན་གྱི་བསྡུ་བ། བགྲང་གཞི་དང་བགྲང་བྱའི་བར་གྱི་ཚིག་
བསྡུས་པ་ལམ་ལྔ་ལྟ་བུ་བ་གཉིས་པའི་བསྡུ་བ་ཞེས་མིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེར་
བརྗོད་ཀྱང་མཚོན་པའོ། །ཚིག་སྦྱ་མར་མི་ཟད་པའི་སྦྱེ་ཚན་དུ་བཞག་པ་གང་
རུང་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བསྡུ་བ་ལ། མི་ཟད་པའམ་གྲངས་མེད་པའི་བསྡུ་བ་ཞེས་

བརྗོད་དེ། དཔེར་ན་མི་ཟད་པའི་སྟེར་ཁ་ཤད་པ། པྲ་ཧི་སོགས་ཉེ་བསྒྱུར་རྣམས་དང་། སནྡ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གྲོགས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སོར་རྟོག ། ཀུན་ལ་ཕན་པ་ལ་ཀུན་ཕན་སོགས་སུ་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ། ཟླ་བ་དང་འདྲ་བའི་བྱད་བཞིན་ཅན་ལ་ཟླ་བའི་གདོང་ཅན་དང་། མེ་མཚམས་ལ་ཤར་ལྷོར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ། འབྲུ་མང་པོའི་ཚིག་སྡུད་ཅེས་དཔེའང་དེས་བྱས་པའོ༔ །རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གང་རུང་བསྡུས་པ་དེ་ཡི་སྐྱེས་བུའི་བསྡུ་བ་སྟེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་བསྡུས་པའི་དཔེ་རིམ་པ་ལྟར་བྲང་འགྲོ་ཕང་འཐུང་འབྱུང་གཏོར་ཆུ་སྐྱེས་རྒྱལ་སྲས་འབྲས་གནས་ལྟ་བུའོ། ། རྣམ་དབྱེ་སོགས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་འཇུག་པ་བསྡུས་ནས་མཐར་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་སྦྱར་བ། སངས་རྒྱས་དམ་ཆོས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལྟ་བུ་ཟླས་དབྱེའི་བསྡུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་མཚན་ནས་ཚིག་ཕྲད་མིན་ཡང་བར་གྱི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བསྡུས་པ་ལ་དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ན་ཚིག་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་གོ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་མང་ཚིག་དང་ཉུང་ཚིག་སྦྱར་ཚུལ། བཙུན་མོ་རྣམས་གྲོང་གཅིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲ་གཅན་གྱི་མགོ་མཆིག་གུའི་ལུས། བུམ་པའི་མི་རྟག་པ། མི་རྟག་པའི་བུམ་པ།

ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་
དང་། ཁ་གདང་བཞིན་དུ་ཉལ་བ་ལ་ཁ་གདང་ནས་ཉལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་
སོགས་དོན་སོ་སོར་གྲུབ་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐྱེས་བུའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་
གིས་བརྡ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་གནས་སྐབས་སོ་སོར་གོ་ཚུལ་ཡོད་པ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དེ། ཤིང་འོན་ཅིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དེས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་ཐ་དད་
པའི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཁྲུལ་བར་སྐབས་སུ་གང་ཡོད་པའི་ཤིང་ལེན་པ་
དང་། མཚུངས་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མིང་
འདི་དག་གིས་གཞན་ལ་བརྡ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་ནི། མིང་དོན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། སྐྱེས་བུ་བརྡ་ཆད་བྱས་པ་བཞིན་མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ཅན་
དུ་བློས་འཛིན་ལ། དེ་ཡང་དོན་དེའི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་ཡིན་པར་འདྲིས་པ་དང་།
མིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་ནོར་བ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བརྗོད་པ་ལས་
ལྷུང་སྔོན་ནུས་ཀྱི་བཟློག་ན་མ་ཡིན་ནོ། །དོན་མཚོན་པའི་མིང་དེ་ཡང་ས་དང་
རྡོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཕལ་ཆེར་དོན་ཁྱད་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བརྡར་
འདོད་རྒྱལ་དུ་བཏགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་འཕགས་པ་ལ་སོགས་པ་
དོན་ཁྱད་དུའང་ཡོད་པ་རྗེས་གྲུབ་ཀྱི་མིང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་ལ། ཡང་
དང་པོར་གང་གི་མིང་དུ་ཐོགས་པ་མེ་དང་ཉི་མ་སེང་གེ་ལྟ་བུ་རང་རང་ལ་

དངོས་མེད་དང་། དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཞན་པ་དེ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཏགས་པ
བཏགས་མིང་དུ་འགྱུར་པས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ལ། བཏགས་པ་ལ་འདྲ་བ་རྒྱུ
མཚན་དུ་བྱས་པ་བློ་རྣོ་བ་ལ་བྲམ་ཟེ་མེ་ཞེས་དང་། སྣང་བར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱེས
བུ་ཉི་མ་ཞེས་དང་། རྩལ་ལྡན་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
འབྲེལ་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ལས་འབྲས་མིང་རྒྱུ་ལ་བཏགས་པ། ཀང་ནད
བསྐྱེད་པའི་ལྗིད་ཀ་ལ་ཀང་ནད་ཅེས་དང་། རྒྱུ་མིང་འབྲས་ལ་བཏགས་པ
ཤེས་པའམ་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཡང་ན་ལོ་ཐོག་ལ་ཕན་པའི་ཆར་བབ་པ་ལ་བརྗོད ···
འདོད་ཀྱིས་འབྲུ་བབ་ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ཡ་གྱལ་གྱི
མིང་ཚོགས་པ་ལ་བཏགས་པ། ཛ་སྒྲའམ་ནས་ཀྱི་སྨྱུ་གུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲ་དང
སྨྱུ་གུའི་ཚོགས་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཡང་ཡོད་བཞིན་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གི་ཆ་ནས་བཏགས
པའོ༑ །ཡ་གྱལ་ལ་ཚོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་རས་ཡུག་གི་ཕྱོགས
གཅིག་ཚིག་པ་ལ་རས་ཡུག་ཚིག་ཅེས་དང་། ཁང་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་མཐོང
བ་ལ་ཁང་པ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལྟ
དང་ཕ་མ་ཉེ་དུ་ལས་བྲས་ཏེ་མིང་བཏགས་པ་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ལས ······
བཏགས་པར་ལྟའོ། །དཀར་མཚན་མེད་པའི་ཁྱིལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ
འདྲ་བ་ལས་བཟློག་པ་དང་། གཟའ་མིག་དམར་ལ་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བརྗོད་པ

ལྟ་བུ་འབྲེལ་བ་ལས་བཟློག་པ་རྣམས་ནི་བསྒྲིང་ཚིག་ཅེས་ཤིན་ཏུ་བཟློག་པའི་མིང་སྦྱར་བ་འདི་དག་ཀྱང་། དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་མོད། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཅིག་ཤོས་ལ་འཕྲོ་བའི་ཚུལ་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་འདྲ་འབྲེལ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བཏགས་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྐོམ་པ་སེལ་བའི་བཏུང་བ་ལ་སྐོམ་ཞེས་བཏགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ༎ །དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ་སྒྲ་ཕད་འཇུག་གི་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། མཚོ་སྐྱེས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་སྐམ་སྐྱེས་ཀྱི་མེ་ཏོག་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཕད་དུ་མེད། མཚོ་ནང་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་ལ་ཕད་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡོད། མཚོ་ནང་གི་ལྦུམ་བུ་དང་སྲོག་ཆགས་ལ་ཕད་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པས་དེའི་མིང་ཞེས་མི་བྱ༎ སྐམ་སའི་རྡོ་དང་སྡོང་དུམ་སོགས་ལ་ཕད་འཇུག་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱར་ལ། ཁྲི་ནག་པོ་ལ་དུང་ཞེས་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་མིང་དུ་ཐོགས་ནས་འཇུག་ན་ཡང་ཕད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བས་འདི་ལྟ་བུ་ལ། ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་སྒྲ་ཞེས་བརྡ་སྤྲོད་པ་རྣམས་འདོད་དོ། ། དེ་བཞིན་དགའ་ན་ཧ་ཧ་ཞེས་སམ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་དང་། སྙི་ན་ཀྱི་ཧུད་ཀྱི་ཧུད་ཅེས་སམ། ནའོ་ནའོ་ཞེས་དང་། ངོ་མཚར་ན་ཨ་ལ་ལ་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་གཉིས་བརྗོད་པ་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བརྟག་པའི་

སྒྲ་རྣམས་ནི་རྫེས་སུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཞེས་འདོད་ལ། ཁྲལ་ཁྲོལ་དང་དིར། ཅལ་ཅོལ་སོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ངེས་མི་ནུས་པ་འདྲེས་པའམ་མི་གསལ་བ་ལ་ཀློས་སྒྲ་ཅན་འཇུག་པ་སོགས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་དོན་གང་ལ་མིང་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྱར་གྲགས་པའམ་དོན་དང་མཐུན་པར་གསར་དུ་བཏགས་པ་ལས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་མིང་དུ་གྱུར་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ༔ ཅི་རིགས་པ་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ༔ །

མིང་དང་ཚིག་གི་དོན་བསྟན་པའི་ངག་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སམ་རང་བཞིན་ནི་ཚིགས་བཅད་དང་། ལྷུག་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྤྱེལ་མ་གསུམ་གང་རུང་དུ་གནས་ལ། ཡིད་འཕྲོག་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་མཛེས་པ་ནི་ཚིག་གི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྷཱ་ག་ར་ཧའི་ལུགས་བཞིན་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་དང་། ཚིགས་བཅད་རྣམས་སྡེབ་སྦྱོར་དང་ལྡན་པ་དང་། ངག་གང་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་འཇམ་རྩུབ་སོགས་རན་པ་དང་། ནག་ནོག་མེད་པར་དོན་གསལ་བ་དང་། བརྗོད་ཚུལ་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ། དཔེ་དང་གཟུགས་ཅན་དང་སྦྱར་བ་དང་ཕུལ་བྱུང་དང་རབ་བརྟག་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་པ་སོགས་ཉམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཁྱད་འཕགས་ཡིད་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་ནུས་པའི་ངག་ཡིད་འཕྲོག་པ་ནི་སྙན་

དག་གི་ཉམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆཤད་བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གང་བྱེད་ཀྱང་། དགོས་མེད་སྤྱང་ཞིང་དགོས་པ་སློང་ངེས་སུ་བརྗོད་པ། རྒྱས་ཀྱང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ལ་བསྡུས་ཀྱང་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྒྱས་བསྡུས་ཇི་ལྟར་འཚམས་པར་འཆད་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ། རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པ། ཚིག་ཟུར་ཕྱིན་པས་བརྗོད་པ་དག་ཅིང་། བརྗོད་ཚུལ་མཁས་པས་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་དག་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན་དང་མཚམས་སྦྱོར་དོགས་སློང་ལ་མཁས་ཤིང་། སྒྲ་གཅིག་ཀྱང་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་ཚིག་གི་གཙོད་མཚམས་དང་། ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གོ་རུང་བའི་སྒྲའི་ཤན་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱེས་ཏེ་རྗོད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པ་ཆོས་དོན་ངེས་ཚིག་གསུམ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུངས་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་ལ་མི་འཇིགས་པའི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པས་སྐལ་

ལྷུན་རྗེས་སུ་འཇོག་པ་དང་། ལོག་སྨྲ་ཚར་གཅོད་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཚིག་དང་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་བྱེ་མཚོར་ཚད་ཀྱང་སྤོབས་པ་མི་ཟད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་བསྟན་དོན་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་བློ་གྲོས་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཐབས་རིགས་པ་ཡང་དག་ཚད་པ་ལ། གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ན་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ། འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བཞིར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། འདི་ལྟར་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་ཞིང་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པ་ནི་ནམ་མཁའི་པདྨོ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ནས་བོན་དང་ཆུ་དང་དྲོད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་ཡི་ཚོགས་པ་ཚང་བས་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། མདོར་ན་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་

པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། མྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རང་རང་གི་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པ་ཅན་ཡིན་པ་ནི་ལྟོས་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་འབྲས་བུ་དེ་རྒྱུ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རུང་བས་གནས་ཡིན་པ་སྟེ། དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་བདེ་འབྲས་དང་། མི་དགེ་བས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའམ། འབྲས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལས་ལྡོག་པ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ། དགེ་བས་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་དགེ་བས་བདེ་བ། ནས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་མྱུ་གུ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དང་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དགག་སྒྲུབ་དང་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟོ་ཡི་གནས་སོགས་རིག་བྱེད་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་རྩ་བ་ཅན་ནོ། །དེས་ན་གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ཙམ་མཁས་པ་དེ་ཙམ་དུ་རིག་བྱེད་དང་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བཟང་བར་འགྱུར་རོ། །

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས།

ས་སྲ་བ་དང་། ཆུ་གཤེར་བ་དང་ནམ་མཁའ་མི་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཡང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་པ། བེམ་པོ་ཡིན་པ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་དུ་མ་དང་། ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ། རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སེལ་བའམ་དགག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མའི་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་རྫས་ཡོད་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ། གཞན་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་བཏགས་པའི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་སྣ་ཚོགས་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྫས་བཏགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་དེ་ལས། རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག །འགལ་འབྲེལ་དང་མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མཐའ་དག་ལ་མི་རྨོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་ནི་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་སྐྱེད་པ་མི་དམིགས་ལ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གིས་དཔྱད་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་དཔྱད་ན། སྲ་བ་ལ་

སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡང་མི་འགྲུབ་པས། རྒྱུ་མཚན་མ་མེད་པ། འབྲས་བུ་སྨོན་པ་མེད་པ། ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །བྱ་བྱེད་ལྟོས་པ་གཉིས་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུ་སྟེ་མེ་ཚ་བ་དང་མེས་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། མེ་བུད་ཤིང་ལ་ལྟོས་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་ནས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཚོལ་དུ་མེད་དེ། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སུས་ཀྱང་གཞན་དུ་བསློན་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པ་སྤྱམ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཇི་ལྟ་བུར་གནས་པའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལམ་ཆོས་ཉིད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་སམ་ཆོས་ཉིད་དེ། མདོར་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རིགས་པ་སྤྱམ་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་གནས་པ་ནི་འོས་ཤིང་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའམ་དེ་དང་མཐུན་པར་གཞལ་བ་ལ་རིགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པའང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་མ་ནོར་བར་རྗེས་སུ་གཞལ་བ་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས

ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཞིག་ཡང་དག་པའི་འཐད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འཐད་པ་དེ་གང་གི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་ཅེ་ན། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་དང་༑ ཇི་ལྟར་གནས་པ་དོན་དམ་པའི་དོན་གཉིས་པོ་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་དེ་དཔོག་ནུས་ཀྱི་རྟགས་མངོན་པར་སྣང་བ་ལས་མི་སླུ་བ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ༑ །དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་ནི་མིག་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བས་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ༑ །ཐ་སྙད་པའི་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་དུ་བ་ལས་མེ་དང་བྱས་པ་ལས་མི་རྟག་པར་དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པ་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་ནི། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལྟ་བུའོ༑ །མངོན་སུམ་ཚད་མ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན་བཞི་སྟེ། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྟེ། མ་འཁྲུལ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལྦུའོ༑ །དབང་པོ་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་

སོགས་ནི་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྐྱེན་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཉིད་དོ། །དབང་པོ་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱོགས་པའི་ཡིད་རྟོག་མེད་དང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མའོ། །མི་སྡུག་པ་བགོམས་པའི་ཀེང་རུས་ཀྱི་གསལ་སྣང་ལྟ་བུ་ནི་མ་འཁྲུལ་པ་མ་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་བཞེད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ངེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོ་བསྒྲིབ་པ་དང་ཚོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་བཅས་དང་། བདག་མེད་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་སྣང་མེད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་བཞེད་དོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པར་རང་རིག་པ་ནི། རང་རིག་མངོན་སུམ་སྟེ། འཁྲུལ་པའམ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་གང་སྐྱེས་ཀྱང་དེས་རང་ཉིད་རང་གསལ་དུ་མྱོང་བ་ཙམ་ལ་མ་འཁྲུལ་ཞིང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའང་ཡིན་ནོ༑ །མངོན་སུམ་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པ་རང་མཚན་ཉིད་སྣང་བའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་འདྲེས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ༑ །སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་འདི་དག་མེད་ན། རྟགས་

རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་འཁྲུལ་པས་དམིགས་པའི་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་དེ་འགག་པ་སོགས་སྣང་ཚོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྣང་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས།

ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་བྲག་ཏུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་མི་མཐོང་ཞིང་། ཡིད་མངོན་མེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་རིག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་ན་ཕལ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྲིད་པས་དེ་གསུམ་དུ་རྣམ་གཞག་མཛད་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་རང་རང་གི་ཡུལ་མངོན་སུམ་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱོད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རང་རིག་པ་ལ་ཐུག་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་སྤྱོད་བའི་དོན་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་མི་དགོས་པ་ནི། རང་བློ་མ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་རང་གསལ་དུ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ལས་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ཡིན་པས་རང་རིག་འདི་ནི་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་གཏུགས་ས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་མཐར་མངོན་སུམ་པའི་རྒྱ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་མཐའ་རང་རིག་གིས་ངེས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡི་

ཉམས་སྐྱོང་ལ་ཐུག་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་གཞན་བཙལ་མི་དགོས་པ་བདེ་སོགས་
ཉམས་སུ་སྐྱོང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ལ་བློ་གང་གིས་རྗེས་སུ་
དཔོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཡིན་གྱི་གཞན་མ་ཡིན་
ནོ༔ །རྟོག་པ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན་ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པའི་དོན་དེའི་རྣམ་
པ་སྤྱི་ཙམ་ཡིད་བློར་སྣང་བ་ལ་དེ་དང་དེའི་མིང་དང་བསྲེས་ཏེ་འཛིན་པ་དཔེར་ན་
ཀ་བ་དང་བུམ་པ་ཞེས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའམ་ཡིད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་རྟོག་
བཅས་ཞེས་བྱའོ། །བརྡ་བྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་རྣམས་དང་།
རྟ་སོགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བློ་ལ་ཟས་སྐོམ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་ཙམ་
སྣང་བ་དེ་མིང་དང་འདྲེས་པ་མེད་ཀྱང་། འདྲེས་སུ་རུང་བའི་དོན་སྤྱིའི་རྟོག་པ་
དེའི་སྒོ་ནས་དོན་ལ་འཇུག་ལྡོག་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་དངོས་སུ་མ་
མཐོང་ཡང་། ཆུ་ཤག་ཤག་འབབ་པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ན། སྐོམ་པས་གདུང་བའི་
དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱང་ཆུའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་ཤར་ནས་དེ་འདོད་པའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་
སྒྲ་སྒྲོགས་པ་དང་། རྒྱང་རིང་པོའི་ཆུ་ཡི་རྗེས་སུ་སླེགས་ཤེས་པ་ལྟ་བུས་དེ་ཡི་
ཚུལ་ཤེས་པར་བྱེད་དོ། །ཡིད་རྟོག་བཅས་འདིས་ཡུལ་དུས་རྣམ་པ་འདྲེས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཙམ་བཟུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལ་དཔག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་
སྙད་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན།

རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་བསླུབ་པའི་གནས་གང་ཡང་བསྟན་པར་མི་ནུས་ཏེ། མངོན་སུམ་ལ་ནི་རང་དུས་ཀྱི་རང་ཡུལ་དེའི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་སྐད་ཅིག་མའི་རང་མཚན་སིལ་བུ་ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པ་ཙམ་སྣང་བ་དེ་ནི་མིང་དང་འདྲེས་སུ་མི་རུང་བས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་བ་མེད་དོ། ། རྟོག་པ་འདིས་ནི་ད་ལྟ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ལ་མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་ནས་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྟོག་པའམ་བརྡ་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། འདས་པ་ལ་དྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པ་དང་། རྗེས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་རྟགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟགས་དེ་ལས་རྟགས་ཅན་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་ལ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱང་གཞལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་མེད་ན། བཙོས་མ་ཐག་པའི་བུ་ཆུང་མེ་སོགས་ལ་འཇིགས་མི་ཤེས་པ་ལྟར། བླང་དོར་འཇུག་ལྡོག་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཡིད་འདི་ལ་ཡང་ཐག་པ་ལ་ཐག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་སྨིག་རྒྱུར་རྟོག་པ་ལྟར་མ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་དང་། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་རྟོག་པ་ལྟར་འཁྲུལ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། མ་འཁྲུལ་པའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་དུས་གསུམ་ཤེས་བྱའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་མ་ནོར་བར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་བཅས་ཀྱི་བློ་དེས་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་གཞན་ཇི་ལྟར་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞན་གང་ཞིག་གོ་ནུས་པ་དེ་ནི་རྟགས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྟགས་དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་དང་པོ་ཕྱོགས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་གཞི་གང་ལ་རྟགས་དེ་མ་གྲུབ་ན་ཁྱབ་པ་དཔྱད་པ་དོན་མེད་པས་དང་པོར་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ལ༑ རྟགས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྟགས་གྲུབ་ནས་རྟགས་དེ་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་དཔྱད་པར་བྱས་པས། རྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲོ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཚུལ་གཉིས་པ་རྗེས་འགྲོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཚད་མས་ངེས་པས་ན། རྟགས་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ༑ །ཡང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལོག་པའམ་མེད་པར་གྱུར་ན། རྟགས་དེ་ཡང་ལྡོག་པ་སྟེ་ཡོད་མི་སྲིད་པ། མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ན་བྱས་པ་དེ་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ལྡོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི་ཚད་མའི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་གི་ཁྱབ་པ་ངེས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་དཔེས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་ཡོད་པ་དང་།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་ལྡོག་པ་ཞེས་ཚཱད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གསུམ་ཚང་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་ནུས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ། མ་ཚང་བ་ནི་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནང་གི་དབྱེ་བ་དུ་མར་ཡོད་དོ། །རྟགས་ཡང་དག་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔོག་པ་འབྲས་རྟགས་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ལས་རྟགས་དེས་ཆོས་གཞན་བསྒྲུབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་གཉིས་ནི་སྒྲུབ་རྟགས་ཡིན་ལ། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའམ་འགལ་ཟླ་དམིགས་པས་གཞན་ཁེགས་པ་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་ ་ ་ ་ དགག་བྱའི་ངོ་བོ་བཀག་པ་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་དག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། འབྲས་རྟགས་ལ་སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་གྱིས་ལྡུ་སྟེ། དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་ཆོས་ཅན། མེ་ཡོད་དེ་དུ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། དེ་བཞིན་དུ་བར་སྣང་གི་དུ་བ་སྔོ་ལོང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་མེ་སྔ་མ་སྔོན་སོང་ཡིན་ཏེ། དུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་སྔོན་སོང་བསྒྲུབ་པ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། རེས་འགའ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ།

རྒྱུ་སྦྱོར་སྒྲུབ་པ། སྦྱོར་སྣང་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གི་དམིགས་རྐྱེན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཁྱད་པར་བསྒྲུབ་པ༑ ཁ་ནང་གི་བུར་གོང་ཆོས་ཅན། གཟུགས་ཡོད་དེ། རོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆོས་རྗེས་དཔག་གི་འབྲས་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་བུར་རོ་ད་ལྟ་བ་ལས་སྔ་མ་དང་ད་ལྟའི་རོ་གཟུགས་གཉིས་ཚོགས་པ་གཅིག་པར་རྒྱུ་སྔ་མས་བསྐྱེད་པ་དཔོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འབྲས་བུས་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྲུ་རིས་ཕྲེས་པ་འདིས་ཆུ་མི་གཡོ་བ་ལས་རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་དཔོག་པའི་རིགས་མཐུན་ཐམས་ཅད་འབྲས་རྟགས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལ་སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་རམ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ཁྱད་པར་ལྟོས་པ་བ་དང་། རྟོད་གཞི་དང་བསྒྲུབ་ཆོས་འདྲ་ལ། རྟགས་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ། ཁྱད་པར་དག་པ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟགས་དེ་ཉིད་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྔ་མ་གཞན་གྱི་འབྲས་བུར་བསྟན་པས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མར་རང་དབང་བའི་ཚུལ་དུ་ངོ་བོ་ཙམ་སྦྱོར་བས་མི་ལྟོས་པར་དག་པ་ཞེས་རྣམ་བཞག་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་ལ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་སྣང་རུང་མ་

དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཆོས་ཅན། ཤ་ཟ་བསྐལ་
དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་མི་ངེས་ཏེ། དེ་དེ་
ལ་མི་སྣང་བས་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྐབས་
འདིར་མ་དམིགས་པས་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྣང་མི་རུང་དང་། སྣང་རུང་
གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། ཡུལ་དུས་ངོ་བོས་བསྐལ་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་
ཡོད་ཀྱང་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་དེ་དམིགས་མི་ནུས་ཏེ། ཤ་
ཟ་དང་བར་སྲིད་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་འདིར་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པས་ནི་ཡོད་ངེས་
མེད་ངེས་སུ་དཔྱད་ཤེས་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་མེད་པར་སྟོན་ལ་དེ་ལས་གཞན་
སྣང་རུང་ཡིན་ནམ་དམིགས་པས་ཁེགས་ཞེས་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདི་
རྟགས་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་ངེས་སམ་མེད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་ཙམ་
མོ་། །འདིའི་རྟགས་སྦྱོར་འགོད་ཚུལ་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་རྒྱུད་ལ་ཤ་ཟ་
དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་ནི་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་
པའི་དོན་དང་མི་འབྲོར་རོ། །མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་འདིས་གང་ཟག་གིས་
གང་ཟག་གི་ཚོད་མི་ཟིན་པ་སོགས་མདོར་ན་དཔོག་མ་ནུས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྲོ་
སྐུར་མི་བྱ་བར་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ།

དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་ཁྱིམ་འདི་ན་ཆོས་ཅན། བུམ་པ་མེད་དེ། སྣང་རུང་ཚད་མས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། འབྲེལ་ཟླ་མ་དམིགས་པ་ལས་རྒྱུ་མ་དམིགས་པ་ནི། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚོར་ཆོས་ཅན། དུ་བ་མེད་དེ་མེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་བྲག་རྫོང་ཕ་གི་ན་ཆོས་ཅན། ཤ་པ་མེད་དེ། ཤིང་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ། དངོས་འབྲས་མ་དམིགས་པ། དུ་བས་དབེན་པའི་རྫིག་སྐོར་དུ་ཆོས་ཅན། དུ་བའི་དངོས་རྒྱུ་མེད་དེ། དངོས་འབྲས་དུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྣང་རུང་གི་འགལ་ཟླ་དམིགས་པ་ལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་དམིགས་ཀྱི་རྟགས་སྦྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ཕྱོགས་ཕ་གིར་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་རྩོད་གཞི་དང་། མེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས། གྲང་རེག་མེད་པ་དང་། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་མེད་པ་དང་། གྲང་འབྲས་སྤུ་ལོང་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཁ་བའི་རེག་པ་མེད་པ་རྣམས། བསྒྲུབ་ཆོས་སུ་བྱས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། རང་བཞིན་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་ཁྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་རང་བཞིན་དམིགས་པའི་རྟགས་སྦྱོར་རོ། །ཡང་རྩོད་གཞི་གོང་ལྟར་ལ། རྟགས་

ངུ་བ་དྲག་ཏུ་ཕྱུར་བས་ཁྱབ་པར་ནོན་པ་བཀོད་ནས་གྲང་རེག་སོགས་གོང་གི་
བཞི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པ་ལ་
སོགས་པའོ། །ཡང་རྩོད་གཞི་འདྲ་ལ། རྟགས་ཅན་དན་གྱི་མེས་ཁྱབ་པར་
ནོན་པ་བཀོད་ནས་གྲང་རེག་སོགས་བཞི་འགོག་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་
འགལ་བའི་ཁྱབ་བྱ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིའོ། །ཡང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་
དག་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནོན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས། སྔ་
མ་ལྟར་བཞི་པོ་འགོག་པ་བསྟན་ཏེ་འགལ་དམིགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་
བཞེད་པ་ལ། མཁས་པ་གཞན་གྱིས། མེའི་དངོས་རྒྱུ་མེ་མིན་ལ་དངོས་
འབྲས་བསྐྱེད་མ་རག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་ངེས་མི་ནུས་ཞེས་
ནན་ཏན་བཀག་པར་མཛད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་མེའི་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་
མཐུ་ཅན་ཡོད་པར། གྲང་རེག་གི་དངོས་རྒྱུ་མེད་པས་གཞན་གསུམ་ཡང་མེད་
པར་གྱུར་བས་ན་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དོན་གྱི་འགལ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་།
སྔ་མ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་འཇུག་པ་བདེ་བས། སྐབས་འདིར་
དེ་ལྟར་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཕན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལས་དངོས་འགལ་ལ་འགལ་
དམིགས་ཀྱི་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱར་གྱུར་པ་མེད་དེ་དོན་གཅིག་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་
རོ༔ །སྒྲ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའམ་རྩོལ་བྱུང་གི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ

བུ༔ བརྒྱུད་འགལ་གྱིས་ཁྱབ་བྱ་བཀོད་པ་ལས། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་འགོག་པ་འདི་ལ་ཚད་མས་གནོད་འགལ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ཏེ། འགལ་ཟླ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་ཆ་ནས་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་རུང་སོད། རྟག་པ་རྣམ་བཅད་ལ་ཁེགས་པས་མི་རྟག་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆ་ནས་བསམ་ན་མི་དམིགས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་འདུ་རུང་ངོ། གཞན་ཡང་བློ་འགལ་སོགས་ཀྱང་འདིའི་མཚོན་ནས་དེའི་ཁོངས་སུ་འདུ་ལ། དངོས་སུ་རྟགས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་གྲངས་སུ་མ་མཛད་དེ་དངོས་རྒྱུ་ནུས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ཕལ་པས་ངེས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་རང་བཞིན་དུ་འདུ་བ་སོགས། རྟགས་གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འདི་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་སྡུད་པར་བྱ་སྟེ། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་དེ་བདེན་པའི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ༔ །དེ་ལྟར་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་གི་སྒོ་ནས་དོན་གང་ཡིན་པ་རང་རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་ནི་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་དོན་གང་ཡིན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་༔ དོན་དང་མི་མཐུན་པར་སྨྲ་བ་ལ་སུན་འབྱིན་བརྗོད་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་རྗེས་དཔག་ཞེས་བྱའོ། །ཕ་རོལ་གྱི་འདོད་པ་སུན་འབྱིན་པའི་ཚེ། རྩོད་པའི

གཞི་ཕྱོགས་ནི། ཚད་མས་གྲུབ་བསལ་མེད་ལ་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་སྟེ།
མེ་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ངོར་ཚད་མས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། མེ་གྲང་
བ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཚད་མས་བསལ་ཟིན་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མི་འཇུག་གི །སྒྲ་རྟག་པ
དང་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་དཔག་གཞིར་བཟུང་བ་ལྟ་བུ་
ལ༏ སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་ན་
ཚུལ་གསུམ་ཚང་བའི་གཏན་ཚིགས་རང་རྒྱུད་པ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་
མས་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱི། ཁས་བླངས་བ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པས་སོ། །སུན་
འབྱིན་ལ་ནི་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་བའི་ངག་གཉིས་ཀ་འང་ཡོད་དོ། །སྒྲ་རྟག་པར་
འདོད་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་སུན་འབྱིན་ཕྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་སྟེ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུ་རང་
རྒྱུད་དུ་འགོད་པ་དང་། རྒོལ་བ་དེ་ལ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ།
རྟག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྟགས་ཁས་བླངས་གི་གྲུབ་པ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པར་ཐལ་
བའི་འཕེན་པའང་རུང་བས་ན་རྟགས་ཁྱབ་ཚད་མའམ་ཁས་བླངས་གིས་གྲུབ་ཚུལ
ལས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་སྣ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་འབེལ་
བའི་གཏམ་རྣམ་པར་ངེས་པས་གཞན་དང་རྩོད་པར་བྱ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་
གཞུང་ལུགས་དག་གིས་བསྟན་བྱའི་ཚིག་དོན་དང་འདྲི་ཞིང་ལན་གདབ་པ་དང་
དབྱེ་བསྡུ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཞིན་རྟོགས་པ་སླ་བ་ལ་མཁས་པ་དང་། མི་

འཇིགས་པའི་སྐྱོབས་པ་བརྟན་པས་ཚིག་བྱུར་ཕྱིན་ཅིང་བརྡ་འཕྲོད་ལ། ཚིག་ངན་སོགས་དགོས་མེད་དོར་ཞིང་དགོས་པ་སློང་བར་བརྗོད་པ་སྨྲ་བའི་རྒྱན་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་སྨྲ་བའི་ཞལ་ལྟེ་བའམ་དཔང་པོ་དོན་དང་དོན་མིན་ཤེས་ཤིང་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་ནུས་པ་རྒྱལ་པོ་དང་བླ་མའམ་ཁྲིམས་འདུས་པ་ལྟ་བུའི་གནས་སུ། སྨྲ་བའི་གཞི་ནི་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡང་དག་སྟེ་ཚད་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་བྱུར་ཕྱིན་པར་བརྗོད་པས། དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་སྨྲ་བ་དེའི་མིང་ཕྱོགས་སུ་ཁྱེར་ནས་གྲགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་གནས་བཅུ་གཉིས་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པས་གཞན་དང་བརྩད་པར་མི་བྱ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་སྨྲ་བ་དང་། དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་ནུས་པའི་ཚོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་དཀོན་ལ། ཕྱོགས་ངན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པས་ཡིད་འཁྲུག་ཅིང་ཁྲོད་གསོད་གཡོ་སྒྱུ་ཚིག་ངན་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་སྤང་བ་དང་། འཁྲུག་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་སེམས་སྲུང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྲུང་བ་དང་། རྒྱལ་ཕམ་གྱི་སེམས་དེ་དག་མེད་

པའི་སྨྲ་བ་དཀོན་པ་དང་། རྒྱལ་ཕམ་བྱུང་ན་ཀུན་ཉོན་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་
བྱུང་ན་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་མི་གནས་པ་དགེ་ཆོས་བསྒོམ་པ་དང་། དགེ་ཆོས་
མི་སྒོམ་པ་སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དཀོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྩོད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཆགས་
སྡང་གི་ཉེས་པ་ཙམ་ལས་དོན་ཇི་བཞིན་འབྱེད་པ་ཉུང་ལ། སྐྱོན་དེ་དག་མེད་
པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པ་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་
དཔྱད་པའི་འབེལ་གཏམ་དང་རྩོད་པ་བྱས་ན་ཆོས་མིན་འགོག་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་བསྟན་པའི་རིགས་བཞི་ལས་ཕྱི་མ་འཐད་པ་
བསྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་།
བསྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་ནས་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་དང་། སྟོང་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་གཉིས་སམ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་
དང་གསུམ་དུ་ཡང་དབྱེ་རུང་ལ། སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཡིན་ཡོད་དུ་
སྒྲུབ་པ་དང་། མེད་མ་ཡིན་དུ་དགག་པ་སྟེ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞིའམ།
གནས་སྐབས་སུ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་། མཐར་ཐུག་དགག་སྒྲུབ་ལས་
འདས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མཐར་ཕྱིན་ · · · · · ·
པའོ༔ །

དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཚད་མ་གཉིས་སམ་རིགས་པ་བཞིས་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་དག་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་ན་རྟོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་སྟེ། གང་ཟག་ནི་ཅི་ལྟ་བུ་ཡང་རུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འདག་གྲོལ་དུ་མི་བྱེད་ཀྱི། དེས་གང་བསྟན་པའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པར་དོན་དང་ལྡན་ན་གཟུང་རུང་གི་མི་ལྡན་ན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཆོས་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །ཆོས་དེ་ལ་ཡང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ནི་མཛུབ་མོས་ཟླ་བ་བསྟན་པ་ལྟར༑ དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་སླད་དུ་སྦྱར་བ་ཙམ་སྟེ། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཚིག་ལས་སྐབས་ཀྱི་དོན་གོ་ན། ཚིག་གི་དགོས་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་པས༑ སླར་ཡང་ཚིག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཚིག་གི་སྤྲོས་པ་ལྟར་སྣང་ན་མཐའ་མེད་པར་འཕེལ་ཞིང་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་བུལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །གསུང་རབ་ཀྱིས་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་གནས་སྐབས་དྲང་བའི་དོན་དང་། དྲང་བ་ཙམ་གྱི་དོན་ཅན་མིན་པ་ངེས་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གོང་འོག་གི་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བསྟན་དོན་ལ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་གཟུང་དགོས་སོ། །
དེ་ཡང་དཔེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་དགོངས་གཞི་གཞན་ལ་དགོངས་པ། མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དང་གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་དགོངས་པའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་གང་གི་མཚན་བཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ཚེ་འདི་བརྗེས་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་དུས་ནམ་ཞིག་སྐྱེ་ངེས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ཙམ་གྱི་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་དམན་པར་བརྗོད་ཅིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྔགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དགོས་པ་ནི་རང་རང་གི་དོན་ཅན་ནོ། །ཡང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཞེས་ཕལ་ཆེར་སྨྲ་ཛེ་བཞིན་དུ་བཟུང་བྱ་མིན་པར་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཕྲོགས་པར་བསྒྱུར་བའི་ཚུལ་ཅན་བཞི་ནི། གཞུག་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་པ་བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་

ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའོ། །མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་སམ། དོན་དམ་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གདོད་ནས་སྐྱེ་ངན་ལས་འདས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་གང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མཆོག་དམན་དུ་བཟུང་ནས་བརྙས་པ་སྤང་ཕྱིར་གོང་དུ་ཆཕད་པ་ང་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་ལ་སྙིང་སློའི་སྙོམ་དུ་བརྙས་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ན་གཟོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སེམས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །བདག་གིས་ལམ་ལ་སློབ་མི་ནུས་སྙམ་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གོང་ལྟར་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་དེ་སྨད་ནས་དགེ་རྩ་གཞན་བསྔོད་པ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་གོང་ལྟར་ཏེ་དེ་བཞི་དགོངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཡང་གང་ཟག་དེའི་བསམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་སམ་དགོངས་ནས༑ རིགས་གཟུགས་འབྱོར་བ་སོགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ཞིང་གཞན་དང

གང་ཟག་གཞན་གྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་རང་ལ་དམན་པར་འདུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འཁོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་བསྔགས་པ་དང་། ཡུལ་དམ་པ་ལ་གནོད་པ་སོགས་སྡིག་པའི་ལས་བྱས་པས་འགྱོད་ནས་སེམས་ཧ་ཅང་གདུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་བདེ་བར་འབྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ༔ ཆགས་པའམ་ཉེས་པ་ཟད་ནས་ནམ་ཞིག་བདེ་བ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་༔ བྱང་སེམས་མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྡོག་འདོད་ཅན་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་པ། གནས་སྐབས་ཐེག་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་སོ་སོར་ཐོབ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་བསྟན་པས་བར་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྤྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་ཚིག་རྐྱང་ལ་འཛིན་པའམ་དེའི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པའི་གཟུངས་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ། གཉེན་པོ་བརྒྱུད་སྟོན་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་ཞིག་བཟུང་ན༔ སེམས་ཅན་བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་མཆོག་དེས་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན་རིགས་ཀྱི་ཁམས་རྫོགས་པར་བརྟས་པ་དང་། འཆི་བའི་ཚེ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་མཆོག་ཐོབ་པ་གཉིས་མཐོང་ཆོས་ལ་འབྱུང་བའི་

ཡོན་ཏན་དང་། མ་མཐོང་བ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་བརྒྱད་ནི། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཚེ་རབས་དྲན་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འཕྲད་པ་སྟེ་ལམ་གྱི་རྟེན་གསུམ་དང་། ལམ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་ལས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་། ཐེག་པ་དེ་ལ་མོས་པ་གང་ཞིག་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པའི་བློ་གྲོས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དང་། དག་པའི་སར་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཚད་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བཟུང་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་འདི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་གཞན་དུ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་པ་དང་དེའི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། མུ་སྟེགས་སོགས་ཁ་ཅིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྟོགས་པར་སླའོ་ཞེས་དམན་པར་འཛིན་པ་སོགས་ལྡོག་པའི་ཆེད་དུ་བརྡ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ནས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཇི་སྐད་ཚཱད་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དཔེར་ན།

སྙིང་པོ་མེད་ལ་སྙིང་པོར་ཤེས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན

མོངས༔ །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་གནས་ན། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར༔ །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ཅི་ལ་དགོངས་པའི་དོན་ཆ་ཤད་ན། ས་ར་ཞེས་པ་སྙིང་པོ་དང་རྣམ་གཡེང་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམ་གཡེང་མེད་པ་ལ་ནན་ཏན་སྙིང་པོར་ཤེས་ནས་འབད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་བཀྱི་བར་དཀའ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེས་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་པ་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལ་ལེགས་པར་གནས་ན་རྒྱུ་དེས་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན། ཕ་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་ཞེས་པ་སྲེད་པ་དང་མ་རིག་པ་སྤྱོང་བ་ལ་དགོངས་པ་སོགས་དེ་འདྲ་བའི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་བསྒྱུར་བ་ལྡེམ་དགོངས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་པ་འདིས་མཚོན་ནས་གསུང་རབ་གང་གི་བསྟན་དོན་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་དྲང་དོན་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་རྣམས་ངེས་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་

བའི་དགོས་པའི་དབང་པོ་ནས་གསུངས་པ། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ང་རྒྱབ་ནའོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་བཅུ་བསྟན་པ་འདྲ་བ་རྣམས་
ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་ལས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཉེས་པ་
ཟད་ནས་མི་མངའ་མོད་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཚུལ་བསྟན་པའི་
དགོངས་ཅན་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གཞན་ཡང་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་བསྟན་དོན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཤེས་ནས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ན་
དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །ངེས་པའི་དོན་དོན་དེ་ལའང་
དོན་གྱི་སྤྱི་ཙམ་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། རང་
མཚན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སོ་སོར་རང་རིག་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་དང་
མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་མི་དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་ལས་མ་འདས་ལ། དགག་སྒྲུབ་བསལ་བཞག་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་
བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན་མངོན་པར་གསལ་བའི་
དུས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དམ་པ་ཐོབ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་གཏིང་སླེབ་པ་ཡིན་པས།
རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་བྱའོ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་རྟོན་པ

བཞི་དང་ལྡན་ན་འོ་མ་ལས་མར་དང་། མར་ལས་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལེན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་སྤྲོབས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེ་ན།

རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བརྗེད་པ་མེད་པས་དྲན་པའི་གཏེར་དང་། བློས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པས་བློ་གྲོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟོགས་པའི་གཏེར་དང་། ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པས་གཟུངས་ཀྱི་གཏེར་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པས་སྤྲོབས་པའི་གཏེར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་སྲུང་བས་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཏེར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་སྒྲུབ་པའི་གཏེར་ཏེ་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ༔ །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏེར་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྤྲོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འཛིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བླང་དོར་སྟོན་པར་བྱེད་ལ་མཐར་ཕྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཞེས་རབ་རལ་གྱི་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་བཞིའི་སྐབས་སོ།། ༎

དེ་ལྟར་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་དང་། སྡོམ་བཞི་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། ཆཤད་པ་འདིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་དྲི་མ་མེད་པ་སྐལ་བཟང་སྐྱེ་བོའི་འཇུག་ངོགས་དམ་པ་ཡིན་པས་གུས་ཤིང་ཚན་ཏན་གྱི་བརྩོན་པས་བཟུང་བར་བྱས་ན་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་མི་ཟད་པར་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མཁས་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པས་མཁས་ཤིང་༑ ཆོས་བཞིན་བྱེད་པ་བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་བཙུན་པ་དང་། བསྟན་འགྲོར་ཕན་པ་བཟང་པོའི་ཕྲིན་ལས་ལྡན་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། ཆཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་

སྒྲོ་མ་ནོར་བ་ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ༑ གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གྱི་གནད་མཐའ་དག་ཚིག་ཉུང་ངུས་བདེ་བླག་གསལ་པོར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས་རྟོགས་ནས་སྦྱར་བ་ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་གི་མཛོད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་པའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་འདི་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོགས་ན། འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བསྔགས་པ་ཚད་མེད་པའི་དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་རོ། །

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ཡི་མཛོད། །
ཚུལ་འདིར་བརྟེན་ན་འབད་པ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་། །
ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ལ། །
མུ་མཐའ་མེད་པར་རོལ་ཞིང་དགའ་བར་འགྱུར། །
སྙིང་བཀུར་གྲགས་འདོད་སོགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པར། །
བསྟན་ལ་དང་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །
དམ་ཆོས་གཟུང་ཕྱིར་ལྷ་མཆོག་མཉེས་པའི་ཕྱིར། །

ལེགས་པར་སྨྲར་འདིས་བསྟན་འགྲོར་ཕན་གྱུར་ཅིག །

འདི་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །

ཞུགས་ནས་གཟུངས་སྤོབས་བློ་གྲོས་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་། །

འདི་ཡི་དགེ་བས་མ་ལུས་འགྲོ་བ་ཀུན། །

མཁྱེན་རབ་བདག་པོའི་གོ་འཕང་ཐུབ་གྱུར་ཅིག །

བདག་ཀྱང་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཀྱི་བར། །

ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི། །

བློ་གྲོས་མཆོག་ལྡན་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་བཟུང་། །

ཐེག་ཆེན་དམ་ཆོས་མཐའ་དག་འཛིན་གྱུར་ཅིག །

བདག་དང་ཆོས་འདིར་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས། །

སྐྱེ་ཀུན་ལུས་སེམས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཐོབ། །

བདུད་དང་བར་ཆད་ཀུན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ཏེ། །

དོན་གཉིས་ལྷུན་གྲུབ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཤོག། ༎

ཅེས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་སྔ་མོ་ནས་བྲི་འདུན་ཡོད་པས་རྩོམ་གཞིའི་ས་ཁོངས་ཙམ་བགྱིས་ནས། ལོ་སྐོར་གཅིག་ལྷག་བཅས་ཀྱི་བར་དུ་འགྱངས་ལ། ཕྱིས་སུ་ནད་སོགས་གཞན་དབང་གིས་ལུས་པར་དགོས་པ་ཡིད་ལ་བཅག་པའི་ཚིག་

སྨྲས་པ་ཐོས་ནས། རང་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཤེས་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་བསམ་པ་བཟང་པོས་ནན་ཏན་བསྐུལ་བ་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས། ནད་ཀྱིས་མནར་བ་བཟོད་པར་དཀའ་ཡང་བསྟོན་པ་བསྐྱེད་དེ་སྨ་སྟོད་བཀྲ་ཤིས་ཆོས་གླིང་དུ་ལྷུགས་གླང་ནག་པ་ཟླ་བར་མཁས་བྱའི་གནས་བཅུ་ཚང་བར་གྲུབ་ཅིང་། སླར་ཡང་རུ་དམ་དུ་སླེབས་ནས་མཁྱེན་རབ་དང་ལྡན་པ་དགུ་རོང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དཔར་དུ་སྒྲུབ་བཞེད་ཀྱིས་སྤུ་མའི་འཕྲོས་རྩོམ་པར་བསྐུལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་ལས་ཆཤད་སྒྲུབ་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་པོ་རུ་དམ་རྫོགས་ཆེན་པ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་ཆོས་གླིང་གི་ཟླ་བྲང་རྩེར། ཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད་ཞགས་པས་བསྐྲུན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་ལྷབས་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པ་རྫོགས་ཆེན་མཆོག་སྤྲུལ་ལྡུ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་གནས་ཀྱི་ཁང་བཟང་བཀྲ་ཤིས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་བསྟི་གནས་སུ། མཁས་གྲུབ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་མ་མཆོག་གིས་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་མིང་དུ་གནང་བ་མི་ཕམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་གྲགས་པས། རབ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་བརྒྱད་ཀྱི་སྣེ་བས་མཛེས་པ་དགེ་བྱེད་ཆུ་སྟག་གསར་ཆོས་རྒྱུ་སྐར་བདག་པོ་ཉི་མའི་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཉ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་དགའ་བ་གསུམ་པ། རྒྱལ་དང་ཕུར་བུའི་འགྲུབ་སྦྱོར་བཟང་པོ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡུལ་དུས་ཀྱི་དགེ་མཚན་དུ་མ་གསར་དུ་ངོམས་པ་ལ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་འདིས

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་་་ ཅིག༔ མངྒ་ལཾ།། །།

ཨོཾ་སྭསྟི་སིདྡྷི་རསྟུ། དེང་འདིར་གསུང་རབ་རིན་ཆེན་འཕྲུལ་པར་དུ། ། བཞེངས་དགེས་ལེགས་བྱས་འདིས་མཚོན་དུས་གསུམ་དུ། །བགྱིས་པའི་དགེ་ཚོགས་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས། །གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཏེ་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་རྣམས་དང་༑ །བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་ཚེ་རིང་འབྱོར་ལྡན་ཞིང་། །མ་གྱུར་ནམ་མཁའི་མཐའ་མཉམ་འགྲོ་བ་ཀུན། །སྒྲིབ་གཉིས་བྱང་ཞིང་ཚོགས་གཉིས་མྱུར་རྫོགས་ཏེ། །བླ་མེད་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་རུ་བསྔོ། །བསྟན་འཛིན་དམ་པ་གང་ན་སུ་བཞུགས་རྣམས། །སྐུ་ཚེའི་རྐྱེན་གེགས་ཐ་དག་རབ་ཞི་ནས། ། བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་བླ་མེད་མཛད་བཞིན་དུ། །དམ་ཆོས་བདུད་རྩིའི་སྤྲང་ཆར་འབེབས་གྱུར་ཅིག །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ལོ་ལེགས་ཤིང་༑ །ནད་མུག་འཁྲུག་རྩོད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་དང་། །མི་མཐུན་རྒུད་པའི་མིང་ཡང་མི་གྲགས་པར། །རྫོགས་ལྡན་དང་པོའི་ལང་ཚོ་འཆར་བར་ཤོག ། དེའི་མཐུས་ཁ་བ་རིས་པའི་རྐྱེ་དགུའི་ཡིད། །རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་ལས་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་། །མཐུན་རྐྱེན་ལེགས་ཚོགས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་ཏེ། ། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བར་ཤོག །འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཕྱུག་ན་

པདྨ་ཡི། །ཞབས་པད་རྡོ་ཏའི་ལྗོངས་འདིར་སྒྱུར་བཀོད་དེ། །ཞི་བསིལ་ཆོས
ཀྱི་བདུད་རྩིའི་ཟིལ་མངར་རོར། །ལོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་སྒྱུར་འཆར
ཤོག །ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི། །རིང་ལུགས་དྲི་མེད་ས
ཆེན་ཡོངས་ཁྱབ་སྟེ། །བསྟན་པ་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས། །སྐུ་ཚེ
མི་འགྱུར་ཚེ་ལྷའི་ངོ་བོར་བརྟན། །ཕྲིན་ལས་མི་ཟད་ཉི་ཟླའི་འོད་དང་སྤེལ། །
འདུས་ཚོགས་དགེ་འདུན་བགྲང་ཡས་རྒྱུ་སྐར་ལ། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ཆར
འབེབས་པར་ཤོག །ལྷ་རྣམས་མཁའ་ལ་ཤིས་པའི་གླུ་དབྱངས་ལེན། །འགྲོ
རྣམས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པའི་ཡུན་དུ་འཚོ། །ཀླུ་རྣམས་དགའ་བས་ནོར་འཛིན
དབྱིག་གིས་བཀང་། །མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས

པའང་ ༧ རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་ཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེ་མཆོག་དགུང་གྲངས་བཅུ་གསུམ་སྟེང་།
འོག་མིན་མཚུར་ཕུའི་གདན་སར་ལྷུགས་རྩོམ་གནང་བའི་རྟེན་གསུམ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་
ཚིག་བྱིན་རླབས་ཅན་ནོ།། །།